

UDK 811.163.42'373.21(439)

Izvorni znanstveni članak

Rukopis primljen 10. 3. 2001.

Prihvaćen za tisk 16. 6. 2001.

Živko MANDIĆ

Nemzeti Tankönyvkiadó Rt.

Szobránc u. 6–8, H-1143 Budapest

MIKROTOPONIMIJA BUNJAVAČKIH HRVATA U MADŽARSKOJ

Ova je studija plod autorova višegodišnjega terenskog rada: bilježenja mikrotoponima Hrvata Bunjevaca koji i danas obitavaju u nizu bačvanskih naselja u južnom dijelu Madžarske. U svome se radu nije ograničio samo na terensko prikupljanje građe, već je podatke crio i provjeravao i iz arhivske građe i povijesnih dokumenata.

UVOD

U ovoj sam radnji obuhvatio mikroponime ponajprije onih naselja u sjevernome dijelu Bačke gdje i danas obitavaju bunjevački Hrvati. Pritom, dakako, nisam mimošao toponimjsku građu onih mjesta gdje su naši sunarodnjaci već podlegli nasrtajima silovitog odnarođivanja. Uzmemo li u obzir da sam prve mikroponime – na poticaj profesora Stjepana Velina – zabilježio davne 1967., a posljednje u našemu stoljeću, možemo reći da je ovaj rad plod predugoga, a osmjelog bih se reći i savjesnoga, temeljitoga skupljanja, istraživanja.

Kod svakoga pojedinog naselja priopćujem njegovo moguće podrijetlo, inačice pisanja imena mjesta tijekom povijesti, potom pak najbitnije povijesne i statističke podatke koji bjelodano potvrđuju duboku ukorijenjenost ove naše etničke skupine na bačvanskome prostoru, a nude nam i približan uvid u omjer našega življa u danome mjestu.

Nisam se ograničio samo na terenski prikupljački rad, nego sam nastojao sagledati pojavnost mikroponima od najstarijih zapisa, prikazati ih i na vremenskoj okomici; radi toga poslužio sam se svim dostupnim izvorima kao što je građa pohranjena u županijskom i državnom arhivu te pismohranama mjesnih

župa (gruntovnice, hidrografske, katastarski¹ i vojni zemljovid, rukopis Frigyesa Pestyja sa sredine 19. stoljeća, županijske monografije, itd.). Ta su pisana dokazala izradile, odnosno sastavile uglavnom osobe stranoga podrijetla koje hrvatski jezik nisu poznavale, stoga se imena čestica predjela naših naselja u njima često bilježe krivo, unakazivana su kadšto do neprepoznatljivosti (npr. Beszta legya, mjesto Božja leđa). U takvim slučajevima, razumijevanja radi, u zagradi donosim odgovarajući oblik imena. Takvo iskrivljavanje gdjekad je dogotovljeno do kraja, naime, bujanjem nacionalizma (već na početku 19. stoljeća!) naša se imena nastoje rashrvaćivati, prevoditi na njemački, odnosno madžarski jezik (primjerice: Zelenik u Zöld-hegy), pritom često posve pogrešno (npr. Selište u Széles; madž. széles ‘širok’), stoga ti dokumenti nisu i ne mogu biti zrcalo stvarnoga stanja u dano vrijeme i u danome naselju.

Preko mikrotoponima zamjećujemo prožimanje jezika ovdašnjih žitelja: Hrvata, Madžara i Nijemaca. Budući da su u tim naseljima bunjevački Hrvati (u odnosu na madžarski i njemački živalj) starosjedoci, najčešće je i nehrvatsko stanovništvo preuzimalo hrvatska imena (dakako uza stanovitu prilagodbu svome jeziku). Primjerice, bikički su Madžari govorili: Cervénka (Crvenka), Grebava gréda (Grbava greda), Krecsevinka (Krčevinka), aljmaški Madžari: Doboka (Duboka) Dracse (Dračje), Koscsa (Koščana), Szmilevác (Smiljevac), Siroka (Široka), Rogozsnyacs (Rogožnjača), a baškutski Nijemci: Graforisch (Gravorište), Kufna (Guvna), Orasch (Orašje), a nisu ih prevodili. Znatno rjeđe Hrvati usvajaju strana imena. Ako su kazivači (svi su Hrvati) znali madžarski, odnosno njemačko ime neke čestice, nastojao sam ga zabilježiti jer nerijetko supostoje i hrvatska i nehrvatska imena.

Današnje sam mikrotoponime skupljao i bilježio na terenu prema kazivanjima starijih stanovnika iz pojedinih naselja. Pritom sam vodio računa da mi kazivač bude mještanin koji je čitavi svoj radni vijek proveo obrađujući zemlju, kod kojega imena čestica njegova užeg zavičaja još žive punim, neokrnjenim životom. Priopćajna je svrhovitost zahtjevala da se prikladnim imenom može poistovjetiti svaki dio prostranoga područja (ataru) danoga naselja, stoga nas ne čudi mnoštvo mikrotoponima na tim razmjerno velikim područjima, atarima.

Najviše sam podataka zapisao od staraca i sredovječnih muškaraca, no vrijednih sam imena prikupio i od starijih žena. Osobe mlađe dobi od te raskoši

¹ Potječu iz vremena između 1851. i 1856. te 1870–80.-ih godina. Sadrže iscrpan opis zemljišta.

² Imaju istaknuto važnost u proučavanju toponimiske građe, to više što, osim položajnog nacrta, naznačuju i grane gospodarske obrade: oranice, livade, pašnjake, šume, vinograde itd. Zemljovid tзв. drugoga vojnog mjerenja potječu iz razdoblja od 1806. do 1860., a one trećega mjerenja od 1869. do 1888. godine.

imena poznavale su obično tek neznatan dio. Razlika kod pojedinih naraštaja osobito je razvidna u uporabi imena ulica: dok stariji takoreći isključivo rabe pučka imena, a službena imena rijetko kad znaju, kod mlađih je naraštaja obratno: oni se službenim (madžarskim) imenima izogibaju obilju prelijepih hrvatskih imena.

Valja reći da su pučka imena ulica najviše ograničena vremenom, razmjerno često se mijenjaju, obično ovisno o nekoj poznatijoj osobi ili obitelji koja ondje stanuje, stoga nerijetko nastariji žitelji za istu ulicu rabe drukčije ime nego ljudi srednje životne dobi.

Pred samo skupljanje, o zemljишtu (ataru) svakog naselja načinio sam nacrt većega formata, i imena odmah kušao bilježiti na zemljovidu,³ međutim, jednostavni se seljaci obično nisu snalazili na papiru, nego bi položaj dane čestice po pravilu određivali, primjerice, ovako: "To je gori", odnosno "na gornjaku" (tj. na sjeveru) ili "doli", odnosno "na dolnjaku" (tj. na jugu), pa pokraj kakva puta ili u smjeru kojega od susjednih naselja: "livo od Litnjeg puta", "kad se ide u Jankovac", "do milkutskog atara" itd. Glede smjera i lokacije bilo je podosta oprečnih mišljenja, neke sam podatke pak trebao primiti s rezervom ili ih odbaciti.⁴ Jednako tako mišljenja kazivača često su se mimoilazila i glede vrste gospodarske obrade dane čestice. Naime, zbog goleme preobrazbe zemljишta u vrijeme kolektivizacije,⁵ stariji kazivači često već posve sigurno nisu znali je li neko udaljenije područje oranica, livada, pašnjak, šuma, vinograd itd. U zadnjim sam godinama neke svoje kazivače imao mogućnosti voziti osobnim automobilom po poljskim putovima ne bi li se lakše prisjetili imena čestica njihova zemljiska. Taj se način pokazao najučinkovitijim jer su tako na površinu iskrasavali katkada i oni nazivi koji su bili zapretani u najdubljoj dubini njihova pamćenja.

Kad god li sam kazivače pitao o podrijetlu imena koje od čestica zemljiska ili dijela njihova naselja, najčešće su bez razmišljanja priopćavali svoju teoriju, što potvrđuje da se bave tom tematikom ili je ime nastalo u ne tako davnoj prošlosti.

Najdalje bajske mikrotoponime doznao sam i od Čavoljaca, Bikićana, Baškućana, čenadska i čikuzdanska imena od naših Fancažana, današnja imena kunkajskoga polja od aljmaških, dok one u Rimu i Boroti od sentivanskih kazivača.

³ Zbog prostornog ograničenja, te nacrte ovdje ne priopćujem.

⁴ Primjerice, neki je kazivač službene nazive ulice jednostavno preveo na "bunjevački": Ulicu Jánosa Aranya u Zlatnog Ive sokak, Ulicu Endrea Adyja u Odi-Andrín sokak, dočim je pučki naziv tih ulica, jasno, bio posve drugi.

⁵ Nastankom poljoprivrednih zadruga (1960.) i predjeli naših naselja posvema su promijenjeni: močvare isušene, mnoge šume iskrčene, uzvisine sravnjene, salaši porušeni, mnogi poljski putovi preorani, a goleme poljoprivredne površine, tzv. table, označene su brojevima – time su u znatnoj mjeri ugroženi i starodrevni mikrotoponimi.

Današnje sam mikrotoponime zabilježio u obliku i s naglaskom kako sam ih od kazivača čuo. Neki su me stari kazivači molili da im ime ne priopćim jer je u njima, osobama koje su preživjele diktature i mnoge nedaće, još uvijek tinjala neka vrsta straha.

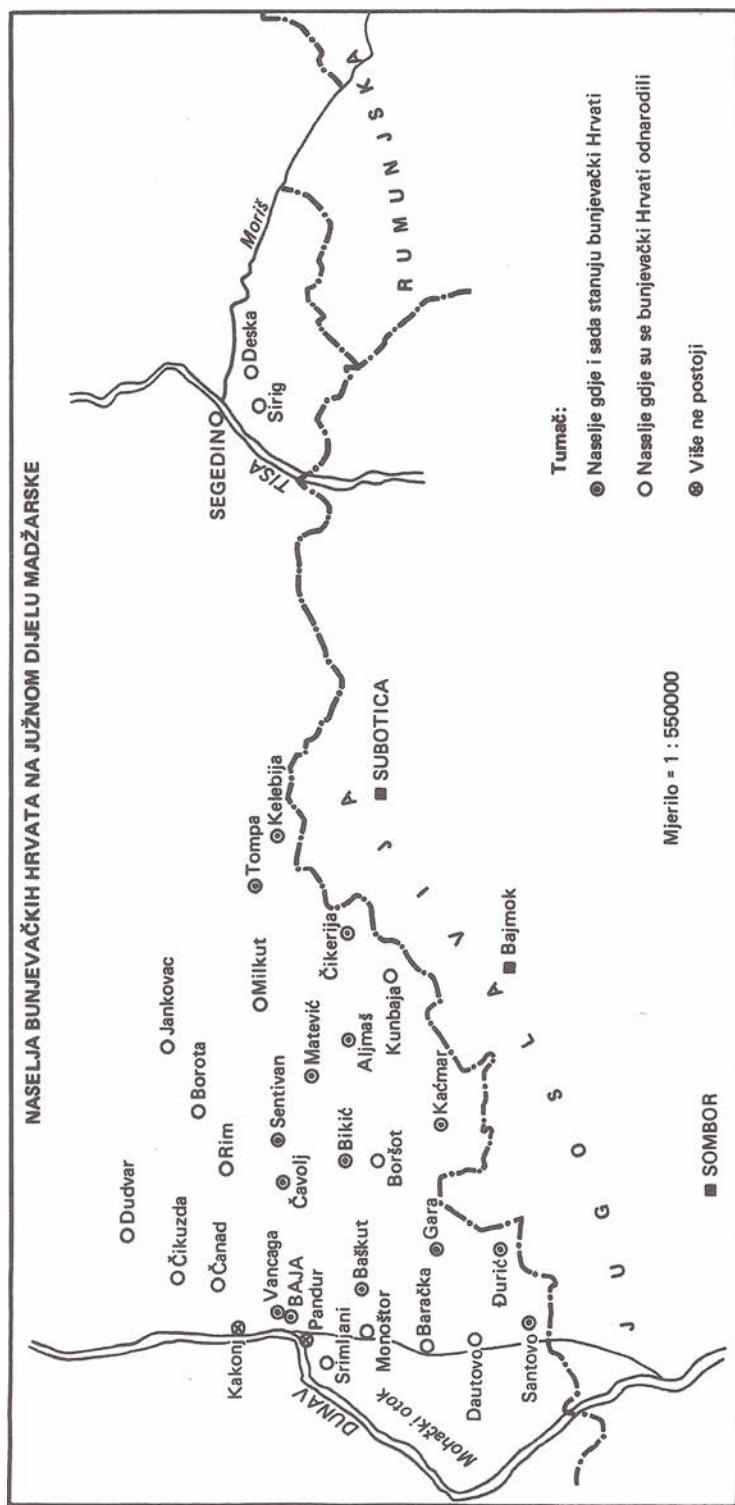
Mikrotoponime unutar pojedinih mjesta nastojao sam priopćiti na u nas uobičajeni način i po prihvaćenom redoslijedu: počev od sjevera, sjeveroistoka, istoka... pa do sjeverozapada, u odnosu na dano naselje. Dijelove pak naselja donosim po abecednom redu. Za neke čestice ima po dva, katkad i po tri imena (najčešće su posrijedi pučki nazivi ulica); na prvome je mjestu (naj)starije ime.

Zemljopisna su imena vrlo važni jezični spomenici koji u svome sadržaju nose bitne podatke o materijalnoj i duhovnoj kulturi vremena u kojem su nastala, a u svojim oblicima pohranjuju dragocjene jezične poruke. Zaboravimo li ih, zatiremo dio svoje zavičajne povijesti!

Ovaj rad – koji će, možda, poslužiti i kao poticaj budućim skupljačima toponijske građe u nas, na prostorima Madžarske – zorno je svjedočanstvo istančanoga sluha našega jednostavnog ratara za rječotvorbu, za stvaranje kratkih, ali rječitih zemljopisnih imena. Podastirem pred ljubitelje naše baštine, napose pred bunjevačke Hrvate u Madžarskoj, sve ovo bogatstvo imena što su ga kroz stoljeća stvarali njihovi predci koji su svjedočanstva svoje nazočnosti pohranili u tim prelijepim zemljopisnim imenima, u tome svojevrsnom jezičnom blagu koje nije moglo izbrisati ni vrijeme, nisu mogli narušiti ni ratovi, ni svekolike društvene i političke promjene, no danas, zbog naglog odnarođivanja ove hrvatske narodne skupine, na žalost, sve većma blijadi, iščezava, liježe u grob.

TUMAČ KRATICA

Alj – Aljmaš (Bácsalmás)	m. k. r. – matična knjiga rođenih
AV – Arhiv Vojvodine	m. k. u. – matična knjiga umrlih
Bč – Baračka (Nagybaracska)	m. k. v. – matična knjiga vjenčanih
b. g. – bez godine	Ml – Milkut (Mélykút)
Bj – Baja	mn. – množina
Bk – Bikić (Bácsbokod)	Mn – Monoštior (Bátmonostor)
Br – Boršot (Bácsborsod)	Mt – Matević (Mátételke)
Bš – Baškut (Vaskút)	MTSH – Magyarország történeti sta-
Bt – Borota	tisztikai helységnévtára
Čk – Čikerija (Csikéria)	n. – nadimak
Čn – Čenad (Érsekcsanád)	njem. – njemački
Čt – Čatalija (Csátalja)	odm. – odmilica (hipokoristik)
Čv – Čavolj (Csávoly)	OL – Országos Levéltár (Državni
Čz – Čikuzda (Sükösd)	arhiv, Budimpešta)
Dd – Dudvar(a) (Nádudvar)	p. – prezime
Dt – Dautovo (Dávód)	pej. – pejorativno
Đr – Đurić (Bácsszentgyörgy)	Rm – Rim (Rém)
Fn – Fancaga (Bajaszentistván)	S – sjeverni, sjeveroistočno od naselja
g. – godina	SI – sjeveroistočni, sjeveroistočno od
gl. – glagol	naselja
Gr – Gara	slav. – slavenski
I – istočni, istočno od naselja	slov. – slovački
J – južni, južno od naselja	Sn – Sentivan (Felsőszentiván)
JI – jugoistočni, jugoistočno od	st. – stoljeće
naselja	sv. – sveti
Jn – Jankovac (Jánoshalma)	SZ – sjeverozapadni, sjeverozapadno
JZ – jugozapadni, jugozapadno od	od naselja
naselja	tj. – to jest
Kć – Kaćmar (Katymár)	Tm – Tompa
Kl – Kelebija (Kelebia)	tur. – turski
Kn – Kunbaja	usp. – usporedi
lat. – latinski	v. – vidi
madž. – madžarski	Z – zapadni, zapadno od naselja

MIKROTOPONIMI PO NASELJIMA

ALJMAŠ

Ime mu potječe od madžarske riječi *halmos* (humkast, brežuljkast), što su ga južnoslavenski doseljenici preimenovali u Almaš, Aljmaš, koji se glasovno podudara s madžarskom riječi *almás* (jabučji, jabučni). Prijašnja službena imena: 1520. Halmos;⁶ 1515. Halmas;⁷ 1543. Almás;⁸ 1740. Felső-Almás, 1733. Radonity ili Almas;⁹ 1772. Almaska szelo, 1777. Almas,¹⁰ 1873. Bács-Almás, 1898. Bácsalmás.

G. 1543. Kalačkoj nadbiskupiji plaća 20 forinti crkvene desetine,¹¹ 1580. ima 25, a 10 godina poslije 35 kuća;¹² 1678. spominje se kao selo.¹³ Nakon izgona Turaka ovdje stanuju "Hrvati i Dalmatinici".¹⁴ G. 1703. komorska je pustara.¹⁵ Poslije Rákóczijske bune, 1711., Hrvati ga ponovno napučuju.¹⁶ Popis 1714/1715. g. ovdje bilježi 7 hrvatskih,¹⁷ 1720. g. 6 hrvatskih obitelji, a 1727/1728. g. 2 hrvatska porezna obveznika.¹⁸ G. 1716. zbog turske opasnosti Aljmašani se sklanaju u Suboticu.¹⁹ G. 1726. nenaseljena je pustara;²⁰ 1731. kalački nadbiskup ovamo naseljuje Madžare.²¹ G. 1738. ima 263 stanovnika.²² Župa mu je utemeljena 1740. (prije je pripadao Subotici), do 1923. g. župnici su

⁶ Rapcsányi J. 16., 46. Naziv potječe od madž. riječi *halmos* 'humkast, koji je pun humaka'.

⁷ Kőhegyi M. 191.

⁸ Dudás Gy. I. 255.

⁹ Hegedűs A. 1954. 47.

¹⁰ Izvor podataka iz te godine jest Bacsense Dominium. Quart. Lat. 3255. Rukopisni odjel Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti.

¹¹ Dudás Gy. I. 255.

¹² Ibidem, 239.

¹³ Magyarország történeti statisztikai helységnévtára, 8. Bács-Kiskun megye. Budapest, 1996, 34. U dalnjem: MTSH.

¹⁴ Rukopis F. Pestyja.

¹⁵ Borovszky S. 36.

¹⁶ Rapcsányi J. 488.

¹⁷ Starješine su im: Jákób, Barissa i Vránya Rudity, Lovrán Tumbasovity, Miatt Piukov, Blas Bosnyak i Secula Mian.

¹⁸ Popise iz 1714/5., 1720. i 1727/8. valja primiti s oprezom jer su samo djelomični. Pohranjeni su u OL.

¹⁹ Borovszky S. 36.

²⁰ Rapcsányi J. 46.

²¹ Popović, D. 45.

²² Hegedűs A. 1954: 119.; Borovszky S. 36.

mu isključivo Hrvati.²³ Aljmaška je župa utemeljena 1746., dotele je bio subotičkom podružnicom. Podružnice (filijale) su mu: Bikić (1743.–1776.), Boršot (1740.–1776.), Kunbaja (do 1805.).²⁴ Matične se knjige vode od 1740. G. 1768., kada ima 77 hrvatskih obitelji, bilježi se kao isključivo "iliirsko", tj. hrvatsko mjesto;²⁵ 1770. ovdje stanuje 76 sesijskih seljaka, 15 željara. Do 1772. selo se nalazilo na prostoru današnje čestice Stari Aljmaš, a spomenute ga je godine na današnjemu mjestu obnovio vlastelin Mato Rudić.²⁶ G. 1773. ima 95 hrvatskih, 8 madžarskih i 3 slovačke obitelji; 1777. je hrvatsko, katoličko naselje s 94 sesijskih seljaka, 25 željara i 6 kmetova bez kuće i zemljišta²⁷; 1784., 1786. i 1791. iz Vürtenberga se doseljuju Nijemci (stotinjak obitelji).²⁸ Potkraj 18. st. bilježe ga kao madžarsko-hrvatsko mjesto premda tada (1797.) većinu tvore Nijemci: 236 njemačkih, 205 hrvatskih, 59 madžarskih i 5 slovačkih obitelji.²⁹ Popis 1828.: 446 njemačkih, 303 hrvatske, 81 madžarska i 25 slovačkih obitelji. Na sredini 19. st. zemljište (29 480 jutara) mu se sastoji od 18 dijelova koji su u vlasništvu plemićkih obitelji, i to: 6 pripada Rudićima, 3 Antunovićima, po 2 Koračajevima, Kovačićima, Németszegijevima, Šiškovićima, a jedan Vermesima.³⁰ Broj Hrvata: 1890. g. 1493³¹, 1890. g. 1374 (ukupan broj stanovnika: 11 498)³², 1900. g. 4673 Nijemca, 3292 Madžara i 1317 Hrvata;³³ 1941. g. 11 146³⁴, 1945. g. 1349³⁵, 1960. g. 1158 (ukupan broj stanovnika: 9736)³⁶, 1980. g. 684 (ukupan broj stanovnika: 8526)³⁷. G. 1987. postao je gradom.³⁸

²³ Petar Maurović (1740. – 1776.), Matija Matoš (1776. – 1789.), Đuro Kulundžić (1789. – 1806.), Luka Zomborčević (1808. – 1810.), Martin Mihalović (1814. – 1842.), Ivan Antunović (travanj 1842. – travanj 1859.), Josip Čičak (1859. – 1889.), Matija Kovačić (1889. – 1903.), dr. Ludovik Poljaković (1904. – 1923.).

²⁴ MTSH 34.

²⁵ AV Urbarjalni spisi, 13330. kutija. Borovszky S. 36.

²⁶ Borovszky S. 36.

²⁷ Bacsense Dominium. Rukopisni odjel Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti,. Quart. Lat. 3255.

²⁸ Rukopis F. Pestya. Zorn A. 11., 15. Borovszky S. 36.

²⁹ Vályi A. 29.

³⁰ Fényes E. I. 20.

³¹ Brojidbeni podatci za 1890. su iz: Rapcsányi J. 203. i Ivanić, I. 10.

³² A magyar szent korona országainak 1910. évi népszámlálása, I. 1912. g. 176., 194. (U toj brojidi bunjevačke Hrvate bilježe kao Bunjevce, Dalmatince, Šokce, Ilire ili ih uvrištavaju među "ostale").

³³ Borovszky S. 36.

³⁴ Történeti Statisztikai Kötetek. Az 1941. évi népszámlálás 2. Demográfiai adatok községek szerint. 1976. 184.–187.

³⁵ A vármegye alispánjának 1945. évi jelentése alapján a délszláv lakósság számáról. 1945.

³⁶ Statisztikai évkönyv. 1961. Bács-Kiskun megye statisztikai évkönyve. 1981.

³⁷ A nemzetiségi községek előzetes adatai. 1980. Bács-Kiskun megye statisztikai évkönyve. 1981.

³⁸ MTSH 34.

Sadašnje aljmaško područje (hatar, atar) iznosi 10 828 hektara (18 817 katastarskih jutara).³⁹

Mikrotoponimi u prošlosti:

- 1543.: *Alsó-Roglaticza* (Kalačkoj nadbiskupiji plaća 15 forinti crkvene desetine);⁴⁰
- 1651.: *Prekovity, Radovity* (pustare);
- 1662.: *Prelkovity* (pustara);⁴¹
- 1687.: *Radonyác* (pustara);⁴²
1700. i 1701.: *Radonics*,⁴³ *Radonicz* (pustara), *Roglaticza* (pustara);⁴⁴
- 1733.: *Radonity* ili *Almas, Roglaticza, Perlekovich, Roglaticza magna* (Velika Rogljatica) i *Velika Roglatica*;⁴⁵
- 1777.: *Berlekavics* i *Perlekovity* (zaselak, SI); *Radonity* i *Radunity* (zaselak, I), *Mostonga* (rijeka, II);
- 1768.: *Mosztonga* (rječica), *Prlkovity puszta* (I), *Radunity puszta* (II), *Slana bara* (J);⁴⁶
- 1772.: *Rádonity Pusztara*;⁴⁷
- 1783.: *Praedium Perlekovity* (posjed Perleković, SI, oranica); *Radunity* (I, vino-grad);⁴⁸
- 1780-ih godina: *Mostonga* (potok, II), *Pivkovits, Perin Hat; Gradina* (SI, ostaci stare utvrde s još postojećim opkopom), *Smilyevácz, Duboka*; uzvisine: *Ostrihat, Almaser Berg, Perin Hat*;⁴⁹

³⁹ Podatci o površini područja pojedinih naselja jesu iz izdanja A Magyar Népköztársaság helységnévtára, 1973, Budapest.

⁴⁰ Dudás Gy. I. 255.

⁴¹ Dudás Gy. I. 249., 254.

⁴² Kőhegyi M. 201.

⁴³ Kalačkoj je nadbiskupiji platio tri forinte crkvene desetine (jednako kao Bikić). Dudás Gy. I. 255.

⁴⁴ OL, E 150 Eccles. fasc. 6, No 12.; Antunović, I. 13.; G. 100. platila je 12 forinti crkvene desetine (jednako kao Kaćmar ili Santovo). Dudás Gy. I. 255.

⁴⁵ Bács megye helységeinek névjegyzéke 1733-ból. OL, Kanc. Litt. Comit. Bach, 1733.

⁴⁶ Borovszky S. I. 36.

⁴⁷ OL, C 59, Bács vármegye, Almas.

⁴⁸ OL, S 11, no 184. Radonity praedium mezőgazdasági térképe.

⁴⁹ OL, S 12, Div. X, No 6:1 posta, kereskedelmi és katonai utak. S 11, no. 505:2. Eperjessy K.

649. Borovszky S. 36. Eperjessy K. 640. Borovszky S. 36.

- 1806.: *Perlakovits* (SI, pustara); *Radunits* (I, pustara);⁵⁰
- 1818.: *Siroki Rét*, *Mosztonga*, *Gyékényes Tó*, *Fekete Tó* (lokve, jezerca; sve J i JI);⁵¹
- 1856.: *Gyukics Szöllők*, *Rudics Szöllők* (vinograd, I);⁵²
1865. (Pesty): *Gradina* (oranica i livada, njem. Steinhügel), *Szmilyevácz* (oranica), *Debela greda* (S, oranica, njem. Dicker Berg); *Klarin grob* (oranica), *Radonics puszta* (I); *Lapos* (JI, oranica, šuma, livada); *Dzs selatusa* (Dželatuša, u novije vrijeme zovu ju i Családos; vinograd, oranica i livada), *Slana bara* (J, njem. Salzwasser, madž. Sóstó); *Mateovics* (SZ, oranica); *Prlikovics puszta*, *Duboka puszta*, *Kígyós* (močvara), *Stari Almás*, *Doboka* (< Duboka), *Duboke doline*, *Lapos csárda* (gostionica);
- 1870-ih godina: *Dolnjak* i *Gornjak*,⁵³ *Vártelek*, *Nagyjárás*, *Kúriák* (Kurjak, S); *Bácsalmási tanyák* (SI); *Ószölők* (I); *Kovatsits P.* (pustara, JZ);⁵⁴
- 1878.: *Magyar útca*, *Kézmiűves utcza*, *Holló utcza*, *Alsó Német utcza*, *Sz. Antal utcza*, *Ország út*, *Árok utcza*, *Temető sor*, *Kézmiűves utcza*, *Kálvária sor* (dijelovi naselja); *Dicke Berg* (*Debelo brdo*), *Gradina* (S); *Smilyevácz* i *Smiliovácz* (oranica, njem. Stromblume), *Duboka* (SI); *Weisz Hans*, *Lapos* (I); *Sóstó*, *Járás*, *Sóstó* ili *Ilka tó*, *Családos* (J); *Trettplätze* (JZ); *Ó Almás*, *Matheovits tája*, *Gradina Wiesen* (SZ);⁵⁵
- 1897.: *Siskovits kert*, *Mosztonga*, *Doboka*, *Józsefháza*, *Juliskaháza*, *Göbölgérás*, *Pap szállás*, *Antunovits szállás*, *Kovatsits uradalom*.⁵⁶

Današnji mikrotoponimi:

DJELOVI GRADA: *Ajdukovica* ili *Nikolčin sokak* (Táncsicseva ul.), *Agušev sokak* ili *Vran* (Ul. grofa Telekija), *Babin banak* ili *Petnjak* (Ul. Mártírok), *Babje kolo* (Trg junaka⁵⁷), *Bercin čošo*, *Bilić*, prijašnje ime: *Đukičin sokak* (dio Rákočizjeve ul.), *Birkašev sokak* (Damjanicheva ul.), *Crkveni sokak* (Petőfijeva ul.),

⁵⁰ OL, zemljovid Ivannesa Lipszkyja Mappa Generalis Regni Hungariae... VIII., MDCCCVI.

⁵¹ OL, S 11, No 549:1 Kunbaja.

⁵² Vojna karta, XXXIV-63. Vojni muzej u Budimpešti.

⁵³ Bunjevačke i šokačke novine, 1872., god. III., broj 6., 1872.

⁵⁴ Vojna karta, 5562/4. Vojni muzej u Budimpešti.

⁵⁵ OL, S 78, Kataszteri iratok, Bácsalmás. OL, S 79, Kataszteri gyűjtemény 13. Bácsalmás 1878; Fridrik T. 18.

⁵⁶ Matične knjige Aljmaške župe.

⁵⁷ Neke nazive ulica i trgova prevodim iako im je službeno ime madžarsko. Unatoč tomu što bunjevački Hrvati čine znatan dio stanovništva tih naselja, nema gotovo nijednoga hrvatskog naziva ulice ili trga. Iznimku čini Bunjevačka ulica u Gari i jedna kaćmarska ulica koja je nedavno preimenovana u Ulicu Mije Mandića.

Dolnjak (južni dio naselja), *Fabičin sokak* ili *Prkos*, *Gavranov sokak* (Ul. A. Józsefa), *Glavni sokak* (Ul. sv. Ivana), *Grbavi sokak* (madž. Könyök; službeno: Ul. F. Rózse), *Gornjak* (sjeverni dio naselja), *Grofova šuma* (Kossuthov park), *Grujin sokak* (Ul. Huszár), *Guvnište* (I dio naselja), *Išpanjev sokak* (Ul. grofa I. Széchenyija), *Jabučica* (Széchenyijeva ul.), *Jagodnjak* (predio iza kolodvora), *Jakin rit* ili *Ograđenica* (predio kod kupališta), *Kalvarijski* ili *Kvalin šor* (Kálvária sor), *Kazin sokak* (dio Ul. sv. Ivana), *Kod dernice* (dernica ‘klaonica’), *Kod Fabičine suvaje*, *Kod Izidorove čoše* (dio Kossuthove ul.), *Kod jendeka* (Toldijeva ul.), *Kod Mackine suvaje*, *Kod Male čuprije* (Ul. Kishíd), *Kod Male gencije* (Ul. Szív), *Kod Mikine mijane*, *Kod rastića*,⁵⁸ *Kod Tukinovog križa* ili *Kod crvenog križa*,⁵⁹ *Kod crvene vatrene*, *Kod gazdinske vatrene*, *Kod Mujićeve vatrene*, *Kod Velike vatrene*, *Kod vitrenjače*, *Krunin sokak*, nekoć *Ablanik* i *Antišin sokak* (Ul. R. Táborija, prije Ul. Korona), *Kudiljište* ili *Madžarski kraj* (S dio naselja), *Kupinjak* i *Pacin lug* (kod groblja), *Ladanovo* (dio Ul. sv. Ivana), *Leškovica* ili *Skresani sokak* (Ul. Dob), *Libina greda* (“nuz Veliku genciju”), *Lipanov sokak* (Árpádova ul.), *Lojin sokak* ili *Zgon* (Zrinyijeva ul.), *Madžarski sokak* (Magyar u.), *Martatin čošo*, *Matešin čošo*, *Mikin šor* ili *Grobljanski šor* ili *Velika greda* (Dugonicseva ul.), *Novi sokak* (Bemova i Proleterska ul.), *Novo selo* (novi dio naselja; službeno: Újváros), *Ocik* (dio Petőfijeve ul.), *Orašica* ili *Zanatlijski sokak* ili *Majstorki sokak* (Juhászova ul.), *Orlov sokak* (Köztársaság u.), *Pejankovica* ili *Lipokov sokak* (Ul. Kishíd), *Pocelo* (sad već najjužniji dio naselja), *Poljance* ili *Vašarište* (Vásártér), *Poštín sokak* (Jurinovicseva ul.), *Prid Antišinom* (pred kućom Antiše Kolara), *Prid Brnuševim čošom*, *Prištak* ili *Reljanovo* (dio Madžarskoga kraja), *Ripište* (skrajnji S dio naselja), *Sipina* (dio iza crkve), *Subotički sokak* (Dózsina ul.), *Svinjište* (dio Vašarišta gdje su prodavali domaće životinje), *Šimkelin sokak*, prijašnje ime: *Proriz* (Modaroška ul.), *Škulski sokak* ili *Kod Štejnerove suvaje* (Rákóczijseva ul.), *Šošarica* ili *Vitrenjački sokak* (Vörösmartyjeva ul.), *Špitaljski* ili *Nackin sokak* ili *Šušnjar* (Táncsicseva ul.), *Veliki sokak* (Kossuthova ul.), *Zazin šor* ili *Grobljanski šor*; *Zoljina staza* ili (nekoć prolaz između dviju ulica), *Zovica* (Bajcsy-Zsilinszkyjeva ul.).

ZASEOCI: *Lipčinovi salaši* (S); *Vojnićev telep* ili *Spajinsko* (Szabadságtelep), *Mostunga*, *Šiškovićev telep* ili *Šiškov salašina* (zadružni majur); *Rudić* ili *Rudićka gencija* ili *Gornja gencija* (SI); *Palićovo*, *Radunić* (JI); *Pocrnkovi salaši*, *Abriškini salaši*, *Juliška* (majur; J); *Gajini salaši*, *Stari Aljmaš* ili *Starina* ili *Džidže*,⁶⁰ *Sinkini salaši*, *Benkovi salaši*, *Mijatovi salaši* (Z), *Evini salaši* (SZ).

⁵⁸ Dio “Škulskog sokaka” gdje se nekoć okupljala hrvatska mladež.

⁵⁹ Amo se dolazilo za posvete pšenice.

⁶⁰ Pejorativno. “Idem na Džidže; bio sam na Džidžetu.”

NASTAMBE, MOSTOVI, KRIŽEVI,⁶¹ ZDENCI itd.: *Brnkovljeva ili Bašilina* ćuprija, *Ižovljeva ćuprija*, *Dokov križ*, *Tonin križ*, *Drinovački križ*, *Tomovilin bunar*, *Žavin bunar*, *Svesenski bunar*, *Rokin bunar*, *Točilo* (crpka i brana).

ORANICE: *Aždajina jama* (madž. Sárkányos), *Badrljakov brig*, *Bagljice*, *Jaškov dol*, *Bartušovo polje*, *Bunarina*, *Cerovac* (madž. Cseres), *Dolac*, *Drače* (madž. Dracsé), *Drinovac* (madž. Somfás), *Drozdovina* (Rigó-domb), *Dugodol* (madž. Hosszi völgy), *Duboka*, *Stuparićeva*, *Kod Čičkovog salaša*, *Kod Prikidanovog jendeka*, *Popovska duž* (madž. Pap-dűlő; potonja četiri "u Duboki"), *Pitomica* i *Podrinik* (oba u Dubokoj), *Gariština* (madž. Garéstina), *Kod Pavičinog salaša*, *Pleteruša*, *Rudić-Josina zemlja*, *Kraj Gajinog salaša*, *Kruškice* (madž. Körtés), *Lišnjačka međa* (madž. Mogyorós mezsgye) ili *Milkutska međa* ili *Milkutski mrginj*, *Orlovica*, *Koščana* (madž. Koscsa), *Gornja ili Debela grada*, *Smiljevac*, *Cipotina* (madž. Nagy vágás), *Trtica* (madž. Faros), *Raspolova*, *Bercikina*, *Jelušica* i *Kolakovica* (svih šest u Smiljevcu), *Nuz tromrginj*, *Vračarina* (S); *Gorčina*, *Kod stare vitrenjače*, *Široka* (u njoj: *Mršavica*, *Konjovratina*, *Kolibe*, *Vinac*, *Gravovište* i *Grcova*), *Oklinak* (pokraj tompanskoga zemljista), *Rastovica rudićka*, *Rudićko groblje*, *Rogožnjača*, *Šolina zemlja* (SI); *Sitnjak*, *Slizarina*, *Zabašte* (I); *Kod Ivicinog salaša*, *Kod Vecinog salaša*, *Matančev bok*, *Kod svinjarski kuća*, *Lisičina*, *Kod tataščanskog križa*, *Krajanak*, *Pivcova duž*, *Kraj Stišinog križa*, *Gajić*, *Bonina greda*, *Panjevi*, *Broćin budžak*, *Kopilovac*, *Rogačevo*, *Kod dva duda*, *Dželatuša* ili *Čaladoška* (madž. Családos) unutar nje: *Tomakova zemlja*, *Kobilača*, *Ovčaruša* i *Pritkuševac*, *Lešina*, *Ivetkov lug* (JI); *Jasinje* (kod aljmaško-modaroško-kunbajske tromeđe), *Dolnji jaraš*, u njemu: *Blažanova mlaka* i *Benakovica*; *Popovo* ili *Popovo polje* ili *Popovska zemlja*, *Senska livada*, *Prosica*, *Turska greda* ili *Turski brig* (madž. Török domb), *Križac* ili *Križum*, *Nikuličin dol*, *Džorino*, *Čuturino*, *Vrckovo* (madž. Vreckó fődje), *Pućkov dol* (madž. Pútyák völgye), *Solgabirova*, *Prelčeva*, *Košarašova duž*, *Košaraševa duž*, *Soldačke* (madž. Baka-fődek; J); *Bonina zemlja*, *Likaricina*, *Ceronja*, *Lobodnjak*, *Ornik*, *Smrdulj* (madž. Szmerdűj), *Dejakovo*, *Stanakovica*, *Zapolje* (JZ); *Diteljinište* (madž. Herés; okućnice), *Kućište*, *Kod Crnčina bunara*, *Obornjak*, *Kod Matakova križa*, *Orlik*, *Kod Drljinog križa*, *Medumlje*, *Morganj*, *Pajkanov lug*, *Dolovi*, *Matevićki atar*, *Kalkatura*, *Meštrova zemlja*, *Podgradina*, *Rastovica aljmaška*, *Kod bokternice*, *Trgač* (Z); *Atovi*, – u njima: *Bugin*, *Đukšinov*, *Krunin*, *Gnjačev* i *Visoki at*, *Kod suvog bunara*, *Žilje* (madž. Tuskós; SZ).

⁶¹ Riječ je o križevima krajputašima.

VINOGRADI I VOĆNJACI: *Cerovača, Srnkin dudik, Kladara* (SI); *Blažunja, Garište, Glavčina, Stanin brig, Glogovac, Javornik, Pocad, Potkova, Prigon, Popovski vinograd, Zvonarov vinograd, Sindikusov vinograd, Rožina, Briskište, Soldački vinograđi* (madž. Katona-szőlők; dobili su ih sudionici Prvoga svjetskog rata), *Stari vinograđi, Sridnji vinograđi, Šimunov brig, Crvena šuma, Kod Birdine vodenice* (u Crvenoj šumi), *Šišinovac* (I); *Janjanov voćnik, Telečki vinograđi, Jaroš* (madž. Járos!), *Zaumlje* (II); *Bili brig, Grlinac* (madž. Gerlicés), *Ognjica* (JZ).

LIVADE I PAŠNJACI: *Pod Bajkinim bostanom, Crkanište ili Šintersko* (madž. Dögtemető; S); *Rudićka dolača* (SI); *Jamure* (madž. Gödrök), *Šikina bara, Do gvozdenog puta, Zablatica* (II); *Čajer ili Groficino* (nekad vlasništvo grofice Julianne Szászi), *Blatica i Ilovačina* (kod Slane bare), *Buzava, Slanica, Gušina mlaka, Otražotina, Mikušica* (nekoć jezerce), *Đulčin dol, Ilovača, Blatnjak, Kolobara, Pivarska ledina, Nuz baru, Slana bara ili Ilkina bara, Zabara* (J).

ŠUMA, GRMLJE: *Rozin brig, Čivutsko groblje* (S); *Grcina dudinjača, Lisičnjak, Međašica, Vršak* (madž. Hegyes), *Glogova međa, Grofovovo, Kod modaroškog križopuća, Vojnićev jendek* (J); *Ikandrina, Kopcova, Visoka međa* (JZ).

VODE: *Šućina bara, Guščina bara, Juliškina bara* (I); *Kalilo ili Kaljuža, Jendek ili Prokop, Kiseljak ili Močilo, Prisika, Rašlje, Zmijanac ili Kiđoš, Mostunga* (madž. Mosztonga; ribnjak), *Crna bara, Velika i Mala Mostunga* (madž. Kis-Mosztonga), *Dolnji kanalić* (madž. Alsó-kanális; J).

CESTE, POLJSKI PUTOVI, STAZE: *Madaroshi put⁶², Bikički put, Matevički put, Litnji put* (nekad je vodio u Matević), *Dubočki put, Kalkaturska lenija, Tataski put* (u Tataháza), *Milkutski put* (u Mélykút), *Prlkovički put* (u Bács-szőlős), *Kumbajski put, Jankovački drum* (u Jánoshalmu), *Semličev put, Juliškin put* (vodi na bivši posjed grofice Szászi), *Bajmočki drum, Čikerijski put, Subotički drum, Ivšina lenija, Gajina lenija, Švrakina lenija, Domašev put ili Domaševa prtiña, Đuranova lenija, Lecina lenija, Malivina lenija, Burđina lenija, Mancušina lenija, Sibina lenija, Rorina lenija, Striljkina staza, Babušina staza, Vražja lenija*.

⁶² Riječi *put* i *drum* često se rabe i za ceste, dok *lenija* znači poljski, zemljani put. Cestu obično zovu *kameni put*.

BAJA

I službeno je uvijek Baja (1323.) ili Baja (od 1696.). Naziv joj etimolozi izvode iz staroturske riječi *baj* (bogat, obilan).⁶³

Između 1229. i 1260. u Baji djeluju dalmatinski i bosanski dušobrižnici, jamačno stoga što je već tada ovdje bilo hrvatskoga življa.⁶⁴ 1240-ih godina ovdje se nastanjuju "Dalmatinci".⁶⁵ G. 1382. bilježe ju kao selo. Poslije Mohačke bitke dolaze amo bosanski i dalmatinski trgovci.⁶⁶ Hrvate ovdje nalazimo i potkraj 16. st.⁶⁷ G. 1580. ima 18, a desetak godina poslije 22 kuće.⁶⁸ G. 1600. u Baju dolaze franjevci iz bosanskog Olova;⁶⁹ 1687. stiže val novih doseljenika, većina kojih jamačno potječe iz Donje Tuzle, te pripada šokačkoj grani hrvatskoga naroda.⁷⁰ Kada je 1695. Baja izuzeta iz Vojne krajine, naš je jezik ovdje postao službenim; 1696. utemeljena je franjevačka škola. G. 1699. ovdje stanuje 595, većinom hrvatskih kmetova;⁷¹ 1701. u Baji se nastanjuje više hrvatskih obitelji iz budimskoga Tabana.⁷² G. 1708. kuruci su razorili i ovo naselje.⁷³ G. 1712. postaje posebnom župom (do 1722. u Baji postoji samo hrvatska župa: sv. Antuna) s brojnim podružnicama: Bikić (do 1743.), Gara i Kaćmar (do 1744.), Čavolj i Sentivan (do 1748.), Baškut (do 1766.). Podružnice bajske župe sv. Petra i Pavla (utemeljene 1722.) jesu: Monoštor i Čatalija (do 1735.), Kakonj i Pandur (do 1805.), Srimljani (do 1800.), Fancaga (do 1809.). Dušobrižnici bajske Hrvata i tada su bosanski franjevci.⁷⁴ G. 1714. Baja se spominje kao trgovište. Popis 1715.: 138 hrvatskih, 75 srpskih, 14 njemačkih i 8 madžarskih obitelji; 1720.: od

⁶³ Pri proučavanju podrijetla naziva pojedinih naselja poslužio sam se knjigom Lajosa Kissa *Földrajzi nevek etimológiai szótára*, Budapest, 1980.

⁶⁴ Unyi B. 1943: 7.

⁶⁵ Czirfusz F. 481.

⁶⁶ Unyi B. 1947: 53.

⁶⁷ Vanyó T. 324.

⁶⁸ Rapesányi J. 24.

⁶⁹ Unyi B. 1947: 63.

⁷⁰ Erdeljanović, J. 77

⁷¹ Pekić, P. 109, 110; OL, U et C, Fasc. 127, Nr. 1.–10.

⁷² Bánrévy Gy. 68.

⁷³ Popović, D. 75., 322.

⁷⁴ Između 1717. i 1724., prema matičnim knjigama (prijašnje su nestale; ponovno se vode od 1722.), ovdje su djelovali i ovi franjevci: Mihajlo iz Budima, Šimun Butković, Ivan Doganović, Duro Dubravčević, Ilija Ećimović, Franjo Evetović, Jakob Jović iz Broda, Luka Jurčević, Franjo Kapara, Mihajlo iz Kobaša, Petar Kopić, Ivan Kristić, Ivan Križanić, Serafin Ložić, Franjo Magla, Antun Martinović, Filip Marušić, Ivan Mitrović, Lovro Nikolić, fra Pandurac, Marko Paradanović, Augustin Pjanic, Andrija Popović, Grgur iz Sonte, Petar Spajić, Andrija iz Stonoga Biograda, Ilija Šimović, Luka iz Velike.

190 obitelji najmanje 125 jesu hrvatske.⁷⁵ O brojnosti bajske katolika svjedoči i podatak iz 1730. kada je ovdje krizmano 957 osoba.⁷⁶ G. 1768. spominje se kao madžarsko, "ilirsко" i njemačko naselje.⁷⁷ G. 1770. ima 377 hrvatskih, 200 njemačkih, 126 srpskih, 120 madžarskih, 29 slovačkih i 1 židovsku obitelj.⁷⁸ Popis 1828.: 786 hrvatskih, 459 njemačkih, 352 madžarske, 236 srpskih i 85 slovačkih obitelji. Broj Hrvata: 1861. g. 5492 (ukupan broj stanovnika: 19 715),⁷⁹ 1890. g. 4213, 1910. g. 2188 (ukupan broj stanovnika: 21 032), 1941. g. 1067, 1945. g. 3000, 1960. g. 1500 (ukupan broj stanovnika: 30 555), 1980. g. 2000 (ukupan broj stanovnika: 38 503).⁸⁰ Osim nekoliko osoba najstarije životne dobi, bajski su se Hrvati posvema odnarodili.⁸¹

Bajsko područje, zajedno s fancaškim, iznosi 17 695 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

- 1543.: *Aranyas* (Kalačkoj nadbiskupiji plaća 24 forinte crkvene desetine);⁸²
1580.: *Gorni-Aranyos* (selo s 31 kućom); 1590. *Aranyos* (selo s 20 kuća);⁸³
1700. i 1702.: *Aranyos*⁸⁴ i *Peta* (zaselak Pető);⁸⁵
1726.: *Vranyes* (pustara);⁸⁶
1730.: *Oranyos*,⁸⁷
1733.: *Vranyos*⁸⁸, *Franyas* (Vranjoš);
u 2. polovici 18. st.: *Almasca bara* (I, Aljmaška bara)⁸⁹; *Sumár* (šuma), *Pethő*

⁷⁵ Rapcsányi J. 227.

⁷⁶ Hegedűs A. 1954: 65.

⁷⁷ AV, Urbarijalni spisi, 13330. kutija.

⁷⁸ U Baji je tada službeni jezik bio još hrvatski, što se vidi i po tome da se 1768. novoizabrani glavni knez, po narodnosti Madžar, u crkvi sv. Antuna prisegnuti trebao na našem jeziku. Ivanić, I. 94.

⁷⁹ Kuntić A. 387.

⁸⁰ Podatci iz 1945., 1960. i 1980. temelje se na procjeni mjesnih župnika, odnosno Gradskoga vijeća. Statisztikai évkönyv. Központi Statisztikai Hivatal. Budapest, 1961., 7. Bács-Kiskun megye statisztikai évkönyve. Kecskemét, 1980., 49.

⁸¹ Posljednji grobni natpis na hrvatskome jeziku uklesan je 1972. na Kalvarijskome groblju (Etelka Rajčić).

⁸² Dudás Gy. I. 255.

⁸³ Ibidem, 235.

⁸⁴ G. 1700. platilo je pet forinti crkvene desetine (Dudás Gy. I. 255).

⁸⁵ Rapcsányi J. 232.

⁸⁶ Rapcsányi, J. 1934: 194.

⁸⁷ Hegedűs A. 1954: 48.

⁸⁸ Kőhegyi M. 218.

⁸⁹ Popović, D. 1959: II. 25.

- (vinograd),⁹⁰ *Matias bara, Tatárrév ili Szurdok*⁹¹ (zaselak), *Vrányes ili Varjanos* (J),⁹²
1770.: *Vranyes, Pető, Szurdok*,⁹³
1773.: *Vodicza*,⁹⁴
1778.: *Grasalkovics* (Grašalkovićev dvorac), *Vollarics* (Volarovićevo skladište),
Csikos Fok (potok);⁹⁵
1781.: *Wajka* (rijeka), *Wolarits* (Volarićevo skladište);⁹⁶
oko 1790.: *Sugovicza*,⁹⁷
1794.: *Csikos Tó* (jezero, S);⁹⁸ *Sugovicza* (rijeka, Z);
1795.: *Livoda* (< Livada) ili *Kenderes Toó, Wodicza* (šuma i kapelica),
Kercsavina, Nagy-Sumár, Poposina greda, Kis-Vranyos,⁹⁹
1797.: *Provalya* (dio grada);
1799.: *Popisanagreda, Babina dola, Buczka, Mali Sumár, Veliki Sumár, Gredina, Sumarina, Szlatina, Kokina, Verbak, Kercsavina, Orlovacz*,¹⁰⁰
1805.: *Jauko, Kenderes* (JI),¹⁰¹
1806.: *Vranyos ili Puszta Aranyos* (JI, zaselak);¹⁰²
1814.: *Pisak* (dio grada);¹⁰³
1816.: *Sugovitza* (rijeka), *Kákonyi fok alias Vajas*,¹⁰⁴ šume: *Vranyess, Ssummár*,¹⁰⁵
1822.: *Shumar*;
1825.: *Fertő* (jezerce), *Szurdok Fok* (potok, JI);¹⁰⁶ *Pető* (vinograd, J);

⁹⁰ Rapcsányi J. 73.

⁹¹ Bilježi se već 1543. g. kada je Kalačkoj nadbiskupiji platio 12 forinti crkvene desetine (Dudás Gy. I. 255).

⁹² OL, S 11. No 505: 1.

⁹³ OL, C 59, 4125. OL, Helytartótanácsi Levéltár. Magyar Királyi Helytartótanács. Dep. urbariale. Com. Bacsiensis.

⁹⁴ Kőhegyi M. 221. Na tome hodočasnom mjestu kapela je podignuta 1811. Rapcsányi J. 138.

⁹⁵ OL, S 11, No 1113.

⁹⁶ OL, S 11, No 1138.

⁹⁷ Kőhegyi M. 237.

⁹⁸ OL, S 12, Div. XIII, No 249. A Duna folyó Baja környéki szakaszának vízrajzi térképe.

⁹⁹ Kopasz G. 29.

¹⁰⁰ OL, S 11, No 534:4.

¹⁰¹ Kopasz G. 23.

¹⁰² OL, zemljovid Ivannesa Lipszkyja *Mappa Generalis Regni Hungariae...* VIII., MDCCCVI.

¹⁰³ Kőhegyi M. 240.

¹⁰⁴ OL, S 12, Div. XIII, No 448:3. Duna folyó szabályozási és árvízvédelmi térképe.

¹⁰⁵ AV, Zapisnici kongregacije, 17. knj., 21800. kutija.

¹⁰⁶ OL, S 12, Div. XIII, No 641. A Duna Baja és Monostorszegh közötti szakaszának szabályozási térképe.

- 1830.: *Provalia* (dio grada),¹⁰⁷ *Vodicza*,¹⁰⁸
1832. (dijelovi grada): *Gaczanov sokak*, *Utrisev szokak*, *Biloberkov szokak*, *Kod tyupricze*, *Goszpoczki szokák*, *Fratrovicza*, *Kodczerkve*, *Oklinak*, *Kodbare*, *Rasztik*, *Bara*, *Kokin szokák*, *Bosztani*, *Golinacz*, *Mityanov szokak*, *Budimacz bosztáni*, *Kod krizsa*, *Podum*, *Jurissakov szokák*, *Kraj jendecsine*, *Likin szokák*, *Vajkovicza*, *Dolak*, *Tutin tyosak*, *Mikan szokak*, *Mikan Velikog szokak*, *Pricsacz*, *Misutov szokak*, *Modri szokak*, *Krai vodenicsarova bunara*, *Jakog Vincze szokák*, *Diviak*, *Csicskov szokak*, *Torine*, *Prid Andraka kutyom*, *Brig*, *Triblivicza*, *Polyanka*, *Kod bunara polyanczkog*, *Mikoseva provalia*, *Dolug*, *Vresak*, *Kod szurducska*,¹⁰⁹
- 1836.: *Nagy Pandúr* (šuma), *Tegdes Tava* (močvara), *Pető Réte* (livada); *Pető* (vinograd), *Surdok Fok* (potok), *Fertő* (jezerce), *Fertőházi legelők* (livada);¹¹⁰
- 1844.: *Ó Pandúr*, *Körtvélyes*, *Simon Sziget*, *Sugovicza*, *Göröny állás*, *Felső Pandúr*, *Molnár Sziget*;¹¹¹
- 1850-ih godina: *Jaukói szőlők*, *Felső Pandur*; *Alsó Pandur* (šuma), *Alsó Gyugya* (potok u Donjem Panduru);¹¹²
1866. (Pesty): Dijelovi grada: *Szurdulia* (surduk kod Šugavice), *Provália*, *Homok -város*, *Szállás-város*, *Katona-város*. Dijelovi zemljista: *Pető* (vinograd), *Kenderestő* (močilo), *Vranyas*, *Sumár* (šume), *Kis-Sumár*, *Nagy-Duna*, *Sugovicza* (rijeke), *Pacsia-bara* (jezerce, Pačja bara), *Pacsabarai csárda* (čarda kod Pačje bare);
- 1870-ih godina: dijelovi grada: *Provália-ucca*,¹¹³ *Jaukói szőlők*, *Butkai erdő*, *Felső Vrányos*, *Rontott Mocsár*, *Vranyos Szőlők*, *Alsó Vranyos*, *Nagy sumari*, *Sashegy ili Popesina*, *Spitzerhof*, *Mühlerhof* (J);¹¹⁴ *Petői szőlők*, *Bründl-Wodicza*, *Schiffahrts Kanal* (J); *Katona város*, *Rochus város*, *Homok város*; *Pandúr sziget*, *Felső-pandúr p.*, *Deák Schleusse*, *Hajtóház*, *Sugovicza* (Z);
- 1899.: *Alaginac* (Alaga szőlő), *Sumaricza*, *Szurduk*, *Szurduki szőlők*;¹¹⁵
- 1905.: *Babina dola* (vinograd), *Sumár*, *Buczka*, *Gredina*, *Sumarica*, *Ledina*.¹¹⁶

¹⁰⁷ Kőhogyi M. 240.

¹⁰⁸ Historia Domus Bajensis, I. 1994.–1840. Baja, 1991., 183., 195., 198., 273., 315.

¹⁰⁹ Mandić, Ž. 1999: 50–61.

¹¹⁰ OL, S 12, Div. XIII, No 641.

¹¹¹ OL, S 12, Div. XIX, no 80. Vojni zemljovid, XXXII-63, Vojni muzej u Budimpešti.

¹¹² Kopasz G. 27.

¹¹³ Rapcsányi J. 206.

¹¹⁴ Vojna karta, 5562/1. Vojni muzej, Budimpešta.

¹¹⁵ Popis krizmanika. Arhiv bajske Župe sv. Antuna.

¹¹⁶ Kopasz G. 30.

Današnji mikrotoponimi:

DIJELOVI GRADA: *Alaski sokak* (dio Batthyányeve ul.), *Bajbočki sokak* ili *Fancaški sokak*, *Bara*, nekoć: *Bila bara* ili *Kutnjakova bara* (Ul. Bara), *Bolin sokak* (Hunyadijeva ul.), *Bostani* (SI dio grada), *Brižina* (Kalvarijsko groblje), *Cvijanov sokak* ili *Komarčev sokak* (Bemova ul.), *Čifutski sokak* (Munkácsyjeva ul.), *Čučin sokak* (Damjanicheva ul.), *Daraž* ili *Koljanov sokak* (Ul. Darázs), *Debelgosin sokak* (Szarvaseva ul.), *Dolnji kraj* ili *Dolnjak* (J dio grada), *Džak* (slijeva uličica kod Dimitrovove ul.), *Džomba* (Eötvöseva ul.), *Đurelin sokak* ili *Dernjača* (Mészároseva ulica), *Florijanski sokak* (Ul. sv. Florijana), *Fratrovski sokak* ili *Kod Antuna* (Széchenyijeva ul.), *Gadžurov sokak* ili *Zečji sokak* (Sallaijeva ul.), *Gornji kraj* ili *Gornjak* (S dio grada), *Gospodski sokak* (Bartókova ul.), *Gredice* (I dio grada), *Gurđesov sokak* (Ul. Pásztor), *Ilakov sokak* ili *Kikanov sokak* (Wesselényijeva ul.), *Jakušev sokak* (Ul. Akácos), *Janje Šantave sokak* (Vargina ul.), *Jozanov sokak* (Ul. Jobbágy), *Kakonjac* ili *Prid madžarskom crkvom* (Trg K. Tótha), *Kalvarske sokak* (Ul. Kálvária), *Grboš* (Jókaijeva ul.), *Klaštrum* (Deákova ul.), *Kod čiča-Fidinog čoše*, *Kod Male gencije* (JI), *Kod Marićevog bircuza* (dio Ul. sv. Antuna), *Križić* (Ul. Kereszt), *Krušni sokak* (Ul. Zárda), *Lađarov sokak* (Rókuseva ul.), *Lakat* (dio Ul. Szabadság), *Ledinka* (Erkelova ul.), *Maćešin sokak* (dio Batthyányeve ul.), *Madžarski sokak* (Ul. kralja Bele), *Majkomarišov sokak* ili *Ševin sokak* (Fürstova ul.), *Mali Čavolj* (I dio grada), *Matutin sokak* (Ul. F. Rózse), *Med bostanima* (staro ime za prostor između Petőfijeve i Kalvarijske ul.), *Monoštorski sokak* (Ul. Monostori), *Ogradića* (Ul. Pető), *Oklinak* (Szarvaseva ulica), *Pajtomin sokak* ili *Lulašov sokak* (Kinizsijeva ul.), *Odžečarski sokak* (dio Petőfijeve ul.), *Pisak* (J dio grada), *Ponikvica* (J dio Dimitrovove), *Pripričina* (Ul. Tél), *Privoz* (dio Ravni, tj. JI dijela grada), *Proričkin sokak* (Ul. Alkotmány), *Prorizotina* (Ul. Kereszt), *Provajlja* (Ul. Árpád), *Ravan* ili *Ravna* (JI dio grada), *Sabljarov sokak* (Ul. Róka), *Salaši* (JI dio grada, madž. Szállásváros), *Soljana* (Ul. sv. Ladislava), *Soldačka varoš* (madž. Katonaváros) ili *Kopnenik* (SI dio grada), *Srimljanski sokak* (Dimitrovova ul.), *Stari drum* ili *Baškutski sokak* (dio Ul. Szabadság), *Staro vašarište* (Trg Béke), *Strilište* ili *Mali šumar* (Lőkert), *Strižin sokak* (Báthorijeva ul.), *Šibljak* (staro ime za Dérijev park i prostor iza njega), *Špitaljski sokak* (Beloianiszova ul.), *Švrakin sokak* (Fábikova ul.), *Varmečki sokak* (dio Petőfijeve ul.), *Varoš* (središte grada), *Vašarište* (JI), *Velika greda* (JI), *Veliki sokak* (Ul. sv. Antuna), *Ujcov šor* ili *Vidrin šor* (kod Šugavice), *Vrpolje* (dio Piska, tj. J dijela grada), *Vrtača* (Kolozsvárska ul.), *Vrtljac* (JZ dio grada), *Zeleni sokak* ili *Zelevnjak* (Bemova ul.), *Zubankin sokak* (Számuelijeva ul.), *Žuljevica* (Vörösmarthyjeva ul.).

NASELJENA MJESTA: *Aligvarda*, *Lakhandija* ili *Maćušovica* (Mátéháza-puszta), *Peta* (Pető-szállás), *Stari salaši*, *Vodica* (službeno Máriakönnye, marijansko svetište).

GRADNJE, MOSTOVI, ZDENCI: *Crvena čuprija* (nad Šugavicom), *Srimljanska čuprija* (prema Szeremleu), *Velika čuprija* ili *Gvozdena čuprija* (nad Dunavom), *Livadski bunar*; *Šiškin bunar* (I).

ORANICE: *Petrandol* (madž. Petrán-völgy), *Križgreda* (madž. Keresztes), *Gornji jaroš*, *Kod Ignjačevog salaša*, *Velika ravan* ili *Veliki lapoš* (madž. Nagylapos), *Orlovnjak* (madž. Sasheverő), *Kod Đukanovog križa*, *Lisac* (madž. Rókás), *Modrica* (madž. Kékes), *Kod Petrašovog bunara*,¹¹⁷ *Gredina* (madž. Nagyhát), *Kod Ićanovi salaša*, *Alivarta* (madž. Aligvárda), *Salašica*, *Mišankov brig*, *Grbavica* (madž. Görbehát), *Livada*, *Goretina duž*, *Kod Martinog križa*, *Pečenjak*, *Sentivanski budžak*, *Krljava*, *Naizbir*, *Slipača* (madž. Vakdülő), *Cripana* (madž. Cserepes), *Dalj* (najistočniji dio), *Čavoljski rit* (I); *Dolnji Vranješ*, *Lapoš* ili *Lapoška*, *Veliki šumar* (JI); *Kalkatura*, *Mali šumar* (J); *Senišvanji* (madž. Tüskös dülöö, Z).

VINOGRADI I VOĆNJACI: *Mala ravan* ili *Mali lapoš* (I); *Jaukovo* ili *Dolnji Jaukovac*, *Mačkaluk*, *Čerpić*, *Krivimiškina sičina*, *Kendereštovo* (madž. Kenderes, nekoć Kenderestő), *Jaukovački vinogradi* (JI); *Alomske bašće*, *Peta* (madž. Pető), *Vranješ* ili *Vranjoš*, *Šilina sičina*, *Migačeva sičina*, *Venjašova sičina* (sve tri u Vranjošu), *Podvranjoš*, *Dolnji jaroš* (J).

LIVADE I PAŠNJACI: *Čavoljska međa* (I); *Baškutske livade*, *Mučinica*, *Điršalj* (madž. Gyűrűsalj), *Čatrlje* (J); *Vrbik*, *Strmenjak*, *Veliki šljivik*, *Pipac* (madž. Pipagyújtó), *Vrašalija* (madž. Urasalja; na otoku Panduru), *Privlaka* (Z).

ŠUME, GRMLJE: *Nevaljalica* (nekada livada i bara, JI); *Rivina* (kod Vodice), *Dolnji surduk*, *Varoška šuma* (J); *Bundaš*, *Pandurski šljivik*, *Dolnji Pandur*, *Veliki Pandur* (JZ); *Gornji Pandur*; *Zapust*, *Pribiljska šuma*, *Gemenička šuma*, *Šištok*¹¹⁸ (Z).

VODE: *Igal* (J); *Mrtalja*, *Džindžina voda* (JZ); *Šugavica*, *Stari Dunav*, *Veliki Dunav*, *Čertan* (madž. Csertő, Z).

CESTE, POLJSKI PUTOVI, STAZE: *Batasički put* (u Bátaszék), *Čavoljski put*, *Baškutski put* (vodi u Vaskút), *Monoštorski put* (vodi u Bámonostor), *Srimljanski put* (vodi u Szeremle), *Bikički drum*, *Rapina lenija*, *Petanska staza* (kod Petőa), *Ivanišina staza*, *Jozanina lenija*, *Tomišin put*, *Dakina lenija*.

¹¹⁷ U tom se zdencu utopila djevojka Kata, čija je kob opjevana u pučkoj baladi.

¹¹⁸ Velin, S. 90.

BARAČKA

Ime je nejasno. Nastavak *-ska* nedvojbeno upućuje na slavenski živalj. Prijašnja službena imena: 1318. Barscha, 1320. Baraccha, 1410. Baracska, 1658. Totina,¹¹⁹ 1743. Baracsak ili Totina, 1898., u sklopu sveopćega pomadžarivanja toponima, Baracska je preimenovana u Nagybaracska.¹²⁰

G. 1320. nalazimo ju među bačkim selima; 1543. Kalačkoj nadbiskupiji plaća 12 forinti i jedan par čizama crkvene desetine (1700. g. 3 forinte),¹²¹ 1580. "Baracska" ima 13 poreznih obveznika;¹²² 1655. ubraja se među "racka" sela.¹²³ G. 1701. stanovništvo joj je katoličko;¹²⁴ 1711. bilježi se kao hrvatsko naselje.¹²⁵ Popis iz 1715. i 1720. bilježi ovdje uglavnom srpske kmetove. Madžarima je napućena 1742. i 1762. (200 obitelji iz Gornje Ugarske);¹²⁶ Slovaci su doseljeni "iz totskih županija", a Hrvati iz Monoštora (Bátmonostor).¹²⁷ Samostalnom je župom postala 1751., tada se počinju voditi i matične knjige (prije je bila čatalijском podružnicom). G. 1763. barački su Srbi preseljeni u Stanišić.¹²⁸ Potkraj 18. st. bilježe ju kao višenacionalno naselje.¹²⁹ Hrvatski se jezik ovdje zadržao sve do 1920-ih godina.¹³⁰

Baračko područje iznosi 3 784 hektara.

Mikrotponimi u prošlosti:

1543. i 1660.: blizu Baračke nalazi se seoce *Szlokutya*,¹³¹ 1658. zabilježeno je s imenom *Zlokruszi*;¹³²

¹¹⁹ Od srednjovjekovnog imena naselja Toti. Dudás Gy. I. 253.

¹²⁰ MTSH 120.

¹²¹ Dudás Gy. I. 255.

¹²² Rapcsányi J. 24.

¹²³ Antunović, I. 62.

¹²⁴ OL, Ecc. fasc. 6, nr. 12.

¹²⁵ Ivanić, I. 81.

¹²⁶ Bacsense Dominium; Quart. Lat. 3255. Rukopisni odjel Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti. Zorn A. 9.

¹²⁷ Rukopis F. Pestyja. Rukopisni odjel Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti. Među našim obiteljima navode se: Aladitsi, Andrekovitsi, Bantsitsi, Krezmanovitsi, Maletitsi, Szlávikovitsi, Verebitsi.

¹²⁸ AV, Urbarijalni spisi, 13 330 kutija.

¹²⁹ Vályi A. I. 119.

¹³⁰ Oko 1956. preminula je zadnja osoba koja je na hrvatskom znala izmoliti još samo Očenaš.

¹³¹ Kalačkoj je nadbiskupiji te godine platilo 10 forinti crkvene desetine (Dudás Gy. I. 255).

¹³² Bacsense Dominium; Quart. Lat. 3255. Rukopisni odjel Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti. G. 1656. bilježi se u obliku Zlokuke (Dudás Gy. I. 252).

- 1777.: *Koczara* (vjerojatno Kozara) i *Supra Illiman* (Gornji Iliman; šume);
1779.: *Zlokruha* (zaselak, S);¹³³ *Shumar* (Šumar; oranica, I); *Böde* (šuma, J);
Illiman (šuma, Z);¹³⁴
1780.: *Zillimán* (< Iliman; šuma, Z);¹³⁵
1798.: *Bikasa* (Bikaša; S, šuma); *Szmertsák* (Smrčak; SZ, šuma);¹³⁶
1806.: *Orosva* (jezerce, SZ);¹³⁷
1825.: *Orsovány* (bare), *Piszkula* (Piskulja; vinograd, S); *Polana* (Poljana; grm-lje, J); *Forgó*, *Felső Illiman* (šume), *Roncsevicza* (Rončevica), *Földvári Tó* (močvare, Z); *Vas Kapu* (šuma), *Blata* (Blato), *Resovicza* (Rešovica; SZ);¹³⁸
1865. (Pesty): *Tiszta kotyó* (Čisti koć; bara), *Kozara*, *Bláták* (Blata, množinski oblik; močvara), *Illiman* (šuma), *Nagy Malát*, *Kis Malát*, *Kalugyericza Tó* (Kaluđerica; jezerce), *Resovicza*, *Orsova*, *Gyuricza tója* (Đuričino jezero), *Oraskovicza tó* (jezero Oraškovicna), *Gyurity* (pustara Đurić);
1880-ih godina: *Piszkula*, *Mézes*, *Tiszta*, *Kotyó*, *Darudelelő*, *Sumára* (Šumara).¹³⁹

BAŠKUT

Ime mu potječe od madž. *Bács kútja* (bački zdenac, zdenac Bačke), što su ga južnoslavenski doseljenici preinačili u Baškut. Pučkom analogijom, zbog sličnosti s madž. riječi *vas*, dobiven je ime Vaskút (željezni zdenac). Prijašnja službena imena: 1400. Bachkuta, 1406. Bathkuta,¹⁴⁰ 1543. Bacskut, 1598. Baskuth, 1659. Baskút, 1697. Bacsckuth,¹⁴¹ 1701. i 1726. Baskut,¹⁴² 1731. Basskut, 1758. Vaskút.¹⁴³

¹³³ Kartoteka Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti, 501. Bilježi se i u obliku *Zlokruszzi*, *Zlorusi*; budući da imamo prezime *Zlokrytjanin*, zacijelo se zvaše *Zlokruta*. (Bm. L., Feudális kori összeírások, 1715., Somberek.

¹³⁴ OL, S 11, No 222: 1

¹³⁵ OL, S 11, No 1069/1. Dunaszabályozás Nagybaracska mellett.

¹³⁶ OL, S 12, Div XIII., No 290.

¹³⁷ OL, S 11, No 186, A szántovai uradalmi kerülethez tartozó Baracska, Csatalia és Dautova áttekíntő mezőgazdasági térképe.

¹³⁸ OL, S 12, Div. XIII., No 641. A Duna Baja és Monostorszeg közötti szakaszának szabályozási térképe.

¹³⁹ Fridrik T. 163; Vojna karta, 5562/3. Vojni muzej, Budimpešta.

¹⁴⁰ Mandić, Ž. 1993: 154.

¹⁴¹ OL, E 156, fasc. 7, No 44.

¹⁴² OL, E. 150. Ecc. fasc. 6, nr. 12; OL, Magyar Kamara Archivuma, Regesta decimorum, Com. Bacsensis, No 1.

¹⁴³ Bajksa m. k. r.; MTSH 160.

G. 1400. bilježe ga među selima; 1543. Kalačkoj nadbiskupiji plaća 20, a 1650. deset forinti crkvene desetine;¹⁴⁴ 1580. i 1590. ima 28 poreznih obveznika;¹⁴⁵ 1689. pripada posjedu Nikole Milojkovića;¹⁴⁶ Pod konac 17. st. je pustara;¹⁴⁷ 1701. i 1711. hrvatsko je naselje.¹⁴⁸ Popis 1727., kada se Baškut smatra bajskom pustarom, bilježi samo Srbe. U crkvenim matičnim knjigama baškutski se Hrvati bilježe od 1731. (Prije ih ne nalazimo zato što je Baškut crkveno pripadao Baji.) G. 1763. doseljuju se Nijemci, a odseljuju se Srbi;¹⁴⁹ 1770. ima 74 njemačke, 39 hrvatskih, 16 madžarskih, 7 slovačkih i 3 ciganske obitelji; 1783. stanovnici su mu Nijemci, Hrvati i Slovaci.¹⁵⁰ Na kraju 18. st. je njemačko-hrvatsko mjesto koje pripada Grašalkovićevu posjedu.¹⁵¹ G. 1828. od 436 poreznih obveznika 76 su Hrvati. Za Fényesa je njemačko-“racko” selo.¹⁵² G. 1864. stanovnici su mu Nijemci, Madžari i “Dalmatinци”;¹⁵³ 1881. ima 438 Hrvata (ukupan broj stanovnika: 5101); 1900. ima 4172 Nijemaca, 523 Madžara i 344 Hrvata, a 1941. g. 218 Hrvata, 683 Madžara i 3846 Nijemaca. Broj Hrvata: 1890. g. 344, 1900. g. “81 Hrvat te 263 Bunjevca i Dalmatinca”,¹⁵⁴ 1910. g. 371 (ukupan broj stanovnika: 5196), 1941. g. 218, 1945. g. 236, 1960. g. 367 (ukupan broj stanovnika: 4374), 1980. g. 193 (ukupan broj stanovnika: 4055).

Baškutsko područje iznosi 7150 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1724.: pustara *Vranity*;¹⁵⁵

1756.: *Duboki Dol*;¹⁵⁶

1864.: (Pesty): *Okruglo* (S); *Steinberg* (I); *Brunnenflur* (II); *Vár-hegy* (J); *Székes*, *Göbölgjárás* (JZ); *Bacsabara* (Z, Pačja bara); *Csárdató*, *Családtó*, *Briind* (hodočasno mjesto), *Vranyos* (SZ);

1870-ih godina: *Thurm Wb.* (Toranjski vinograd, tj. s osmatračnicom), *Pačibara*

¹⁴⁴ Dudás Gy. I. 255.

¹⁴⁵ Rapcsányi J. 24

¹⁴⁶ Ibidem, 516.

¹⁴⁷ MTSH 160.

¹⁴⁸ Mandić, Ž. 1993: 154.; Antunović, I. 95.

¹⁴⁹ Zorn A. 9.

¹⁵⁰ Antunović, I. 95.

¹⁵¹ Vályi A. 605.

¹⁵² Fényes E. II. 280.

¹⁵³ Rukopis F. Pestyja.

¹⁵⁴ Rapcsányi J. 516.

¹⁵⁵ OL, E 159, 9597. t.

¹⁵⁶ AV, Zapisnici kongregacija, knj. 1., 21795. kutija.

tanya, *Okruglo Wb.* (I); *Runde Hügel, Sancz, Reminenz Hänsel* (J); *Alte Wb.* (Stari vinograd), *Göbel Wb.* (Göbelov vinograd) (JZ);¹⁵⁷
1900.: *Kőhegy, Várhegy diuló*,¹⁵⁸
1906.: *Praedium* (posjed) *Palković*.¹⁵⁹

Današnji mikrotoponimi:

Dijelovi sela: *Ajzibanski put* (I), *Crkveni šor* ili *Kirhaja*, *Livač* ili *Bikički sokak* (Ul. Bokodi), *Erdhazencas* ili *Vorguljašev sokak* (Széchenyijeva ul.), *Ilašov sokak* (Ul. Crvene armije), *Izbirak* (Batthyányjeva ul.), *Kod Senske kuće* (srednji dio Kossuthove ul.), *Kotlić* ili *Mali sokak* (Ul. E. Kiss), *Lotić* (Damjanicheva ul.), *Masoriš* ili *Dogroblje* (Grobljanska ul.), *Tomulin sokak* ili *Monoštorski sokak* (Ul. Ustava), *Prid Kukinom suvarom* ili *Kokošvar* (sjeverni dio Kossuthove ul.), *Prilipak* (Ul. B. Kuna), *Mikolićev sokak* ili *Privoz* (Rákóczijska ul.), *Sandraja* ili *Tekunica* (madž. Homoksor), *Sičina* ili *Bunjevački sokak* (Damjanicheva ul.), *Suvica* (prostor pred crkvom), *Škulski sokak* (Školska ul.), *Tomašićev sokak* ili *Procip* (Aradska ul.), *Trobara* (JI dio sela), *Velik sokak* (južni dio Kossuthove ul.), *Vračarin sokak* (Petőfijeva ul.), *Vrapčji šor*, *Zakop* ili *Bajski sokak* (Ul. Bajai), *Zečina* (kod groblja).

NASTAMBE, GRADNJE, MOSTOVI, KRIŽEVI: *Gazdački salaši*, *Markotini salaši*, *Tunjevački križ* (S); *Kombinat* (SI); *Švabin križ*, *Zdilolizov* ili *Guvanski križ* (I); *Bikapusta* (JZ); *Očenašova čuprija*, *Zuzujina čuprija* (Z).

ORANICE: *Gelin budžak*, *Fratarska bašča*, *Piskovite*, *Uložina* (S); *Široka ravna* ili *Veliki lapoš*, *Gornji stari vinograđi*, *Pričica*, *Krčevinka*, *Trnjak* (madž. Tüskös), *Šenovo* (nekoć Schönova zemlja), *Golača* (SI); *Notarošova zemlja*, *Popovina* ili *Popina zemlja*, *Okruglo*, *Debela greda*, *Šumar* ili *Valdraja*, *Guvna* ili *Guvnište*, *Pivčevac*, *Pridnja duž*, *Sridnja duž* ili *Sridnja greda*, *Skrajnja duž*, *Kratine*, *Umci*, *Metvice*, *Krišina zemlja*, *Dudača*, *Pavčina*, *Veliko orašje*, *Broćina greda* (bivša Kulišićeva zemlja), *Lisičnjak*, *Zatorine*, *Gravorište*, *Vranj*, *Stinjak* (madž. Kőhegy, I); *Selište* (pomadžareno u Széles!), *Zidina* ili *Varić* (madž. Várhegy), *Lipik*, *Lipička greda*, *Simenica*, *Krčina* (madž. Írtások), *Napolica*, *Kuk*, *Obori*, *Vrtaljovi*, *Atarska zemlja*, *Glavica*, *Rog*, *Bunarina* (JI); *Gebeljaroš* (madž. Göbölkáros), *Konopljište*, *Kod senskog bunara*, *Gacanova* (nekoć Peštaljiceva zemlja), *Oštrićova greda* ili *Oštra greda* (nekoć Lovrićeva zemlja), *Gredina* (J); *Dolnji* ili *Stari vinograđi* (JZ); *Ciganski jaroš*, *Mačkova greda*, *Poljanka* ili *Sekeš* (Z).

¹⁵⁷ Vojna karta 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta; Glasilo Bácska, 10. VIII. 1880., 32. br., 1. str.

¹⁵⁸ Borovszky S. 675.

¹⁵⁹ M. k. v.

VINOGRADI I VOĆNJACI: *Vranješki vinograđi* ili *Vranješ* (SI); *Reverencija* (i oranica, J); *Vodički vinograđi* (SZ).

LIVADE, PAŠNJACI: *Vrbovina*, *Gaćoder* (S); *Tomakovac*, *Krajnica* (I); *Glibovica*, *Lajsbara*, *Kravarica*, *Pribarje*, *Deronja* (J).

ŠUME I GRMLJE: *Lipovica* (manji je dio u bajskome hataru), *Tunjevača*, *Usik* (S); *Kod gvozdenog križa* (I); *Mrginj* (JI); *Stružica* ili *Kantorova zemlja* (Z); *Monoštorski vinograđi*, *Brižić* (SZ).

VODE I TRŠČACI: *Zla jama* (J); *Pačja bara* (JZ); *Igal*, *Pritok*, *Pričica*, *Praljak*, *Senski kanal* (Z).

CESTE, POLJSKI PUTOVI, STAZE: *Bajski drum*, *Garski drum*, *Stari drum*, *Boršotski drum*, *Čatalinski drum*, *Ridina lenija* ili *Mrndina lenija* (vodi prema Boršotu); *Baškina lenija* (vodi prema Gari); *Hartmanova* ili *Jamava lenija*, *Broćina lenija*, *Mijatova lenija*, *Grosova lenija*, *Gracina lenija*, *Matuškova* ili *Lackina lenija*, *Baračanski putić*, *Metvička kraćica* (vodi prema Bikiću).

BIKIĆ

Prvotno ime *Biķed* potječe od starodrevnoga madžarskog osobnog imena *Bük*. Prijašnja službena imena: 1208. *Bucchid*, 1340. *Bukud*, 1341. *Bukedeghaza*, 1347. *Buked*, 1390. *Bukud*, 1394. *Bewkud*, 1424. *Bököd*, 1542. *Bigitty*, 1543. *Bigitta*, 1580. *Bikity*,¹⁶⁰ 1718. *Bichich*, *Bikics*, *Bikich*,¹⁶¹ 1724. *Bikic*, 1726. i 1772. *Bikitty*,¹⁶² 1785. *Békity*,¹⁶³ do 1898. *Bikity*, potom *Bácsbokodod*.¹⁶⁴

G. 1340. ga bilježe kao napušteno, a 1424. kao naseljeno selo. G. 1543. Kalačkoj nadbiskupiji plaća 10 forinti (jednako kao i 1650.; 1700. g. 3 forinte) i jedan par čizama crkvene desetine;¹⁶⁵ 1580. g. ima 47, a deset godina poslije 42 kuće,¹⁶⁶ 1701. je pustara, stanovnici su mu katolici;¹⁶⁷ 1711. bilježi se kao

¹⁶⁰ Borovszky S. 41. Dio sela Bodislova (Bogyiszló, Tolnanska županija) zove se Bikity; nije isključena nekadašnja preselidba nekih Bikićana u to mjesto.

¹⁶¹ M. k. r.

¹⁶² OL, *Perceptio Decimalis, Anno 1726*. OL, C 59, 4125.

¹⁶³ OL, Div. X, No 6: 1

¹⁶⁴ Kiss L. 71. MTSH 35.

¹⁶⁵ Dudás Gy. I. 255.

¹⁶⁶ Ibidem, 239.

¹⁶⁷ Jednako kao i stanovnici Boršota, Čatalije, Dautova, Gare, Santova, Kaćmara, Milkuta, Baračke i Baškuta. OL, Ecc. F. 6, No. 12.

hrvatsko naselje;¹⁶⁸ 1727. svi su Hrvati (popis bilježi 41 hrvatsku obitelj);¹⁶⁹ 1768. u njemu žive isključivo Hrvati, "Iliri";¹⁷⁰ 1772. ima 93 hrvatske, 10 madžarskih, 2 njemačke i 1 slovačku obitelj. Župa mu je osnovana 1776. (do 1743. bio je bajskom, a do 1776. aljmaškom podružnicom); matične se knjige vode od 1771.¹⁷¹ Potkraj 18. st. još se uvijek bilježi kao pretežito hrvatsko selo koje pripada Grašalkovićevu posjedu.¹⁷² Popis 1828.: 162 hrvatske, 95 njemačkih, 94 madžarske i 31 slovačka obitelj. Za Fényesa je "Bikity" njemačko-madžarsko-dalmatinsko selo.¹⁷³ Na kraju 19. st. ima 1742 Nijemca, 1668 Madžara i 828 Hrvata. Broj Hrvata: 1890. g. 948, 1910. g. 885 (ukupan broj stanovnika: 4077), 1941. g. 576, 1945. g. 650, 1960. g. 529 (ukupan broj stanovnika: 4162), 1980. g. 202 (ukupan broj stanovnika: 3456).

Bikičko područje iznosi 6393 hektara.

MIKROTOPONIMI U PROŠLOSTI:

1543. *Branova* (pustara; Kalačkoj nadbiskupiji plaća 6 forinti i jedan par čizama crkvene desetine);¹⁷⁴
- 1735.: pustara *Branyava*; između Matevića i Bikića: *Szidovszko Guvno* (Židovsko guvno), *Delicseva torina*, *Sátorácz* i *Kis-Orlinjak*;¹⁷⁵
- 1743.: *Branova*;¹⁷⁶
- 1782.: *Zvirinya*, *Bilum*, *Pajusov dudinyácsa* (Pajušova dudinjača), *Ozsarila* (Ožarilo), *Párlozsina*, *Blatina*, *Tulovácz*, *Obránik*, *Dobricza*, *Rókina*, *Toroviste*, *Szubasitza*, *Pávlíceva*, *Rusnapolie* (Ružno polje), *Péronyina*, *Oparlina*, *Prilipacsa*, *Szuvnyák*, *Dervariste* (Drvarište), *Branyevacz*, *Jáz*, *Lipicza*, *Ovratina*, *Grabitza*;¹⁷⁷
1864. (Pesty): *Kígyóbára*, *Felső kaszálló*, *Alsó kaszálló*, *Jelasits hegység*, *Tolvaj völgy*, *Branova*, *Blagara*, *Felső kablarusa*, *Alsó kablarusa*, *Debela greda*, *Fejér földes*, *Alsó major*;
- 1870-ih godina: *Harsány h.*, *Branova h.* (S); *Bikityi Járás* (SI); *Tukulacz h.* (h. – hegység 'brijeg'), *Kábláros h.* (SZ);¹⁷⁸

¹⁶⁸ Ivanić, I. 81.

¹⁶⁹ Antunović, I. 63.

¹⁷⁰ AV, Urbarijalni spisi, 13330 kutija.

¹⁷¹ MTSH 35.

¹⁷² Vályi A. 213.

¹⁷³ Fényes E. I. 132.

¹⁷⁴ Dudás Gy. I. 255.

¹⁷⁵ Hegedűs A. 1954: 18.

¹⁷⁶ Kőhegyi M. 128 (zemljovid).

¹⁷⁷ OL, S 11, No 841. Bikity úrbéri felmérési vázlata.

¹⁷⁸ Vojna krata, 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

- 1878.: *Blagara, Branova, Nagy barom legelő, Felső major, Felső kablarusa* (S); *Tolvaj völgy, Jelasits hegység, Alsó kaszáló* (I); *Alsó kablarusa, Új Szölők, Selymes, Duja domb* (J);¹⁷⁹ *Mostonga* (potok), *Alsó major* (Z); *Debela gréda, Fejér földes* (SZ);
- 1922.: *Fábity kaszálló, Jerkovits düllő, Mrekva* (vjerojatno od Mrvka), *Pataricza völgy, Fehérföldek, Új Szöllők, Selymes, Régi szöllők, Karlóczai szöllők* (blizu aljmaškoga područja), *Czigányvölgy*.¹⁸⁰

Današnji mikrotoponimi:

DJELOVI SELA: *Albin sokak* ili *Crvenka* (Ul. Liget), *Babicin sokak* (Türrova ul.), *Baćićev sokak* ili *Gornjak* (S dio Kossuthove ul.), *Bara* (S dio sela), *Blažanov sokak* ili *Modriš* (Petőfijeva ul.), *Brižak* (kod župnoga stana), *Criparov sokak* ili *Racki sokak* (Táncsicseva ul.), *Dolnjak* (J dio sela), *Gajanov sokak* (Ul. K. Tótha), *Guvna* (Ul. Szérűskert), *Kod Bulkinog čoška* (dio Adyjeve ul.), *Kokošarov sokak* (Hunyadijeva ul.), *Kosara* (dio Széchenyijeve ul.), *Livadice* (I dio sela), *Malica* (Husarska ul.), *Pleter* (Ságvárijeva ul.), *Pocuvara* (vjerojatno dio Ságvárijeve ul.), *Podgajica* (predio ispred groblja), *Popovac* (kod stare crkve), *Popovača* (trg pred crkvom), *Prikrajak* (J dio sela), *Prisik* ili *Novi sokak* (Ul. Ifjúság), *Prisunj* (Lehelova ul.), *Senta* ili *Zenta* ili *Pupkov sokak* (Ul. sv. Stjepana), *Suvarski sokak* (vjerojatno Ságvárijeva ul.), *Tošičin sokak* ili *Trišnjica* (Szalayjeva ul.), *Totski sokak* (dio Ul. Honvéd), *Tuzlančićev sokak* (Ul. Alaga), *Uska peća* (dio Széchenyijeve ul.), *Varošanski sokak* (Dózsina ul.), *Vašarište* (Vásártér-sor), *Velik sokak* (Széchenyijeva ul.).

MOSTOVI, KRIŽEVI: *Crna čuprija, Docina čuprija, Macina čuprica, Vitin križ, Bogatunski križ.*

ORANICE: *Branovo, Kablaruša, Notarošova zemlja*,¹⁸¹ *Kod volarice, Orovača, Podgredica, Mala krčevina, Popina zemlja, Vršanjska greda, Višoka međa* (S); *Bogatunka, Brezmedica, Dugački lanci, Ciganski dol, Kod Žavinog križa, Gracin dol, Karlovica i Kalovica, Meljna, Nizinke, Opalina, Ovrate, Pašavina, Sipljački lug, Ludin ritić, Tataska, Vadin brig* (SI); *Crkvena zemlja, Grbava greda, Hajdukovac, Jagićovo, Međaška, Plandište, Prikotorina, Prvanica, Šišnjak, Barančevo, Mrvka, Tomićevo, Stražnje vratine* (I); *Graberje, Salaške zemlje, Koletarov brig, Svilenka* (madž. Selymes), *Zaklonica* (veći je dio na boršotskome području), *Ikin brig, Salaši ili Salašina* (JI); *Lajkin dol, Zove* (J); *Priko štreke,*

¹⁷⁹ OL, S 78, Kataszteri iratok. Birtokrészleti jegyzőkönyv. Bikity.

¹⁸⁰ Földrészleti jegyzőkönyv. Bácsbokod. Arhiv Mjesnoga seoskog ureda.

¹⁸¹ "Zajedno s Popinom zemljom 40 holdi." Madž. *hold* = jutro.

Čuborovac (JZ); *Bila zemlja* ili *Bilica* (madž. Fejér földes), *Baškutska strana*, *Jaruga*, *Kožuvarova greda*, *Kod Jockovog križa*, *Dobrinka* (Z); *Cerik*, *Čivijarkin bok*, *Gornja guvna*, *Majurske zemlje* (madž. Majori földek), *Pabžiga*, *Sipljačkin lug*, *Tukuljac* ili *Tukuljaš* ili *Tukuljaška greda*, *Tulinica*, *Zagredica* (SZ).

VINOGRADI I VOĆNJACI: *Dujina greda*, *Glavica* (J); *Gomboški* (JZ); *Stari vinogradi*, *Sadići* (SZ).

LIVADE I PAŠNJACI: *Žutica*, *Bakošev rit*, *Staro groblje* (S); *Oštri dol* (SZ).

VODE: *Kolina bara*, *Ribnjak*, *Pojište* (S); *Kiđoš*, *Kiđošac* (I).

CESTE I POLJSKI PUTOVI, PUTELJCI: *Bajski drum*, *Litnjača* ili *Litnji put* (vodi prema Jankovcu), *Sentivanski drum*, *Baškutski drum*, *Matevički drum*, *Aljmaški drum*, *Čavoljski drum*, *Boršotski put*, *Prošiunski put* (kojim je "prošiun", tj. povorka hodočasnika išla na Vodicu), *Đalina lenija*, *Pejišina lenija*, *Đušina lenija*, *Teruškina lenija*, *Tomašošina staza*, *Bartuličina lenija*, *Peculina lenija*, *Čičina lenija*.

BOROTA

Ime joj potječe od slavenskoga osobnog imena *Borota*. Prijašnja službena imena: 1237. i 1325. *Boroth*, 1391. *Borothy*, 1392. *Boroch*, 1658. *Borod*, 1910. *Borota*. Hrvati su je zvali i Gospodskom Pustarom (Goszpodszka Pusztara).¹⁸²

U dokumentima prvi put se spominje 1237.; 1481. bilježe je kao selo. Postoji i 1520., 1580. (ima 25 kuća¹⁸³) i 1590. G. 1658. navodi se kao pustara; 1702. pripada bajskoj župi.¹⁸⁴ G. 1715. spominje se kao naseljena, a 1724. kao nenaseljena pustara.¹⁸⁵ Na početku 19. st. pripada čas Rimu, čas Jankovcu, a 1840-ih godina Grašalkovićevu posjedu.¹⁸⁶ Broj stanovnika: 1910. g. 2724, 1941. g. 4049, 1990. g. 1779.¹⁸⁷ Nikada nije bila stalnim boravištem većega broja Hrvata, koji su amo dolazili uglavnom na sezonske poslove.¹⁸⁸

Borotsko područje iznosi 8179 hektara.

¹⁸² OL, Újvidéki Levéltár, Úrbéri összeírások, 13330. kutija.

¹⁸³ Rapcsányi J. 24.

¹⁸⁴ Ibidem, 232.

¹⁸⁵ Popović, D. 270.

¹⁸⁶ MTSH 146.

¹⁸⁷ MTSH 46.

¹⁸⁸ O čemu svjedoči i ovaj fancaški "bećarac": Na Gospodsku ić' ćemo pustaru, / žito kosit u masnom ataru.

Današnji mikrotoponimi:

ORANICE: *Grivata mlaka, Jovik, Širina, Klingreda, Rnjača, Lapoška, Brazdina, Prikodol, Kamarište, Guvna, Kukulaš, Tunkovo, Stari vinogradi, Palkovićovo, Svetkata, Rimska strana, Sentivanski rit, Debeljak* (i šuma).

CESTE, POLJSKI PUTOVI: *Jankovački put, Sentivanski put, Čavoljski put, Ajoški drum, Široka lenija, Biroška lenija.*

BORŠOT

Starodrevno madžarsko osobno ime *Borsod* krije se u imenu ovoga naselja. Zbog glasovne sličnosti, pučkom je etimologijom preinačen u Borsód ('mjesto zasijano graškom'). Prijašnja službena imena: 1330. Borsoudtentheuryncz, 1333. Borsouns, 1342. Borsod, 1864. Puszta Borsod, 1898. Bácsborsod.¹⁸⁹

G. 1330. bilježe ga kao pustaru, a 12. g. poslije kao selo; 1543. Kalačkoj nadbiskupiji plaća 42 forinte i jedan par čizama crkvene desetine, što upućuje na veće naselje.¹⁹⁰ Tijekom 17. st. uvijek se spominje kao hrvatsko mjesto.¹⁹¹ G. 1580. ima 59 kuća;¹⁹² 1655. bilježe ga kao "racko", a na početku 18. st. kao "bunjevačko" selo.¹⁹³ G. 1781. naseljena je pustara.¹⁹⁴ Popis 1715.: 7 hrvatskih, 1720. g. 6 hrvatskih obitelji. Samostalnom je župom postao 1800. g. (od 1776. bio je bikićkom podružnicom); matične se knjige vode od 1801. Broj Hrvata: 1910. g. 271 (ukupan broj stanovnika: 2717), 1941. g. 77, 1945. g. 57, 1960. g. 86 (ukupan broj stanovnika: 2163), 1980. g. 25 (ukupan broj stanovnika: 1478).

Boršotsko područje iznosi 7755 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1864. (Pesty): *Tamáshegy* (S, oranica); *Hangosi* (I, oranica); *Sanczi* (livada), *Szilfai* (J, livada); *Ó Legyen* (zaselak s 18 kuća, JZ); *Czerna-hát* (Z, šuma), *Pivkovca* (Z, oranica).

1870-ih godina: *Latinovits P.* (pustara);¹⁹⁵

¹⁸⁹ MTSH 36.

¹⁹⁰ Dudás Gy. I. 255.

¹⁹¹ Hegedűs A. 1984: 148.

¹⁹² Rapcsányi J. 24.

¹⁹³ Ivanić, I. 81.; Antunović, A. 62., 95.; Hegedűs A. 1984: 148.

¹⁹⁴ MTSH 36.

¹⁹⁵ Vojna karta, 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

1895. *Albin puszta*, *Halbrohr*, *Weis puszta*, *Ernő uraság*, *Frigyes uraság*, *Gédi major*, *Milkó puszta*, *Kamenyák*, *Török puszta*, *Pál uraság*, *Ó-Legyen*, *Nagy erdő*, *Drescher puszta*, *János puszta*, *Kuluncsicsné puszta*, *Horváth-szállás*, *Kopeczky szállás*, *Herzfeld*, *Pudár uradalom*, *Piukovics csárda*, *Latinovics szállás*.¹⁹⁶

Današnji mikrotoponimi:

DIJELOVI SELA: *Benkov sokak* ili *Tašin sokak* (Perczelova ul.), *Glavni sokak* (Kossuthova ul.), *Grobljanski sokak* (Petőfijeva ul.), *Ilanov sokak* (Ul. E. Bajcsy-Zsilinszkyja), *Lanjoškin sokak* (Dózsina ul.), *Šepicin sokak* (Adyjeva ul.), *Čardakovi*, *Zlolog i Zlogul* (S dio sela).

ZASEOCI: *Milkovac*, *Pudarovo*, *Pustarina* (madž. Köves-major), *Stakić* (skupina salaša prema Baškutu).

MOST, KRIŽEVİ: *Vračeva čuprija*, *Drveni križ*, *Peckešov križ*, *Lemeški* ili *Latinovićev križ*.

ORANICE: *Gospodska*, u njoj: *Gredice*, *Vankov jelik*, *Doskočovo*, *Grabić*, *Šokcov dol*; *Palova zemlja*, *Đumina*, *Kod Čupičevog križa*, *Kod Žiginog salaša*, *Lovrićev brig*, *Šimićkina duž*, *Kod Bodicevog križa*, *Šumarina*, *Kmetov lug*, *Nakin dudik*, *Šajina greda*, *Zabran* (manji dio na bikičkom području), *Krateljac* (I); *Lemešovina* (znatan dio boršotskoga polja, bivša lemeška, tj. plemička zemlja, vlasništvo obitelji Latinović), *Grenik*,¹⁹⁷ *Tužovica* (J); *Crnjana*, u njoj: *Kod Blaškovog bunara*, *Icanova zemlja*,¹⁹⁸ *Garska*, *Kod Matačevog rasta*, *Lisište* (Z); *Turčinovac*, *Tomakov brig*, *Iltenja* (madž. Últetvény, SZ).

LIVADE I PAŠNJACI: *Mamužićev rit*, *Grljina mlaka*.

CESTE, POLJSKI PUTOVI: *Garski put*, *Kaćmarski put*, *Bikički put*, *Detkova lenija* (JI), *Čovčićeva lenija*, *Barakovićeva lenija*, *Nesmirkova* ili *Ilanova lenija* (Z), *Petakova lenija* (SZ).

ČATALIJA

Jezikoslovci joj ime izvode iz turske riječi *çatalli* ‘račvast’. Južnoslavenski su ga doseljenici preimenovali u Čatalija, od čega je nastalo službeno ime Csátalja

¹⁹⁶ Kataszteri felmérés, Borsod, 1895. Pismohrana Mjesnog ureda.

¹⁹⁷ Zabilježeno od madžarskog kazivača, možda Bagrenik.

¹⁹⁸ Kazivač mi reče na madžarskom jeziku: Bláskó kútja, Icanék fődjé.

koji današnjega poznavatelja madžarskog jezika upućuje na složenicu: mjesto koje je ispod (alja) Csáte. Nekadašnja službena imena: 1543. Csatallya,¹⁹⁹ 1659. Csatálja, 1701. Csátalya,²⁰⁰ 1733. Csatalia,²⁰¹ 1743.: Csatália,²⁰² 1777. Csatalya, 1828. Csatália, 1898. Csátalja.²⁰³

G. 1543. spominje se kao selo koje je Kalačkoj nadbiskupiji platilo 43 forinte i jedan par čizama crkvene desetine, što svjedoči o znatnijem naselju.²⁰⁴ G. 1659. pripada posjedu Nikole Milojkovića;²⁰⁵ 1712. bilježe ju kao hrvatsko naselje,²⁰⁶ a 1767. kao pretežito njemačko selo s malobrojnim hrvatskim življem. Nijemcima je napućena već 1724.,²⁰⁷ odonda se Hrvati ovdje ne spominju. Samostalnom župom postaje 1735. (prije je bila bajskom podružnicom); podružnice su joj Baračka i Monoštor (do 1751.) te Dautovo (do 1776.).

Čataljsko se područje prostire na 3902 hektara.

Mikrotoponim u prošlosti:

1760.: *Belo berda*.²⁰⁸ Današnji mikrotoponim: *Billaberda* (Bilo brdo, S, vino-grad).

ČAVOLJ

Nekadašnja imena: 1375. Chayol,²⁰⁹ 1717. Cavogl (*ex Cavoglia*), 1733. Csavolj, 1737. Chavol.²¹⁰ Ime mu vjerojatno potječe od slavenskoga osobnog imena Čachǎl.

G. 1580./82. bilježi se kao selo s 22, a desetak godina poslije s 27 kuća;²¹¹ 1676. spominju se "siromašni čavoljski racki kmetovi",²¹² nakon dvije godine je

¹⁹⁹ Kiss L. 157.

²⁰⁰ OL, Kamara, Acta eccl, fasc. 6, nr. 12.

²⁰¹ OL, Kanc. Litt. Comit. Bach, 1733, nr. 81.

²⁰² Bajsko m. k. v.

²⁰³ MTSH 50.

²⁰⁴ Dudás Gy. I. 255.

²⁰⁵ Rapcsányi J. 493.

²⁰⁶ Ivanić, I. 81.

²⁰⁷ AV, Sremski Karlovci. Urbarijalni spisi, 13 330. svitak; Antunović, I. 62.

²⁰⁸ Baračka m. k. r.

²⁰⁹ Rapcsányi J. 494.

²¹⁰ Zadnja su tri podatka iz matična knjige rođenih.

²¹¹ Rapcsányi J. 24., 46.

²¹² Hegedűs A. 1984: 15.

pustara. G. 1711. zapisan je kao hrvatsko naselje,²¹³ a već 1726. kao nenaseljena pustara (koja pripada posjedu Márka Czobora, obrađivali su ju Pandurci, stanovnici nekadašnjega sela kod Baje). Oko 1730. Ivan Radić, Czoborov zakupac, više bajskih hrvatskih obitelji prisilio je da se nastanu u Čavolju. G. 1734. ima 26 hrvatskih poreznih obveznika; 1736. ovdje obitava već 511 Hrvata.²¹⁴ G. 1747./48. i 1782. naseljuju se Nijemci.²¹⁵ Samostalnom je župom postao 1748. (prije je bio bajskom podružnicom). Podružnice su mu (do 1783.) Matević i Sentivan.²¹⁶ Zbog previsokih poreza, 1764. mnogi se ovdašnji Hrvati odseljuju u Suboticu.²¹⁷ G. 1768. još se uvijek spominje kao "ilirsко", tj. hrvatsko,²¹⁸ a potkraj 18. st. kao pretežito hrvatsko selo kojem je vlastelin kalački biskup.²¹⁹ Popis 1828.: 140 njemačkih, 70 hrvatskih, 30 madžarskih i 3 slovačke obitelji. Za Fényesa je njemačko-dalmatinsko selo.²²⁰ Broj Hrvata: 1890. g. 555, 1910. g. 510 (ukupan broj stanovnika: 3007), 1941. g. 472, 1945. g. 580, 1960. g. 492 (ukupan broj stanovnika: 3187), 1980. g. 238 (ukupan broj stanovnika: 2364).

Čavoljsko područje iznosi 4743 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1731. *Szavin hat* ("lijevo od staroga bajsko-miljkutskog puta"), *Branyovácz* (graniči se s Čavoljem i Mátéházom), *Buszia* (dolina prema Z), *Szent-Pál*,²²¹
 1735. *Branyova-puszta*,²²²
 1864. (Pesty): *Bara*, *Zemunicze* (na obali Bare), *Klein Buzia* (Mala Busija),
Karaula (oranica), *Nagyhát* (vinograd i šuma), *Szent Kutacska* ili *Bründl* (svetište), *Straubise Flur* (oranica), *Sz. Iványer* i *Szt. Iványer unter Flur*,
Rémer Vizen;
 1870-ih godina: *Beszta legya* (Božja leđa, S); *Temető h.* (J); *Kis buzia* (Mala busija), *Csősz ház*, *Csávoly szöllők* (JZ); *Puszta Józsefháza* (Z); *Kék hegys*, *Nagy homok erdő*, *Briündt Kapelle* (SZ);²²³

²¹³ Ivanić, I. 81.

²¹⁴ Mandić, M. 1984: 421.

²¹⁵ Ibidem, 44.

²¹⁶ MTSH 52.

²¹⁷ Zorn A. 10., 15.

²¹⁸ AV, Urbarijalni spisi, 13330. kutija.

²¹⁹ Vályi A. 382.

²²⁰ Fényes E. I. 203.

²²¹ Rapcsányi J. 68.

²²² Kőhegyi M. 199.

²²³ Vojna karta, 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

1878. godine: *Pipács, Nagyhát* (livada i oranica), *Rémer Wiese* (Rimski rit; oranica), *Bozsia legyia* (Božja leđa; S); *Ráadás, Akáczpuszta, Szöllőkközi düllő,* *Homoki tábla, Aligvárda kettős* (SI); *Szent Ivánér obere Fluhr, Neue Trettplätze* (Novi jaroš), *Kenderföldek, Neurisse trettplätze* (I); *Straubische Fluhr* (J, oranica); *Klein Buzia* (Mala Busija; oranica), *Karaula, Kígyós patak,* *Kälber Weide* (Teočka livada), *Káposztás kertek, Neurisse* (JZ, ovaj zadnji i I); *Józsefházi belső-földek, Bründel* (zdenac; oranica i vinograd), *Mariahilf* (svetište; značenje: Marijo, pomozi; SZ).²²⁴

Sadašnji mikrotoponimi:

DIJELOVI SELA: *Barica* (S), *Bašin sokačić* (Bemova ul.), *Dobara* (Ul. Bara), *Dudinjača* ili *Lokin sokak* (Ul. Epreskert), *Gornji kraj* (dio sela S od Bajsko-segedinske ceste), *Grobaljski sokak* (Ul. Temető), *Gumnanski šor* (J dio Ul. sv. Stjepana), *Kod kamene čuprije* (S), *Kod kiđoške čuprije* (Ul. Pacsírta), *Kod velike mijane* (križanje Ul. Szőlő i Gy. Dózse), *Koprivnjak* (Aranyeva ul.), *Krajač* (Ul. Mátyás király), *Rokćina staza, Tošaćevo progon* (oba u I dijelu sela), *Tukulja* (dio Árpádove ul.), *Veckošov sokak* (Széchenyijeva ul.).

ORANICE: *Kod senskog salaša, Mikurovica* (S); *Dolnje guvno, Kod Faladino-vog bunara, Popova zemlja* ili *Popovača, Kantorova zemlja, Prokleta, Petrićeva* (madž. Petrics-dűlő), *Panesova* (madž. Pánesz-dűlő) (I); *Kod bikićkog križa, Mala Busija, Kod Ribarove vitrenice, Mišalina* (madž. Mihály-völgy, J); *Dogrob-ljanska, Kod notaroševog salaša, Gornje guvno, Blizi šumar ili Mali šumar, Podgajac, Ivančevi lanci*, (potonja dva dijelovi su Bližnjega šumara), *Dalji šumar ili Veliki šumar, Tomicini lanci, Kod Ižakovog bunara, Kod Martinčina bunara, Kumašna duž* (potonja četiri jesu dijelovi Daljega šumara), *Branjova, Icina duž, Macanov dol, Korito, Grizakova greda, Razdvoj, Mojsin čošak, Ždralovo* (potonjih sedam nalaze se unutar Branjove).

ZASELAK, KAPELA: *Jelaš* ili *Pustara* (madž. Józsefháza), *Vodica* (svetište, SZ).

VINOGRADI: *Gornji vinograđi* (S); *Stari vinograđi* ili *Vodički vinograđi* (SZ).

LIVADE I PAŠNJACI: *Priboj* (S od Gornje bare; nekoć voda gdje su pravili pregrade od pruća radi ribolova), *Žabnjak, Gornja bara, Tevočka, Kod tavnog bunara* (S); *Mrcinište* ili *Konjsko groblje, Široki jaraš, Ritina, Vražji jendek* (J).

ŠUME I GRMLJE: *Plava greda, Biskupova šuma, Malovan* (službeno: Ólom-hegy, – Molovan), *Modrana, Božja leđa, Velika busija* (S).

VODE: *Bara* ili *Gornja bara* (jezerce), *Cidnjak* (kanalić u selu što je odvodio oborinsku vodu), zovu ga još *Jarak* ili *Kiđoš, Kupušnjak, Dolnja bara* ili *Močilo* (J).

²²⁴ OL, S 78 Kataszteri térképek, Csávoly 1878. Birtokrészleti jegyzőkönyv, Csávoly 1878. Csávoly felvételi előrajza, 1878.

CESTE I POLJSKI PUTOVI, STAZE: *Vodički put, Jankovački drum, Vinogradski put, Domalovanski put, Bajski put, Bećarski put* (vodi prema Čikuzdi), *Matičina staza, Benina staza*.

Današnji miktoponimi što ih je otrgnuo zaboravu dr. Mišo Mandić,²²⁵ a kojih nema u mojim zabilješkama.

DIJELOVI SELA: *Barski sokak* (Ul. Bara), *Bunjevački sokak* (Árpádova ul.), *Ciganska livada, Crkvena greda* (na njoj je podignuta crkva), *Crkvena čuprija, Dolnja gumna* (dio Széchenyijeve ul.), *Dudnjak, Kupusnjaci* (vrtovi na obali Kiđoša), *Mala bara* (na J dijelu sela), *Mali progon* (kod Ul. Templom), *Merin progon* (kod Árpádove ul.), *Pačja bara* (S), *Pijaca* (Ul. Temető), *Prutnjak* (J dio sela), *Ravan* (Széchenyijeva ul.), *Ribnjaci, Ricin jarak i Suvalja* (dijelovi Aranyeve ul.), *Ritovi* (S dio sela), *Ritovi u dolu, Štavolj-korlat* (S dio sela), *Štejnervo-greda* (S), *Velika bara, Velika čuprija, Vinogradski put* (Ul. Szőlő), *Zemunice, Žabnjak* Ul. Pacsírta).

ORANICE: *Ötvösöva zemlja, Hadikova zemlja, Mikurova zemlja, Vinogradi* (S); *Popovska zemlja* (I); *Busija* (JZ); *Gornja gumna, Grobljanske zemlje, Šumari, Branjevačke zemlje* (Z); *Vranjoš* (SZ).

VINOGRADI: *Četrdeset holdi, Rimski vinogradi* (S); *Vodeni vinogradi* (SI).

ŠUME: *Plava greda ili Katicin jaraš, Biskupska šuma, Senska šuma* (S); *Olovo brdo* (madž. Ólom-hegy), *Vraški jarak, Aligvarda*.

LIVADE: *Pašnjaci* (S); *Atovi-lapovi* (SI); *Vitranjača* (JI); *Teleći pašnjak* (madž. Borjúlegelő).

NASTAMBE, ZDENCI: *Biskupski bunar, Faladinski bunar* (S); *Senski salaš, Nottarošov salaš* (JZ).

CESTE, POLJSKI PUTOVI, STAZE: *Šumarski put, Matijaški put, Schauerova, Papova, Páneszova, Folkmannova, Pijukovićeva, Petrićeva, Hauzerova, Nehrlinge-рова, Kremmova, Ostheimerova, Tresova, Sentivanska, Flóriseva i Židovska staza*.

ČENAD²²⁶

Nekadašnja službena imena: 1391. Chanad, 1828. Csanád, od 1898. Érsekcsárd.²²⁷ Naziv naselja potječe od osobnog imena Csanád. Budući da je bio imajem kalačkoga nadbiskupa, nazvan je Érsekcsárdom.

²²⁵ Mandić, M. 1984: 32–37.

²²⁶ Navodim ga u tom obliku stoga što ga tako zovu Fancažani, njegovi najbliži susjedi Čavoljci govore Čanad, a Santovci Čanada.

²²⁷ Csánki D.195; MTSH 66.

G. 1391. ga bilježe kao naseljeno selo; 1543. Kalačkoj nadbiskupiji plaća 5 forinti crkvene desetine;²²⁸ 1580. ima 39 kuća; 1686. je nenaseljen; ponovno je napušten 1689.²²⁹ Popis 1715. ovdje bilježi 4 hrvatske, a onaj pet godina poslije 3 hrvatske i 18 madžarskih obitelji. Potkraj 18. st. zapisan je kao madžarsko mjesto.²³⁰ Samostalnom župom postaje 1839.; matične se knjige vode od 1799. G. 1881. od 1985 stanovnika svega se 8 osoba izjavilo za Hrvate.²³¹

Čenadsko se područje prostire na 5882 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1730-ih godina: *Karatzovicza* (Karasovica);²³²

1838. *Kiszelicza fok*, *Matkó fődje*, *Turcsikova*, *Kálonicza fok*, *Perosits hát*, *Bority*, *Mala Buszija*;²³³

1863. (Pesty): *Keselyű*, *Cseres*, *Kékhegyek* (livada), *Várad* (livada i oranica), *Baskút*, *Kergye*, *Görcse*, *Malován heg*, *Busszia* (šume), *Ivánácz* (vinograd), *Izsér*, *Székető* (livade), *Harábi* (trščak);

1880.: *Patonicza fok*, *Paragi fok* (rječice), *Veránka* (pustara kraj Dunava, Z).²³⁴

Današnji mikrotoponimi:

Modran (madž. Kék hegy), *Trnje* (madž. Ternye, I, oranica); *Fancaški rit* (livada), *Krčavina* (madž. Kercsavina, J, šuma); *Grabova* (madž. Garáb, oranica), *Ižir* (madž., Izsér), *Rđa* (madž. Kergye), *Dolnja krčavina* (madž. Görcse-hát, oranice), *Zubanova skela* ili *Čenadska skela* (lučko mjesto, Z); *Bižan* (pješčani humci; SZ, vinograd).²³⁵

ČIKERIJA

Nekadašnja imena: 1655. Csékária, 1657. Czikária, 18. st. Csekeria, Csékeria, 1922. Felsőcsikária, 1929. Csikária.²³⁶ Naziv mu potječe od potoka zvanog Csíkér; Hrvati ga preimenovaše u Čikerija, a taj je oblik poslužio i za današnje službeno ime.

²²⁸ Dudás Gy. I. 255.

²²⁹ Rapcsányi J. 24; MTSH 66.

²³⁰ Vályi A. III. 587.

²³¹ Az 1881. év elején végrehajtott népszámlálás eredményei.

²³² OL, E 156, fasc. 7, nr. 43.–48.

²³³ Dominius Tsanadiensis; Quart. Lat. 5523. Rukopisni odjel Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti.

²³⁴ Treće vojno mјerenje, Csanád. 5462/3. Vojni muzej u Budimpešti.

²³⁵ Podatci dobiveni od fancaških kazivača.

²³⁶ Dudás Gy. I. 253; OL, S 11, No 184., 230.; Antunović, I. 62.; MTSH 53; Matične knjige vjenčanih, Subotica.

G. 1655. ubraja se među pustare s hrvatskim stanovništvom.²³⁷ Samostalnim naseljem postala je tek 1921., dотле je pripadala Subotici.²³⁸ Broj Hrvata: 1941. g. 493 (ukupno 2050 stanovnika), 1945. g. 420, 1960. g. 437 (ukupno 1793 stanovnika), 1980. g. 183 (ukupno 1241 stanovnika), 1990. g. 42 (ukupno 1031 stanovnik).²³⁹

Čikerijsko područje iznosi 2 580 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1870-ih godina: *Balázs-Piri-sor, Csajkás-sor* (SI).²⁴⁰

Sadašnji mikrotoponimi:

DJELOVI SELA: *Brašnarov sokak* (Rákóczijeva ul.), *Buktin šor* (na Z dijelu sela), *Dolnjak* (J dio sela), *Francin sokak* (Ul. Zöldfa), *Glavni sokak* (Kossuthova ul.), *Gornjak* (srednji i S dio sela), *Grobljanski sokak* (Táncsicsseva ul.), *Hales* (Z dio sela), *Kod Bibičevog križa* ili *Kod Lalinog križa*, *Prid Lošicinom*, *Kod Bilanušinog križa* (dijelovi Kossuthove ul.), *Kod Koncove škule*, *Kod Prćićevog križa* ili *Kod Kumarinog križa*, *Kod Viveričinog križa*, *Labudov sokak* (Ul. Új), *Prćićev* ili *Pertićev kraj*, *Sendin sokak* (Szendi út), *Stantićev kraj*, *Tavankutski šor* ili *Tavankutski kraj* (na J dijelu sela).

ORANICE: *Babino selište*, *Kamarište*, *Kruščulja*, *Šimićanka* ili *Kod Šimićevi salaša*, *Panjevina*, *Tromeđica* (na granici triju zemljišta: Prlekovića, tj. Bács-szőlősa, Milkuta i Tompe), *Čajkašovo* (S); *Pirinski kraj*, *Prikat*, *Kod kapelice* (SI); *Golubac*, *Kod karaule*, *Kopunov at*, *Doljača*, *Gredina*, *Lušini atovi*, *Podgredina*, *Erlavac*, *Basamage*, *Evedrice*, *Široki at*, *Torine*, *Kosište*, *Bilanušina greda*, *Vinac*, *Iršin at* (I); *Zat* (JI); *Pod granicom*, *Josino polje* (veći dio pripada Tavankutu), *Šebešić* (J); *Zaselo* (cijelo Z dio zemljišta), u Zaselju: *Krajac*, *Laz* (Z, nekad šuma).

VINOGRAD: *Tavankutski vinogradi* (J).

LIVADE: *Kod prilaza*, *Prćićeva* ili *Pertićeva niza*, *Kotlenjača* (I).

ŠUME: *Buktinica*, *Švabina* ili *Čaušerova šuma* (Z).

CESTE I POLJSKI PUTOVI: *Tavankutski drum*, *Subotički drum*, *Aljmaški put*, *Stružina* (odvojak kod Aljmaškoga puta), *Gornji put* ili *Kelebijski put*, *Šebešićki put*, *Budin put*, *Ilijašev put*, *Labudov put* ili *Ćorkina uvratina*, *Štetakova staza*.

²³⁷ Antunović, I. 62.

²³⁸ Rapcsányi J. 495.

²³⁹ MTSH 53.

²⁴⁰ Vojna karta, 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

ČIKUZDA

Nekadašnja imena: 1399. Segusd,²⁴¹ 1341. Sukedeghaza, 1520. Sykesd, 1543. Sökesd, 1686. Ükesd, 1773. Sükösd.²⁴² Korijen imena trebamo tražiti u staromadžarskoj imenici *ségi* koja znači hum, briješ.

G. 1520. bilježe ju kao selo; 1543. Kalačkoj je nadbiskupiji platila 7 forinti crkvene desetine.²⁴³ Za Rákóczijeva ustanka spominje se kao hrvatska župa.²⁴⁴ Zemaljski popis 1715. bilježi 15 hrvatskih i 3 madžarske obitelji.²⁴⁵ Hrvata je već tada bilo znatno više, što potvrđuju crkvene matične knjige (vode se od 1711.) gdje nalazimo 100-ak hrvatskih prezimena. O brojnosti katolika govori i podatak iz 1730. kada je ovdje krizmano 372 osobe.²⁴⁶ Samostalnom je župom postala 1719.; matične se knjige vode od 1711.²⁴⁷ G. 1748. ima 951, a 1762. 1327 stanovnika (trećina su Madžari).²⁴⁸ Hrvati se spominju i 1783. G. 1787. bilježi se kao "ilirsko",²⁴⁹ a potkraj 18. st. kao madžarsko-”racko” selo koje pripada posjedu Kalačke nadbiskupije.²⁵⁰ G. 1860. poplava ju je uništila, stanovnici su preseđeni na današnje mjesto. Potkraj 19. st. ima 787 kuća i 3381 žitelja "koji su nekoć bili Hrvati, ali su danas svi Madžari".²⁵¹

Čikuzdansko se područje prostire na 8665 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1543.: *Rivicza* (Rivica; naselje blizu Čikuzde);²⁵²

1825.: *Osztro, Zasztaj Toó* (Ošro, jezero Zastoj);²⁵³

1838. *Molovan* (S, briješ, šuma);²⁵⁴

²⁴¹ Györffy Gy. I. 727.

²⁴² Dudás Gy. I. 255; MTSH 139.

²⁴³ Dudás Gy. I. 255.

²⁴⁴ Antunović, I. 95.

²⁴⁵ OL, 1715. évi országos összeírás. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye.

²⁴⁶ Hegedűs A. 1954: 65.

²⁴⁷ MTSH 139.

²⁴⁸ Mandić, Ž. 1984 (1).

²⁴⁹ Magyarország történeti helységnévtára. Pest-Pislis-Solt megye és Kiskunság (1773–1808). Budapest 1988., 132.

²⁵⁰ Vályi A., III. 290.

²⁵¹ Borovszky S. 129.

²⁵² Dudás Gy. I. 255.

²⁵³ Solymos E. 43.

²⁵⁴ Quart. Lat. 5523. Rukopisni odjel Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti.

1851. *Vajas, Hajdufok, Korpádi fok, Kerülfők* (potoci, rječice);²⁵⁵
1856. *Molovan* (brijeg, šuma), *Baiha Fok, Hármas h.* (h = hegy; brijege), *Pap-föld, Sopoi h., Batyán hegy* (S); *Ságodi Legelő, Labodicza, Sz Anna Kapelle, Malomdelelő, Kerekesi erdő, Fekete erdő, Kerülfők Fok, Ó Sükösd P.* (P. = puszta, pustara; Z);²⁵⁶
- 1863.: *Sanyisnya i Lanyistya* (Lanišća; šuma i livada), *Turity görönd* (Turićeva greda), *Vertlog* (Vrtlog), *Linyasitza* (Linjašica), *Karasszovicza* (Karasovica), *Sirakapoja* (Široko polje), *Sutsinopolja* (Sučino polje), *Birisztig* (Bristik), *Contrakosztra* (nekoč trščak, sad oranica i livada), *Labuditza* (pašnjak), *Kopoja* (Kod polja ili Zapolje), *Puratsik* (Paradžik), *Rásztovás* (Rastovaš ili Rastovac), *Sutsin hát Sučin hat, tj. greda*, *Grovni hát* (Glavni hat), *Rivnitzá,* *Jezer*²⁵⁷ (Jezero), *Klissa* (Klisa), *Óva* (< Jova < Joha), *Ságod* (bivše nase-lje), *Nepila* (Nepilo), *Constantina, Krotistya* (Krotišća), *Pávleduna i Pavlov Duna* (Pavlov Dunav), *Dubokadolina*;²⁵⁸
- 1870-ih godina: *Czerna bara fok, Nagy tám, Vučsin polja* (Vučino polje), *Slopoja* (Zapolje, SI), *Parácsik* (Paradžik), *Markus Wg* (Markušev vinograd; SI); *Pap-hegy, Bolyán hegy, Koch holter* (I), *Vučsin hát, Hideg állás, Csicsakos hegység* (Čičkovo brdo; II); *Sebes fok ili Labodicza* (Z);²⁵⁹
- 1880.: *Cserna bara* (Crna bara, S, livada); *Malovan, Vučsin* (JI, oranica).²⁶⁰

Sadašnji mikrotoponimi:²⁶¹

Grbavac (Gerbavác, Ul. Új), *Jezer* (dio SI dijela sela), *Taban* (Tabán, J dio sela), *Tvrđica* (Tverdica, Hunyadijeva ul.); *Molovan* (brdo, šuma), *Široka* (Siroka, oranica), *Lipovac* (Lipovác, oranica, I); *Dolina* (cijeli Z dio zemljista); *Zapolje* (Zlopója), *Plačidol* (Placsidol, livada, SZ).²⁶²

DAUTOVO

Nekadašnja imena: 1321. Daved, 1342. Davot, 1521. Daut, 1553. Dauothatza,

²⁵⁵ Fényes E. II. 47.

²⁵⁶ Drugo vojno mjerjenje, XXXII-60., 61. Vojni muzej, Budimpešta.

²⁵⁷ Jezer tó se bilježi i pokraj Madarasa (Fridrik T. 18).

²⁵⁸ Pestyjev rukopis "O županijama." Rukopisni odjel Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti.

²⁵⁹ Vojna karta, 5462/3. Vojni muzej, Budimpešta.

²⁶⁰ Treće vojno mjerjenje. Sükösd, 5462/3. Kartoteka Vojnoga muzeja u Budimpešti.

²⁶¹ Priopćeni su mi na madžarskom jeziku. "Naši su stari po vjeri uvijek bili katolici, a po jeziku Raci", odnosno "predci su nam bili Bunjevcii" – tvrdili su kazivači najstarije životne dobi.

²⁶² V. pučku baladu Čoban Štoko u Etnografiji Hrvata u Madžarskoj, 2. Pečuh, 1995., 45.

1554. Dautova, 1590. Dolna-Dautova i Gorna-Dautova,²⁶³ 1733. Dautova,²⁶⁴ 1744. Selo Dautova, 1779. Dautova,²⁶⁵ druga polovica 18. st. Dautova olim Davoth,²⁶⁶ 1873. Dautova; od 1898. Dávod.²⁶⁷ Naziv mu izvode iz osobnog imena David.

G. 1321. spominje se kao selo, a 1419. i 1521. kao pustara. G. 1543. Kalačkoj je nadbiskupiji platilo 13 forinti (1700. g. samo dvije forinte) i jedan par čizama crkvene desetine.²⁶⁸ G. 1554. "Dautova" ima jednu, 1590. "Dolna-Dautova" 5, a "Gorna-Dautova" 20 kuća.²⁶⁹ G. 1655. "racko" je selo;²⁷⁰ 1701. spominje se kao katoličko mjesto;²⁷¹ 1714. je pustara. Do 1762. ima većinsko srpsko stanovništvo, Hrvata ima 30-ak obitelji; spomenute su godine amo naseljeni Madžari iz Gornje Ugarske;²⁷² 1767. knez mu je Hrvat Nikola Aladžić.²⁷³

Dautovačko se područje prostire na 6931 hektaru.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1777.: *Kis Kajla, Konszka Glava*,²⁷⁴

1806.: *Bara močvara, JI*);²⁷⁵

1865. (Pesty): *Konyisztaglava, Kajla* (Šuma), *Kovacsicza, Ezer, Halasicza, Igal, Sivacz*;

1878.: *Sivacz* (oranica, SI); *Vira* (Šuma, I); *Ada* (oranica), *Ritka* (oranica), *Ada ere* (potok, J); *Halasicza* (jezerce, JZ);²⁷⁶

1880. na području današnjega dautovačkog, a ondašnjega mohačkog područja nalazimo: *Siroka bara, Dugacska bara, Csernityeva*.²⁷⁷

²⁶³ Bács megye helységeinek jegyzéke 1733-ból. OL, Kanc. Litt. Comit. Bach, 1733., nr. 81. Dudás Gy. I. 235.

²⁶⁴ OL, E. 150 Eccles. fasc. 6, nr. 12.

²⁶⁵ Kartoteka Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti, 501.

²⁶⁶ OL, S 11, No 505:1.

²⁶⁷ Kiss L. 175; MTSH 55.

²⁶⁸ Dudás Gy. I. 255.

²⁶⁹ Ibidem, 235.

²⁷⁰ Antunović, I. 62.

²⁷¹ OL, Eccles. Fasc. 6, nr. 12.

²⁷² Popović, D. 1959: 45. Crkvene matične knjige.

²⁷³ AV, Urbarijalni popisi, 13 330. kutija.

²⁷⁴ AV, Sremski Karlovci, Zapisnici Bačko-bodroške županije.

²⁷⁵ OL, S 11, No 186, A szántovai uradalmi kerülethez tartozó Baracska, Csatalia és Dautova áttekíntő mezőgazdasági térképe.

²⁷⁶ OL, S 79, Dávod (Dautova) községnek számolati jegyzőkönyve; Dautova község felvételi előrajza.

²⁷⁷ Vojna karta III., 1880., Geografski zavod, Pečuh.

Današnji mikrotoponimi:

Oranice: *Sivac* (Szívág, SI); *Ada, Trnjak* (Ternyák, J); *Bartakovićev rit* (Bartakovics-rét, JZ); *Široka* (Siroka, Z).

DUDVAR²⁷⁸

1431. Nagwdwar,²⁷⁹ Službeno ime Nemesnádudvar upućuje na trščanom ogradom ograđeno mjesto, dvorac; predmetak *nemes* dobio je stoga što su ovdje nekoć stanovali plemički kmetovi seksarske (szekszárdске) opatije.

G. 1701. iz budimskoga Tabana ovamo je preseljeno nekoliko hrvatskih obitelji.²⁸⁰ Popis 1715.: 6 hrvatskih i 1 madžarska, 1720. g. 14 hrvatskih i slovačkih obitelji. G. 1724. napućen je Nijemcima;²⁸¹ 1881. g. od 2147 stanovnika 18 su Hrvati.²⁸²

Dudvarsко područje iznosi 5919 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1725. *Halasitza* (Halasica), *Suavicza* (Suhavica),²⁸³

1803.: *Ispuzák* (Ispuzak; livada), *Szamovácz* (Samovac; šuma),²⁸⁴

1864. (Pesty): *Halasitza* (potok).

ĐURIĆ

Prijašnja službena imena: 1425. Zenthgywrgh,²⁸⁵ 1658. Mali i Veliki Gyuricz, 1650. Kis-Gyurity, 1701. Nagy Gyurics, Kis Gurics,²⁸⁶ 1656. Gyurity, 1733.

²⁷⁸ Tako ga zovu santovački, fancaški, dušnočki i bačinski Hrvati, dok ga ostali bački Hrvati zovu Dudvara.

²⁷⁹ Csánki D. III. 339.

²⁸⁰ Bánrévy Gy. 68.

²⁸¹ Solymos E. 43.

²⁸² Az 1881. év elején végrehajtott népszámlálás eredményei. Budapest, 1882.

²⁸³ Solymos E. 14.

²⁸⁴ OL, S 11, Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek, No 435.

²⁸⁵ Csánki D. II. 209.

²⁸⁶ OL, E 150 Eccles. fasc. 6, No 12.; Dudás Gy. I. 255.

Gyurics, 1750. Deserto (pustara) Gurics,²⁸⁷ 1770. Gyurity,²⁸⁸ 1825. Gyurits,²⁸⁹ 1893. Gyuritymajor, 1904. Györgypuszta, 1947. Bácsszentgyörgy.²⁹⁰ Prozvali su ga po crkvi posvećenoj svetom Đurđu (Szent György). Administrativno pripadao je Baraćki (1895.–1905.), Ridici (1906.–1921.), Gari (1921.–1947.).²⁹¹

G. 1655. među hrvatska naselja ubrajaju se Veliki i Mali Đurić.²⁹² G. 1700. Kis-Gyurics i Nagy-Gyurics Kalačkoj nadbiskupiji plaćaju po 12 forinti crkvene desetine.²⁹³ Na početku 18. st. "Gyurics" nalazimo među 12 bajskih pustara.²⁹⁴ Napučen je 1765.²⁹⁵ Službeni broj Hrvata: 1910. g. 96, 1941. g. 10, 1960. g. 44 (ukupan broj stanovnika: 444), 1980. g. 43 (ukupan broj stanovnika: 338). Samostalnim je naseljem postao 1947.²⁹⁶

Đurićko se područje prostire na 1473 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1733.: potok *Igall*;²⁹⁷

1750.: *Gradina* (naselje s tim imenom spominje se već 1658.);²⁹⁸

1767.: *Szalasity* (Salašić);²⁹⁹

1777.: *Szálasity* (zaselak, SI); *Rásztina* (Rastina; zaselak, J);³⁰⁰

1789.: *Szallásity* – oranica, S);³⁰¹

1806.: *Igaly Bara*³⁰² (Igalska bara; jezerce, S);

1870-ih godina: *Gyurity szállás*, *Gyurity puszta*, *Gradina* (S).³⁰³

²⁸⁷ Dudás Gy. I. 253; M. k. v., Gara.

²⁸⁸ Kőhegyi M. 128.

²⁸⁹ OL, S 11, No 505/a.

²⁹⁰ Kiss L. 72.

²⁹¹ MTSH 38.

²⁹² Antunović, I. 62.

²⁹³ Dudás Gy. I. 255.

²⁹⁴ Rapcsányi J. 44.

²⁹⁵ Bacsense Dominium; Quart. Lat. 3255. Rukopisni odjel Széchenyijeve knjižnice u Budimpešti.

²⁹⁶ Kiss L. 72.

²⁹⁷ Bács megye helységeinek névjegyzéke 1733-ból. OL, Kanc. Litt. Comit. Bach, 1733.

²⁹⁸ Dudás Gy. I. 253; OL, S 11, No 703:4.

²⁹⁹ OL, S 11, Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek, Gyurity.

³⁰⁰ OL, S 11, No 81/a. Gyurityi Puszta.

³⁰¹ OL, S 11, No 221. Bácsi uradalom.

³⁰² OL, S 11, No 186, A szántovai uradalmi kerülethez tartozó Baracska, Csatalia és Dautova áttekíntő mezőgazdasági térképe.

³⁰³ Vojna karta 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

Današnji mikrotoponimi:

DIJELOVI SELA: *Bibin sokak* (dio Kossuthove ul.), *Bilo polje* (Adyjeva ul.), *Brnetino* (Ul. Nyílsor), *Ledinka* (Ul. Kígyós), *Samonik* (Hunyadijeva ul.), *Spreževac* (dio Kossuthove ul.), *Suvadžin sokak* (Petőfijeva ul.).

MOSTOVI I KRIŽEVNI: *Plandiška čuprija*, *Kiđoška čuprija* (J); *Jasenovićev križ* (SI); *Cvitin križ* (Z).

ORANICE: *Stinjak*, *Kamenjača* (madž. Küves), *Staro guvno*, *Velika gradina* (madž. Nagy hát), *Tikvača* (dio Velike gradine; madž. Tökös), *Medenica* ili *Medača* (madž. Méhes; S); *Klište*, *Lucin brig* (madž. Luca-hegy), *Konjuvačica* (madž. Bibirózsás; SI); *Sokolnjača* (I); *Dolnje plandište* (madž. Alsó delelő), *Božičkov koć* (madž. Pál-kótya), *Pletare* (madž. Kunyhók), *Mala gradina* (madž. Kisgradina; J); *Kratki koćevi*, *Čisti koćevi* (JZ); *Čamik*, *Dralovica* (madž. Darudelelő), *Kamarište*, *Čočkino* (madž. Csacskó-dűlő, Z); *Slipa duž* (SZ).

LIVADE: *Konjsko groblje*, *Milakova mlaka*, *Slanica* (SI); *Dugački koćevi*, *Orkin ritic*, *Mrcinica* (madž. Dögös tó), *Šušanov dol* (I).

VODE: *Kiđoš*, *Plazovac* (staro ime za Kiđoš), *Jakočev Kiđoš*.

CESTE I POLJSKI PUTOVNI: *Garski put*, *Rastinski put*, *Santovačka lenija*, *Janđina lenija*, *Svakušina lenija*, *Ivankova lenija*, *Ranićova lenija*, *Samonikova lenija*, *Bešina lenija*, *Pavičeva lenija*, *Ždribarova lenija*.

FANCAGA³⁰⁴

Prijašnja službena imena: 1520. Szentistvan, 1775. Vanczaga, Popina Mathievich vulgo Vanczaga,³⁰⁵ 1799. Vanczaga,³⁰⁶ 1804. Fanczaga,³⁰⁷ 1851. Szent-István,³⁰⁸ 1919. Szentistván (Vanczaga), 1930. Bajaszentistván.³⁰⁹ Nazvan je po crkvi posvećenoj svetom Stjepanu (Szent István).

G. 1520. bilježe ju kao selo, a 40 godina poslije kao pustaru; 1773. opet je selo. Poradi čestih poplava stanovnike Pandura 1782. i 1804. vlasti su preselile na rub vodopasnog područja, na mjesto današnje Fancage.

³⁰⁴ Osim Fancažana i Bajaca, ostali bunjevački Hrvati zovu ju Vancagom.

³⁰⁵ M. k. v.

³⁰⁶ OL, S 11, No 534:4.

³⁰⁷ Kopasz G. 23.

³⁰⁸ Fényes E. II. 100.

³⁰⁹ Kőhegyi M. 290.

Njih su 1805. i 1808. trebali slijediti i stanovnici Kakonja (Kakogn, Cakon, Cacogn³¹⁰), sela koje je Dunav također uništilo,³¹¹ a koji se prvi put spominje 1481. G. 1543. Kalačkoj je nadbiskupiji platio 3 (Pandur 4) forinte crkvene desetine.³¹² G. 1580. ima 17. a 1590. g. 22 porezna obveznika.³¹³ Od 1736. biskupskim je imanjem.

Ime sela Pandura prvi put nalazimo u dokumentima iz 1665.³¹⁴ no postojalo je već i za turske okupacije kamo se ispred turskih martoloza narod sklonio.³¹⁵ Popisi iz 1715. i 1720. svjedoče da su oba sela gotovo posve hrvatska.³¹⁶ G. 1760. Pandur je imao 47, a Kakonj 46 poreznih obveznika.³¹⁷ Potkraj 18. st. Kakonj je "colonia Dalmatica", tj. hrvatsko selo, što uostalom crkvene matične knjige bjeđodano potvrđuju (jednako kao i kod Pandura).³¹⁸ G. 1818., osim 4 madžarske obitelji, svi su Hrvati; 1828. g. u 291 kući stanuje 367 obitelji, od kojih je najmanje 220 hrvatskih. Kod Fényesa je madžarsko-dalmatinsko selo.³¹⁹ Broj Hrvata: 1910. g. 1106 (ukupan broj stanovnika: 3739), 1945. g. 2000, 1960. g. 1000, 1980. g. 500. Godine 1930. administrativno spojena je s gradom Bajom (dotad je bila u Peštansko-piliško-šoltsko-kišunskoj županiji).³²⁰ Odnarođivanje Hrvata počelo je u 2. polovici 19., a još silovitije nastavljeno je u prvim desetljećima 20. st.³²¹

Fancaško područje, zajedno s bajskim, iznosi 17 695 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1794.: *Koppán fok, Vass fok, Almás fok* (potoci, SZ);³²²

1799.: *Vertlacz* (Vrtljac);³²³

³¹⁰ Bajsko m. k. r. 1717., 1728.

³¹¹ Borovszky S. 38. Rapcsányi J. 487.

³¹² Dudás Gy. I. 255.

³¹³ Rapcsányi J. 190.

³¹⁴ MTSH 120.

³¹⁵ Rapcsányi J. 190.–191. Jamačno je postojao već i prije jer 1690. g. među mohačkim Hrvatima nalazimo prezime Pandurácz.

³¹⁶ OL, 1715. évi országos összeírás. Lad. CC, nr. 8.

³¹⁷ Bárt J. 9.

³¹⁸ Vályi A. II. 265., III. 16., 587.

³¹⁹ Fényes E. II. 100.

³²⁰ Rapcsányi J. 186.

³²¹ "Do škule nismo ni znali madžarski. Popovi i država silom nas pomadžarili. U škuli i u crkvi bilo je sve manje bunjevačkog. Al otac nam reko: Na svojem jeziku morate znat i čitat i pisat, pa je nas, dicu, učio iz hrvatski knjiga koje je dobivo iz Zagreba" (Kazivač: Marko Jarmacki).

³²² OL, S 12, Div. XIII, No 249. A Duna folyó Baja környéki szakaszának vízrajzi térképe.

³²³ OL, S 11, No 534:4.

1851.: *Pörböl, Cserta, Rezet* (šume, Z);³²⁴

1863. (Pesty): istočni dio zemljišta: *Nagy sumár, Sumaricza, Ó aligvárta, Új aligvárta, Nagy Kukoricza, Kis Kukoricza, Bunaritya, Babinadola, Todoradola, Gredina, Sasheverő, Rókalukas, Kákonyiszállás, Nagyhomok*; zapadni dio zemljišta: *Szentgyörgy, Vertlacz* (Vrtljac), *Todoradola* (Todorova dola), *Szlatina, Kakonykertek, Zsombek, Tüskös, Jauk*; vode: *Vincsága, Csikostó, Határ fok*;

1870-ih godina: *Kopány p., Mélész fok, Czigánytó fok* (Z);³²⁵

1905.: *Szlatina, Kokina-Verlacz, Gazsina, Plosztina* (jezero), *Tokovszka, Vincsága, Kollárovica, Priliva, Vajas* (potoci, rijeke), *Todorodola* (livada), *Izsér* (šuma);³²⁶

Današnji mikrotoponimi:

DIJELOVI NASELJA: *Bilevin rogalj* ili *Prid Bilevinim* ili *Bilevino* (Ul. Templom), *Brnetin okup*,³²⁷ *Divljak* ili *Uski prohod* (Ul. Táltos), *Dolnjak* ili *Greda* (J dio naselja), *Dolja* (Z dio naselja), *Dumin sokak* (Kapisztránova ul.), *Đuda* (Korvinova ul.), *Gornjak* (S dio sela), *Gredica* ili *Brdica* (JI dio), *Kakonj*³²⁸ ili *Kakanjski sokak* (Ul. K. Hámán i SZ dio), *Kod Novakovog mлина*, *Kod Štivanove suvaje* (Dózsina ul.), *Liščica* (Ul. Farkas), *Lovranov sokak* (Ul. Lőrinc barát), *Madžarski sokak* (UL. Magyar), *Malo guvno* (SI dio), *Pandur* ili *Bunjevački sokak* (nekoć Ulica Rác), *Poldrugov okup*, *Prohod* ili *Karajkov sokak* (Ul. J. Karajkóa), *Škulski sokak*, *Veliki sokak* ili *Glavni sokak*, *Veliko guvno* ili *Budžak* (I dio), *Ždrilo* (Z, surduk), *Žilov okup*.

ZASELAK: *Popovica* (I, Martonszállás).

MOSTOVI, KRIŽEVI, ZDENCI: *Mačkova čuprija, Čuprijica, Baća-Lukin križ, Popovski križ, Sekanov križ, Dujin križ, Pericin križ, Vujićev bunar, Veliki bunar, Bosiljkov bunar*.

ORANICE: *Aramino* ili *Haramijino, Treća klasa, Kod Vujićevog križa, Gažina njiva, Čenadska ili Siverska* (S); *Bunarići, Veliki salaši, Čenadska strana, Žiljer-*

³²⁴ Fényes E. II. 100.

³²⁵ Vojna karta 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

³²⁶ Kopasz G. 30.

³²⁷ Okup = dio sela gdje su se za ljetnih večeri ljudi okupljali. "Stari su se divanili, dica su se sigrala, al bilo je i pisama i igre, pa i svirke. Kakonjci su išli na Poldrugov okup, oni priko druma na Brnetin okup, a Pandurci na Žilov okup." (Kazivač: Andrija Šaman, rođ. 1910.)

³²⁸ Zbog čestih poplava Dunava stanovnici dvaju sela, Kakonja i Pandura, potkraj 18. st. presejeni su na područje današnje Fancage, čiji dijelovi i dandanas imaju pučki naziv prema imenu bivših sela.

ske zemlje ili Želirske zemlje, Kod Kričkovog križa, Ritić, Verdegat (madž. Ördöghát), Kod Petrančevog križa, Žunik, Ďerđefova greda, Babin dol (SI); Todorov dol, Gravovac, Debela greda (dio Gravovca), Klištine, Dikanova duž, Gredina, Mali salaši, Salaška bara, Zabara, Glogovina, Prigljivice (madž. Naszolyás), Pustolina, Suva gredina, Gabrina zemlja, Kod baća-Šandorovog bunara, Kod baća-Lukinog križa, Tabla (madž. Sasheverő), Čavoljski šumar (I); Dolnje slatine, Ilišin bostan (JZ); Barice, Doljača (madž. Nagy-völgy; predio od sela do Dunava), Bostani, Dabulin voćnik, Sikovica, Mrkičina mlaka, Veliki lug, Kosaći ili Kosaće, Vrtljac, Sentišvanji (madž. Tüskös), Gracin lakat, Kokina zemlja (Z); Gabrin voćnik ili Kod Gabrinog salaša, Gornje slatine, Krnjice (SZ).

LIVADE I PAŠNJACI: Džumbasto polje, Slatina, Vrš slatine, Kopanjica (S); Krušik, Crkanjište, Babina dola, Stari vinogradri (SI); Mrginj (I); Kod ćuprike, Jaukova dola, Nuz bent, Mrculja, Jaukova čoša (JZ); Adica, Jaz, Vrbik, Dikina bara, Trnjik, Zaton, Ribnica (Z); Šarkez (madž. Sárköz), Krtoč, Lužina, Đukšin dol, Naplavica, Strmenjača (SZ).

VINOGRADI I VOĆNJACI: Splavina ili Novi vinogradi, Male slatine, Piskovi (S).

ŠUME I ŠIKARE: Bok, Kod Dujinog križa, Veliki jaroš (S); Humkovi, Zbjaca (SI); Pridunavlje (Z); Ižir (SZ).

VODE: Babina voda (I); Duboki jendek (J); Kanal ili Vojaš, Đukšanov Dunav, Ivćanovo pralo, Crnica, Čikaš (madž. Csikós), Svilanca, Čerta, (madž. Csertó), Cigankuša, Mandicino pralo, Ždribara (Z); Pružica, Kopanj, Pudarušin fok (SZ).

CESTE I POLJSKI PUTOVI, STAZE: Čavoljski put, Popovički put, Čenadski put, Stipaševa lenija, Kulaševa lenija, Dikina lenija, Bilaševa lenija, Dujina staza, Ašanova staza.

GARA

Ime joj potječe od slavenske riječi *gora* (brijeg). Već 1290. g. navodi se s imenom Gara, što se nije mijenjalo do danas. Te je godine zabilježena kao selo, no od 1520. pa do 1735. zapisuje se kao pustara. G. 1590. ima 25 poreznih obveznika;³²⁹ 1641. pripada posjedu Nikole Milojkovića;³³⁰ 1649. ovdje žive katolici Hrvati;³³¹ 1669. biskup Matija Benlić u Gari krizma 156 katolika, zacijelo

³²⁹ Dudás Gy. I. 235.

³³⁰ Rapcsányi J. 499.

³³¹ Pekić, P. 45.

Hrvata.³³² G. 1678. Kalačkoj je nadbiskupiji platila 4, a 1700. g. 6 forinti crkvene desetine.³³³ G. 1711. i 1717. ubraja se među hrvatska naselja.³³⁴ U popisu iz 1727. g. nalazimo 36 poreznih obveznika, svi su Hrvati.³³⁵ U drugom izvoru iste godine ovdje nalazimo čak 200 poreznih obveznika.³³⁶ G. 1734. ima 368 odraslih stanovnika, od kojih je krizmano 133.³³⁷ Samostalnom je župom postala 1744. (prije je pripadala Baji); matične se knjige vode od 1735. Podružnice su joj Kaćmar (do 1749.) i Riđica (do 1785.). G. 1762. stanovnici su joj još svi Hrvati; 1770. ima 90 hrvatskih, 7 madžarskih i 1 slovačku obitelj. G. 1786. doseljuju se Nijemci.³³⁸ Pod konac 18. st. bilježi se kao njemačko-hrvatsko selo koje pripada Grašalkovićevu posjedu. O "Bunjevcima" se veli da uglavnom potječe iz Dalmacije.³³⁹ Popis 1828.: 220 njemačkih, 196 hrvatskih i 8 madžarskih obitelji. Kod Fényesa je njemačko—"dalmatinsko" selo.³⁴⁰ G. 1864. ima 708 kuća, u njima stanuje 2400 Nijemaca i 1668 "Dalmatinaca"³⁴¹ Broj Hrvata: 1890. g. 1283, 1910. g. 1207 (ukupan broj stanovnika: 4087), 1941. g. 1047, 1945. g. 1320, 1960. g. 1024 (ukupan broj stanovnika: 4075), 1980. g. 633 (ukupan broj stanovnika: 3236).

Garsko područje iznosi 5997 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1750. pustara Gradina;³⁴²

1770. i 1783.: Igály (< Igal; Z, potok);³⁴³

1850-ih godina: Zernad (livada), Prodrorina (uzvisina, šuma);³⁴⁴

1864. (Pesty): Bosztana (kupusište), Ó Szöllők, Ober Esch (< Oberesch = Gornjak), Orlinyak (oranica), Új Szöllők, Unter Esch (< Unteresch = Dolnjak), Gradina, Zabara, Torina (oranice, livade), Sostó (jezerce);

³³² Vanyó T. 332., 335.

³³³ Dudás Gy. I. 255.

³³⁴ Ivanić, I. 81.; Mandić, Ž. 1987: 18.

³³⁵ OL, Regesta decimarium. Gara.

³³⁶ Borovszky S. 83.

³³⁷ Hegedűs A. 1954: 102.

³³⁸ Zorn A. 10.

³³⁹ Vályi A. II. 13.

³⁴⁰ Fényes E. I. 37.

³⁴¹ Rukopis F. Pestyja.

³⁴² M. k. v.

³⁴³ OL, S 11, No 505:1. Bács és Bodrog megye áttekíntő térképe. Kőhegyi M. 128.

³⁴⁴ Vojna karta, XXXII-638 Vojni muzej, Budimpešta.

1870-ih godina: *Lischt Morast* (močvara; S); *Járás* (SI); *Kanal* (J); *Saliter See* (Slana bara; JZ);³⁴⁵

1878.: *Bara*, *Alte Weingärten* (Stari vinograd), *Boztan* (vinograd i vrtovi), *Nagy Járás* (livada), *Neue Weingärten* (Novi vinograd; oranica, vinograd), *Trettplätzte* (oranica), *Unteresch* (I, oranica, vinograd); *Gänzweide* (Gusja livada), *Oberesch*, *Orlinjak*, *Gradina* (J, oranice); *Torina*, *Zabara* (Z);³⁴⁶

1885.: dijelovi sela: *Haupt Gasse* (Glavna ulica), *Czapf Gasse* (uličica; czapf ‘kaplja’), *Ispan Gasse*, *Rohm Gasse*, *Hutner Gasse* (Klobučarov ili Šeširdžijina ulica), *Deutsche Gasse*; dijelovi zemljišta: *Alt Weingärten*, *Oberesch*, *Orlinjak* (oranice, S); *Neue Weingärten*, *Libuka* (oranice, I); *Nagy Járás* ili *Trettplätzte* (SI); *Zabara*, *Unteresch* (livade), *Gradina* (oranica, JZ); *Gänz Weide* (livada), *Boztan* (oranica), *Bara* (močvara, Z); *Torina* (SZ).³⁴⁷

Današnji mikrotponimi:

DIJELOVI SELA: *Bakarni sokak* ili *Bunjevački sokak* (Bunyevác u.), *Crvenka* (njem. Kenreich; Petőfijeva ul.), *Čadavi sokak* (Árpádova ul.), *Čuvarov* ili *Kaćmarski šor* (I), *Kod Špicine mijane* (dio Kossuthove ul.), *Kupusište* (SZ dio sela), *Leđenski šor* (Ul. Köztársaság), *Jagačin* ili *Masni sokak* (Táncsicseva ul.), *Monjava* (“Kadgod to zvali Stari vinograđi”, dio Petőfijeve ul.), *Novi sokak* (Kisseva ul.), *Pocelo* (Adyjeva ul.), *Podgrobje* ili *Grobljanski sokak* ili *Pričica* (Zrinyijeva ul.), *Priko štreke* (I dio Ul. Crvene armije), *Progon* (Hunyadijeva ul.), *Putnok* (Partizanska ul.), *Rog* (slijepa ulica), *Sisakov sokak* (dio Ul. Crvene armije), *Staro groblje* (dio sela S od Ul. Crvene armije), *Šančić* (dio Zrinyijeve ul.), *Šimakov sokak* (Ul. Szabadság), *Švapski sokak* (Ul. Gy. Dózse), *Trnovica* (JZ dio sela), *Veliki sokak* (Kossuthova ul.), *Zvonarov sokak* (Ul. Dob).

KRIŽEVI, MOSTOVI, ZDENCI: *Šašin križ*, *Kubatov križ*, *Popin križ* (J); *Kanal-ska* ili *Igalska* ili *Čatalinska čuprija* (Z); *Zomborčev bunar*, *Paprikanov bunar*, *Čobanski bunar*, *Topolički bunar*, *Napoličarski bunar*.

ORANICE: *Lančavina* ili *Rendaketa*, *Čvorkovac*, *Čopkin rog*, *Grabovina* ili *Bunjevačka grabovina*, *Torina*, *Krnjak* ili *Krnjača* (S); *Jaroš* ili *Senski jaroš*, *Kikonjini vrtaljovi* (nekada Aladžičeva zemlja), *Veliki jaroš*, *Ivkin dol*, *Zobnica*, *Ležište* (potonja tri u Velikom jarošu), *Topolik*, *Podbrižac*, *Vrapčik*, *Ovčarica*, *Zlatara* ili *Gold jaroš*, *Bukvica*, *Široki čvorkovac* (SI); *Mali jaroš*, *Bagremik*, *Pivkovica* (u Bagremiku), *Prdina greda*, *Oštra anta*, *Stari vinogradi*, *Kod grobla*, *Lukoševa greda*, *Glogovnica*, *Crna greda*, *Trnje*, *Kod Maćinog križa* (I);

³⁴⁵ Vojna karta, 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

³⁴⁶ OL, S 78, Kataszteri iratok, Birtokrészleti jegyzőkönyv, Gara.

³⁴⁷ Hadtörténeti Múzeum. Második katonai felmérés, No 64, XXXII.

Popina zemlja, Kantorova zemlja, Netarošova zemlja, Utrine, Tandrkova, Leđenska torina, Cetlikino, Pencedrikova, Trojak, Ganserikovo, Varina, Kikonjini vrtači, Miklinica, Šimakova, Dolica (JI); Icanova, Viteške zemlje, Guvna, Vuncerica, Slobodna, Ledena (J); Perinovo, Liplje, Nakovica, Klis, Toničina livada, Perjašpa-jin rit, Leđenušina greda, Marčina, Grgonjin bostan, Zabara, Đurčeve (u Zabari), Čermulj, Pupatina, Utorine, Švapska grabovina, Šušanov dol (u Švapskoj grabovini), Bičug (Z); Čatalinski čošo, Višnjarkino, Kod Pencovog salaša, Čajerice, Džo-čarovo ili Kod Džočarovog salaša, Trokurovo ili Kod Trokurovog salaša (SZ).

VINOGRADI: *Novi vinogradi, Nakovice ili Nakomice ili Makovice (dio Novih vinograda, I).*

LIVADE: *Igaljača, Baškutski jaroš (S); Blatnjača, Piskulica (SI); Špica, Derina (I); Nuz granicu (JI); Jamurača (J); Mlaka, Velika bara, Prokletica bara ili Prokletica, Prikiđoš, Smrdulja (na početku 20. st. bara), Senska ledina, Poljanica (JZ); Podbara, Jalovica (Z).*

ŠIKARA I ŠUMA: *Mrcinište ili Strvinište (I); Grbešina šumica, Kantorova šuma (JI, većim dijelom oranica).*

VODE: *Ribnjak (JZ); Kanal ili Igal, Pralica (potok), Veliki kanal, Bara, Bilica (dio Bare), Slana bara ili Slanica (močvarasto područje, Z).*

CESTE I POLJSKI PUTOVI: *Baškutski ili Bajski drum, Boršotski drum, Čatalinski put, Dautovački ili Santovački drum, Leđenski drum (vodi prema Riđici), Kaćmarski drum, Somborski ili Đurički drum, Zubačina lenija, Ivandulina lenija, Šimićeva lenija (SI), Šetina lenija, Jokicina lenija, Muzlina ili Šibalina lenija (prema I), Putrincina lenija (prema JZ), Gavanova ili Gabanova lenija, Bartolakova lenija, Grgeljina lenija, Kajnerova lenija (prema Z), Milankova lenija (prema SZ).*

JANKOVAC

Nekadašnja imena: 1416. Janushalma, 1580. Jankószállás,³⁴⁸ 1583. Janoshalma, 1626. Jankovác, 1676. Jankó,³⁴⁹ 1699. Jankova, 1718. Jankovácz,³⁵⁰ 1783. Iankovácz,³⁵¹ do 1898. Jankovácz, odonda Jánoshalma,³⁵² što je svjesno pomagdžarivanje prijašnjega imena.

³⁴⁸ Rapcsányi J. 24.

³⁴⁹ Hegedűs A. 1984: 15.

³⁵⁰ Kiss L. 299.

³⁵¹ OL, S 11, No 505:1. Bács és Bodrog megye áttekíntő térképe.

³⁵² MTSH 85.

G. 1580. ima 47 poreznih obveznika. Od 1630. do 1730. nastavaju ga bunjevački Hrvati. G. 1646. beogradski biskup Marin Ibršimović ovdje je krizmao 325 katolika, jamačno Hrvata.³⁵³ G. 1678. jankovačka obitelj Mamužić dobila je plemstvo.³⁵⁴ G. 1699. ima 16 poreznih obveznika. G. 1701. katoličko je mjesto.³⁵⁵ Za Rákóczijeva je ustanka uništen. G. 1712. bilježe ga kao hrvatsko naselje.³⁵⁶ Popis 1714. g. bilježi samo 10 hrvatskih poreznih obveznika.³⁵⁷ Do 1730. je hrvatsko selo; iduće se godine doseljuju Madžari "iz udaljenih županija".³⁵⁸ G. 1777. ovdje živi 264 obitelji, pretežito madžarske. G. 1881. ima 8625 stanovnika, od toga svega 2 Hrvata.³⁵⁹

Jankovačko se područje prostire na 13 221 hektaru.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1543. *Herhovicza* (< Hrđavica, veća je pustara, jer plaća 20 forinti crkvene desetine),³⁶⁰

1650., 1726. i 1733. *Ergavica* i *Hergyavicza* (pustara Hrđavica);³⁶¹

1770. *Hata*, *Herdovitza* (< Hrđavica), *Hergyávitza* (zaselak, JZ);

1865. (Pesty): *Hergyevicza*.

Današnji mikrotoponimi:

Brižići (vinograd), *Požarevina* (oranica), *Kiseljak* (livada), *Dragićova*, *Jankovački rastik* (oranice, J).³⁶²

³⁵³ Pekić, P. 45.

³⁵⁴ Iványi I. 576.

³⁵⁵ OL, Ecc. fasc. 6, nr. 12; MTSH 91.

³⁵⁶ Ivanić, I. 81.

³⁵⁷ Prezimena su im: Bedžula, Bundić, Ivanković, Kulić, Mamužić, Pančić, Peršić. Borovszky S. 91. G. 1715. ovdje se spominje i obitelj Kujundžić (m. k. r. Santovačke župe).

³⁵⁸ Rapcsányi J. 1934: 500.; Borovszky S. 91.

³⁵⁹ Az 1881. év elején végrehajtott népszámlálás eredményei. Budapest 1882.

³⁶⁰ Dudás Gy. I. 255.

³⁶¹ OL, Újvidéki Levéltár, Úrbéri összeírások, 13 330. kutija; Rapcsányi J. 1934: 46.; Dudás Gy. I. 255.

³⁶² Sentivanski kazivači.

KAĆMAR

Nekadašnja imena: 1388. i 1406. Kachmar, 1466. Kathmar, 1494. Kathymar, 1543. Kacsmař, 1724. Kaczmar,³⁶³ 1726. Kattymar,³⁶⁴ 1733. Katymar, 1744. Selo Kagmar, 1785. Kattimar.³⁶⁵ Ime mu zacijelo potječe od kumanskoga osobnog imena s korijenom *gac*.

G. 1388. bilježe ga kao pustaru, a dvije godine poslije kao selo; 1543. Kaláčkoj je nadbiskupiji platio 26 (1678. g. 4, 1700. g. 12) forinti i jedan par čizama crkvene desetine.³⁶⁶ G. 1590. ima 22 kuće;³⁶⁷ 1700. opet je pustara, 1711. spominje se kao hrvatsko naselje.³⁶⁸ Popis 1715. g. bilježi 14 hrvatskih, 1720. g. 4 hrvatske, 1727. 14 hrvatskih obitelji. G. 1734. i 1768. svi su mu stanovnici Hrvati;³⁶⁹ Samostalnom je župom postao 1749. (prije je pripadao Baji, a zatim Gari); matične se knjige vode od 1747. G. 1770. ima 64 sesijska seljaka i 38 željara; 1777. bilježi se kao hrvatsko selo koje ima 121 sesijskog seljaka, 42 željara i 8 kmetova bez vlastite kuće i zemljišta. G. 1786. doseljuju se Nijemci.³⁷⁰ Na kraju 18. st. spominju ga kao "bunjevačko" selo koje pripada Državnoj komori,³⁷¹ 1828. od 485 obitelji 325 su hrvatske. Kod Fényesa je "dalmatinsko"-njemačko selo.³⁷² G. 1900. ima 2562 Nijemca, 1705 Hrvata i 368 Madžara.³⁷³ Broj Hrvata: 1910. g. 1611 (ukupan broj stanovnika: 4702), 1941. g. 1335, 1945. g. 1659, 1960. g. 1430 (ukupan broj stanovnika: 4011), 1980. g. 810 (ukupan broj stanovnika: 2880).

Kaćmarsko područje iznosi 7108 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1543.: *Felső-Roglaticza* (plaća 29 forinti crkvene desetine);³⁷⁴

1590. *Roglaticza* (selo s 25 kuća), *Gorni-Sár* (1570. s 2, a 1590. s 40 kuća), *Szredni-Sár* (1590. ima 15 kuća);³⁷⁵

³⁶³ Rapcsányi, J. 1934: 503.

³⁶⁴ OL, Magyar Kamara Archivuma, Regesta decimorum, Com. Bacsensis, No 1.

³⁶⁵ OL, Div. X, No 6:1.

³⁶⁶ Dudás Gy. I. 255.

³⁶⁷ Ivic, A. 357.

³⁶⁸ Ivanić, I. 81.

³⁶⁹ OL, Újvidéki Levéltár, Úrbéri összeírások, 13 330. kutija.

³⁷⁰ Antunović, I. 13.

³⁷¹ Vályi A. II. 322.

³⁷² Fényes E. I. 187.

³⁷³ Borovszky S. 92.

³⁷⁴ Dudás Gy. I. 255.

³⁷⁵ Ibidem, 235.; G. 1655. Roglaticza (bilježi se kad sjeverno, kad južno od Kaćmara) ubraja se među pustare s hrvatskim življem. Antunović, A. 62.

- 1658.: *Alsó-Roglaticza, Felső-Roglaticza*,³⁷⁶
1697.: *Deserto* (pustara) *Roglyatica*,³⁷⁷
1701. *Roglaticza* (pustara),³⁷⁸
1763. pripada mu pustara *Felső Roglaticza* (Gornja Rogljatica, S); iste godine
Kaćmarci zakupljuju pustaru *Sáru* (Šara, I; površina 7815 jutara); 1785.:
Mostonga (potok, JI),³⁷⁹
1789.: *Roglaticza* (S); *Sáara* (oranice, I); *Piakova* (Pejakovo; JI);³⁸⁰
1794.: *Jezer Tava* (jezerce, I); *Mlaka, Kígyós* (potok, J);³⁸¹
1798.: *Roglaticza Superior* (Gornja Rogljatica; S); *Sáara* (I);³⁸²
1856.: *Pilak major* (Pilakov major), *Aigler major*, *Runin Ath* (voćnjak, J); *Prisbató*
(Prispa; jezerce, JI); *Rudics major* (JZ); *Bella-Barra* (Bila bara, jezerce,
Z);³⁸³
1865. (Pesty): *Czerna Bara* (Crna bara; jezerce, livada), *Sztari vinogradi* (oranica),
Novi vinogradi (vinograd), *Sinokos, Sáara, Roglaticza, Garski Put* (oranica),
Sanácz, Vality (oranica), *Bíla Bara* (jezerce), *Vaganya, Sevkinya* (Ševkinja),
Kotz (Koč), *Siróka Mlaka, Csajéra* (bare, JI), *Priszpa* (jezero), *Kígyós*
(potok);
1870-ih godina: *Validity* (dio sela); *Roglaticza, Sanacz, Priszpa, Milasovics P.*
(pustara, JI); *Aigler major, Novi vinogradi, Jurinhát* (Jurin at), *Marinovics P.*
(Marinovićeva pustara, J); *Kis Kolovrat, Nagy Kolovrat, Bila bara, Crna
bara* (jezerca), *Kígyos* (potok, JZ); *Rudics major, Garski put* (Z);³⁸⁴
1878.: *Szanac, Válics, Telecska* (pustare)³⁸⁵; *Stari Winogradi* (vinograd), *Szeno-
kosz* (oranica, S); *Saara* (oranica, SI); *Jurin At* (livada), *Roglaticza* (oranica),
Ostri At (Oštri at, livada), *Csajere* (livada), *Kígyós* (potok, J); *Garski Put*
(oranice), *Czerna Bara* (jezerce, Z); *Wasaristye* (livada), *Sircsin, Novi Wino-
gradi* (vinograd, SZ).³⁸⁶

³⁷⁶ Dudás Gy. I. 252.

³⁷⁷ Nagy L. 58.

³⁷⁸ OL, E 150 Eccles. fasc. 6, nr. 12.

³⁷⁹ OL, Div. X, No 6:1.

³⁸⁰ OL, S 11, No 221. Bácsi uradalom.

³⁸¹ OL, S 12, Div. XI, No 90. Bács-Bodrog egyesült vármegye áttekíntő domborzati és vízrajzi
térfépe.

³⁸² OL, S 11, No 211.

³⁸³ Vojna karta, XXXIII-64, Vojni muzej u Budimpešti.

³⁸⁴ Vojna karta, 5562/4. Vojni muzej u Budimpešti.

³⁸⁵ Fridrik T. 169.

³⁸⁶ OL, S 79, No 11.

Današnji mikrotoponimi:

DIJELOVI SELA: *Bok* (Ul. Magyar), *Crkveni sokak* (Prvomajska ul.), *Dida-Miškin sokak* ili *Milankov sokak* (Jókaijeva ul.), *Dudinjara* (Koložvarska ul.), *Džajin sokak* (Petőfijeva ul.), *Ficinicin sokak* (Ul. Fecske), *Gencijski sokak* ili *Zjapin sokak* ili *Varoš*³⁸⁷ (Ul. Vasút), *Gurin sokak* ili *Kecov sokak* ili *Pod mlakom* (Árpádova ul.), *Klaćinica* ili *Pecin sokak* (Zalkina ul.), *Kod bikače* (kod biće staje), *Kod cigljane* (J rub sela), *Kod dudinjaka* (JI rub sela), *Krtulja* (dio Jovánovityeve ul.), *Latinovićeva bašča* ili *Lemeška bašča* (Ul. A. Józsefa), *Lelin sokak* (Vörösmartyjeva ul.), *Mali Boršot* (Adyjeva ul.), *Mrkvica* ili *Alagin sokak* (Rákóczijska ul.), *Parcošov sokak* (Ul. grofa Széchenyija), *Pljujin sokak* (Ul. Béke), *Popovska zemlja* (Óncsa-telep), *Priće* (križanje Ul. sv. Stjepana i Ul. A. Józsefa), *Senta* (JI dio Jovánovityeve ul.), *Strikin sokak* (Munkácsyjeva ul.), *Strug* (Ul. Mije Mandića), *Subotički* (Ul. Szabadkai), *Šećerkov sokak* ili *Briskik* (Ul. sv. Ladislava), *Tikin sokak* ili *Zviravog Luke sokak* (Bajcsy-Zsilinszkijeva ul.), *Trnište* (Ul. Liget), *Valić* (SI rub sela), *Valički sokak* (Ul. A. Józsefa), *Velik sokak* ili *Glavni sokak* (Ul. sv. Stjepana), *Vrašin* ili *Lapačkin sokak* (Damjaničeva ul.).

ZASEOCI, NASTAMBA: *Tomanov major* (S); *Pustara* (JI); *Vodica* (kapelica *Kamenjak* (SZ, madž. Kövesmajor).

KRIŽEVCI, MOSTOVI, ZDENCI: *Škrabici križ*, *Tukinov križ* (S); *Zemljana čuprija*, *Ilkina čuprija* ili *Bila čuprija* (Z); *Graškovački bunar*, *Ključki bunar*, *Škljicin bunar*.

ORANICE: *Gornje kudiljište*, *Razorina*, *Pripoj*, *Brižak*, *Viteške zemlje*, *Ludinkovac*, *Bristik* ili *Bristovača* (pejorativno), *Vašarište*, *Ravna*, *Dugačka njiva* (S); *Graškovac* i *Trojница* (u Sirčinu), *Sirčin*, *Žutica* ili *Žutulja* (SI); *Bajmačka*, *Endečina* ili *Šanac*, *Soldačke zemlje* ili *Soldačke dionice*, *Popovača* ili *Popina greda*, *Pilkovac* (I); *Guvno*, *Kod četvermedice*, *Kod Filagore*, *Kod Senčanskog groblja*, *Sinokosi*, *Mala Telečka*, *Vigonja*, *Crvenjak*, *Ključ*, *Jurinovac*, *Paćirska zemlja*, *Jeptinjača* (u Budžaku), *Budžak*, *Podzobnjača* (JI); *Koć*, *Vrbinja*, *Rogljatica*, *Telečka*, *Jaroši*, *Mlaka*, *Čajerke*, *Stari vinogradi*, *Ševkinja*, *Gradina* (J); *Leđenac* ili *Stari Leđen* (JZ); *Crna bara*, *Kamenjak*, *Staro guvno* (Z); *Kod Tojšinog rasta*, *Barišev špic*, *Kod Piljakovog križa*, *Pekulina* ili *Pekulina zemlja*, *Livadske zemlje* (SZ).

VINOGRADI: *Brižina*, *Cvijina brižina*, *Novi vinograđi*, *Popin vinograd* (J).

LIVADE I PAŠNJACI: *Mala Prispa* (JI); *Koće*, *Batinkov koć*, *Stari koć*, *Novi koć*, *Mokrina*, *Crkavnište*, *Čavoljkina mlaka*, *Telečki brigovi* ili *Telečki atovi* (J).

³⁸⁷ Govori se u šali.

ŠUMA: *Volarica* (I), *Jeptinjača* (JI), *Kiđoški lug* (J), *Pritkamenjača* (Z).

VODE: *Bili gat* (kanalić u selu); *Prispa* ili *Prispa bara* (jezerce), *Prispanka* (potok, JI); *Pojilo*, *Vigonja* (J); *Zadol*, *Pilašov jendek* (JZ), *Kiđoš* (potok, JZ); *Bila bara* (jezerce), *Batinkova voda* (potok), *Tomanova voda* (potok, Z).

CESTE, POLJSKI PUTOVI, STAZE: *Boršotski put*, *Modaroški put*, *Pačirski drum*, *Ratska staza* (vodi na Ratu, bajmočki zaselak), *Bajmački put*, *Pustarački put* (JI), *Garski drum*, *Jošakova prtina* ili *Mršina prtina*, *Mrtvačka staza* (put prema Senčanskom groblju), *Grgacova lenija*, *Pecina lenija*, *Mikačeva lenija*, *Litnji put* (vodi prema Baškutu), *Čampina lenija*, *Stanišina lenija*, *Vranjatova staza*.

KELEBIJA

Prijašnja imena: 1543. *Kelebia*, 1598. *Kelebb*, 1650. *Keleby*³⁸⁸. Ime mu vjerojatno potječe od staroturske riječi *kelăp* (neka biljka). Naziv Kelebi, hrvatsko je pučanstvo preinacilo u Kelebiju.

G. 1543. bilježe ju kao selo, a 1678. kao pustaru. Tijekom 17. st. uvijek se spominje kao "racko" naselje.³⁸⁹ G. 1711. ubraja se među hrvatska naselja.³⁹⁰ Do 1913. crkveno je pripadala Subotici, a od 1914. Tompi. G. 1924. onaj dio subotičke Kelebiapuszte koji je ostao u Madžarskoj, s imenom Kelebia, postao je samostalnim naseljem. Broj Hrvata po službenoj brojidbi: 1930. g. 31, 1941. g. 15, 1945. g. 22, 1960. g. 10 (ukupan broj stanovnika: 3804).³⁹¹

Kelebijsko se područje prostire na 6 670 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1850-ih godina: *Kalkatur* (uzvisina), *Három határ*, *Felső Kelebia*, *Cifra major* (majur), *Okosztov* (uzvisina);³⁹²

1870-ih godina: *Deszkás erdő*, *Csavoj*, *Skenderi járás*, *Czilera*, *Zsdrálói járás*, *Zsdrálói erdő*, *Négyes járás*, *Tompai legelő*, *Földi erdő*, *Skender erdő* (S); *Tölgyfás erdő* (SI); *Buczkai szölők*, *Halási szölők*, *Majsan szölők*, *Bukvity tó*, *Mukits tó*, *Radanovacz*, *Budanováczi csőszház*, *Hajdujárási erdő*, *Templomi hegys* (I).³⁹³

³⁸⁸ Grosschmid G. 167.

³⁸⁹ Hegedűs A. 1981: 148.

³⁹⁰ Antunović, I. 95.

³⁹¹ MTSH 95.

³⁹² Vojna karta, XXXIV-62. Vojni muzej, Budimpešta.

³⁹³ Vojna karta, 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

Sadašnji mikrotponimi:

DIO SELA: *Katančićev sokak* (Dózsina ul.), *Poljakov sokak* ili *Glavni sokak* (Kossuthova ul.), *Šorina*, *Skrajnica* ili *Katančićeva skrajnica* (Táncsicseva ul.).

ZASEOCI: *Vrulica* (skup salaša), *Gredina* ili *Novo Selo* (Újfalu), *Šorak* (dio Gredine ili Novog Sela, S).

ORANICE: *Bakterske zemlje*, *Srunj*, *Margin šljivik*, *Bojtarsko plandište*, *Vermešovo* ili *Mali jaroš*, *Kod gornjačke štacije* (S); *Stipićev jaroš*, *Četverac* (SI); *Zlatarski lanci*, *Mićakov bagrenik*,³⁹⁴ *Brište*, *Javornica* (I); *Grbavica* ili *Gurbatov* (madž. Görbe-tó), *Tompanski špic* (SZ).

ZDENCI, MOSTOVI, KRIŽEVNI: *Veliki bunar* ili *Čordaški bunar* (S), *Bartolićev bunar* (SI), *Srunjevska čuprija* (S), *Cvitešina čuprija* (I), *Kopunov križ*, *Zvekanov križ*, *Mijakov križ* ili *Četverački križ* (SI).

VINOGRAD: *Gornji vinograđi* (S), *Obrvanov brig* (Z).

LIVADA I PAŠNJAK: *Dolac* (I); *Dolnja paša*, unutar nje: *Smolinica* (J).

ŠUME, GRMLJE: *Biluša*, *Zvizda* (S); *Skenderovićev jaroš*, *Zemljanka* (JI); *Sađe* (JZ).

VODE: *Kerešir* (madž. Kőrös-ér, kanalić), *Pojište* (jezerce, I).

CESTE, POLJSKI PUTOVI: *Tompanski put*, *Blaćanski put* ili *Uski put* (vodi prema Balotaszállásu), *Otimaški put* (vodi u Öttömös), *Zlatarski put* (vodi u Ásotthalom), *Družmanski put* (vodi u Kiskundorozsmu), *Subotički put*, *Katančićev put* (J), *Mizinkov progon*, *Galičin progon*.

KUNBAJA

Prijašnja imena: 1543. Kum Baya, 1590. Kun-Baja, 17. st. Kumbaja, Kunbaia.³⁹⁵ Podrijetlo imena se poklapa s onim kod Baje, dočim predmetak *kun* ukazuje na nekadašnje kumansko pučanstvo.

G. 1543. Kalačkoj nadbiskupiji plaća 39 (1700. g. 6) forinti i jedan par čizama crkvene desetine, što upućuje na veće naselje;³⁹⁶ 1580. ima 21, a 1590. 27 kuća;³⁹⁷ 1598. bilježe ju kao selo. Na sredini 17. st. (1655.) ovdje žive bunjevački

³⁹⁴ Naziv sam čuo na madžarskom jeziku: *Mityák-akácos*.

³⁹⁵ Antunović, I. 62.; Dudás Gy. I. 235., 255.

³⁹⁶ Dudás Gy. I. 255.

³⁹⁷ Ibidem, 235.

Hrvati.³⁹⁸ G. 1699. ima 59 poreznih obveznika;³⁹⁹ 1712. spominje se kao hrvatsko naselje.⁴⁰⁰ Poznata je i kao Rudicsháza (po barunu Rudiću). 1770-ih godina crkvene matične knjige ovdje bilježe obitelji (od kojih su neke plemićke) s prezimenom: Antunović, Bartolović, Gornjanović, Guganović, Kovačević, Latinović, Mandić, Nimčević, Poljaković, Prćić, Sušić itd. G. 1818. i 1820. aljmaški Mato Rudić napučio ju je Nijemcima;⁴⁰¹ od Hrvata ovdje su tada stanovali tek neke plemićke obitelji. Popis 1828.: 250 njemačkih, 9 madžarskih i 5 hrvatskih obitelji. Samostalnom je župom postala 1825. (prije, do 1740., bila je subotičkom, a poslije aljmaškom podružnicom). Matične se knjige vode od 1819. Na sredini 19. st., kada se bilježi kao njemačko-madžarsko naselje, pripada posjedu Josipa Rudića.⁴⁰² Broj Hrvata: 1881.g. 10 (ukupan broj stanovnika: 2442), 1890. g. 250, 1910. g. 17 (ukupan broj stanovnika: 2769), 1941. g. 19, 1945. g. 59, 1960. g. 132 (ukupan broj stanovnika: 2486), 1980. g. 57 (ukupan broj stanovnika: 2189).

Kunbajsko područje iznosi 3370 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1818.: *Mosztonga* (jezerce), *Gyékényes Tó* (jezerce), *Fekete Tó* (jezerce, S); *Mola Dni Jacobi Antonovits* (mlin), *Vinea Dni Szucsits* (vinograd), *Praed. Dni Laur. Antonovits* (SI); *Praed. Dni Iv. Antonovits* (oranice), *Praed. Dni Adami Antonovits*, *Praed. Dni Sim. Guganovits*, *Praed. Dni Mathiae Guganovits* (oranice), *Nagy Werbicza* (jezerce), *Soós Tó* (jezerce, I), *Praed. Dni Nicolai Antonovits* (oranica), *Kis Werbicza* (jezerce, II); *Siroki Réte* (jezerce, Z);⁴⁰³

1865. (Pesty). *Gödrös telek* (S, majur); *Tapélapos* (oranica), *Verbicza* (I, livada), jezerca: *Mosztonga*, *Fekete tó*, *Gyékényes*, *Siroka bara*, *Sóstó*; 1870-ih godina: *Rudics major* (S); *Mostin puszta* (Z);⁴⁰⁴

1878. *Sörházidüllő*, *Mosztonga* i *Kis Mosztonga* (potoci), *Sóstó* (jezerce), *József-düllő*, *Neue Weingärten*, *Tápé csatorna*, *Vörös erdő*, *Alte Weingärten*.⁴⁰⁵

Današnji mikrotoponimi:

Lemešvina (oranica), *Glibara*, *Panjevi*, *Kucište* (sva tri u Lemešvini, SZ).

³⁹⁸ Ivić, A. 991.; Antunović, I. 62.

³⁹⁹ Borovszky S. 103.

⁴⁰⁰ Ivanić, I. 81.

⁴⁰¹ Rukopis F. Pestyja. Zorn A. 15.

⁴⁰² Fényes E. I. 280.

⁴⁰³ OL, S 11, No 549:1 Kunbaja.

⁴⁰⁴ Vojna karta 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

⁴⁰⁵ OL, S 78. Kunbaja puszta birtokjegyzéke. Bács-Bodrog vármegye, 4. téka.

MATEVIĆ

Nekadašnja imena: 1651. Matheovics, Matheovity,⁴⁰⁶ 1678. Matijevics,⁴⁰⁷ 1767. Matejovics,⁴⁰⁸ 1776.: Mathievich,⁴⁰⁹ 1783. Matiovity, Máthejovics,⁴¹⁰ 1785. Maetéovity,⁴¹¹ 1806. Mateovics,⁴¹² 1825. Matheovits,⁴¹³ od 1898. službeno je Mátételke, što je svjesno pomadžarivanje starodrevnoga hrvatskog imena.⁴¹⁴

Tijekom 17. st. uvijek se spominje kao hrvatsko mjesto.⁴¹⁵ G. 1712. nalazimo ga među hrvatskim naseljima;⁴¹⁶ 1726. pripada posjedu obitelji Czobor, ali je još nenastanjena pustara.⁴¹⁷ Od 1730. pripada posjedu plemičke obitelji Pijuković podrijetlom iz hrvatskoga Turopolja.⁴¹⁸ G. 1783. svi su Hrvati.⁴¹⁹ G. 1805. istočni dio matevićkoga zemljишta pripada obitelji Pijuković, a zapadni posjeduju Grašalkovići.⁴²⁰ Broj Hrvata: 1890. g. 322, 1910. g. 131 (ukupan broj stanovnika: 758), 1941. g. 59, 1945. g. 27, 1960. g. 179 (ukupan broj stanovnika: 1192), 1980. g. 60 (ukupan broj stanovnika: 871).

Matevićko područje iznosi 2793 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1783. *Hergyávicza puszta* (puštara Hrđavica; S); između Matevića i Mátéháze je *Zoliseva torina* (vjerojatno: Zorićeva torina), *Sátoracz* (Šatorac), u zadnje vrijeme *Kis-Orlinskyak*, *Delicseva torina*, *Szidovszko Guvno* (jamačno: Židovsko guvno), *Branyava puszta* (I);⁴²¹

1864. (Pesty): *Cserepes* (S); *Zidina* (oranica, uzvisina, madž. Kápolna hegys),

⁴⁰⁶ Dudás Gy. I. 249.

⁴⁰⁷ Hegedűs A. 1984: 154.

⁴⁰⁸ OL, S 11.

⁴⁰⁹ Bajška m. k. v.

⁴¹⁰ OL, S 11, No 230. Bács és Bodrog megye áttekíntő térképe.

⁴¹¹ OL, S 12, Div. X, No 6:1. Bács vármegye posta, kereskedelmi és katonai utak. S 11, No 505:1.

⁴¹² OL, zemljovid Ivannesa Lipszkyja *Mappa Generalis Regni Hungariae...* VIII., MDCCCVI.

⁴¹³ OL, S 11, No 505/a.

⁴¹⁴ MTSH 117.

⁴¹⁵ Borovszky S. 111. G. 1735. neki 90-godišnji "Srbin" je tvrdio da je ovdje rođen. Borovszky S. 92. Hegedűs A. 1984: 148.

⁴¹⁶ Ivanić, I. 81.

⁴¹⁷ Rapcsányi J. 46.

⁴¹⁸ Rukopis F. Pestyja.

⁴¹⁹ Antunović, I. 133.

⁴²⁰ Borovszky S. 111.

⁴²¹ Isto.

Négyesiek (Z, između četiri atara);
1870-ih godina: *Matheovics p.* (pustara, J), *Zöld-hegy, Hosszú-hegy* (Z);⁴²² 1930.
Öregmajor, Csapás, Ilkamajor, Újmajor, Templom dűlő.⁴²³

Današnji mikrotoponimi:

DIJELOVI SELA: *Bančićev sokak* (Táncsicseva ul.), *Bara* (dio Kossuthove ul.), *Čačkina bašča* (dio sela kod groblja), *Jelinjak* (Z dio sela), *Jošik* (predio gdje se sada nalazi crkva), *Katušin sokak* (dio Rákóczijeve ul.), *Novo selo* (Jókajeva, Vörösmartyjeva ul.), *Pelićev sokak* (dio Rákóczijeve ul.), *Prid senskom kućom* (dio Kossuthove ul.), *Šimunićev sokak* (Ul. A. Józsefa), *Matačev sokak* (Ság-várijeva ul.).

ZASEOCI: *Gornji salaši* (S); *Stari major* (J); *Dolnji salaši, Pustarka* (JZ), *Ilka* (majur), *Novi major, Koroški major, Vilma ili Poljanka* (Z).

MOSTOVI, KRIŽEVNI, ZDENCI: *Ćulina ćuprija, Lolina ćuprijica* (S); *Garišin križ, Jurišin križ* (SI); *Lovrin bunar* (SI), *Tučki bunar* (SZ).

ORANICE: *Grudenac* ili *Čerepeš*, *Kod čerepeški salašâ, Roždašova, Ivackina ili Ripnjak, Kajlina, Kod Brninog križa, Kod lovačke kuće ili Manuckina, Tataski atar* (SI); *Kod Starog majora, Budžak* (J); *Čapaš* ili *Čapaške zemlje, Čivutske zemlje, Kod švapski majorâ* (JZ); *Pogačarova, Pasta, Švapske zemlje, Crkvenja, Zidara, Staro groblje, Kod Matačinog dudinjaka, Mršin dudinjak, Meštrova zemlja, Košarina* (po nekadašnjoj velikoj košari, tj. staji), *Dva dolca, Crkvina, Zelenik, Čoša* (Z); *Gidžina, Fajlijova, Sinokos, Badnjevište, Tuk, Broćevac, Potkrižje* (njiva ispred Garišina križa), *Čivutska ili Rozumberg ili Kod Čivutskog kaštelja, Dugačke, Salašica* (SZ).

VINOGRADI: *Grbava greda* (S); *Lukišina greda* (Z).

LIVADE I PAŠNJACI: *Dugački šanac, Kopanja, Vrbak, Potkiđoš* (S); *Dolac* (I); *Joskanova, Mokrica* (SZ).

VODE: *Kiđoš, Zmijanac* (staro ime za Kiđoš), *Kiđošac, Kozica* (Z); *Lomakova voda, Joskanova voda* (SZ).

CESTE I POLJSKI PUTOVI: *Aljmaški put, Bikički put, Tataski put* (vodi u Tatazu, tj. Tataházu) *Kamenski put* ili *Segedinski put, Majorski put, Salaški put, Starmajorski put, Pustarački put, Poljanački put, Grbača ili Grbava lenija, Domkina lenija, Vargina lenija ili Rđanova lenija, Depina lenija, Kačkina lenija*.

⁴²² Vojna karta, 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

⁴²³ Rapcsányi J. 507.

MILKUT

1649. Milcut,⁴²⁴ 1701. Milkuth, 1746. Melykuth, Milykut⁴²⁵ 1777. Milkud. Madžarsko ime znači duboki zdenac.

Tijekom 17. st. uvijek se spominje kao hrvatsko mjesto.⁴²⁶ G. 1649. beogradski biskup Marin Ibrišimović ovdje je krizmao 129., a 1669. Matija Benlić 291 katolika, jamačno Hrvata.⁴²⁷ G. 1678. ovdje se spominju neki hrvatski kmetovi koji su u tome naselju živjeli i prije 20 godina.⁴²⁸ G. 1712. ubrajaju ga među hrvatska naselja.⁴²⁹ G. 1726. nenaseljena je pustara.⁴³⁰ Naseljavajući Madžare po dobrima svoje nadbiskupije, kalački nadbiskup grof Imre Csáki 1731. i Milkut je napučio madžarskim življem.⁴³¹ Poslije se bilježi kao madžarsko selo.

Milkutsko se područje prostire na 12 353 hektara hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1783.: *Kurják, Sáncz, Józan hegy, Ordináncz*,⁴³²

1864. (Pesty): *Kurjak, Sáncz, Ordinánc ili Ordinánczos, Jozan hegy*.

U naše vrijeme: *Aljmaška strana, Kurjak, Šanci, Paška* (oranica, nekoć pašnjak).

MONOŠTOR

Službena imena: 1192. Bothmonustra, 1320. Monosterio de Both, 1342. Báthmonostor, 1557. Monostor, 1726. Mali-Monostor, 1761. Új Bátmonostor, 1898. Bát-Monostor je preimenovan u Bátmonostor.⁴³³ Prvi dio ovoga složenog imena potječe od osobnog imena Bot, dočim drugi znači manastir, samostan.

⁴²⁴ Vanyó T. 332., 335.; M. k. u.

⁴²⁵ OL, E 150, Eccles. fasc. 6, nr. 12.

⁴²⁶ Hegedűs A. 1984: 148.

⁴²⁷ Pekić, P. 45. Vanyó T. 332., 335.

⁴²⁸ To su: Lőrincz Bábity, Jurkó i Márton Karagity, Mamusity Mátyás, Bundó Márkó, Prekidán György. Hegedűs A. 1984: 15.

⁴²⁹ Ivanić, I. 81.

⁴³⁰ Rapcsányi J. 46.

⁴³¹ Popović, D. II. 45.

⁴³² Borovszky S. 111.

⁴³³ MTSH 42.

G. 1342. zapisan je kao selo, a 1528. kao trgovište. Ovdje je bio isprva katalički samostan što su ga franjevci napustili za trajanja turskog osvajanja. Poslije su se u njemu nastanili pravoslavni kaluđeri.⁴³⁴ G. 1580. ima 22, a 1590. 18 poreznih obveznika.⁴³⁵ G. 1699. je pustara; 1701. ga zapisuju kao katoličko mjesto.⁴³⁶ G. 1723. Srbi se preseljuju u Riđicu i Stanišić, na njihova se mjesta nastanjuju "Bunjevci" i Madžari,⁴³⁷ 1726. još je nenaseljena pustara.⁴³⁸ Zemaljski popis 1727. bilježi 7 madžarskih i 5 hrvatskih obitelji. Samostalnom je župom postao 1770.; do 1735. je bayskom, potom čatalinskom (do 1771.) i baračkom podružnicom.⁴³⁹ G. 1760. uslijedila je doseoba 30 madžarskih obitelji, i otada se smatra madžarskim naseljem.⁴⁴⁰

Monoštorsko područje iznosi 3800 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

- 1798.: *Bikasa* (Bikaša; šuma), *Szmertsák* (Smrčak; potok, JZ);⁴⁴¹
1825.: *Lapos Földek* (oranica, S); *Piszkkálló Ér* (potok, J);⁴⁴²
1850-ih godina: *Stara Bara*, *Monostor Öreg P.* (P. = pustara);⁴⁴³
1865. (Pesty): *Rogozsnyicza* (Rogožnica), *Alsó bara* ili *Fekete bara*, *Czerna bara* (Crna bara), *Budzsak* (Budžak; livada), *Sugovicza* (Šugavica; rijeka), *Szurdok* (Surduk), *Sumár* (šuma).
1878.: *Sumor*, *Lapos*, *Fekete bara*.⁴⁴⁴

RIM

Nekadašnja imena: 1516. Rym, 1580. Rím, 1736. i 1770. Rim, 1883. Rélm.⁴⁴⁵
Ime mu potječe od njemačkoga osobnog imena Rim, Rehm, Reim.

⁴³⁴ Antunović, I. 82.; Logorjević, Đ. 7.

⁴³⁵ Rapcsányi J. 24.

⁴³⁶ OL, E. 150, Eccles. fasc 6, nr. 12.

⁴³⁷ Logorjević, Đ. 7.

⁴³⁸ Rapcsányi J. 1934: 46.

⁴³⁹ MTSH 42.

⁴⁴⁰ Zorn A. 9.

⁴⁴¹ OL, S 12, Div. XIII. No 290. A Szekcső környéki Duna-szakasz vízrajzi vidékének áttekin-tése.

⁴⁴² OL, S 12, Div. XIII, No 641. A Duna Baja és Monostorszeg közötti szakaszának szabályozási térképe.

⁴⁴³ Vojna karta, XXXII-63. Vojni muzej u Budimpešti.

⁴⁴⁴ Fridrik T. 164.

⁴⁴⁵ Kőhegyi M. 128., 191., 256.; MTSH 134.

G. 1580. ima 12, a 1590. 13 oporezovanih kuća.⁴⁴⁶ Na početku 18. st. "Raim" nalazimo među 12 bajske pustara. G. 1900. ima 1826 stanovnika, od kojih 9 Hrvata.⁴⁴⁷ Nikada nije bio stalnim boravištem većeg broja Hrvata; naši su sunarodnjaci amo dolazili poglavito na sezonske ratarske poslove.⁴⁴⁸

Rimsko se područje prostire na 3993 hektara.

Današnji mikrotoponimi:

MOST: *Mikovljeva čuprija*. Oranice: *Biroška* (madž. Béres földek), *Zaborav*, *Kopanica*, *Ravnik*, *Posnica*. Livada: *Buljina bara*. Šuma: *Amošac* (madž. Álmos).

CESTE I PUTOVI: *Dudvarska drum*, *Čikuzdanski put*, *Borotski put*, *Čavoljski put*, *Sentivanski put*.

SENTIVAN

Prijašnja službena imena: 1198. Scentii, 1325. S. Iuan,⁴⁴⁹ 1396. Szt.-Ivan, 1720. Sentivan, 1724. Sz. Iván puszta,⁴⁵⁰ 1728. Szent Ivan.⁴⁵¹ Današnje službeno ime Felsőszentiván potvrđuje da je mjesna crkva posvećena svetom Ivanu Krsitelju, dok je prvi dio složenice (felső 'gornji') dan razlikovanja radi.

G. 1396. bilježe ga kao selo; 1580. ima 38, a deset godina poslije 22 kuće,⁴⁵² 1680. je pustara;⁴⁵³ 1711. spominje se kao hrvatsko naselje.⁴⁵⁴ Zemaljski popis 1727. g.: 27 hrvatskih obitelji. G. 1768. posve je hrvatsko naselje⁴⁵⁵. G. 1773. ovdje obitava 52 hrvatske, 17 madžarskih i 1 njemačka obitelj, a 20 godina poslije 91 hrvatska, 50 madžarskih, 16 slovačkih i 4 njemačke obitelji. Samostalnom je župom postao 1783. (prije je pripadao Baji); matične se knjige vode od 1769. Podružnice su mu: Borota i Rim. Kod Fényesa je madžarsko-”dalmatinsko”

⁴⁴⁶ Ivić, A. 357.

⁴⁴⁷ Borovszky S. b. g. 146.

⁴⁴⁸ O čemu uostalom svjedoče i ovi sentivanski "bećarci": 1. U Rimu je mlogo žetelaca; / al najviše tu je Bunjevaca. 2. Evo opet došli smo do Rima / jer zarade tu najviše ima.

⁴⁴⁹ Györffy Gy. 121., 728.

⁴⁵⁰ Borovszky S. 82.

⁴⁵¹ Bajske m. k. r.

⁴⁵² Ivić, A. 357.

⁴⁵³ MTSH 134.

⁴⁵⁴ Rapcsányi J. 24.

⁴⁵⁵ AV, Urbarijalni spisi, 13 330. kutija.

selo.⁴⁵⁶ G. 1865. polovica stanovnika su “Dalmatinci, ostali Madžari i Nijemci”,⁴⁵⁷ 1881. ima 260 madžarskih, 239 hrvatskih, 110 njemačkih bračnih parova, i 53 Židova.⁴⁵⁸ G. 1900. ima 1452 Madžara, 527 Nijemaca i 827 Hrvata.⁴⁵⁹ Broj Hrvata: 1910. g. 770 (ukupan broj stanovnika: 2536), 1941. g. 616, 1945. g. 700, 1960. g. 524 (ukupan broj stanovnika: 3013), 1980. g. 154 (ukupan broj stanovnika: 2340).

Sentivansko područje iznosi 5358 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1785.: *Szt. Ivanka Parra* (Sentivanska bara; jezerce, J);⁴⁶⁰

1865. (Pesty): *Csóló greda* (Čolina greda; oranica), *Brečska* (oranica), *Bará vége*, *Boromisza* (oranica), *Járás*, *Tresz* (oranica), *Járási major*, *Parlag* (livada), *Szállás* (livada), *Kanászhegy*, *Dabasihegy*, *Nagyhegy*, *Szekeres Bara* (trščak), *Kígyós* (rječica), *Prioda* (trščak), *Remanantialis föld*, *Hergyavicza*, *Túkk*, *Szöllőtábla*, *Kendertábla*, *Alsó Szöllők*, *Felső szöllők* (oranice);

1870-ih godina: *Sas heverő* (SI), *Schafstall*, *Felsőszöllők* (I), *Nagy hegy*, *Harabó* (SZ);⁴⁶¹

1879. godine: *Herés*, *Boromisza*, *Branyina*, *Ditelyiniste*, *Parlag*, *Járás*, *Jánkovacska*, *Levi tanya*, *Teszova*, *Borju legelő* i *Teocska* livada, *Szállás* földek i *Szalláska* zemlya, *Brečska*, *Duvánszki* i *Duvánska* zemlya, *Vinogradityi*, *Kis kukoricza*;⁴⁶²

1884.: *Szállás* földek, *Járás* (SI), *Tresz*, *Parlog* (I), *Boromisza*, *Herés* (J), *Szöllők* (JZ), *Kiskukoricza*, *Borjú legelő* (Z), *Brečska* (SZ).⁴⁶³

1881. godine, dijelovi sela: *Nagy korcsma* utca, *Paskovlyev* szokak, *Czindeles*, *Groblyanszki* szokák, *Ziv*, *Koprivnyák*, *Mali Csávoly*, *Runya*, *Bosztani*, dio zemljijaša: *Pacsa* bara.⁴⁶⁴

Današnji mikrotoponimi:

DIJELOVI SELA: *Andriškin sokak* (Prvomajska ul.), *Bajski put* (zapadni dio Ul.

⁴⁵⁶ Fényes E. II. 101.

⁴⁵⁷ Rukopis F. Pestya.

⁴⁵⁸ Párbér lajstrom az 1881. évre, F. Sz. Iván. Arhiv Sentivanske župe.

⁴⁵⁹ Rapcsányi J. 1934: 498.

⁴⁶⁰ OL, S 12, Div. X, No 6:1. Bács vármegye posta, kereskedelmi és katonai utak.

⁴⁶¹ Vojna karta, 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

⁴⁶² Felső Szent Iván. Birtokrészleti jegyzőkönyv, 1879. Arhiv Sentivanske župe.

⁴⁶³ OL, S 78 Kataszteri térképek, Bács-Bodrog vármegye, 4. téka, Felső Szentiván, 1884.

⁴⁶⁴ Párbér lajstrom az 1881. évre, F. Sz. Iván. Arhiv Sentivanske župe.

oslobođenja), *Bostani* (Ul. Mező), *Bunjevački sokak* ili *Cindeleš* ili *Vatrenkin sokak* (Batthyányjeva ul.), *Crkvenski sokak* (Ul. sv. Stjepana), *Drvodilin sokak* (Hunyadijeva ul.), *Fapkin sokak* (Ul. Zöldfa), *Grebunarov sokak* (Bemova ul.), *Grgatin sokak* (Ul. Hajnal), *Grobljanski šor* (Damjanicheva ul.), *Jankovački sokak* (istočni dio Rákóczijske ul.), *Koprivaš* (Jókaijeva ul.), *Mala bara* (zapadni dio Rákóczijske ul.), *Mali Čavolj* ili *Bristić* (dio prema Čavolju), *Mijanski sokak* (Petőfijeva ul.), *Novi sokak* (Ul. Új), *Velika bara* (dio Petőfijeve ul.), *Veliki kraj* ili *Veliki sokak* (srednji dio Rákóczijske ul.), *Vitranjački sokak* (Martinovicseva ul.), *Zvizdanov sokak* (istočni dio Ul. oslobođenja).

ZASELAK: *Pustara* ili *Žida* (madž. Dzsida).

KRIŽEVNI, MOSTOVI, ZDENCI: *Evočin križ*, *Stari križ*, *Kiđoška čuprija*, *Vidina čuprija*, *Kovačeva čuprija*, *Sakata čuprija*, *Dobrotički bunar*, *Rasipančev* ili *Delićov bunar*.

ORANICE: *Podlanik*, *Rastav*, *Stari vinogradi*, *Čolina greda*, *Uski parlog*, *Dorimska* (S); *Zmajevac* ili *Šarkanjac*, *Dobašić*, *Beretušina greda*, *Šarkanjska greda*, *Dobrotica*, *Tokucanov špic*, *Jaroš* ili *Jaroške zemlje*, u njima: *Podlug* i *Prilog*, *Poletar*, *Svinjarica*, *Zopkinja*, *Grgarina greda* *Truplje* (SI); *Poštine zemlje*, *Popine zemlje*, *Drinovača* (staro skupno ime za Poštine i Popine zemlje), *Učiteljske zemlje*, *Vrbik*, *Prućak* (u Vrbiku), *Placida*, nekoć *Bukovnjak*, *Kod Škrapićog križa*, *Salaške zemlje* ili *Zatorica*, *Tuk*, u njemu: *Danulin tuk*, *Brnačkin tuk*, *Trojakov tuk*, *Otuk*, *Švabino*, *Jušina zemlja*, *Zatučica* (mjesto iza Tuka), *Parlog*, u njemu: *Paljenica* ili *Paljenište*; *Dudinjak* (unutar njega: *Margetin dudinjak*), *Konopljište*, *Samoniklica*, *Ravna greda*, *Krbuljov brižić*, *Rđavica*, *Kod Njužinog salaša* (I); *Veliki parlog* (JI); *Varoške zemlje* ili *Bajske zemlje*, *Stari lancovi*, u novije vrijeme i *Veliki hatoš*, *Zastanak*, *Bilešina greda*, *Kod prvog majora*, *Kod Drugog majora*, *Kod Trećeg majora*, *Dilnice*, *Soldačke zemlje* (madž. Bakaföldek), *Kod senskog bunara*, *Dolnje krčevine* (J); *Tvrdača*, u zadnje vrijeme i *Cripana* (madž. Cserépes, JZ); *Veliki špic* ili *Bajski špic* (Z); *Mali vrtalj*, *Rapov*, *Ikanovo* (SZ).

VINOGRAD: *Vadaš* ili *Vadaški vinogradi*, nekoć *Žežara* (SI); *Mali vinogradi* (J).

LIVADE I PAŠNJACI: *Duboka dolina*, *Grebunarov rit*, *Dikina bara*, *Žabnjak*, *Rastoka*, *Vinogradski šanac* (S); *Mlaka*, u njoj: *Bakina mlaka*, *Đikanova mlaka*, *Zelenjakova mlaka*, *Pobrina mlaka*, *Mokrina*, *Rojin šanac*, *Mali šanac* ili *Jagošin šanac*, *Veliki šanac* ili *Dugački šanac* (I).

VODE: *Kiđoš*, *Mali Kiđoš*, *Buzalica* ili *Vajdingerova voda*, *Jablenderova voda* (potoci), *Kiselište* (jezerce, I).

CESTE I POLJSKI PUTOVI: *Vinogradski drum* ili *Borotski drum*, *Jankovački drum*, *Bikički put*, *Čavoljski put* ili *Bajski put*, *Segedinski put*, *Rimski put*, *Pusttarčeva lenija*, *Polizova lenija*, *Vismegova vratina*, *Čobanova staza* (I).

TOMPA

Ime sela, koje se glasovno nikad nije mijenjalo, potječe od madž. pridjeva *tompa* (tup), koji je poslužio i za tvorbu osobnog imena.

Selo Thompa prvi put se spominje 1211.⁴⁶⁵ G. 1639. je pustara; 1655. ubraja se među hrvatska naseljena mjesta,⁴⁶⁶ a jednako tako i 1711.⁴⁶⁷ Od 1779. u vlasništvu je grada Subotice.⁴⁶⁸ Broj Hrvata: 1890. g. 1401, 1941. g. 213, 1945. g. 439, 1960. g. 217 (ukupan broj stanovnika: 6543), 1980. g. 128 (ukupan broj stanovnika: 5106). Samostalnim je naseljem postala 1921., prije je pripadala gradu Subotici.⁴⁶⁹

Tompansko se područje prostire na 8157 hektara.

Mikrotoponimi u prošlosti:

1744. zdanje: *Bosina Karaola* (Božina karaula, J);⁴⁷⁰ zdenci: *Mucsalov Kút* (I); *Vermesh Kút*, *Janityev Kút*, *Zvekity Kút* (JZ); oranice: *Babina Greda* (J); *Janityeve Szeliste* (JZ); vinograd: *Mada halom* (S); livade, pašnjaci: *Barom állás*, *Szuchich Barom állás* (S); *Vermes Barom állás*, *Soos Rét*, *Nagy Rét* (I); *Vojnich Tompa Rét* (J); *Hosszás halom* (Z); šume: *Harmos halom* (S); *Ződ halom* (J); potok: *Kőrős ér* (jezerce, II); put: *Valyos út* (vodi iz Milkuta u Balotu).⁴⁷¹

1777.: zdanja: *Boschına Karáula* (Božina karaula, J); zdenci: *Kapitány Szutsits Györgynek régi Kútyai* (S); *Mutsalónak régi Kútya* (SI); *Vermes Kútya* (I); *Szutsits Kútya*, *Krisánovits Kútya* (JI); *Szutsits Lukátsnak hajdani Kútya* (J); *Grasalkovits Kútya*, *Jánitsnak régi kútya*, *Zvekits kútya* (JZ); *Vojnits Lukának Kútya* (SZ); *Babajás i Csaterlyas* (Čatrljaš, čarda, Z); oranice: *Mutsalónak régi szántó földjei* (I); *Oschtri Hát* (Oštři hat, J); *Babina Greda*, *Lapos Halom*, *Mutsalónak régi Czirkos főldje* (JZ); vinograd: *Homokos* (I); *Homokos Plága* (JI); *Tompai régi Szőllők* (SZ); livade: *Branovátz* (SI); *Nagy Rét*, *Krnaiszkának Kaszálója*, *Czifritsnak Kaszálója* (I); šume: *Madaj Halom*, *Hármas határ Halom*, *Hármas Halom* (S); *Kamenátz halmocska* (SI); *Zőld Halom*, *Vischin hát ili Megyes Halom* (JI); *Sass Halom*, *Hosszú*

⁴⁶⁵ Kiss L. 651.

⁴⁶⁶ Antunović, I. 62.

⁴⁶⁷ Ivanić, I. 81.

⁴⁶⁸ MTSH 155.

⁴⁶⁹ Kiss L. 651.

⁴⁷⁰ OL, S. M. No 232, 1. Tompae vázlatos helyszínrajza 1744.

⁴⁷¹ OL, S 11, No 232: 1. Tompa praedium vázlatos helyszínrajza a határok új megállapításával. O. L.; S 12, Div. X, No 6:1. Bács vármegye posta, kereskedelmi és katonai utak.

- Sass-heverő Halom* (SZ); jezerca: *Székes Tó* (S); *Sóó Tó* (I); *Kőrős, Póos* (JI); put: *Váljos út* (Miljkut – Segedin),⁴⁷²
1828.: *Sztara Torina*,⁴⁷³ *Makowa* (livade, J),⁴⁷⁴
1870-ih godina: *Tompai földek*, *Zsíros kúti szölők*, *Ötrongyos sor*, *Hatrongyos sor* (S); *Felsőszáskalaposi erdő* (I); *Alsósásnakalaposi földek* (J).⁴⁷⁵

Sadašnji mikrotoponimi:

DIJELOVI SELA: *Bunjevački kraj* (JI dio naselja), *Crnkov sokak* (Kinizsijeva ul.), *Miljkutski sokak* ili *Veliki šor* (Attilina ul.), *Napinjača* (Damjanicheva ul.), *Smlačak* (seoska četvrt pokraj groblja), *Šikarje* (Árpádova ul.), *Veliki sokak* (Dózsina ul.), *Žitnjara* (Halaška ul.).

ORANICE: *Grmljak*, *Za gatom*, *Sirkovljaca* (S); *Kruščik*, *Nove zemlje* (SI); *Jurićeva torina* (I); *Kod čikerijske ante*, *Matanovac* (JZ); *Sridnja oborinska duž*, *Drinik*, *Miškulínova torina*, *Gronđoš* (madž. Göröngyös), *Mali arendaš*, *Prva duž*, *Druga duž*, *Treća duž*, *Četvrta duž*, *Peta duž*, *Šesta duž*, *Oborine* (Z), *Popova*, *Vikovične zemlje* (madž. Örököföld Z); *Potorovi*, *Šarenac*, *Soldatuške* (madž. Katonaföld, SZ).

ZASEOCI: *Stari salaši* (S); *Novi salaši*, *Salaški šor* (SI), *Matanovački salaši*, *Kaštely* (starački dom), *Vikovični salaši* (JZ); *Šarenac* (madž. Ciframajor), *Obrine* (madž. Dózsamajor, Z).

MOSTOVI, KRIŽEVI, ZDENCI: *Kamena čuprija*, *Sirkovljakačka čuprija* (S); *Fratrov križ*, *Evin križ*, *Trećanski bunar* (u Trećoj duži), *Eškutov bunar*, *Arendaški bunar*, *Popov bunar*.

LIVADE: *Barice* (I); *Tezina mlaka* (Z).

ŠUME, GRMLJE: *Surduk*, *Valica*, *Odranjak*, *Ishodni mrginj*, *Družmanska međa* (I); *Jurinac*, *Velika dudinjača*, u njoj: *Gosina dudinjača*, *Pajašova dudinjača*, *Srebrnjakova dudinjača*, *Šmrcina dudinjača* (JI).

VODE: *Kelebijska voda*, *Čatrnjica*.

CESTE I POLJSKI PUTOVI: *Salašarski put* (vodi prema Kiskunszállásu), *Olaški put* (vodi prema Kiskunhalasu), *Vertovski put* (vodi prema Kunfehértóu), *Družmanski put* (vodi prema Kiskundorozsmi), *Miljkutski drum*, *Čikerijski put*, *Kelebijski put*, *Segedinski put*, *Subatički put*, *Pećin put*, *Pecarov* ili *Vrančev put*, *Slavunchev put*, *Peškin put*, *Šencov put*.

⁴⁷² OL, S 11, No 81. Tompay Puszta.

⁴⁷³ OL, S 12, Div. XIII. No 646. Tompa praedium térképe.

⁴⁷⁴ OL, S 11, No 1829. Tompa 1828 körül.

⁴⁷⁵ Vojna karta, 5562/4. Vojni muzej, Budimpešta.

PODJELA MIKROTOPONIMA

U ovome ćemo radu naći 2848 ubilježenih mikrotponima, od toga 859 (30%) iz prošlosti i 1989 (70%) iz naših dana. Neki se glasovno takoreći posvema podudaraju (npr. Kiđoš i Kígyós) iako su pisani različitim grafijama. *Po obliku* ih možemo podijeliti na jednočlane i sastavljene mikrotponime.

I. JEDNOČLANIH mikrotponima imamo ukupno 1227 (43%). Neki mikrotponimi zabilježeni u prošlosti jednočlani su zbog madžarskoga, odnosno njemackoga pravopisa; pokatkad pak i mimo onodobnoga pravopisa, zbog nepravilnog sastavljanja riječi.

A) Unutar ove skupine, mikrotponime, *po značenju*, možemo podijeliti u više skupova.

1. Najviše (187) mikrotponima označuje *vlasnika* nekoga predjela, tj. oni su dobili ime po vlasnikovu, zanimanju, prezimenu, osobnom imenu ili nadimku. Neki su zapravo krnji jer su posvojni pridjevi na -ovo, -ina, a iza njih je prvotno slijedila imenica polje, zemlja, njiva, livada ili slično.

a) *Po vlasnikovu zanimanju* (23): Biroška (biroš – madž. bérés ‘govedar, volar’), Dželatuša (dželat, krvnik),⁴⁷⁶ Hajtóház⁴⁷⁷ (madž. goničeva kuća), Halásicza (Halasica; madž. halász ‘ribar’), Kalkatur, Kalkatura (kalkatur: mjesno ime za računovođu, mjernika), Kanászhegy (madž. svinjarsko brdo), Kovacsicza (Kovačica; kovač), Likaricina (likarica = bajalica), Mühlerhof (< Müller ‘mlinar’; mlinarovo dvorište), Napolica (“Napoličari su ju radili.”), Ordinánczos (ordonanc ‘vojnik dodijeljen zapovjedniku’), Ovčarica, Ovčaruša (ovčar), Reverencija (tako su zvali “gospodsku” zemlju, koja je bila u vlasništvu seoskoga bilježnika, koga su zvali “reverenac”), Soldačke, Soldatuške (soldat ‘vojnik’; vojničke zemlje), Solgabirova (madž. szolgabíró ‘kotarski doknez’), Svinjarica (svinjar), Szubasítza (Subašica; subaša ‘poljar’), Šintersko (šínter ‘živoder’), Višnjarkino (višnjarka ‘prodavačica višanja’), Vračarina (vračara).

b) *Po pripadanju kojem kolektivu, staležu*, po kakvoj *tituli* (19): Ajdukovica (ajduk – hajduk), Aramino (< haramijino; haramija), Fratrovicza (Fratrovica; fratar), Gospodska (gospodin), Groovo (grof), Hajdufok (madž. hajdú ‘hajduk, županijski pandur’; fok ‘potočić’), Hajdukovac (hajduk), Haramijino (haramija), Lemeševina i Lemešovina (lemeš – madž. nemes ‘plemič’), Popova, Popovac, Popovača, Popovica, Popovina, Popovo (pop), Pudarovo (pudar), Slobodna (dobili su je “slobodni”, tj. razvojačeni vojnici), Spajinsko (spahija ‘vlastelin’);

⁴⁷⁶ Usp. n. Dželatovi, Čk, p. Merković.

⁴⁷⁷ U ovome dijelu rada kurzivom, tj. kosim slovima tiskani su mikrotponimi iz prošlosti.

c) *Po vlasnikovu osobnom imenu* (59):

Pretežita većina (52) nastala je *po kojem muškom imenu*: Barančevo (Baranac, odm. Bartul), Benakovica (Benak, odm. Benedikt), Bercikina (Bercika – madž. Berci, odm. Bertalan = Bartul), Blažunja (Blaž), Brnetino (Brneta, odm. Bernardin), *Constantina* (< Kostantinova), Đurčeve (Đurac, odm. Đurađ), *Gazsina* (Gažina; Gaža, odm. Gabrijel), Grcova (Grco, odm. Grgur), Ivackina (Ivacko, odm. Ivan), *Ivánacz* (Ivanac, odm. Ivan), *Józsefdüllő* (madž. Josipova njiva), *Józsefháza* (madž. Josipova kuća), Jurinac, Jurinovac, *Jurinhát* (Jurin hat; Jurin, Jure, odm. Juraj; madž. hát ‘greda, uzvisina’), Kalovica (Kalo, odm. Karlo) i Karlovica (Karlo), Kušina (Kušo, odm. Kuzma), Ladanovo (Ladan – Vladan, odm. Vladimir), Lešina (Lešo, odm. Aleksandar), Leškovica (Leško, odm. Aleksandar), Marčina⁴⁷⁸ (Marčo, odm. Marko), Matanovac (Matan, odm. Matija), Miklinica,⁴⁷⁹ Mikurovica, Mikušica (Mikur, Mikuš, odm. Mikola – Nikola), Mišalina (Mišala – Mišo, odm. Mihajlo), Pavčina (Pavčo, odm. Pavao), *Pávleduna* (Pavlov Dunav), *Pávlinceva* (Pavličeva; Pavlič, odm. Pavao), Pejankovica, Pekulina, Perinovo, *Péronjina* (Peronjina), *Piakova* (Pejakova; Pejanko, Pekula, Perin, Peronja i Pejak, odm. Petar), Pilkovac (Pilko, odm. Pilip = Filip), *Radanovacz* (Radanovac; Radan, odm. Radoslav), Reljanovo (Reljan, odm. Relja), *Rókina* (Roka, odm. Rok), Stakić (Staka, odm. Stanislav), Stanakovica (Stanak, odm. Stanislav), Šimakova (Šimak, odm. Šimun), *Tamáshegy* (madž. Tamašev brijege), *Tokovszka* (vjerojatno od Toko, odm. Toma), Tomakovac (Tomak, odm. Toma), *Tulovácz* (Tulovac), Tunkovo (Tulo, Tunko, odm. Antun), *Vajkovicza* (Vajkovicza; Vajko, odm. Valentin).

Posebno su zanimljiva složena imena: Petrandol (Petranov dol; Petran, odm. Petar), Šištak (navodno od Šišin tok; Šišo, odm. Sigismund), *Todoradola* (Todorova dola).

Razmjerno malo (7) čestica nazvano je *po kojem ženskom osobnom imenu*: Ilka i *Ilkamajor* (madž. Ilkin major; nazvan po osobnom imenu vlasnikove kćeri), Jelušica (Jeluša, odm. Jelena), *Juliskaháza* (madž. Juliškina kuća), Juliška (majur nazvan po vlasnikovoj supruzi), *Mariahilf* (Marijino, Gospino svetište; značenje: Marijo, pomozi), Vilma (majur nazvan po osobnom imenu vlasnikove supruge).

d) *Po vlasnikovu prezimenu* (34): Alaginac (Alaga), Buktinica (madž. p. Bukti), *Csernyeva* (Crnićeva), *Dabasihegy* i Dobašić (< Dabasi-hegy; p. Dabasi), Dejakovo (madž. p. Deák), Doskočeve (slov. p. Doskoč), Dragičova, Fajlijova (madž. p. Fajli), Ganserikovo (njem. p. Gänserich), Gomboški (madž. p. Gombos), *Grasalkovics* (Grašalkovićeva zgrada), Jagićovo (Jagić), *Kollárovica* (Ko-

⁴⁷⁸ “Kadgod zemlja Marče Jasenovića.”

⁴⁷⁹ “Kadgod zemlja Miklija Klinga.”

lar), Kopilovac (Kopilović), Pabžiga (madž. p. Pap i osobno ime Zsiga, odm. Zsigmond = Sigismund), Palićovo, Palkovićovo, Panesova (njem. p. Panes), Pencedrikova (njem. p. Penzendorf), Petrićeva, *Pivkovits* (Pivković), Rudić (vlastelinska obitelj), Šenovo (njem. p. Schön), Šimićanka (Šimić), Tomićev (Tomić), *Tesz* i *Teszova* (njem. p. Tres), *Turcsikova* (slov. p. Turčik), Varina (stegnuto od Volfartina), Vermešovo (madž. p. Vermes), *Vollarics* (skladište obitelji Volarić), Vuncerica (njem. Wunzer), Žuljevica (p. Žulj);

e) Po vlasnikovu obiteljskom ili osobnom *nadimku* (42): Bilevino (Bilevini – Bila Eva), Cetlikino,⁴⁸⁰ Čajkašovo (Čajkaš, p. Dulić), Čočkino (Čočka, p. Rajić), Čuturino, Džočarovo (Džočarovi, p. Aladžić), Džorino (p. Mihalović), Đumina (Đumini, p. Đumić), Gacanova (p. Peštalić), Gidžina (n. Gidža, p. Pijuković), *Hangosi* (n. Hangos, madž. glasan), Icanova (Icanovi, p. Gojtan), Ikandrini, Ikanovo (Ikanovi, p. Patarica), Joskanova (Joskanovi, p. Andrašković), Kajlina (Kajlini, p. Pijuković), Klaćinica (Klaćini, p. Marijanović), Kokina (Kokini, p. Đurakov), Kopcovo (Kobac, p. Bulković), Manuckina (Manuckini, p. Berberović), Milkovac (Milkov, p. Milković), Mučinica (Mučo, p. Katić), Muzlina (Muzla, p. Šibaljin), Parcošov sokak, Pivkovica i *Pivkovca* (< Pivkovica, n. Pivko = pivač, pjevač), Pogačarova (p. Francišković), *Popesina* (Popešina; n. Popeša), Pupatina,⁴⁸¹ Prelčeva (Prelac, p. Petrić), Raspolova (n. Rapol, p. Prikidanović), Rogaćevo, Roždašova (madž. n. Rozsdás), *Spitzerhof* (Spitzerovo dvorište, majur), *Sutsinopolja* (Sučinpolje – Sučino polje), Šišinovac (Šišin), Šošarica (n. Šošarini), Tandrkova (Tandrk, p. Karagić), Trokurovo (Trokurovi, p. Kubatov), Tulinica (Tulini), Turčinovac (n. Turčinovi, p. Pančić), Vrckovo (n. Vrcko, p. Bedić);

f) Vlasnik je *obitelj* ili *njezin član*: *Babinadola* (Babina dola), Čaladoška, *Családos*, *Családtó* (madž. obiteljsko jezero);

g) Vlasnik je *ustanova, tvornica, građevina*: *Brunneflur* (polje, njiva što pristupa Zdencu, tj. svetištu), Crkvenja, Crkvina (crkva), *Csárdató* (madž. jezero koje pripada čardi), *Malomdelelő* (madž. plandište što pripada mlinu), *Sörházi-düllő* (njiva što pripada pivovari, madž. sörház).

2. Po kakvoj *osobini tla, predjela* (159):

a) Mnogi su mikrotoponimi motivirani *konfiguracijom, oblikom tla, područja* (88): Ada, Adica, Atovi (at – madž. hát ‘uzvisina, greda’), Brazdina, Brdica, Brdo, Brezmeđica (koja je brez, tj. bez međe), Brig, Brižak, Brižić (brešćić), Brižina (velik brijeđ), *Buczka* (madž. bucka ‘brežuljak’), Cipotina (vrtača), Derina i Deronja (vrtača), Duboka, Dolac, *Dolak*, Dolina, Dolovi, Dolja, Doljača,

⁴⁸⁰ “Kadgod polje Tamáša Túrija, zvanog Cetlika.”

⁴⁸¹ “To je bila zemlja Makse Peštalića, Pupatog.”

Dugačke, Dugodol, Džomba, Grbača, Grbavac, Grboš, Grbovica, Gronđoš (< madž. göröngyös ‘neravan, jarugav’), Grudenac (grudast), Gurbatov (< madž. görbe tó ‘grbavo, krivudavo jezero’), Herzfeld (jamačno u značenju: srco lika zemlja, oranica), Humkovi, Jamurača, Jamure, Jaruga, Jaz, Jendek (rov), Kerešir (< madž. Kőrős-ér ‘kružni potocić’), Kolobara (okrugla bara), Kőrős (madž. okrugao), Krateljac, Kratice (kratak), Krnjača, Krnjak, Krnjice (okrnjen), Lapoš, Lapoška (madž. lapos ‘plosnat, ravan’), Malica (mala), Nizinke, Ocik (< Odsik, odsječena, odvojena), Okruglo, Ostrihat (Oštří hat), Plosztina (Plostina; plosnata), Ponikvica (vrtača), Prisik, Prisika (prisičena, tj. presječena, razdvojena), Privlaka (prevlaka), Provalija, Pružica (ispruženi, duguljasti dio zemlje), Parátsik (Paradžik ‘komad, dio’), Rastav, Rastoka, Ravan, Ravna, Ravnik, Razdvoj, Razorina, Ritka (rijetka), Rivina (vrtača, “izrviana” zemlja), Rnjača (< Krnjača; okrnjena), Rusnapolie (Ružno polje), Sekeš (madž. székes ‘koji je poput stolca’), Sirakopoja (Široko polje), Sitnjak (sitan), Steinberg (Kameni brijege), Strmenjača, Strmenjak, Surduk, Szurdulia (Surduklija), Širina, Široka, Tapélapos (madž. lapos ‘plosnat, ravan’; 1. dio složenice je nejasan), Uložina (uleknuta, udubljena), Umci (humci), Usik (usječeno, udubljeno mjesto), Vrtača, Zsombék (madž. džomba);

b) *Po gradi, kakvoći tla, vode* (49): Bara, Blata (< Blato), Bláták (blata, mn.), Blatica, Blatina, Blatnjača, Blatnjak (blato), Buzalica, Buzava (buza ‘raslinjem obrasla bara, močvara’), Fertő (madž. kaljuža), Glibara, Glibovica, Garište, Gariština, Golača, Golinacz (gol), Illiman (mlaka, od madž. pridjeva limányos ‘vodnjikav’), Ilovača, Ilovačina, Jeptinjača (jeptin ‘jeftin’), Koć, Koće, Kotyó (koć ‘barica, podvodna zemlja’), Ledena, Linyasitza (Linjašica; olinjala, ogoljela), Mrtalja (mrtva; mrtvica), Mlaka, Mokrina (mokro, vlažno tlo), Pečenjak (“pečena”, tj. tvrda zemlja), Pisak, Piskovi (pisak ‘pijesak’), Piskovite, Pustolina (pusta, prazna), Sandraja (< njem. Sandreihe ‘pjeskovit’), Slanica, Slatina, Smrdulj, Smrdulja, Sóstó (madž. slano jezero), Splavina (saprana zemlja), Stinjak (stina, stijena), Suavicza (Suvavica), Suvica i Szuvnyák (suv, tj. suh), Šarkez (< madž. Sárköz ‘blatno područje’), Šugavica (šugava voda), Tvrdača, Usik (usječeno, udubljeno mjesto, vrtača), Zbijača (zbijena, tvrda zemlja);

c) *Po boji tla* (21): Billaberda (Bilo brdo), Biluša, Bilica, Bilić (bili ‘bijeli’), Crnica, Crnjana (crn), Crvenjak (crven), Fehérföldek (madž. bijele zemlje), Modran, Modrana, Modrica, Modriš (modar), Sivac (siv), Šarenac, Vran, Vranity i Vranj (crn poput vrane), Zelenjak, Žutica, Žutulja, te složeno ime Bilum (< Bili um, hum).

3. U svezi s osobinama tla, zemlje jesu i *metaforski* mikroponimi (87):

a) *U svezi s oblikom tla, zemlje, ulice* (48): Bagljice (neravno tlo, poput bagalja), Basamage (stube, – tur. basamak ‘stuba’), Bičug (bičug ‘pilica’; tur. bički),

Bok, Budžak (tur. kut), Čoša (ćošak ‘kut; ugao’), Debeljak, Erlavac (erlav ‘hrom; kosi, nakriviljeni dio zemlje’), Glavčina, Glavica, Greda, Gredice, Gredina, *Harabó* (< madž. harapó ‘kliješta’), Hata (madž. hát ‘leđa’, u značenju ‘greda, uzvisina’), Klište (kliješta), Klištine (velika kliješta), Ključ, Kopanja (korito), Korito, Kotlenjača (kotao), Kotlič, Križac, Kuk, Lakat, Mrvka (mala poput mrvice), Oklinak (klinastog oblika), Potkova, Procip (procjep), Rapov (< madž. Harapó ‘kliješta’), Rašlje, Rog, Rožina (veliki rog), Špica (vrh, šiljak), Taban (tabana, tj. podnožje), Trtica (repni dio ptice), Valica i *Válics*, Valić (navodno, od valov, tj. udubljenje), Vinac, *Vincsága* (< Vinác ága ‘grana, odvojak Vinca’), *Vresak* (Vršak), Vrulica (frulica; nekoć slijepa ulica), Ziv (zijev; vjerojatno je riječ o ulici s jednim šorom), Zvizda, te složena imena: Klingreda (klinastog oblika), Križgreda, Križum (križoliki hum);

b) *U svezi s kakvoćom ili kojom drugom osobinom tla* (39): *Aligvárda* i Ali-varta (< Aligvárda; madž. pej. “jedvačekani”; odnosi se na panjevima i žilama prepun, teško obradiv komad zemlje), Amošac (madž. ámos – álmos ‘pospan’), *Blagara* (“koja blaga vridi”), Bogatunka (bogata), Bundaš (madž. bundás ‘bundast’, tj. obrastao), Cripana (u značenju popucana, suha; crip ‘crijep’), Čerepeš (isto što i Cripana; madž. cserép ‘crijep’), Dobricza, Dobrinka, Dobrotica, *Ergavica*, *Hergyevicza*, Hrđa, Hrdavica (hrđav ‘nevaljao, loš’), Jalovica, Kopnenik (“Mršavu zemlju, di ima malo roda, zvali smo kopnena.”), Koščana (poput kosti tvrda zemlja), Mršavica, Nevaljalica, *Osztro* (Ostro), Pitomica (lako obradiva zemlja), Posnica (slaborodna zemlja), Prkos (korov zvan zubača dugo je bio neistrebiv, “prkosio” je ratarima), Prokleta (nezahvalna, slatinasta zemlja), Prokletica (nazvana tako jer se u njoj utopio dječarac), Prosica (“Ko je nju radio, bio je siroma ko prosjak; jedva je štogod rodila.”), Rđavica, *Selymes* (madž. svilena), Slipača (slijepa duž, na čijem jednom kraju nema poljskoga puta), *Slopoja* (Zlo polje), Svilanca, Svilenka, Zaborav (u značenju: teško obradiva zemlja, uz koju se vežu neugodna prisjećanja), Zlatara (plodna, “koja zlata vridi”), te složena imena: Plačidol (“Bio je uvik vlažan.”), Verdegat (< madž. Ördög hát ‘vražja greda, uzvisina’), Zlogul (< Zlolug), Zlolug.

4. Mnogo (106) je mikrotoponima nazvano *po* kakvim *građevinama, napravama*, ostvarajima ljudskog rada koji su bili na tome mjestu: Badnjevište (mjesto gdje su bili badnjevi, tj. kupovi kukuruzovine), Branjova, *Branova*, *Branovátz*, Branovo, *Branyava*, *Branyevacz* i *Branyina* (prema pučkoj predaji, po obrambenim rovovima), *Briind*, *Bründel* (zdenac; svetište), Bunarići i Bunarina (bunar, zdenac), Busija (zasjeda), Čardakovi (spremišta za kukuruz), *Csaterlyas* (< Čatrilaš; čatrlja ‘koliba, potleuša’), Čatrlje, Čatrnjica (kanalić, – madž. csatorna), Ćuprijica (mostić), Dernjača (ime za klaonicu), Endečina (< jendečina, tj. velik jendek, rov), Erdhazencas (iskriviljeno od madž. erdész ház ‘šumarska kuća’),

Evedrice (evedra ‘zaklon za stoku’), Gradina (građevina, zgrada), Jarak, Kokošvar (madž. kakasvár ‘pej. kokošnjac’), Kamariše (mjesto gdje su kamare, tj. plastovi), Kamenjača, Kamenjak i *Kőhegy* (madž. kameno brdo; po ostacima nekadašnjeg zdanja), Kanal, *Karaula*, Kaštelj (kaštel), Kiselište i Kiseljak (mjesto gdje se kiselila konoplja), Klaštrum (samostan), Klis i *Klissza* (klis), Kolibe, Kombinat (poljoprivredno poduzeće), Košarina (velika košara, tj. staja), Križić, *Krotistya* (< Krotišće, obor gdje su krotili, priučavali domaće životinje), Krtoč i Krtulja (od pletera napravljeni tor), Kućište (mjesto gdje su podignute kuće), Lajsbara (bara opskrbljena šlajsom, tj. branom), Lančavina (mjesto ogradieno “lancem”, zapravo bodljikavom žicom), Litnjača (“litnji put”), Medača i Medenica (navodno po mnogim košnicama), Močilo (mjesto gdje se moči konomplja), Mrginj (označena međa između dvaju područja), Obori, Oborine i Obornjak (obor), Pijaca (tržnica), Pletare (kolibe od pletera), Pleter, Pleteruša (zgrada od pletera), Priboj (pregrade od pruća radi ribolova), Prokop, Pustara, Pustarina i Pustarka (pustara ‘majur’), Ribnica (ribnjak), Ribnjaci, Ribnjak, Salaši, Salašica i Salašina (salaš, stan), *Sanacz* i *Sanczi* (Šanac, Šanci; rov), Sátoracz (Šatorac), Selište (u značenju: majur), Soljana (po nekadašnjem skladistištu soli), Suvalja (suhara, “suhī” mlin), Szalasity (Salašić), Szállás (salaš), Szanac (Šanac), Šanac, Šanci, Šančić (mali šanac, tj. rov), Šorak i Šorina (mali, odnosno veliki šor, tj. red kuća), Točilo (mjesno ime za crpku i branu), Torina, Torine i *Toroviste* (Torovište; tor), Utorine (utorina ‘zimski tor’, tj. tor zajedno sa stajom), Újmajor (madž. novi majur), Varoš (grad), Vašariše i *Wasaristye* (Vašarišće; sajmište), Várad i Vártelek (madž. tvrđavno mjesto, zemljište), Varić (< madž. Várhegy ‘tvrđavno brdo’), Vigonja (vig, vigov ‘zamka’), Vitranjača (vjetrenjača), Vodica, *Wodicza* (hodočasno mjesto s kapelicom), Volarica (volovska staja), Zaklonica (zaklon), Zemljanka (isto što i zemunica), Zemunice, Zidara (kuća od opeka), Zidina, Ždribara (staja za ždrebade).

5. Neki su mikroponimi (84) nazvani *po položaju i mjestu* gdje, odnosno uz koje se dana čestica nalazi: Bajmačka (uz bajmočki atar), Čenadska (blizu Čenada, tj. Érsekcsanáda), Dalj (najudaljeniji dio), Dolnjak, *Felsőszöllők* (madž. gornji vinogradi), Garska (pokraj garskog atara), Gornjak, Igaljača (kraj potoka Igala), *Jánkovacska* (nalazi se uz jankovački atar), *Kakonykertek*, *Kákonyiszállás* (‘kakonjski vrtovi, kakonjski salaš’; blizu negdašnjega sela Kakonja), Keraja (Crkveni šor – njem. Kirchenreihe), *Kodbare* (Kod bare), *Kodcerkve*⁴⁸² (kod crkve), Kopanjica (nalazi se kraj potoka zvanog Kopanj), Krajac, Krajnak, Krajnica (na kraju atara), Livač (ulica koja je imala samo “livi šor”, tj. lijevi red kuća), Međašica, Međaška (koja je na međi, granici), *Oberesch* (Gornjak), Otražotina

⁴⁸² Ovdje, dakako, posrijedi je greška kod sastavljenog pisanja.

(koja je otraga), Siverska (sjeverna), Skrajnica (koja je skrajna), *Szamovacz* (Samovac; osamljeni, na skrajnjem rubu atara), Svetkata (pokraj kapelice posvećene sv. Kati), Tataška (pokraj Tataze, tj. Tataháze), *Unteresch* (Dolnjak).

Ovdje su nerijetko posrijedi složena imena (54) kojima je:

- a) prvi dio *prijedlog*, a drugi *imenica*: Brezmeđica, Dobra, Dogroblje, Dolug, Otuk (od + Tuka), Medumlje (među umljem, tj. humljem, humovima), Pocad (pod sadom), Pocelo (pod selom), Pocuvara (pod suvarom = suharom), Podbara, Podgrobje, Podbrižac (pod brežičem), Podgajac, Podgajica, Podgradina, Podgredica, Podgredina, Podgrobje, Podlanik, Podlug, Podrnik (pod drnikom = drenikom), Podum (pod umom = humom), Podvranjoš (pod Vranjošem), Podzobnjača (pod Zobnjačom, za koju već nitko ne zna!), Potkiđoš (pod Kiđošem), Potkrižje (pod Križjem), Potorovi (pod torovima), Pribarje (pri bari), Priće (prid, pred + kuće), Pridunavlje (pri Dunavu), Prikat (priko ata), Prikiđoš (pri Kiđošu), Prikodol (priko = preko dola), Prikotorina (preko torine), Pripoj (koja je pokraj pojila), Pritkamenjača (prid = pred Kamenjačom), Zabara, Zabašte, Zablatica, Zadol, Zagredica, Zakop (iza kopa, jarka), Zapolje, Zaselo, Zastanak (iza stana, tj. torna sa stajom), Zat (za atom), Zatorica, Zatorine (iza torna), Zatučica (iza Tuka), Zaumlje (iza umova = humova);
- b) prvi dio *prijedlog*, a drugi *pridjev*: Dogrobljanska, Dorimska (pokraj rimskog atara);
- c) *Oba* su dijela složenice *imenice*: Điršalj (< madž. Gyűrűsalj = dno Điršalja, tj. predio ispod Gyűrűsa, čestice prstenastog oblika), Vrašalija (< madž. Urasalja, u značenju: dno zemlje zvane Uras, tj. koja je ispod njega), Vrpolje (vrh + polje, koje se nalazi na skrajnjem rubu predjela).

6. Po nekadašnjim ili sadašnjim *naseljima* (53): Almas (Aljmaš), Baskút (Baškut), Berlekavics (v. Perlakovits), Crvenka (Bikić: "Niki se ovamo doselili iz sela Crvenke"), Franyas (< Vranjoš), Gyurity (Đurić), Izsér i Izir (negdašnje seoce Izsér), Kakonj (po nekošnjem istoimenom selu), Kakonjac (zapravo po tamošnjoj crkvi zvanoj Kakonjska), Lakhandija (srednjovjekovno naselje Lak) i Maćušovica (po pustari koja se službeno zove Mátéházapusztta), Leđenac (nekadašnji Stari Leđen – srednjovjekovno selo Lengyel, danas Riđica), Mateovics (Matević), Pandur (po bivšem istoimenom selu), Perlakovits, Perlekovich, Perlekovity, Prekovity i Prelkovity (pustara Prlković ili Perleković, službeno Bács-szőlős), Peta (zaselak Pető), Popovica (službeno Martonszállás), Pörböl (Pörböl), Putnok (vjerojatno po istoimenomu naselju u S dijelu Madžarske), Rádnicz, Radonity, Radovity, Radunits i Radunić (negdašnje seoce), Rásztina (Rastina), Ravnica i Rivicza, Rogljatica, Sáara (Šara) i Ságod (nekadašnja naselja), Senišvanji i Sentišvanji (Szentistván, danas dio Baje), Senta (po istoimenome

gradu), Starina (= Stari Aljmaš), *Szentgyörgy*, Šebešić (od srednjovjekovnoga naselja Sebesegyháza), *Telecska*, Telečka,⁴⁸³ Tukulja, Tukuljac i Tukuljaš (Tukulja, službeno Tököl), *Varjanos*, Vranješ i Vranjoš (nekadašnje selo Aranyos), Zenta (madž. ime za Sentu), *Zlokruha* i *Zlokruszi* (bivše naselje kod Barače), Žida (srednjovjekovno naselje Zsida).

7. *Po narodnosti* stanovnika koji su u njima stanovali: Cigankuša, Crvenka (Gara: "Po crvenim Švabima koji su tu stojali"), *Czigányvölgy* (madž. Ciganska dolina), Čivutska (Čivut = Židov), Švabino, *Tatárrév* (madž. Tatarska skela).

8. Neke su čestice doble imena *prema namjeni, vrstama kultura i po načinu eksploracije* (60): Bostani, Čajer, Čajerice, Čajerke (livada, travnik), Čapaš (madž. prtina), Ezer i Jezer (jezero), Gajić, Guvna, Guvnište, Guvno, Laz (prolaz kroz šumu), Ledina, Ledinka, Livada, Livadice, Lužina (veliki lug), Parlog, Pašavina i Paška (velika, odnosno mala paša, tj. pašnjak), Pašnjaci, *Párlozsina* (Parložina; veliki parlog), *Piszkula* i Piskulica (mjesto gdje se kopao pisak, pijesak), Pojilo, Polana (poljana), Poljance, Poljanica, Poljanka, Prigon (komad zemlje za periodično napasivanje stoke), Prisunj i Pritok (bara, odnosno močvara uz rijeku, koja nastane njezinim izljevanjem), Progon i Prohod (prolaz iz jedne u drugu ulicu, odnosno s jedne na drugu zemlju), Ritić (mali rit), Ritina (veliki rit), Ritovi, Sadići, Sađe (zbirna imenica od nasad, rasadnik), *Shumar, Sumara, Sumaricza, Sumor* (Šumar), Šumarna (šuma), Sinokos (sjenokos), *Szőllők* (madž. vinogradi), *Szöllőtábla* (madž. vinogradna tabla), Šibljak, Šikarje, Šušnjar, Tabla, Utrine, Vadaš (šikara, zapušteno mjesto, od madž. vadas 'divlji'), Valdraja (šumovit kraj, – njem. Waldreihe), Vinogradi, *Vinogradityi*, Vira (vir), Zabran (mlada šuma), Zapust (zapušteno mjesto), Zaton, Ždrilo (ždrije).

9. *Po biljkama* koje su nekada u većoj mjeri rasle na tom dijelu (154):

a) *Po drveću i njihovim plodovima, dijelovima* (49): Ablanik (ablan – jablan), *Akáczpuszta* (madž. akácz ‘bagrem’; bagremova pustara), Bagremik (bagrem), *Birisztig* (< Bristik; brist ‘brijest’), *Bority* (< Borić, mali bor), Bristić, Bristik, Bristovača i Brište (brist, brijest), Bukovnjak i Bukvica (bukva), Cerik, Ceronja, Cerovac i Cerovača (cer), *Cseres* (madž. cser ‘cer’), Čamik (čam, jela), Dračje (drač ‘bagrem’), Grenik (< Bagrenik ‘bagremik’), Jasinje (jasin ‘jasen’), Javorница, Javornik (javor), Jelaš (jela), Jelinjak, Jošik (joha), Jovik (jova – joha), Kladara (klada ‘panj’), *Lipicza*, Lipik, Liplje, Lipovac, Lipovica (lipa), *Óva* (ova

⁴⁸³ Naselje Telecska 1543. Kalačkoj je nadbiskupiji platilo 24 forinte i jedan par čizama crkvene desetine (Dudás Gy. I. 255). Poslije se Telečkom zvao golem kraj u trokutu što ga čine Baja, Sombor, Subotica.

– joha), Panjevi, Panjevina (panj), *Rasztik* (Rastik; hrast), *Rásztovás* (< Rastovaš; hrast), *Szmertsák* (< Smrčak; smrčak ‘smreka’), Smolinica (smola), Topolik (topola), Truplje (trup ‘panj’), *Verbak* (Vrbak), *Verbicza* (Vrbica), Vrbak, Vrbik, Vrbinja, Vrbovina (vrba), Zelenik (šuma, lug), Žilje (zbirna od žile);

b) *Po voću i voćkama* (19): Briskište, Briskik (briska ‘breskva’), Dudača, Dudinjača, Dudinjak, Dudinjara (dud), Jabučica, Jagodnjak (jagoda), Konjuvačica (vrsta jabuke), *Körtvélyes* (madž. kruščik), Kruščik, Kruščulja, Krušik, Kruškice (kruška), Kupinjak (kupine), Orašica, Orovača (orah), Trišnjica (trišnja ‘trešnja’), Tunjevača (tunja ‘dunja’);

c) *Po grmlju i grmovitim biljkama* (27): Broćevac (broć), Čermulj (čermulja), Divljak (divljak = “divlja” loza), Drinik, Drinovac, Drinovača (drin; drijen), Glogovac, Glogovina, Glogovnica (glog), Graberje, Grabič, *Grabitza*, Grabova, Grabovina (grab), Grmljak (grm), Liščica (liska ‘lijeska’), Morganj (pitomi šipak), Prućak, Prutnjak (prut), Trnište, Trnovica, Trnjak, Trnje, Trnjik (trn), *Túskös* (trnje), Zove, Zovica (zova ‘bazga’);

d) *Po kulturnim biljkama* (35): Diteljnište i *Ditelyiniste* (ditelina ‘djetelina’), *Duvánszki* (duvan; duhan), Graškovac (grašak), Gravorište, Gravovac, Gravovište (gra ‘grah’), *Herés* (madž. herés ‘djitetinište’), Iltenja (< madž. Ültetvény ‘nasad, rasadnik’), *Kenderes*, *Kenderestó*, Kendereštovo, *Kenderföldek*, *Kendertábla* (madž. kender ‘konoplja’), *Kiskukoricza* (madž. mali kukuruz), Konopljište (konoplja), Kudiljište (kudilja ‘kudjelja’), Kupusište, Kupusnjaci, Kupušnjak (kupus), *Lanyistya* (Lanišća; lan), Makovice, *Makowa* (mak), Meljna (melj ‘hmelj’), Mrkvica (mrkva), Pritkuševac (pritkuš ‘vrsta graha’; pritkaš, pričanac), Ripište, Ripnjak (ripa ‘repa’), Simenica (simenica ‘vrsta djeteline’), Sirčin, Sirkovljača (sirak), Tikvača (tikva), Zobnica, Zopkinja (zob), Žitnjara (žito);

e) *Po cvijeću, travama, korovu i močvarnim biljkama* (24): Čuborovac (čubor ‘vrsta cvijeća’), Gorčina (po biljci zvanoj gorčac ili gorka trava), *Gyékényes* (madž. gyékény ‘rogoz’), *Halbrohr* (dio obrastao šašem), Koprivaš, Koprivnjak (kopriva), Krljava (krlje, “svinji ga vrlo vole”), Lobodnjak (lobod, vrsta livadnog cvijeta), Lotić (lotić, isto što i božur), Ludinkovac (ludinko, vrsta poljskog cvijeta), Metvice (metvica), Ognjica (isto što i majčina dušica), *Pipács* madž. pipacs ‘crveni mak’), Prigljivice (neko livadno cvijeće), Pipač (< madž. Pipagyútó ‘vrsta trave’ upotrebljavana mjesto duhana), Prištak (prištak ‘streličasta žutica’), *Resovicza* (rešova ‘močvarna jestiva biljka’), *Rogozsnyicza*, Rogožnjača (rogoz), Samonik, Samoniklica (samonik ‘vrsta korova’), Slizarina (sliz ‘sljez’), Smiljevac (smilje), Spreževac (sprež).

10. Po *životinjama* kojih je nekoć bilo mnogo u tome dijelu (65):

a) Po *domaćim životinjama* (14): Bikapusta (madž. bika ‘bik’; bičja pustara),

Bikasa (Bikaša; bik), *Csikostó* (madž. csikó ‘ždrijebe’; tó ‘jezero’), *Gänzweide* (Gusja livada), *Gebeljaroš* i *Göbölyjárás* (madž. göböly ‘tovljeni vol’; járás ‘obično ograđeni pašnjak’), *Kobilica* (kobila), *Kozara*, *Kozica* (koza), *Kravarica* (krava), *Mačkaluk* (madž. macska ‘mačka’; lyuk ‘jama’), *Schafstall* (janjeća staja), *Svinjište* (mjesto gdje se nalaze svinje), *Tervočka* (teočka; teoci);

b) Po *uginulim domaćim životinjama* (7): *Crkanište*, *Crkanjište*, *Crkvanište* (crkanja – crknuta, uginula životinja), *Mrcinica*, *Mrcinište*, *Strvinište* i *Mrculja* (mjesto gdje se pokapaju mrcine, strvine);

c) Po *divljim i poljskim životinjama* (11): *Kurjak* (kurjak ‘vuk’), *Lisac*, *Lisičina*, *Lisičnjak*, *Lisište* (lisica), *Rókalukas* (madž. lisiče jame), *Tekunica*, *Vucsin*, *Vukonja* (vuk), *Zečina* (zec), *Zvirinya* (zvir ‘zvijer’);

d) Po *pticama* (25): *Bacsabara* (Pačja bara), *Čvorkovac* (čvorak), *Dralovica* (jamačno od Ždralovica, madž. Darudelelő, madž. daru ‘ždral’; delelő ‘plan-dište’), *Drozdovina* (drozd), *Golubac* (golub), *Grlinac* (grlica), *Keselyű* (madž. strvinar), *Kukulaš* (kukula, ime za ševu), *Labodicza* (Labudica) i *Labudicza*, *Libuka* (od madž. liba ‘guska’), *Orlik*, *Orlinjak*, *Orlovacz*, *Orlovica*, *Orlovnjak* (orao), *Pivčevac* (pivac ‘pijetao’), *Roncsevicza* (Rončevica; možda po patki ronki⁴⁸⁴), *Sashegy* (madž. orlovo brdo), *Sevkinya* (Ševkinja; ševa), *Sokolnjača* (sokol), *Ševkinja* (ševa), *Vrapčik* (vrabac), *Ždralovo* (ždral), *Žunik* (žuna);

e) Po *ostalim stvarnim i nadnaravnim životinjama* (8): *Daraž* (madž. darázs ‘osa’), *Karasszovicza* (riba karas), *Kiđoš* i *Kiđošac* (madž. kígyó ‘zmija’; u značenju pun zmija ili zmijolik, krivudav), *Šarkanjac* (madž. sárkány ‘zmaj’), *Zmajevac* (zmaj), *Zmijanac* (zmija), *Žabnjak* (žaba).

11. *Po nekoj radnji* koja se ondje obavljala (77): *Bižan* (“po pisku koji biži”), *Boromissza* (madž. vinopija, “di se puno vina popilo”), *Cidnjak* (“Ovamo se cidi la kišnica.”), *Dervariste* (Drvarište, mjesto gdje se drvarilo, sjeklo drveće), *Dilnice* (gdje se zemlja dijelila), *Forgó* (madž. uvratine, gdje se vraća plug), *Gaćoder* (gdje se deru gaće, tj. gdje ima podosta trnovita grmlja), *Izbirak* (izbirati), *Jaroš*, *Jaroši* (madž. járás ‘hod’; mjesto kamo stoka ide pasti), *Jauk* i *Jaukovo* (jaukati),⁴⁸⁵ *Kablaruša* – “Tu su kablovima grabili vodu.”), *Kalilo* i *Kaljuža* (gdje se svinje kaljaju, kaljužaju), *Kopanica* (kopati), *Kosače*, *Kosaći*, *Kosara*, *Kosište* (kosititi), *Krčavina*, *Krčevinka* i *Krčina* (krčiti), *Ležište* (“misto di su volovi noćivali”), *Naizbir* (“Tu su mogli izbirnit komad šume, i iskrčit je.”), *Nakomice* (možda od gl. nakomiti, komati, gurati), *Nakovica* i *Nakovice* (vjerojatno od gl.

⁴⁸⁴ Usp. p. Rončović (Roncsovity, Bj. 1715), Mandić, Ž. 1987., 257.

⁴⁸⁵ 1. “Tamo uvik mokro bilo pa je usiv propo pa su nesritnici jaukali.” 2. “Tu je majka jaukala svoje sinove koje Turci ubili.”

nakovati, okovati, jer je, navodno, bila ograđena), Napinjača (“Moro si se napi-njat ako bi tu tvrdu zemlju prikopo.”), Naplavica (“Skoro svake godine je Dunav poplavio.”), *Obránik* (obraniti), Odranjak (odroniti), Ograđenica (ograditi), *Oko-sztov* (< madž. Akasztó; madž. akasztani ‘vješati’), Opalina (opaliti, spaliti), Or-nik (orati), Ovrate i *Ovratina* (kraj oranice gdje se okreće plug), *Ozsarila* (oža-riti, popaliti), Paljenica, Paljenište (paliti), Plandište (plandovati), Plazovac (pla-ziti, puzati, krvudati), Pojište (pojiti), Požarevina (požarom iskrčen prostor), Pralica, Praljak (prati), *Pricsacz*, Pričica i Pričina (gdje se išlo prečicom), *Pri-lipacsa* i Prilipak (komad zemlje koji su prilipili, tj. prilijepili, dodali drugomu), *Priliva* (gdje se voda priliva, tj. prelijeva), Prilog (dio polja što su ga priložili, spojili s drugim), Prisik, Prisika (presjeći; razdvojeni dio polja), Prispa i Prispanka (navodno od prisipati, gdje su podignuti nasipi), Privoz (privoziti), *Prodorina* (gdje je voda prodrla nasip), Proriz, Prorizotine (prorezati, tj. pro-krčiti), *Ráadás* (madž. ono što se dodalo), *Runya* (runiti), Sičina (sjeći), Sikovica (sikovati, tj. sjeći), Sipina (nasipati), Smlačak (navodno od smlačiti), Sunj (sruniti), Strilište (gdje se strilalo, tj. pucalo: vojno vježbalište), Strug, Stružica, Stružina (strugati), *Trettplätze* (njem. prijevod madž. járása), Trgač (trgati), *Tri-blivicza* (tribiti ‘trijebiti, krčiti’), Tužovica (tužiti, tugovati), Zgon (mjesto kuda su gonili stoku na pašu).

12. Po glavnom ili rednom *broju* (10): Četverac, *Négyesiek* (madž. négyes ‘četvorka’), Petnjak (peti), Prvanica (prva), Trojak (po tri salaša), Trojnica (tri grede, užvisine), Vrtaljovi, Vrtljac (vrtalj ‘frtalj’; četvrt jutra zemlje), te složena imena: Trobara i Tromeđica.

13. Neka su imena *nejasnoga podrijetla*: *Babajás*, *Böde*, *Brecska*, Cindeles, *Contrakosztra*, *Csavoj*, *Czilera*, Čerta, Čertan, Đuda, *Görce*, Hales, *Harábi*, Igal, *Kajla*, , Kolakovica, Malovan,⁴⁸⁶ Mondava, Mostunga, *Mosztonga*, *Orsova*, *Orsovány*, Pasta, Placida, Rendaketa, Rezet, *Sanyisnya*, *Vajas*, Vajoš (< madž. Vajas), *Veránka*, *Wajka*, *Zernad*.

B) Razmotrimo li ovo mnoštvo jednočlanih mikrotponima *prema vrstama riječi*, dobit ćemo ove podatke:

1. Najviše je *imeničkih*, čak 91,8%.

a) Pretežita većina im spada među *prosta* imenička imena. Unutar njih 78% jesu u jednini (Ablanik, Bičug, Cripana, Divljak), a ostali u množini (Atovi, Brižići, Čajerice, Torine).

⁴⁸⁶ Analogijom na pridjev *molovan*, imamo i oblik Molovan, od čega je zapravo tvoren službeni naziv Ólomhegy (Olovo brdo).

Kod primjera *u jednini* najviše (47,4%) je onih *muškoga roda* (npr. Grondoš, Jovik, Šištok, Vinac), nešto manje (46,8%) *ženskoga roda* (npr. Biluša, Kameňača, Mrtalja, Ždribara), dok je mikrotoponima *srednjega roda* (npr. svega 5,8% (npr. Brište, Kalilo, Poljance).

Svega je 58 jednočlanih mikrotoponima *u množini*, npr. Brižiči, Sinokosi, Dilnice, Guvna).

O *zbirnoj* pak *množini* možemo govoriti kod 14 imena čestica, npr. Drače, Koče, Liplje, Truplje, Žilje.

b) *Složenih* je imeničkih imena znatno manje: 68. (U podjeli po značenju nalazimo ih pod 1/c, 2/c, 3/a, 3/b, 5. i 12. točkom.

2. Među *pridjeve* možemo svrstati 8,2% jednočlanih mikrotoponima. Mogli bismo ih nazvati i krnjim ili nedorečenim mikrotoponimima jer iza njih se podrazumijevaju imenice polje, pralo, zemlja, njiva, bara i slično.

a) *Prisvojni pridjevi* (98) na *-ina*: Likaricina, Ikandrina, Manuckina, Pekulina, itd., na *-ino*: Brnetino, Bilevino, Čuturino, Švabino, itd.; na *-ova*: Dragičeva, Grabova, Icanova, Joskanova, itd., na *-ovo*: Doskočeve, Ladanovo, Tunkovo, Ždralovo, itd.

b) *Opisni pridjevi* (13): Okruglo, Prokleta, Ledena, Slobodna (u množini su: Dugačke, Piskovite), na *-ska*: Siverska, Tevočka, Biroška, Dorimska itd. (u množini su: Soldačke i Soldatuške); na *-sko*: Spajinsko, Šintersko.

C) Zanimljivu nam sliku pruža i razmatranje jednočlanih mikrotoponima *prema nastavcima*:

1. Pri tvorbi mikrotoponima nastavak *-ica* je najplodniji (153). Izvedenice od njega tvore se od imeničkih, pridjevnih i brojevnih osnova. Njime se označuje najčešće pripadanje osobi koju označuje osnovna riječ, prostor uz koje se nalazi, svojstvo danoga zemljišta, mjesto gdje je od nekog predmeta, biljke, životinje itd. bilo u većoj količini: Bilica, Blatica, Brezmeđica, Crnica, Ćuprijica, Dobricza, Grabitza, Halasicza, Jelušica, Konjuvačica, Kovacsica, Labuditza, Lipicza, Malica, Mikušica, Modrica, Mrčinica, Mršavica, Nevaljalica, Orašica, Naplavica, Napolica, Ognjica, Pitomica, Ponikvica, Posnica, Pralica, Pričica, Prokletica, Prosica, Pružica, Rđavica, Rivicza, Rogljatica, Salašica, Samoniklica, Slanica, Stružica, Suavicza, Suvica, Szubasitza, Šošarica, Tekunica, Triblivicza, Tro-medica, Vuncerica, Zaklonica, Žutica.

Na *-ica* završava još nekoliko nastavaka:

-alica: Buzalica;

-anica: Kopanica, Prvanica, Trojanica;

-arica: Kravarica, Ovčarica, *Sumaricza*, Svinjarica, Volarica;
-ašica: Linyasitz;
-avica: Ergavica, Hergyevicza, Hrđavica, Grbavica, Šugavica;
-(j)enica: Medenica, Simenica, Ograđenica, Paljenica;
-evica: Roncsevicza, Žuljevica;
-inica: Buktinica, Klaćinica, Mučinica, Smolinica, Tulinica;
-nica: Javornica, Miklinica, Ribnica, Rivniza, Rogozsnyicza (Rogožnica), Zobnica;
-otica: Dobrotica;
-ovica: Ajdukovicza, Benakovica, Fratrovicza, Glibovica, Jalovica, Kalovica, Karasszovicza, Karlovica, Kolakovica, Kollárovicza, Leškovića, Lipovica, Maćušovica, Mikurovica, Nakovica, Orlovica, Pejankovica, Pivkovica, Popovica, Resovicza, Sikovica, Stanakovica, Trnovica, Tužovica, Wajkovicza, (Ž)dralovica;
-ovnica: Glogovnica.

Nerijetko su te riječi zapravo umanjenice: Adica, Brdica, Bukvica, Čatrnjica, Glavica, Jabučica, Kozica, Liščica, Mrkvica, Piskulica, Poljanica, Trišnjica, Tritica, Valica, Vodica, Vrulica, Werbicza, Wodicza, Zovica.

Neke sam mikrotoponime ove vrste zabilježio samo u množinskom obliku: Bagljice, Čajerice, Dilnice, Evedrice, Gredice, Kratice, Krnjice, Livadice, Makovice, Metvice, Nakomice, Nakovice, Prigljivice, Zemunice.

2. I nastavak -ina ubraja se među najplodnije (67). Tvorenice s tim nastavkom nastale su od imeničkih, pridjevnih, priložnih, prijedložnih, a katkad i glagolskih osnova. Ta su imena nerijetko uvećanice, a neke doživljujemo i kao pogrdnice. Bunarina, Endečina, Gradina, Košarina, Podgradina, Podgredina, Prikotorina, Pustarina, Salašina, Šorina, Torine, Utorine, Zidina, Rásztina, Starina, Brazdina, Brižina, Derina, Plosztina, Prodorina, Razorina, Rivina, Uložina, Blatina, Garistiina, Ilovačina, Mokrina, Splavina, Gredina, Rožina (veliki rog), Lužina, Párlozsina (veliki parlog), Ritina, Sičina, Sipina, Stružina, Gorčina, Lisičina, Zečina, Krčina.

Taj sufiks imaju još neki složeni nastavci:

-arina: Šumarina, Slizarina;
-čina: Glavčina, Opalina, Ovratina, Pričina;
-evina: Panjevina, Požarevina;
-ovina: Popovina, Vrbovina, Glogovina, Grabovina, Drozdovina;
-avina: Lančavina, Pašavina, Krčavina;
-jina: Branyina;
-olina: Pustolina;
-otina: Cipotina, Otražotina.

3. Nastavak *-ac* ima 62 mikrotoponima; izvedeni su od imeničkih, pridjevnih i brojevnih osnova. Oni najčešće označuju mjesto gdje se nalazi ono što znači osnova riječi: Amošac, Četverac, Erlavac, Golubac, Grbavac, *Ivánácz*, Krajac, Lisac, Podbrižac, Podgajac, *Pricsacz*, *Sátoracz*, Sivac, Šarkanjac, Tukuljac.

Toj skupini možemo pridružiti i imena na:

-anac: Zmijanac;

-enac: Grudenac, *Kamenátz*, Šarenac;

-evac: Branyevacz, Broćevac, Pivčevac, Pritkuševac, Smiljevac, Spreževac, Zmajevac;

-inac: Alaginac, *Golinacz*, Grlinac, Jurinac;

-ovac: Branovátz, Cerovac, Čuborovac, Čvorkovac, Drinovac, Glogovac, Graškovac, Gravovac, Hajdukovac, Jurinovac, Kopilovac, Lipovac, Lurdinkovac, Matanovac, Milkovac, *Orlovacz*, Pilkovac, Plazovac, Popovac, *Radanovacz*, *Szamovacz*, Tomakovac, *Tulovácz*, Turčinovac.

Ovaj nastavak služi i za tvorbu umanjenica: Dolac, Kakonjac, Kiđošac, Krateljac, Križac, Leđenac, Vrtljac.

4. Mikrotoponi s nastavkom *-ak* (55) izvedeni su od imeničkih, pridjevnih i brojevnih osnova: Divljak, Dolnjak, Gornjak, Grmljak, Izbirak, Krajanak, Krnjak, Oklinak, Praljak, Prilipak, Prućak, Smlačak, Trnjak, Trojak, Vrbak, Zastanak.

Neki imaju nedvojbeno deminutivno značenje: Brižak, Dolak, Prištak, Šorak.

Amo uvrštavam i one s nastavkom *-jak*: Blatnjak, Crvenjak, Debeljak, Kamenjak, Kiseljak, Kupušnjak, Odranjak, Orlnjak, Ribnjak, Ripnjak, Sitnjak, Stinjak, Strmenjak, Zelenjak.

Nastavak *-njak* nalazimo u imenima: Cidnjak, Dudinjak, Jagodnjak, Jelinjak, Koprivnjak, Kupinjak, Lisičnjak, Lobodnjak, Obornjak, Orlovnjak, Petnjak, Prutnjak, Žabnjak.

5. Manje je plodan (37), ali je mnogostran nastavak *-aća* koji u nekim slučajevima upućuje na mjesto uz koje se nalazi dana čestica, na gradnje, na vlasnika, na osobinu, oblik tla, na biljke koje su rasle na tome dijelu, odnosno životinje kojih je ondje bilo u većem broju, na kakvu radnju, što znači da su to ostaci bogatog sustava: Kobilača, Medača, Napinjača, Slipača, Tikvača, Vrtača, Zbijača.

Ovamo možemo uvrstiti i mikrotoponime s nastavcima:

-injača: Dudinjača;

-(n)jača: Blatnjača, Dernjača, Dudača, Golača, Ilovača, Igalača, Jeptinjača, Kamenjača, Kotlenjača, Litnjača, Podzobnjača, Pritkamenjača, Rogožnjača, Sokolnjača, Strmenjača, Tvrdača, Vitranjača.

Neka su imena izvedenice od posvojnih pridjeva na *-ov*, Bristovača, Cerovača,

Drinovača, Orovača (or ‘orah’), Popovača, Sirkovljača; -ev: Tunjevača.

Pogrdno značenje imaju: Doljača, Grbača, Jamurača, Krnjača, Rnjača.

6. Mikrotoponimi s nastavkom *-ište* (34) označuju mjesto gdje se nalazi ono što osnovna riječ znači. Tvore se od imeničkih, pridjevnih i glagolskih osnova: Briskište, Brište, Crkanište, Crkanjište, Crkvanište, Drvarište, Diteljinište, Garište, Gravorište, Gravovište, Guvnište, Kamarište, Kiselište, Konopljište, Kosište, Kućište, Kudiljište, Kupusište, Ležište, Lisište, Mrcinište, Paljenište, Plandište, Pojište, Ripište, Selište, Strilište, Strvinište, Svinjište, Trnište, Vašarište.

S nastavkom *-evište*, *-ovište*: Badnjevište, Torovište.

Nastavak *-išće* susrećemo u tri slučaja iz prošlosti: *Wasaristye* (Vašarišće, Kć, vjerojatno je posrijedi greška), *Krotistya* (Krotišća) i *Lanyistya* (Lanišća), zadnja su dva množinska oblika iz Čz, gdje su, osim bunjevačkih Hrvata, obitavali i pri-padnici druge hrvatske etničke skupine.⁴⁸⁷

7. Mikrotoponimi s nastavkom *-ik* (28) pokazuju da se u predjelu u većem broju nalazi ono (biljke, životinje) što temeljna riječ znači, odnosno ukazuju na neku osobinu predjela. Ta su imena tvorena uglavnom od imenskih, katkad od pridjevnih osnova: Ablanik, Bagremik, Briskik, Bristik, Cerik, Čamik, Drinik, Grenik, Javornik, Jošik, Jovik, Kopnenik, Kruščik, Krušik, Lipik, *Obránik*, Orlik, Ornik, Podlanik, Podrnik, *Rasztik*, Ravnik, Topolik, Trnjik, Vrapčik, Vrbik, Zelenik, Žunik.

8. Osim što najčešće služi za tvorbu umanjenica: *Bority*, *Bristić*, *Brižić*, *Bunarići*, *Čerpić*, *Gajić*, *Grabić*, *Kotlić*, *Križić*, *Lotić*, *Ritić*, *Sadići*, *Szalasity*, *Šančić*, *Valić*, nastavak *-ic* (27) susrećemo kod nekih čestica nazvanih po prezimenima bivših vlasnika (što su zapravo jednako tako diminutivi): *Prlković*, *Perleković*, *Pivkovits*, *Radunić*, *Rudić*, *Stakić*, *Wollarics*. Taj je nastavak poslužio i pri jezičnoj prilagodbi našemu čovjeku nerazumljivih i teško izgovorljivih madž. imena, i to kad se u njemu našao njegov glasovni parnjak *gy*: *Varić* (< Várhegy), *Dobašić* (< Dabasi-hegy) *Šebešić* (< Sebesegyháza), *Đurić* (< Szentgyörgy). Te su izvedenice tvorene gotovo beziznimno od imeničkih osnova; tek u jednom slučaju od pridjevne osnove: *Bilić*.

9. Nastavak *-ka* ovdje je osrednje plodan (15 potvrda). Ta se imena tvore od imenskih i pridjevnih osnova: *Pustarka*, *Mrvka*, *Ledinka*, *Paška*, *Poljanka*, *Krčevinka*, *Nizinke*, *Čajerke*, *Svilenga*, *Crvenka*.

Na *-ka* završavaju i nastavci *-anka*: *Zemljanka*, *Šimićanka*, *Prispanka*; *-inka*: *Dobrinka*; *-unka*: *Bogatunka*.

⁴⁸⁷ Mandić, Ž. 1984 (1).

10. S nastavkom *-ara* imamo svega 13 potvrda; tvorene su od imeničkih, pridjevnih i glagolskih osnova. Izvedenice znače prostoriju u kojoj se obavlja neka radnja: Pocvara, Zidara, Kosara; mjesto gdje od nečega (biljka, životinja) ima više: Kladara, *Sumara* (Šumara), *Kozara*, Ždribara; upućuje na koju osobinu danoga područja: Glibara, Blagara, Zlatara, Pustara.⁴⁸⁸

U ovu skupinu pripadaju i imena na *-injara*: Dudnjara i *-jara*: Žitnjara.

11. Nastavak *-oš* (12), osim mikrotoponima Grboš, imamo isključivo u imenima preuzetim izravno iz madžarskoga jezika ili preko njega. Ondje se ona završavaju na *-as*, *ás*, *-os*, odnosno *-ös*. To su: Vranjoš, Podvranjoš, Kiđoš, Potkiđoš, Prikiđoš, Varoš, Gronđoš, Lapoš, Jaroš, Jaroši, Gebeljaroš.

12. Nastavak *-aš* (9) tvori se od imeničkih osnova. Takve izvedenice znače mjesto gdje od neke biljke, životinje ima u većem broju: *Rásztovás* (Rastovaš), Koprivaš, Kukulaš; nadimak: Tukuljaš. Često su posuđenice iz madžarskoga jezika (gdje je nastavak *-ás*, *-as*): Čatrljaš, Bundaš, Čapaš, Vadaš, Vajaš.

13. Nazivi s nastavkom *-uša* (6) izvode se od imenica i pridjeva, a označuju osobinu zgrade, tla i pripadnost: Pleteruša, Kablaruša, Biluša, Dželatuša, Ovčaruša, Cigankuša.

14. Manje ili slabo su plodni ovi nastavci:

- ilo* (5, izvedeni su od glagolskih osnova): Močilo, Točilo, Pojilo, Ždrilo, Kalilo;
- ulja* (5, izvedeni su od imeničkih, pridjevnih i glagolskih osnova): Krtulja, Kruščulja, Mrculja; Žutulja; Smrdulja;
- eš* (4; posrijedi su posuđenice iz madž.): Cindeleš, Čerepeš, Sekeš, Vraňeš;
- onja* (4, izvedeni su od imeničkih i glagolskih osnova; označuju napravu (Vigonja), oblik tla (Deronja), mjesto gdje od koje biljke ili životinje ima poviše (Ceronja, Vukonja);
- (k)inja* (izvedeni su imeničkih osnova; označuju mjesto gdje od čega ima u većoj količini): Zopinja, Ševkinja, Vrbinja;
- ač* (izvedeni su od pridjevne i glagolske osnove): Livač, Trgač;
- alja* (izvedeni su od pridjevnih osnova; označuju neku osobinu): Suvalja, Mrtalja;
- ulj* (izvedeni su od imenske i glagolske osnove; označuju mjesto gdje rodi određena biljka, odnosno ukazuju na osobinu dane čestice): Čermulj, Smrdulj.

⁴⁸⁸ Ova slav. posuđenica u madž. glasi *puszta*; njezin lativ *pusztára* poslužio je za tvorbu naše imenice u nominativu. Usp. npr. Vaškapura (od Vaskapu + ra) u baranjskoj Suki.

II. SASTAVLJENI MIKROTOPONIMI tvore veći dio ove građe: 1621 (57%).

DVOČLANIH je najviše, čak 1465 (51%) od ukupnoga broja mikrotponima.

A) *Po značenju* dvočlane mikrotponime možemo podijeliti u više skupina:

1. Najviše (661) dvočlanih mikrotponima označuje *vlasnika*, odnosno osobu koja je na danome mjestu stanovala. Ta su imena nastala ponajviše po vlasnikovu osobnom imenu, prezimenu, nadimku ili zanimanju.

a) Mnogo (191) dvočlanih mikrotponima nastalo je *po osobnom imenu*.

— I ovdje kod pretežite većine imena takve vrste imamo koje *muško osobno ime*, najčešće odmilicu: Abriškini salaši, Agušev sokak, *Albin puszta* (madž. Albina pustara), Albin sokak, Andriškin sokak, Antišin sokak, Bakošev rit, Barišev špic, Bartolakova lenija, Bartuličina lenija, Bartušovo polje, Bašin sokačić, Benina staza, Benkov sokak, Benkovi salaši, Bercin čošo, Blažanov sokak, Blažanova mlaka, Bonina zemlja, *Boschina Karáula* (Božina karaula), Božičkov koć, Brnetin okup, Cvitin križ, Dakina lenija, Docina čuprija, Dokov križ, Domkina lenija, *Duja domb* (madž. Dujin briješ), Dujin križ, Dujina greda, Dujina staza, Dumin sokak, Đukičin sokak, Đukšanov Dunav, Đukšin dol, Đukšinov at, Đulčin dol, Đuranova lenija, Đurelin sokak, Đušina lenija, *Ernő uraság, Frigyes uraság* (madž. Ernőovo, odnosno Frigyesovo vlastelinstvo), Fa-bičin sokak, Fapkin sokak, Florijanski sokak (po kipu sv. Florijana), Francin sokak, Gabrin voćnik, Gabrina zemlja, Gajina lenija, Gajini salaši, Gnjačev at (Gnjaco – Ignjac, Ignac), Grcina dudinjača, Grgatin sokak, Grgeljina lenija, Grgonjin bostan, *Gyuricza tója* (madž. Đuričino jezero), Icanova zemlja, Icina duž, Ikin brig, Ilakov sokak, Ilanov sokak, Ilanova lenija, Ilašov sokak, Ilijashev put, Ilišin bostan, Iršin at, Ivankova lenija, Ivćanovo pralo, Ivetkov lug, Ivkin dol, Ivšina lenija, Ižovljeva čuprija, Jagošin šanac, Jakin rit, Jakočev Kidoš, Jakušev sokak, *János puszta*, Jokicina lenija, Josino polje, Joskanova voda, Jošakova pri-tina, *Jozan hegy* (madž. Jozanov briješ), Jozanina lenija, Jozanov sokak, *Jurin At, Jurissakov szokák, Jurišin križ, Jušina zemlja, Kazin sokak, Kolina bara, Krišina zemlja, Lackina lenija, Lajkin dol, Lecina lenija, Lajkin dol, Lecina lenija, Lelin sokak, Lojin sokak, Lokin sokak, Lovranov sokak, Lovrin bunar, Lukšina greda, Lukoševa greda, Lušini atovi, Mačešin sokak, Markotini salaši, Matešin čošo, Matias bara, Matičina staza, *Matkó fődje* (madž. Matkova zemlja), Matuškova lenija, Merin progon, Mijakov križ, Mijatovi salaši, *Mikan szokak*, Mikin šor, *Mikoseva provalia*, Mikurova zemlja, Milakova mlaka, *Mityanov szokak*, Mojsin čošak, Nackin sokak, Nikuličin dol, *Pajusov dudinyácsa*, Palova zemlja, *Paskovlyev szokak, Pavlov Duna, Pál uraság* (madž. Pavlovo vlastelinstvo), Pecin sokak, Pecina lenija, Pećin put, Pejišina lenija, Pericin križ, *Perin Hat*,*

Peškin put, *Pilak major*, Pilašov jendek, Rokin bunar, *Rochus város* (gradska četvrt nazvana po sv. Roku), Rorina lenija, *Simon Sziget* (madž. Šimunov otok), Stanišina lenija, Stipaševa lenija, *Szavin hat* (Sava, odm. Sebastijan), Šašin križ, Šikina bara, Šilina sičina, Šimunov brig, Tašin sokak, Todorov dol, Tomanov major, Tomanova voda, Tomicini lanci, Tomišin put, Tošičin sokak, *Tutin tyosak* (Tutin čošak), Vankov jelik, Veckošov sokak, Vrašin sokak, *Vucsin hát* i *Vucsin polja* (Vučino polje), Žavin bunar;

— Žensko je osobno ime znatno rjeđe poslužilo i za tvorbu dvočlanih imena čestica: Evin križ, Evini salaši, Evočin križ, *Ilka tó*, Ilkina bara, Ilkina ćuprija, Juliškina bara, Katicin jaraš, Katušin sokak, *Klarin grob*, Lucin brig, Macina ćuprica, Mancušina lenija, Mandicino pralo, Margin šljivik, Martatin čoš, Orkin ritić, Rozin brig, Sibina lenija, Toničina livada, Stanin brig, Teruškina lenija, Tezina mlaka, Tikin sokak, Tonin križ, Vitin križ;

b) Po prezimenu nastali su ovi dvočlani mikrotoponimi (129): *Aigler major* (Aiglerov majur), Alagin sokak, *Antunovits szállás*, Baćicev sokak, Bančicev sokak, Barakovićeva lenija, Bartakovićev rit, Bartolićev bunar, Batinkov koč, Batinkova voda, *Batyán hegy* (Batyánov brijege), *Budanováczi csőszház* (madž. kuća poljara Budanovca), *Budimacz bosztáni*, Buktin šor, *Bukvity tó*, *Csajkás-sor*, *Czifritsnak Kaszálója* (madž. Cifrićev sjenokos), Čaušerova šuma, Čovčićeva lenija, *Deák Schleusse* (njem. Deákova brana), *Delicseva torina*, Delićov bunar, Dikanova duž, *Drescher pusza*, Faladinski bunar, *Fábity kaszálló* (madž. Fabićev sjenokos), Flóriseva staza, Folkmannova staza, *Gédi major* (madž. Gédijeve majur), *Göbel Wb.* (njem. Göbelov vinograd), *Grasalkovits Kútya* (madž. Grašalkovićev zdenac), Grizakova greda, Grosova lenija, *Gyukics Szöllők* (madž. Đukićevi vinogradji), Hadikova zemlja, Hartmanova lenija, Hauzerova staza, *Horváth-szállás*, Ivančevi lanci, Jablenderova voda, *Janityev Kút* (madž. kút ‘zdenac’), *Janityeve Szeliste*, Jasenovićev križ, *Jelasits hegy* (madž. hegyl ‘brijege’), *Jerkovits dűlő* (madž. dűlő ‘polje, njiva’), Jurićeva torina, Kajnerova lenija, Karajkov sokak, Katančićev put, Katančićev sokak, Katančićeva skrajnica, *Kopeczky szállás*, Košarašova duž, *Kovatsits P.* (madž. Kovačićeva pustara), *Kovatsits uradalom* (madž. Kovačićovo vlastelinstvo), Kremnova staza, *Krisánovits Kútya* (madž. Križanovićev zdenac), Kubatov križ, *Kuluncsicsné puszta* (madž. pustara Kuluncićeve supruge), Kvalin šor, *Latinovics szállás*, Latinovićev križ, Latinovićeva bašča, *Levi tanya* (madž. Levijev salaš), *Lischt Morast* (njem. Lischtova močvara), Lovrićev brig, Mamužićev rit, *Marinovics P.*, *Markus Wg.*, Mikolićev sokak, *Milasovics P.*, *Milkó pusza*, *Mucsalov Kút*, *Mukits tó*, Nehrlingerova staza, Očenašova ćuprija, Ostheimerova staza, Ötvösova zemlja, Papova staza, *Pataricza völgy* (madž. Pataričina dolina), Páneszova staza, Pelićev sokak, *Perosits hát*, Pertićev kraj, Pertićeva niza, Petrićeva staza, Pijukovićeva

staza, Pirinski kraj, *Piukovics csárda*, Poljakov sokak, Prćicev kraj, Prćiceva niza, Racki sokak (madž. p. Rácz), Ranićova lenija, *Rohm Gasse* (njem. Rohmova uličica), Schauerova staza, Semlićev put, Sendin sokak (madž. p. Szende), Sipljački lug, *Siskovits kert* (madž. Šiškovićev vrt), Skenderovićev jaroš, Stantićev kraj, Stipićev jaroš, *Straubische Fluhr* (njem. Straubova njiva), *Szekeres Bara*, *Szutsits Kútya* (madž. Sučićev bunar), Šibalina lenija, Šimićeva lenija, Šimunićev sokak, Šiškovićev telep, Šokcov dol (p. Šokac), Štejnnerova greda, Šencov put, Tomašićev sokak, Tresova staza, *Turity görönd* (madž. Turićeva greda), Tuzlančićev sokak, Vajdingerova voda, Vargina lenija, *Vermes Kútya i Vermesh Kút* (madž. Vermešev bunar), Vidina čuprija, Vismegova vratina, Vojnićev telep, Vujićev bunar, *Weis puszta*, *Zoliseva torina* (vjerojatno: Zorićeva torina), *Zvekits kútya i Zvekićev bunar*;

c) *Obiteljski ili osobni nadimak* se krije u prvoj riječi iznimno mnogih dvočlanih imena (236): Ašanova staza, Babušina staza, Badrljakov brig, *Baiha Fok* (madž. Bajhin potočić), Bašilina čuprija, Baškina lenija, Beretušina greda, Bešina lenija, Bibin sokak, Bilamušina greda, Bilaševa lenija, Bilešina greda, Bilevin rogalj, *Biloberkov szokak*, Birkašev sokak, Bolin sokak, Bonina greda, Bosiljkov bunar, Brašnarov sokak, Brnačkin tuk, Brnkovljeva čuprija, Broćin budžak, Broćina greda, Broćina lenija, Budin put, Bugin at, Buljina bara, Burđina lenija, Crnkov sokak, *Csicskov szokak*, *Csóló greda*, Cvitešina čuprija, Čampina lenija, Čavoljkina mlaka, Čivijarkin bok, Čolina greda, Čučin sokak, Čačkina bašča, Čopkiň rog, Čorkina uvratina, Ćulina čuprija, Dabulin voćnik, Danulin tuk, Debelgosin sokak, Depina lenija, Detkova lenija, Dikina bara, Dikina lenija, Domaševa prtina, Domaševa prtina, Džajin sokak, Džindžina voda, Đalina lenija, Đerđefova greda, Đikanova mlaka, Fićinicin sokak, Gabanova lenija, *Gaczanov sokak*, Gadžurov sokak, Gajanov sokak, Galičin progon, Garišin križ, Gavanova lenija, Gažina njiva, Gelin budžak, Goretina duž, Gosina dudinjača, Gracin dol, Gracin lakat, Gracina lenija, Grbešina šumica, Grgacova lenija, Grgarina greda, Grljina mlaka, Grujin sokak, Gurđesov sokak, Gurin sokak, Gušina mlaka, Ivandulina lenija, Ivičina staza, Jandina lenija, Janjanov voćnik, Jaškov dol, Kačkina lenija, Kecov sokak, Kikanov sokak, Kikonjini vrtalji, Kikonjini vrtaljovi, Kmetov lug, *Kokin szokák*, Kokina zemlja, *Kokina-Verlacz*, Kokošarov sokak, Koletarov brig, Koljanov sokak, Komarčev sokak, Kopunov at, Krbuljov brižić, Krivimiškina sičina, *Krnaiszkának Kaszálója* (madž. Krnajskov sjenokos), Krunin sokak, Kulaševa lenija, Kutnjakova bara, Labudov sokak, Labudov put, Lanjoškin sokak, Lapačkin sokak, Leđenušina greda, *Likin szokák*, Lipanov sokak, Lipčinovi salaši, Lipokov sokak, Lolina čuprijica, Lomakova voda, Ludin ritić, Lulašov sokak, Macanov dol, Mačkova čuprija, Mačkova greda, Majkomarišov sokak, *Majsan szölők* (madž. Majšanovi vinogradi), Malivina lenija, Margetin dudnjak, Matačev sokak, Matančev bok, Matutin sokak,

Mićakov bagrenik, Migačeva sičina, Mijatova lenija, Mikačeva lenija, Mikovljeva čuprija, Milankov sokak, Milankova lenija, *Misutov szokak*, Mišankov brig, Miškulnova torina, Mizinkov progon, *Mostin puszta*, Mrkičina mlaka, Mrndina lenija, Mršin dudinjak, Mršina prtina, Nakin dudik, Nesmirkova lenija, Nikolčin sokak, Obrvanov brig, Orlov sokak, Oštrićova greda, Pacin lug, Pajašova dudinjača, Pajkanov lug, Pajtomin sokak, Paprikanov bunar, Pavičeva lenija, Pecarov put, Peckešov križ, Peculina lenija, Pekulina zemlja, Perjašpajin rit (Perjaš Pajo), Petakova lenija, Pivcova duž, Pljujin sokak, Pobrina mlaka, Pocrnkovi salaši, Poldrugov okup, Polizova lenija, Prdina greda, Proričkin sokak, Pućkov dol, Pupkov sokak, Pustarčeva lenija, Putrincina lenija, Rapina lenija, Rasipančev bunar, Rđanova lenija, Ricin jarak, Riđina lenija, Rojin šanac, Rokćina staza, *Runin Ath*, Sabljarov sokak, Samonikova lenija, Sekanov križ, Sinkini salaši, Srnkin dudik, Sisakov sokak, *Skender erdő* (madž. Skenderova šuma), Slavunčev put, *Sopoi h.* (madž. Szopóov brije), Srebrnjakova dudinjača, *Sutsin hát*, Svakušina lenija, Šajina greda, Šećerkov sokak, Šepicin sokak, Šetina lenija, Šimakov sokak, Šimićkina duž, Šimkelin sokak, Šiškin bunar, Šiškov salašina, Škljicin bunar, Škrabicić križ, Šmrcina dudinjača, Šolina zemlja, Štetakova staza, Šućina bara, Šušanov dol, Tokucanov špic, Tomakov brig, Tomakova zemlja, Tomašošina staza, Tomovilin bunar, Tomulin sokak, Tošaćevo progon, Trojakov tuk, Tukinov križ, *Utrisev szokak* (Utrišev sokak), Vađin brig, Venjašova sičina, *Vischin hát* (Višin at), Vrančev put, Vranjatova staza, Zazin šor, Zdilolizov križ, Zelenjakova mlaka, Zjapin sokak, Zoljina staza, Zomborčev bunar, Zubačina lenija, Zubankin sokak, Zubanova skela, Zuzujina čuprija, Zvekanov križ, Zvizdanov sokak, Žilov okup;

d) *Po vlasnikovu zanimanju, tituli* (82): Alaski sokak, Arendaški bunar, Bakterske zemlje, Bećarski put, Biroška lenija, Biskupova šuma, Biskupski bunar, Bojtarsko plandište, Criparov sokak, *Csősz ház* (madž. Poljarova kuća), Čobanova staza, Čobanski bunar, Čordaški bunar, Čuvarov sokak, Drvodilin sokak, Eškutov bunar, Fratarska bašča, Fratrov križ, Gazdački salaši (gazda ‘imućan se-ljak’), Grebenarov rit, Grebenarov sokak, Grofova šuma, *Hutner Gasse* (Klobučarova ili Šeširdžijina ulica), *Ispan Gasse*, Išpanjev sokak, Kalkaturska lenija (kalkatur; mjesno ime za računovođu, bilježnika), *Kalugyerica Tó* (madž. Kaluđeričino jezero), Kantorova šuma, Kantorova zemlja, *Katona város*, *Katona-város* (madž. Vojnički grad), *Kézműves utcza* (madž. obrtnička ulica), *Koch holter* (Kuharov tor), Kovačeva čuprija, Kožuvarova greda, Lađarov sokak, Lemeška bašča, Lemeški križ, Majstorski sokak, Meštrova zemlja, *Méhész fok* (madž. Pčelarov potočić), *Molnár Sziget* (madž. Mlinarov otok), Napoličarski bunar, Netarošova zemlja, Notarošov salaš, Notarošova zemlja, Odžečarov sokak, *Pap-föld* (madž. Popova zemlja), *Pap-hegy* (madž. Popov brije), *Pap szállás* (madž. Popovo konačište), Popin križ, Popin vinograd, Popina greda,

Popina zemlja, Popine zemlje, Popov bunar, Popova zemlja, Popovo polje, Popovska duž, Popovska zemlja, Popovski križ, Popovski vinograd, *Pudár uradalom* (madž. Pudarovo dobro), Pudarušin fok (pudaruša ‘pudarica, žena pudar’), Sindikusov vinograd (sindikus ‘zastupnik’), Soldačka varoš, Soldačke dionice, Soldačke zemlje, Soldački vinogradi, Suvadžin sokak (suvadžija ‘vlasnik suhogu mлина’), *Tolvaj völgy* (madž. Tatova dolina), Učiteljske zemlje, Viteške zemlje (vitez, u Horthyjevu razdoblju naslov članova viteškoga reda), Vorguljašev sokak (orguljaš), Vračarin sokak, Vračeva čuprija, Zanatlijski sokak, Zvonarov sokak, Zvonarov vinograd, Ždribarova lenija, Želirske zemlje, Žiljerske zemlje;

e) *Po članu obitelji, rodbine, po kakvoj zajednici* (11): Babicin sokak, Babin banak, Babin dol, Babina dola, *Babina Greda*, Babina voda, Babino selište, Bakina mlaka, Čičina lenija, Ujcov šor, Prošunski put (prošun ‘procesija’);

f) Vlasnik može biti koja ustanova, naselje, država (32): Crkvena greda, Crkvena zemlja, Krunin at (vlasništvo gostonice “Kruna”), *Ország út* (madž. Državna cesta), *Petői szőlők* (rit, vinogradi naselja Petőa), Pivarska ledina (vlasništvo “pivare”, tj. pivovare), Poština sokak, Poštine zemlje (pošta), Senska ledina, Senska livada, Senska šuma, Senski jaroš, Senski kanal, Senski salaš (senski ‘seoski’), Suvarski sokak, Svesenski bunar (sveseoski), *Szalláska zemlya, Szállás földék* (madž. Salaške zemlje), *Szállás-város* (madž. Salaški grad), Škulski sokak, Špitaljski sokak, *Templom diúlő* i *Templomi hegység* (madž. Crkveno polje, odnosno brijege), Varmečki sokak (varmeđa, staro ime za županiju), Varošanski sokak, Varoška šuma, Varoške zemlje, Vatrenkin sokak, *Vár-hegy* (madž. Tvrđavno brdo), Vitranjački sokak i Vitrenjački sokak (vjetrenjača).

2. *Po položaju i mjestu gdje se predjel nalazi* (155): Ada ere (potočić u Adi), *Almaser berg*, (njem. Aljmaški brijege), *Alsó bara* (madž. alsó ‘donji’), Atarska zemlja, *Bará vége*, Bliži šumar, Božja leđa (u značenju: iza Božjih leđa, tj. veoma daleko), *Briündt Kapelle* (njem. Vodička kapela), Čenadska skela, Četverački križ (koji je u Četvercu), Dalji šumar, Dobročki bunar, Dolnje krčevine, Drinovački bunar, Fratrovski sokak (nalazi se kraj tzv. Fraktrovske crkve), *Felső kablarusa* (madž. felső ‘gornji’), Gornja guvna, Gemenička šuma, Gencijski sokak, *Gredina Wiesen* (ritovi u Gradini), *Hajdújárási erdő* (madž. šuma u Hajdújárásu), *Határ fok* (madž. Granični potočić), Igalska čuprija, Ishodni mrginj (ishod ‘istok’), Jaukova čoša, *Járási major* (madž. Jaroški majur), Kanalska čuprija, *Karlóczai szöllők* (madž. vinogradi u Karlovici), Kiđoška čuprija, Ključki bunar, Kod Antuna (kod crkve posvećene sv. Antunu), Kod četvermeđice, *Kraj jendecsine*, Livadski bunar, Matanovački salaši, Med bostanima, Metvička kraćica, Mijanski sokak, Nuz tromrginj, *Ober Esch* (< Oberesch = Gornjak), Pandurski šljivik, Plandiški križ (križ u Plandištu), Pod granicom, Poljanački put, Prid Antišinom, Pridnja duž, Priko štreke, Rastovica rudićka, Salaške zemlje,

Sirkovljačka ćuprija, Skrajnja duž, Sridnja greda, Sunjska ćuprija, Stražnje vratine (uvratine), *Supra Illiman* (lat. Gornji Iliman), *Szöllőkköz* *düllő* (madž. polje između vinograda), *Szurdok Fok* (madž. surdučki potočić), Trećanski bunar (nalazi se u Trećoj duži), Tučki bunar (nalazi se u Tuku), Tukuljaška greda (nalazi se u Tukuljašu), Tunjevački križ (nalazi se “na Tunjavači”), *Unter Esch* (< Unteresch = Dolnjak), Vadaški vinogradi (nalaze se u Vadašu), Valički sokak, *Várhegy* *diülő* (madž. polje na tvrđavnom briještu), Vinogradski šanac, Vranješki vinogradi, Vrš slatine (vrš ‘iznad’), Vršanska greda, Za gatom, Zlatarski lanci (nalaze se u Zlatari), itd.

3. Po polju ili mjestu uz koje se nalazi (85): Ajzibanski put (nalazi se pokraj željezničke postaje), *Almasca bara* (Aljmaška bara), Alomske bašće, Bajbočki sokak (pokraj bajboka, tj. zatvora), Bajski špic, Barski sokak (pokraj Bare), Baškutska strana, *Bikityi Járás* (madž. Bikički jaroš), Bogatunski križ (u Bogatunki), Branjovačke zemlje, Crkvena ćuprija (kraj crkve), Čapaške zemlje, Čatalinski čošo, Čavoljska međa, Čenadska strana, Domalovanski put (do Malovana), Družmanska međa (pokraj atara sela Kiskundorozsma), Fancaški rit, Grobljanski šor, Guvanski križ, *Halási szölők* (madž. Halaški vinogradi), *Igaly Bara*, Jankovački rastik, Jaroške zemlje, Kalvarijski šor, Kelebijska voda, Kiđoški lug, Leđenska torina, Majurske zemlje, Matevički atar, Milkutski mrginj, Monoštorski vinogradi, *Neurisse trettplätze* (u značenju: Jaroš kod novoga rita), Nuz bent, *Pačibara tanya* (salaš kod Pačje bare), Pačirska zemlja, Pribiljska šuma, Rimska strana, Rudićka gencija (pokraj zaseoka Rudića), Sentivanski budžak, Srimljanska ćuprija, *Surdok Fok* (madž. Surdučki potočić), Tataski atar, Tavankutski kraj, Telečki atovi, *Temető h.* (madž. Grobljanski briješ), Tompanski špic, Vodički vinogradi, itd.

4. Po imenu mesta kamo vodi cesta, put, ulica (118): Ajoški drum, Aljmaški put, Bajmački drum, Bajski put, Baraćanski putić, Baškutski sokak, Batasički put, Bikički drum, Blaćanski put (vodi u Blato = Balotaszállás), Borotski drum, Boršotski put, Čatalinski drum, Čavoljski put, Čenadski put, Čikerijski put, Čikuzdanski put, Dautovački drum, Družmanski put, Dubočki put (vodi u Duboku), Dudvarskački drum, Đurički drum, Fancaški sokak, Garski drum, Jankovački sokak, Juliškin put (vodi u majur zvan Juliška), Kaćmarski šor, Kakonjski sokak, Kelebijski put, Kumbajski put, Leđenski šor, Madaroški put, Majorski put, Matevički drum, Matijaški put, Miljkutski sokak, Monoštorski put, Modaroški put, Olaški put, Otimaški put, Pačirski drum, Petanska staza (vodi u Petu = Pető), Popovički put, Prlkovički put, Pustarački put, Rastinski put, Ratska staza, Rimski put, Salašarski put, Santovačka lenija, Segedinski put, Sentivanska staza, Somborski drum, Srimljanski sokak, Starmajorski put, Subotički sokak, Šebešićki put, Šumarski put (vodi u Šumar), Tataski put, Tavankutski drum,

Tompanski put, Vertovski put (vodi u Vertov = Kunfehértó), Vinogradski drum, Vodički put, Zlatarski put (vodi u Zlataru), itd.

5. *Po životinjama* kojih je kadgod bilo mnogo na tome području (29): *Borjú legelő* (madž. borjú ‘tele’; Teleći pašnjak), *Csikos Fok* i *Csikos Tó* (madž. csikó ‘ždrijebe’; ždrebeći potočić i jezero), *Gänz Weide* (njem. Gusja livada), Gavranov sokak, Guščina bara (guska), *Holló utcza* (madž. Gavranova ulica), *Kälber Weide* (Teleća livada), *Kígyós patak* (madž. kígyó ‘zmija’; možda u značenju: krivudav), *Konszka Glava*, Konjsko groblje, Libina greda (madž. liba ‘guska’), *Pacsa bara*, *Pacsia-bara* i Pačja bara (patka), *Sas heverő* i *Sass Halom* (madž. sas ‘orao’; Orlovsко plandište i hum), Šarkanska greda (madž. sárkány ‘zmaj’), Ševin sokak (ševo), Švrakin sokak i Švrakina lenija (švraka ‘svraka’), Teleći pašnjak, *Teocska livada*, Vidrin šor, Vrapčji šor, Zečji sokak, *Zsdrálói erdő* i *Zsdrálói járás* (madž. Ždralova šuma, odnosno Ždralov jaroš). Amo uvrštavam i ime čestice za koju se veže pučko vjerovanje: Aždajina jama (“Aždaja crkla, spala iz neba, pa postala jamurina.”).

6. *Po biljkama* koje su nekoć u većoj mjeri rasle na tome dijelu (12): *Almás fok* madž. Jabučni potočić), *Csicsakos hegység* (Čičkovo brdo; čičak), *Duvánska zemlya* (duvan ‘duhan’), *Glogova meda* (glog), *Gyékényes Tó* (madž. gyékény ‘rogoz’; tó ‘jezero’), *Káposztás kertek* (madž. Kupusni vrtovi), *Kenderes Toó* (madž. kender ‘konoplja’), *Lipička greda* (Lipik, lipa), *Lišnjačka međa* (Lišnjak; lješnjak), *Megyes Halom* (madž. Višnjev hum), *Oraskovicza tó* (orah), *Tölgylás erdő* (madž. Hrastova šuma).

7. *Po kojem bivšem ili sadašnjem naselju*, odnosno *čestici*, iza koje stoji pojašnjenje, apozicija (33): *Gyurity puszta*, *Gyurity szállás*, *Hergyávicza puszta*, *Jezer Tava*, *Kábláros h.*, *Kamenátz halmocska*, *Kákonyi fok*, *Kálonicza fok*, *Kerekési erdő*, *Kiszélicza fok*, *Kopány p.*, *Koppán fok*, *Korpádi fok*, *Mada halom*, *Madaj Halom*, *Malovan h.*, *Malován hegység*, *Matheovics p.*, *Pandúr sziget*, *Paragi fok*, *Patonicska fok*, *Praedium Palković*, *Praedium Perlekovity*, *Prisba-tó*, *Prispa bara*, *Prlikovics puszta*, *Puszta Aranyos*, *Puszta Józsefháza*, *Radonics puszta*, *Rádonity Pusztara*, *Ságodi Legelő*, *Szent-Pál*, *Tukulacz h.* (madž. brdo Tukuljac).

8. Mnogi (262) mikrotponimi pokazuju kakvu *osobinu* (oblik, građu ili boju) *tla, predmeta*.

a) *Po obliku* (139): *Árok utcza* (madž. ulica s jarkom), Babje kolo (zbog okruglog oblika), *Czapf Gasse* (njem. czapf ‘kaplja’, gasse ‘uličica’; mala poput kaplje), Debela greda, *Dicke Berg* (Debelo brdo), Duboka dolina, Dugački lanci, Džumbasto polje (neravno), *Gödrös telek* (madž. jamavo zemljiste), Grbava greda, *Hosszás halom* (madž. duguljast hum), *Hosszú-hegy* (madž. Dugi brijege), Jamava lenija, *Kerilő fok* (madž. Zaobilazni potočić), *Kis Kolovrat* (madž. kis

‘mali’), *Klein Buzia* (Mala Busija), Koroški major (madž. körös ‘Kružni majur’), Kratki koćevi, *Lapos Halom* (madž. laps ‘plosnat, ravan’; halom ‘hum’), Mala krčevina, Mali vrtalj, Malo guvno, *Nagy Werbicza* (madž. nagy ‘velik’), *Okruglo Wb.* (Okrugli vinograd), Oštra anta, Ravna greda, *Runde Hügel* (Okruli hum), Skresani sokak, *Székes Tóó* (madž. u značenju: stupasto jezero), Široki čvorkovac, Uska peca, Velika dudinjača, Veliki parlog, Veliko orašje, Visoka medja. itd.

b) *Po boji tla, vode* (30): Bila zemlja, Bili brig, Bilo polje, *Cifra major* (madž. Šareni majur), Crna bara, Crvena čuprija, *Cserna bara i Czerna-hát* (Crna bara, Crni at), *Fejér földes* (madž. Bijela zemlja), *Fekete bara*, (madž. fekete ‘crn’), *Kék hegy* (madž. Plavi brijege), *Modri szokak*, Plava greda, *Vörös erdő* (madž. Crvena šuma), *Weisz Hans* (njem. Bijela kuća), Zeleni sokak, *Zöd halom* (madž. Zeleni hum), itd.

c) Podosta (93) mikrotoponima svjedočui o kakvu drugom svojstvu dane čestice: *Alte Weingärten* (njem. Stari vinograd), Bakarni sokak (“Kad god su tu zvona livali.”), Čađavi sokak, Čisti koćevi, *Deszkás erdő* (madž. Daščana šuma), Drveni križ, *Földi erdő* (madž. Zemljana šuma), Glavni sokak, Gold jaroš (njem. Zlatni jaroš), Gospodski sokak, Grivata mlaka, Gvozdena čuprija, *Haupt Gasse* (Glavna ulica), *Hideg állás* (madž. Hladni položaj), *Homok város*, (madž. homok ‘pijesak, pješčan’), Kamena čuprija, Krušni sokak, Kumašna duž (kumošni), Litnji put, Masni sokak, Mrtvačka staza, *Neue Weingärten* (njem. neue ‘nov’), Nove zemlje, Novi koć, Novo selo, *Ó Legyen* (madž. ó ‘star, starodrevan’), *Olovo brdo*, *Piszkkálló Ér* (madž., u značenju: kopani potočić), Prokletica bara, *Régi szöllők* (madž. Stari vinogradi), *Rontott Mocsár* (madž. Pokvarena ili Urečena močvara), Sakata čuprija, *Saliter See* (njem. Slana bara), *Sebes fok* (madž. Brzi potočić), *Schiffahrts Kanal* (za brodarenje prikladan kanal), Slana bara, Slipa duž, *Soos Rét* (madž. Slani rit), Stari Dunav, Staro groblje, Suva gredina, *Szent Kutacska* (madž. Sveti zdenčić), *Sztara Torina*, *Tiszta ketyó* (madž. Čisti koć), *Új aligvárta* (madž. Nova Aligvarta), *Vas Kapu* (madž. Željezna vrata), Vikovične zemlje (dobili su ih u stalno vlasništvo), Vodeni vinogradi, Vraški jarak, Vražja lenija (“Jer se tu puno kola izvrnilo”), *Zasztoj Toó* (zajaženo jezero), Zemljana čuprija, Zla jama, itd.

9. *Po narodnosti stanovnika* koji su ondje stanovali ili u čijem je vlasništvu bilo dano područje (22): Bunjevačka grabovina, Bunjevački kraj, Bunjevački sokak, Ciganska livada, Ciganski dol, Ciganski jaroš, *Czigánytő fok* (madž. potočić Ciganskog jezera), Čifutski sokak, Čivutske zemlje, Čivutsko groblje, *Magyar útca* (madž. Madžarska ulica), *Szidovszko Guvno* (Židovsko guvno), Šabin križ, Šabina šuma, Šapska grabovina, Šapske zemlje, Šapski sokak, Totski sokak (totski ‘slovački’), *Török puszta* (madž. Turska pustara), Turska greda, Turski brig, Židovska staza.

10. Po glavnom ili rednom *broju*, odnosno na temelju njih tvorenom pridjevu (17): Dva dolca, Četrdeset holdi, *Három határ* (madž. Tromeđa), *Hatrongyos sor* (madž. Šestokreni red), *Ötrongyos sor* (madž. Petokreni red), *Aligvárda kettős* – u značenju: Druga Aligvarda), Četvrta duž, Druga duž, *Harmos halom*, *Hármas h.*, *Hármas Halom* (madž. Trojni hum, brijeg), *Négyes járás* (madž. Četvrti jaroš), Peta duž, Prva duž, Šesta duž, Treća duž, Treća klasa.

11. Neki mikrotoponimi, napose oni iz prošlosti, nejasnog su postanja: *Göröny állás*, *Harsány h.*, *Poposina greda*, *Remanantialis föld*, *Reminenz Hänsel*, Štavolj-korlat, *Tápé csatorna*, *Tegdes Tava*, *Valyos út*, *Váljos út*.

B) Morfološko razmatranje dvočlanih mikrotoponima nudi nam ovu sliku:

1. Kod pretežite većine (97%) dvočlanih mikrotoponima na prvome je mjestu *pridjev*, a na drugome opća ili vlastita *imenica*. Glede značenja, pridjevi što su na prvome mjestu jesu:

a) *Posvojni*; čine umalo 75%, i to:

— najviše je onih na *-ski* (unutar posvojnih pridjeva čak 40%) npr. Dobrotički bunar, Kidoška ćuprija, Metvička kraćica, Mijanski sokak. Imenica iza pridjeva najčešće je u jednini. Množinskih primjera nalazimo tek 14, npr. Jankovački vinogradi, Matanovački salaši;

— na *-ov*, *-ev* imamo također mnogo (31% unutar posvojnih pridjeva), npr. Bakošev špic, Gnjačev at, Šimunov brig). Imenica iza pridjeva najčešće je u jednini. Množinskih primjera nalazimo tek 4, npr. Ivančevi lanci, Benkovi salaši);

— posvojni pridjevi na *-in* čine 29%, primjerice: Domkina lenija, Šikina bara, Tezina mlaka. Imenica iza pridjeva jednako tako najčešće je u jednini. Množinskih primjera nalazimo tek 8, npr. Kikonjini vrtaljovi, Abriškini salaši.

b) Unutar skupine gdje je na 1. mjestu pridjev, *opisni* nalazimo u preko 24% imena. Primjerice: Božja leđa, Babje kolo, Grbava greda, Oštri dol. Imenica iza pridjeva i ovdje je najčešće je u jednini. Množinskih primjera nalazimo 28, npr. Dolnja gumna, Gornje slatine, Sridnji vinogradi.

c) Svega je nekoliko imena gdje je na prvome mjestu *gradivni* pridjev: Oovo brdo, Kamena, Gvozdena i Zemljana ćuprija, Bakarni sokak, Drveni križ, Krušni sokak, Vodeni vinogradi.

2. Kod dva mikrotoponima zamjećujemo obrnuti redoslijed, na prvom je mjestu *imenica*, a na drugome pridjev: Rastovica aljmaška i Rastovica rudićka.

3. U jednom primjeru i na prvom i na drugom mjestu imamo *imenicu* (Prokletica bara) gdje, međutim, prva imenica ima ulogu pridjeva (prokleta).

4. Kod nekoliko (40) dvočlanih imena na prvom je mjestu *prijedlog*, a na drugome *imenica*, npr.: Kod bikače, *Kraj jendecine*, Med bostanima, Nuz tromrginj, Pod granicom, Priko štreke, Vrš slatine, Za gatom.

5. U tri imena na prvom je mjestu *prijedlog*, a na drugome *posvojni pridjev*: Prid Antišinom, Prid Lošicinom, Prid Bilevinim. Posrijedi su također tzv. krnji mikrotoponimi, posvojni se pridjev odnosi na neizrečenu imenicu (kuća, ograda, čošo).

6. U 12 imena na prvoj mjestu nalazimo *glavni*, odnosno *redni broj*: Dva dolca, Četrdeset holdi, *Három határ* (Tri atara); Treća duž, Peta duž itd.

III. TROČLANIH je 130, tj. 4,63% od ukupnoga broja mikrotoponima.

A) Po *značenju* dijelimo ih u više skupova:

1. Po mjestu gdje se dana čestica nalazi. Najčešći orijentiri bili su:

a) *križ* (28): Kod Bibićevog križa, Kod crvenog križa, Kod Čupićevog križa, itd.;

b) *salaš* (17): Kod Džočarovog salaša, Kod Gabrinog salaša, Kod Ićanovi salaša, itd.;

c) *mlin* (13; vatrene, vitrenjača, suvaja – suhara): Kod Fabičine suvaje, Prid Kukinom suvarom, Kod Birđine vodenice, Kod Novakovog mlina, Kod Ribarove vitrenice, Kod stare vitrenjače, Kod Mujićeve vatrene, itd.;

d) *zdenac* (12): Kod Martinčina bunara, Kod Petrašovog bunara, *Krai vodenicsarova bunara*, *Zsíros kúti szölők* (madž. Vinogradi kod Masnog bunara), itd.;

e) *majur, pustara* (7): Kod Starog majora, Kod švapski majora, *Felső-pandúr p.* (madž. Gornjopandurska pustara), *Monostor Öreg P.* (madž. Monoštorska stara pustara), itd.;

f) druga općepoznata *zdanja, crkva, krčme, postrojenja, mostovi, uglovi* (21): Kod Čivutskog kaštelja, Kod gornjačke štacije, Kod Male gencije, Do gvozdenog puta (gvozdeni put ‘željeznica’), Kod Koncove škule, Kod svinjarski kuća, Prid madžarskom crkvom, Prid Brnuševim čošom, Kod Bulkingog čoška, Kod Marićevog bircuza, Kod velike mijane, Kod kamene čuprije, itd.;

g) poznatije *biljke, voćnjaci, vrt, šuma* (6): Kod dva duda, Kod Matačevog rasta, Kod Tojšinog rasta, Kod Matačinog dudnjaka, Pod Bajkinim bostanom, *Nagy homok erdő* (madž. Šuma na velikom pijesku);

h) drugi orijentiri: Kod čikerijske ante, Kod Senčanskog groblja, Kod Prikidanovog jendeka, Kod modaroškog križopuća, Sridnja oborinska duž, *Szt. Ivanka Parra* (Sentivanska bara), Ritovi u dolu.

2. *Po položaju*: Alsó Német utcza (madž. Donja njemačka ulica), Gornji stari vinogradi.

3. *Po kakvoj osobini*: Tompai régi Szőllők (madž. Stari tompanski vinogradi), Nagy barom legelő (madž. Veliki stočni pašnjak), Ó Siikösd P. (madž. Stara čikuzdanska pustara).

4. Neka imena upućuju na sadašnjeg ili bivšeg *vlasnika* danoga predjela:

a) *Po vlasnikovu osobnom imenu*: Baća-Lukin križ, Dida-Miškin sokak;

b) *Po vlasnikovu prezimenu*: Rudić-Josina zemlja, Vermes Barom állás (madž. Vermesevo plandište), Vinea Dni Szucsits (lat. Vinograd gospodina Sučića), Szuchich Barom állás (Sučićevo plandište), Vojnich Barom állás (madž. Vojnićevo plandište), Vojnits Lukának Kútya (madž. Bunar Luke Vojnića), Balázs-Piri-sor (Šor Piroške Balaž), Jánitsnak régi kútja (madž. Janjićev stari bunar);

c) *Po vlasnikovu nadimku*: Zviravog Luke sokak, Mikan Velikog szokak (Sokak Velikog Mikana), Jakog Vincze szokák, Janje Šantave sokak, Mutsalónak régi Kútya (madž. Mučalov stari bunar);

d) Ovamo uvrštavam i imena nastala *po* nekom *svecu* ili *svetici*: Sz. Antal utcza (madž. Ulica sv. Antuna), Sz Anna Kapelle (madž. Kapela sv. Ane).

5. *Po (mikro)toponimima* su nastala ova imena čestica: Józsefházi belső-földek (madž. Nutarnje zemlje pustare Józsefháze), Nagy korcsma utcza (madž. Ulica Velike krčme).

B) Promotrimo li pojedine članove tih mikroponima *glede oblika*, doći ćemo do ovakva zaključka:

a) U najviše imena imamo *prijedlog + posvojni pridjev + imenicu*, npr.: Kraj Gajinog salaša, Pod Bajkinim bostanom, Kod Bilanušinog križa, Kod kiđoške čuprije;

b) *Prijedlog + gradivni pridjev + imenicu*, npr.: Kod gvozdenog križa, Kod kamene čuprije;

c) *Imenicu + prijedlog + imenicu*: Ritovi u dolu;

d) *Pridjev + imenicu + imenicu*: Zviravog Luke sokak;

e) *Imenicu + posvojni pridjev + imenicu*: Baća-Lukin križ, Dida-Miškin sokak, Rudić-Josina zemlja.

f) *Imenicu + opisni pridjev + imenicu*: Janje Šantave sokak.

IV. ČETVEROČLANIH je mikrotoponima svega 16 (0,57%). Većina im potječe iz prošlosti. Budući da nisu uobičajeni mikrotoponimi, nego svojevrsni opisi, taknut ćemo ih se tek ovlašno.

1. Upućuju na *pripadnost*: *Praed. Dni Adami Antonovits* (lat. posjed gospodina Adama Antunovića), *Praed. Dni Iv. Antonovits* (lat. posjed gospodina Ivana Antunovića), *Praed. Dni Laur. Antonovits* (lat. posjed gospodina Lovre Antunovića), *Praed. Dni Mathiae Guganovits* (lat. posjed gospodina Matije Guganovića), *Praed. Dni Nicolai Antonovits* (lat. posjed gospodina Nikole Antunovića), *Praed. Dni Sim. Guganovits* (lat. posjed gospodina Šimuna Guganovića), *Szutsits Lukátsnak hajdani Kútya* (madž. nekadašnji bunar Luke Sučića), *Mola Dni Jacobi Antonovits* (lat. mlin gospodina Jakoba Antunovića), *Mutsalónak régi szántó földjei* (Mučalove stare oranice), *Mutsalónak régi Czirkos főldje* (madž. Mučalovo staro sirkovlje)

2. Po **mjestu** gdje se nalazi: *Hosszú Sass-heverő Halom* (madž. hum kod orlova ležaja), Kod baća-Lukinog križa, Kod baća-Šandorovog bunara, Kod čiča-Fidinog čoše, *Szent Iváner obere Fluhr* (Sentivanska gornja njiva), *Szt. Iványer unter Flur* (sentivanska donja njiva).

Nalazimo i jedan **petočlani** mikrotoponim: *Kapitány Szutsits Györgynek régi Kútyai* (madž. stari bunari kapetana Đurda Sučića).

Pogledamo li **učestalost** tih podataka, možemo reći da se oko 95% imena javlja samo u jednome naselju. Budući da se neke čestice (ponajviše ceste, rječice, uzvisine, doline) prostiru na većem prostoru ili se nalaze na međi dvaju ili više atara, odnosno budući da je u pojedinim naseljima bilo jednakih motiva za tvorbu mikrotoponima, neka imena (156) susrećemo u više naselja, i to:

113 imena u dva naselja (npr. Pojište, Notarošova zemlja, Stari drum, Trnje),

28 u tri naselja (npr. Debela greda, Dolac, Popovača, Škulski sokak),

pet imena u četiri (Bikički put, Guvna, Novi sokak, Vašarište), odnosno u pet naselja (Bara, Bunjevački sokak, Čavoljski put, Dolnjak, Gornjak),

tri imena u šest naselja (Glavni sokak, Gredina, Veliki sokak),

jedno u sedam (rječica Kiđoš koja teče od Sn pa do Đr i dalje),

odnosno u devet naselja (Stari vinograd).

Glede **podrijetla** sadašnje ćemo mikrotoponime⁴⁸⁹ podijeliti na:

⁴⁸⁹ Ovdje ne razmatram one iz prošlosti jer su ih najčešće zapisali ljudi stranoga podrijetla, i to ponajviše u rashrvaćenom obliku.

1. Mikroponime *madžarskog* podrijetla, kojih je, dakako, najviše: Alaski sokak (halász ‘ribar’), Alivarta (< Aligvárda; ‘jedvačekani’), Amošac (ámos – ámos ‘pospan’), Bugin at, Atovi (hát u značenju uzvisina, greda), Kod čikerijske ante (anta – hant ‘brežuljak, humak’), Bikapusta (bičja pustara), Biroška lenija (biroš – béres ‘poljoprivredni sluga’), Bojtarsko plandište (bojtár ‘pastirče’), Bundaš (bundás ‘bundast’, tj. ‘obrastao’), Čaladoška (családos ‘obiteljski’), Čapaš (csapás ‘prtina’), Čatrnjica (csatorna ‘kanal’), Čerepeš (cserepes ‘crepast’), Čerta i Čertan (< Cser-tó ‘Cerovo jezero’), Čikaš (Csikós ‘konjušar’), Čordaški bunar (csordás ‘govedar’), Daraž (darázs ‘osa’), Dobašić (< Dabasi-hegy ‘Dabaška gora’), Điršalj (Gyűrűsalj ‘prostor pod Gyűrűsem’), Erdhazencas (iskriveno od madž. erdész-ház ‘šumarska kuća’), Eškutov bunar (esküdt ‘prisežnik; seoski sudac’), Pudarušin fok (fok ‘potočić’), Bili gat, Đukšinov gat i Gnjačev gat (gát ‘nasip’), Gazdački salaši (gazda ‘imućni seljak’; madž. gazda – slav. gospoda), Gebeljaroš (< Göböljárás; göbölty ‘tovljeni vol’; járás ‘obično ograđeni pašnjak’), Četrdeset holdi (hold ‘jutro’), Grondoš (< göröngyös ‘neravan, jarugav’), Gurbatov (< görbe té ‘grbavo, krivudavo jezero’), Hata (hát ‘leđa’, u značenju uzvisina, greda u polju), Veliki hatoš (hatoš – hatos ‘šestica’), Iliman (mlaka – pridjev limányos ‘vodnjikav’), Iltenja (< Ültetvény ‘nasad, rasadnik’), Ižir (toponim Izsér), Jaroš, Jaroši (járás ‘hod’; mjesto kamo stoka ide pasti; obično ograđeni pašnjak), Kendereštovo (Kenderestő ‘konopljino jezero’; močilo), Kerešir (< Kőrős-ér ‘kružni potočić’), Kiđoš i Kiđošac (kígyó ‘zmija’; u značenju pun zmija ili zmijolik, krivudav), Kokošvar (< Kakasvár ‘pijetlova tvrđava’, pogrdno za kokošinac), Koroški major (körös ‘kružni majur’), Lapoš, Lapoška (lapos ‘plosnat, ravan’), Stari Leđen (Leđen – Lengyel; lengyel ‘Poljak; poljski’), Lemeševina, Lemešovina (lemeš – nemes ‘plemić’), Libina greda (liba ‘guska’), Mačkaluk (macska ‘mačka’; lyuk ‘jama’), Veliki parlog (parlog – parlag – slav. prilog ‘zапуштена, neobrađena zemlja’), Peta (toponim Pető, odm. Péter), Pipač (< Pipagyújtó ‘vrsta trave što su je robili mjesto duhana’), Rapov (< Harapó ‘klješta’), Rđa (toponim Kergye), Bartakovićev rit, Ritina (réth ‘livada’), Salašina, Abriškini salaši (szállás ‘prenoćište, imanje, majur’), Sekeš (székes ‘koji je poput stolca’), Senišvanji (< Szent István ‘sveti Stjepan’), Solgabirova (szolgabíró ‘kotarski doknez’), Šarkanjac i Šarkanjska greda (sárkány ‘zmaj’), Šarkez (< Sárköz ‘blatno područje’), Šebešić (< Sebesegyháza), Gumnanski šor, Šorak, Šorina (sor ‘red’; ovdje red kuća), Mala Telečka (telek ‘zemljiste’), Vojnićev telep (telep ‘naseobina’), Vadaš (vadas ‘divlji’; u značenju: šikara, zapušteno mjesto), Vajoš (< Vajas, hidronim), Varić (Várhegy ‘Tvrđavna gora’), Varmečki sokak (vármegye ‘županija u Ugarskoj’), Verdegat (< Ördög-hát ‘vražja greda, uzvisina’), Varoš (város ‘grad’), Vašarište (vašar – vásár ‘sajam’), Vranješ i Vranjoš (toponim Aranyos ‘zlatan’), Vrašalija (Urasalja ‘područje ispod Urasa’, tj. Gospodskoga), Zenta (madž. ime za Sentu). Osim toga, nalazimo nekoliko imena tvorenih od kojega madžarskog nadimka ili prezimena.

2. Znatno je manje mikrotoponima *njemačkog* podrijetla: Ajzibanski put (ajziban – Eisenbahn ‘vlak, željeznica’), Bajbočki sokak (bajbok – bei Wache ‘pod stražom’; mjesno ime za zatvor), Bakterske zemlje (bakter – Wächter ‘čuvar, stražar’), Gold jaroš (Gold ‘zlato; zlatni’), Kod Marićevog bircuza (bicuz – Wirtshaus ‘krčma, gostionica’), Keraja (< Kirchenreihe ‘Crkveni šor’), Sandraja (< njem. Sandreihe ‘pjeskovit’), Lajsbara (< Šlajsbara; šlajs – Schleise ‘brana’), Majstorski sokak, Meštrova bara (meistar – Meister – lat. magister ‘majstor, obrtnik’), Rozumberg (< Rosenberg ‘ružino brdo’), Šintersko (šinter – njem. Schinder ‘živoder’), Barišev špic, Špica (Spitz ‘šiljak; vrh’), Špitaljski sokak (Špitalj – njem. Spital – lat. hospitalis ‘gostoljubiv’; ovdje u značenju: bolnica), Priko štreke (štrelka – Strecke ‘željeznička pruga, put’), Valdraja (< Waldreihe ‘šumovit kraj’), Vrtaljovi, Vrtljac (vierter Teil ‘četvrti dio’; ovdje: četvrt jutra zemlje), Želirske i Žiljerske zemlje (želir, žiljer – Söller ‘kmet’). Mimo toga imamo više mikrotoponima tvorenih od njemačkog osobnog imena, prezimena ili nadimka.

3. Mikrotoponimi *turskog* podrijetla: Ada, Adica (ada ‘otok; vodoplavno tlo’), Aramino, Haramijino (harami ‘razbojnik’), Basamage (basamak ‘stuba’), Čačkina bašča (bahče ‘vrt’), Nuz bent (bend ‘brana, nasip’), Bičug (bičug ‘pilica’; tur. bički), Broćin budžak, Budžak (kut, zakutak), Bartolićev bunar (bunar ‘zdenac, studenac’), Busija (pusu ‘zasjeda’), Čajer, Čajericice, Čajerke (čajyr ‘livađa, poljana, travnik’), Čardakovi (čardak ‘spremište za kukuruz’), Čobanova staza (čoban ‘ovčar, pastir’), Bercin čošo, Čoša, Čošak (köše ‘ugao, kut’), Ćuprija, Ćuprijica (köprü ‘most’), Džak (vreća; ovdje: slijepa ulica), Dželatuša (dželad ‘krvnik’), Džomba, Džumbasto polje (džomba ‘skoreno i sasušeno blato’), Jaruga (jaryk ‘jaz, vododerina’), Jendek (hendek ‘jarak, prokop’), Kod karaule (karavul ‘stražarnica’), Kumašna duž (kumaš ‘vrsta svile’), Kurjak (vuk), Kod Velike mijane, Mijanski sokak (mijana – mehána ‘krčma’), Odžečarski sokak (odžečar – odžačar ‘diminjačar’), Paradžik (komad, dio), Agušev sokak (sokak ‘ulica; cesta’), Spajinsko (spahija – sipahi ‘zemljoposjednik’), Surduk, Surduklija (surduk ‘provalija’), Zanatlijski sokak (zanatlija ‘obrtnik’). Turski nastavak -*dži* > -*džija* zamjećujemo u Suvadžin sokak (< Suvadžijin sokak).

4. Mikrotoponimi *latinskoga* i *talijanskog* podrijetla: Alomske bašće, Arendaški bunar (arenda – arrenda ‘zakup’), Fratrov križ, Fratarska bašča (frater ‘brat; redovnik’), Gornja gencija (gencija – agencija – lat. agere ‘raditi’; ovdje ‘postaja, kolodvor’), Gracina lenija (linea ‘ravna crta’), Kalkatur (calculator ‘računovođa’), Kanalska čuprija (kanal – canallis), Kantorova šuma – cantor ‘crkveni pjevač, orguljaš’), Kod kapelice (capella), Kaštelj (kastel – castellum), Klaštrum (klaustar – claudare; u značenju: samostan), Kombinat (combinare ‘slagati; vrsta poduzeća’), Ishodni mrginj (margina, margo ‘kraj, rub’), Tomanov

major (major ‘veći, viši; majur’), Netarošova zemlja, Notarošov salaš (notarius ‘seoski bilježnik’), Uska peca (< pijaca), Pijaca (piazza ‘trg’), Prošiunski put (prošiun – procesija – processio ‘svečani masovni ophod’; ovdje: put kojim se išlo na hodočasno mjesto), Reverencija (revereri ‘štovani’; reverenac ‘mjesno ime za gospodara’), Soldačke dionice, Soldatuške (soldat ‘vojnik’), Škulski sokak (škula – škola – lat. schola), Štacija (< stacija – lat. statio ‘stajalište, postaja’), Tabla (tabula ‘daska, ploča’; ovdje ‘njiva’).

5. Toponimi *grčkog* podrijetla: Biskupova šuma (biskup – epískopos), Bajmački drum (drum – drómos ‘cesta, put’), Evedrice (evedra – efédra ‘plot od trske’), Kamarište (kamara – kamára ‘stog, hrpa’), Sindikusov vinograd (sýndikos ‘odvjetnik; zastupnik’), Vorguljašev sokak (vorguljaš – orguljaš – órganon ‘glazbalo’).

Upisnik mikrotoponima
bunjevačkih Hrvata u Madžarskoj⁴⁹⁰

A

Ablàník Alj	Alsó kaszálló Bk
Àbriškini saláši Alj	Alsó kaszáló Bk
Ada Dt	Alsó major Bk 2
Àda Dt	Alsó Német utcza Alj
Ada ere Dt	Alsó Pandur Bj
Àdica Fn	Alsó Szöll_k Sn
Àgušev sòkák Alj	Alsó Vranyos Bj
Aigler major Ké 2	Alsó-Roglaticza Kć
Ajdúkovica Alj	Alsósáskalaposi földek Tm
Àjôški drûm Bt	Alt Weingärten Gr
Ajzibanski pût Bš	Alte Wb. Bš
Akáczpuszta Čv	Alte Weingärten Gr, Kn
Àlagin sòkák Kć	Àljmaška strána Ml
Alagínac Bj	Àljmaški drûm Bk
Àlásaki sòkák Bj	Àljmaški pût Čk, Mt
Albin puszta Br	Âmošac Rm
Àlbin sòkák Bk	Ândriškin sòkák Sn
Àligvárda Bj, Čv	Àntišin sòkák Alj
Aligvárda kett_s Čv	Antunovits Szállás Alj
Alivarta Bj	Aramíno Fn
Almasca bara Bj	Arèndâški bùnár Tm
Almas Alj	Árok utcza Alj
Almás fok Fn	Àšanova stázsa Fn
Almaser Berg Alj	Àtarska zémlya Bš
Âlomske bášće Bj	Átovi Alj
Alsó bara Mn	Átovi-lápolvi Čv
Alsó Gyugya Bj	Aždàjina jàma Alj
Alsó kablarusa Bk 2	

⁴⁹⁰ Kurzivom ili kosim slovima tiskani su mikrotoponimi iz prošlosti; njih, dakako, nisam akcentirao. Broj iza kratice pokazuje koliko puta se neki naziv spominje u danome naselju.

B

<i>Babajás Tm</i>	Barákovićeva lénija Br
Bàbicin sòkák Bk	Bàrančevo Bk
Bàbin bának Alj	Bará vége Sn
Bàbin dôl Fn	Bàrica Čv
<i>Babina dola Bj</i>	Bàrice Fn, Tm
Bàbina dóla Bj, Fn	Bàrišev špíc Kć
<i>Babina Greda Tm</i> 2	Bârski sòkák Čv
Bàbina vôda Fn	Bârtakovićev rít Dt
<i>Babinadola Fn</i>	Bartolákova lénija Gr
Bàbino sélíšte Čk	Bàrtolićev bùnár Kl
Bàbje kôlo Alj	Bartùličina lénija Bk
Bâbušina stâza Alj	Bàrtuševe pôlje Alj
<i>Bacsabara Bš</i>	Basàmage Čk
Baća-Lúkin kríž Fn	Baskút Čn
Bâcićev sòkák Bk	Bàšilina cùprija Alj
Bàdnjevîšte Mt	Bášin sòkačić Čv
Badrljákov bríg Alj	Bàškina lénija Bš
Bâgljice Alj	Bàškûtska strána Bk
Bagrémík Gr	Bàškûtske lívade Bj
<i>Baiha Fok Čz</i>	Bàškûtski drûm Bk, Gr
Bâjbočki sòkák Bj	Bàškûtski jároš Gr
Bâjmačka Kć	Bàškûtski pût Bj
Bâjmočki drûm Alj	Bàškûtski sòkák Bj
Bâjmački pût Kć	Bâtasički pût Bj
Bâjske zèmlje Sn	Bâtinkov kôc Kć
Bâjski drûm Bk, Bš, Gr	Bâtinkova vôda Kć
Bâjski pût Čv, Sn 2	Batyán hegý Čz
Bâjski sòkák Bš	Bácsalmási tanyák Alj
Bâjski špíc Sn	Bèćärski pût Čv
Bâkarni sòkák Gr	Bella-Barra Kć
Bâkina mläka Sn	Belo berda Čt
Bâkošev rít Bk	Benákovica Alj
Bâkterske zèmlje Kl	Běnina stâza Čv
<i>Balázs-Piri-sor Čk</i>	Bénkov sòkák Br
Bànčićev sòkák Mt	Bénkovi saláši Alj
<i>Bara Bj</i> 2, Čv, Dt, Gr 2,	Bércikina Alj
Bâra Bj, Bk, Čv, Gr, Mt	Bércin cósó Alj
<i>Bara tó Čv</i>	Beretušina gréda Sn
Bâračanski pùtić Bš	Berlekavics Alj
	Beszta legya Čv

Běšina lénija Đr	Blážanov sòkák Bk
Bíbin sòkák Đr	Blážanova mläka Alj
Bičüg Gr	Blážunja Alj
Bíkapusta Bš	Bláták Bč
Bikasa Bč, Mn	Blíži šùmár Čv
Bikićki drùm Bj	Bogàtunka Bk
Bikićki pût Alj, Br, Mt, Sn	Bogàtùnski kríž Bk
Bikićki sòkák Bš	Bòjtársko plàndište Kl
Bikityi Járás Bk	Bök Fn, Kć
Bila bara Kć 2	Bólin sòkák Bj
Bila Bara Kć	Bolyán hegy Čz
Bíla bára Bj, Kć	Bónina gréda Alj
Bíla cùprija Kć	Bónina zèmlja Alj
Bíla zèmlja Bk	Bority Čn
Bilànušina gréda Čk	Borju legelő Sn
Biláševa lénija Fn	Borjú legelő Sn
Bilešina gréda Sn	Boromisza Sn 3
Bilèvin rògälj Fn	Bòrotski drùm Sn
Bilèvino Fn	Bòrotski pût Rm
Bíli bríg Alj	Bòršotski drùm Bš, Gr
Bíli gât Kć	Bořotski pût Bk, Kć
Bílica Bk, Gr	Boschina Karáula Tm
Bilić Alj	Bòsiljkov bùnár Fn
Billaberda Čt	Bosina Karaola Tm
Bílo pôle Dr	Bòstani Bj, Fn, Sn
Biloberkov szokak Bj	Bosztana Gr
Bilum Bk	Bosztani Bj, Sn
Bíluša Kl	Bozsia legyia Čv
Birisztig Čz	Boztan Gr 2
Birkášev sòkák Alj	Božíčkov kôć Dr
Bíroška Rm	Bójá léđa Čv
Bíroška lénija Bt	Böde Bč
Bískupova šùma Čv 2	Brànjova Čv
Bískupski bùnár Čv	Brànjovačke zèmlje Čv
Bížan Čn	Branova Bk 3
Blaćànskí pût Kl	Branova h. Bk
Blagara Bk 2	Branovátz Tm
Blata Bč	Brànovò Bk
Blätica Alj	Branyava Bk
Blatina Bk	Branyava puszta Mt
Blätinjača Gr	Branyevacz Bk
Blätnják Alj	

<i>Branyina Sn</i>	Bukòvnják Sn
<i>Branyova-puszta Čv</i>	Büktin šôr Čk
<i>Branyovácz Čv</i>	Büktinica Čk
<i>Bràšnarov sòkák Čk</i>	Bùkvica Gr
<i>Bràzdina Bt</i>	<i>Bukvity tó Kl</i>
<i>Břídica Fn</i>	Búljina bára Rm
<i>Břdo Fn</i>	Bunàrići Fn
<i>Brecska Sn 3</i>	Bunàrina Alj, Bš
<i>Brèzmeđica Bk</i>	<i>Bunaritya Fn</i>
<i>Bríg Bj</i>	Bündāš Bj
<i>Briskíše Alj</i>	Bùnjevačka gràbovina Gr
<i>Briskik Kć</i>	Bùnjevački krâj Tm
<i>Bristić Sn</i>	Bùnjevački sòkák Bš, Čv, Fn, Gr, Sn
<i>Bristík Kć</i>	Bùrdina lénija Alj
<i>Bristòvača Kć</i>	Bùsija Čv
<i>Brište Kl</i>	<i>Busszia Čn</i>
<i>Brižak Bk, Kć</i>	<i>Buszia Čv</i>
<i>Brižić Bš</i>	<i>Butkai erdő Bj</i>
<i>Brižići Jn</i>	Bùzalica Sn
<i>Brižina Bj, Kć</i>	Bùzava Alj
<i>Brnáćkin tük Sn</i>	
<i>Břnetin ökup Fn</i>	C
<i>Břnetino Dr</i>	
<i>Brnkóvljeva cùprijá Alj</i>	Cèrík Bk
<i>Brđevac Mt</i>	Cèronja Alj
<i>Brđćin bùdžák Alj</i>	Cèrovac Alj
<i>Brđćina gréda Bš</i>	Cèrovača Alj
<i>Brđćina lénija Bš</i>	Cètlikino Gr
<i>Brunnenflur Bš</i>	Cìdnják Čv
<i>Bründ Bš</i>	<i>Cifra major Kl</i>
<i>Bründel Čv</i>	Cigànkuša Fn
<i>Bründl-Wodicza Bj</i>	Cìganska lìvada Čv
<i>Bründt Kapelle Čv</i>	Cìganski dôl Bk
<i>Buczka Bj 2</i>	Cìganski jároš Bš
<i>Buczkaí szölők Kl</i>	Cìndeles Sn
<i>Budanovácz csőszház Kl</i>	Cipotina Alj
<i>Budimacz bosztání Bj</i>	<i>Constantina Čz</i>
<i>Búdin pût Čk</i>	<i>Contrakosztra Čz</i>
<i>Budzsak Mn</i>	Cripana Bj, Sn
<i>Bùdžák Fn, Kć, Mt</i>	Cripárov sòkák Bk
<i>Bùgin ât Alj</i>	Crkàniše Alj

Crkànjište Fn	Csikos Fok Bj
Crkàvnìšte Kć	Csikos Tó Bj
Crkvena cùprija Čv	Csikostó Fn
Crkvena gréda Čv	Csóló greda Sn
Crkvena zèmlja Bk	Csősz ház Čv
Crkveni sòkák Alj, Kć	Cvijanov sòkák Bj
Crkveni šòr Bš	Cvijina brižina Kć
Crkvenja Mt	Cvitešina cùprija Kl
Crkvènski sòkák Sn	Cvítin kríž Dr
Crkvina Mt	Czapf Gasse Gr
Crna bara Kć 2	Czerna bara fok Čz
Cína bára Alj, Kć	Czerna Kara Kć
Cína cùprija Bk	Czerna bara Mn
Cína gréda Gr	Czerna-hát Br
Crnica Fn	Czifritsnak Kaszálója Tm
Crnjana Br	Czigánytó fok Fn
Crnkòv sòkák Tm	Czigányvölgy Bk
Crvena cùprija Bj	Czilera Kl
Crvena šúma Alj	Czindeles Sn
Crvénka Bk, Gr	Czrna Kara Kć
Crvenják Kć	
Csajéra Kć	Č ⁴⁹¹
Csajere Kć	
Csajkás-sor Čk	Čàđavi sòkák Gr
Családos Alj	Čàjer Alj
Családtó Bš	Čàjerice Gr
Csapás Mt	Čàjerke Kć
Csaterlyas Tm	Čàjkášovo Čk
Csavoj Kl	Čàladoška Alj
Csárdató Bš	Čàmík Dr
Csávoly szöllők Čv	Čàmpina lénija Kć
Cserepes Mt	Čàpáš Mt
Cseres Čn	Čàpáške zèmlje Mt
Cserna bara Čz	Čàrdakovi Br
Csernyeva Dt	Čatàlinska cùprija Gr
Cserta Fn	Čatàlinski óšo Gr
Csicsakos hegység Čz	Čatàlinski drüm Bš
Csicskov szokak Bj	Čatàlinski pút Gr

⁴⁹¹ V. mikroponime koji počinju sa Cs.

Čàtrljje **Bj**
 Čàtrnjica **Tm**
 Čäušerova šùma **Čk**
 Čâvoljkina mläka **Kć**
 Čâvoljska mèđa **Bj**
 Čâvoljski drùm **Bk**
 Čâvoljski pût **Bj, Bt, Fn, Rm, Sn**
 Čâvoljski rít **Bj**
 Čâvoljski šùmär **Fn**
 Čènâdska **Fn**
 Čènâdska skëla **Čn**
 Čènâdska strána **Fn**
 Čènâdski pût **Fn**
 Čerepeš **Mt**
 Čermulj **Gr**
 Čerpíć **Bj**
 Čerta **Fn**
 Čertân **Bj**
 Četrđesët höldi **Čv**
 Čètverac **Kl**
 Četvèrački kríž **Kl**
 Četvîrta dûž **Tm**
 Čicina lénija **Bk**
 Čifutski sòkák **Bj**
 Čikèrijski pût **Alj, Tm**
 Čikuzdanski pût **Rm**
 Čisti kócevi **Đr**
 Čivijarkin bök **Bk**
 Čivutska **Mt**
 Čivutske zèmlje **Mt**
 Čivutsko grôblje **Alj**
 Čòbanova stâza **Sn**
 Čòbanski bùnär **Gr**
 Čòčkino **Đr**
 Čòlina gréda **Sn**
 Čòrdâški bùnär **Kl**
 Čòvčíćeva lénija **Br**
 Čùborovac **Bk**
 Čúčin sòkák **Bj**
 Čùturino **Alj**
 Čuvárov sòkák **Gr**
 Čvòrkovac **Gr**

C
 Čàćkina bášča **Mt**
 Còpkin rôg **Gr**
 Còrkina ùvratina **Čk**
 Čóša **Mt**
 Čúlina cùprija **Mt**
 Čùprijica **Fn**

D
Dabasihegy **Sn**
 Dâbulin vòćník **Fn**
 Dákina lénija **Bj**
 Dâlj **Bj**
 Dâlji šùmär **Čv**
 Dànulin tük **Sn**
 Dârâž **Bj**
 Dàutovački drùm **Gr**
Deák Schleusse **Bj**
Debela greda **Alj, Bk**
 Dèbela gréda **Alj, Bš, Fn**
Debela gréda **Bk**
 Debeglósin sòkák **Bj**
 Debèlják **Bt**
 Dějákovo **Alj**
Delicseva torina **Bk, Mt**
 Délicoв bùnär **Sn**
 Dépina lénija **Mt**
 Dèrina **Gr**
 Dèrnjača **Bj**
 Déronja **Bš**
Dervariste **Bk**
Deserto Roglyaticza **Kć**
Deszkás erdő **Kl**
 Dètkova lénija **Br**
Deutsche Gasse **Gr**
Dicke Berg **Alj**
 Dida-Miškin sòkák **Kć**
 Dìkanova dûž **Fn**
 Díkina bàra **Fn**

Díkina bára Sn	Dôlnji vìnográdi Bš
Díkina lénija Fn	Dôlnji Vrànješ Bj
Dílnice Sn	Dôlovi Alj
<i>Ditelyiniste</i> Sn	Dôlûg Bj
Diteljinište Alj	Dôlja Fn
<i>Diviak</i> Bj	Dôljača Čk, Fn
Dìvlják Fn	Domalòvánski pût Čv
Dòbara Čv	Dòmášev pût Alj
Dòbašić Sn	Dòmáševa pŕtina Alj
<i>Doboka</i> Alj	Dómkina lénija Mt
<i>Dobricza</i> Bk	Dòrimska Sn
Dòbrinka Bk	Dòskočevo Br
Dobrótica Sn	Drâče Alj
Dobròtički bùnár Sn	Drágićova Jn
Dóicina cùprija B	Drálovica Dr
Dogròbljánska Čv	<i>Drescher puszta</i> Br
Dògröblje Bš	Drìník Tm
Do gvòzdenog púta Alj	Drìnovac Alj
Dókov kríž Alj	Drinòvača Sn
Dólac Alj, Kl, Mt	Drinòvački bùnár Alj
<i>Dolak</i> Bj	Drozdòvina Alj
Dólica Gr	Drüga dûž Tm
Dolina Čz	Drùžmanska mèđa Tm
<i>Dolna-Dautova</i> Dt	Drùžmanski pût Kl, Tm
Dôlnja bára Čv	Dřveni kríž Br
Dôlnja gúmna Čv	Drvòdilin sòkák Sn
Dôlnja kíčavina Čn	Dùbočki pût Alj
Dôlnja páska Kl	<i>Duboka</i> Alj
Dòlnják Alj, Bj, Bk, Čk, Fn	Dùboka Alj
Dôlnje gúvno Čv	Dùboka dolína Sn
Dôlnje kíčevine Sn	<i>Duboka</i> puszta Alj
Dôlnje plàndište Dr	<i>Dubokadolina</i> Čz
Dôlnje slátine Fn	<i>Duboke doline</i> Alj
Dôlnji járaš Alj	<i>Duboki Dol</i> Bš
Dôlnji jároš Bj	Dùboki jèndek Fn
Dôlnji Jaùkovac Bj	Dùdača Bš
Dôlnji kanàlić Alj	Dudinjača Čv
Dôlnji kráj Bj	Dudinják Čv, Sn
Dôlnji Pàndur Bj	Dudinjara Kć
Dôlnji saláši Mt	Dùdvarski drùm Rm
Dôlnji sùrduk Bj	<i>Dugacska bara</i> Dt

Dùgačka njīva Kć	Đülčin dôl Alj
Dùgačke Mt	Đúmina Br
Dùgački kócevi Dr	Đúranova lénija Alj
Dùgački lánci Bk	Đürčeve Gr
Dùgački šānac Mt, Sn	Đürelin sòkák Bj
Dugòdol Alj	Đúrićki drùm Gr
Duja domb Bk	Đüšina lénija Bk
Dújin kríž Fn	
Dújina gréda Bk.	E
Dújina stáza Fn	Endèčina Kć
Dúmin sòkák Fn	Erdhàzencas Bš
Duvánska zemlya Sn	Ergavica Jn
Duvánszki Sn	Ěrlavac Čk
Dvâ dólca Mt	Ernő uraság Br
Dzselatusa Alj	Ěškutov bùnár Tm
DŽ⁴⁹²	Ěvedrice Čk
Džäjin sòkák Kć	Ěvin kríž Tm
Džák Bj	Ěvini saláši Alj
Dželátuša Alj	Ěvočin kríž Sn
Džídže Alj	Ezer Dt
Džindžina vòda Bj	
Džòčárovo Gr	F
Džóm̄ba Bj	Fábičin sòkák Alj
Džörino Alj	Fàjljova Mt
Džùmbasto pòlje Fn	Falàdinski bùnár Čv
Đ⁴⁹³	Fàncaški rít Čn
Đálina lénija Bk	Fàncaški sòkák Bj
Đérđefova gýda Fn	Fàpkin sòkák Sn
Đíkanova mláka Sn	Fábity kaszálló Bk
Điršálj Bj	Fehérföldek Bk
Đüda Fn	Fejér földes Bk 2
Đukičin sòkák Alj	Fekete bara Mn
Đükšanov Dùnav Fn	Fekete erdő Čz
Đükšin dôl Fn	Fekete Tó Alj, Kn
Đükšinov át Alj	Felső Illiman Bč

⁴⁹² V. mikrotoponim koji počinje sa *Dzs*.

⁴⁹³ V. mikrotoponime koji počinju sa *Gy*.

<i>Felső kablarusa</i> Bk 2	Gàjánov sòkák Bk
<i>Felső kaszálló</i> Bk	Gàjić Alj
<i>Felső Kelebia</i> Kl	Gájina lénija Alj
<i>Felső major</i> Bk	Gáličin prôgon Kl
<i>Felső Pandur</i> Bj	Gànserikovo Gr
<i>Felső Pandúr</i> Bj	Gàrišin kríž Mt
<i>Felső-pandúr p.</i> Bj	Gàrište Alj
<i>Felső Roglaticza</i> Kć	Garština Alj
<i>Felső szöllők</i> Sn	Gàrska Br
<i>Felső Vrányos</i> Bj	Gàrski drùm Bš, Kć
<i>Felsőszákalaposi erdő</i> Tm	Gàrski pût Br, Dr
<i>Felsőszöllők</i> Sn	Garski put Kć
<i>Fertő</i> Bj 2	Garski Put Kć 2
<i>Fertőházi legelők</i> Bj	Gàvanova lénija Gr
Fíćinicin sòkák Kć	Gàvranov sòkák Alj
Florijánski sòkák Bj	Gàzdački saláši Bš
Flôriševa stàza Čv	Gazsina Fn
Fòlkmannova stàza Čv	Gàžina njìva Fn
<i>Forgó</i> Bč	Gebéljaroš Bš
<i>Földi erdő</i> Kl	Gélin bùdžák Bš
<i>Földvári</i> Tó Bč	Gèmenačka šúma Bj
Fráncin sòkák Čk	Gèncijski sòkák Kć
<i>Franyas</i> Bj	Gédi major Br
Fratàrská bášča Bš	Gidžina Mt
Frâtrov kríž Tm	Glávcina Alj
<i>Fratrovicza</i> Bj	Glávica Bk, Bš
Fratròvskí sòkák Bj	Glàvní sòkák Alj, Br, Čk, Fn, Kć, Kl
<i>Frigyes uraság</i> Br	Glíbara Kn
	Glíbovica Bš
G	Glògova mèđa Alj
Gájini saláši Alj	Glògovac Alj
<i>Gänz Weide</i> Gr	Glògovina Fn
<i>Gänzweide</i> Gr	Glògövnica Gr
Gàbanova lénija Gr	Gnjáčev át Alj
Gàbrin vòćník Fn	Gòlača Bš
Gàbrina zèmlja Fn	Gòld jároš Gr
Gàcanova Bš	Golinacz Bj
<i>Gaczanov sokak</i> Bj	Gòlubac Čk
Gaćđder Bš	Gòmboški Bk
Gàdžurov sòkák Bj	Górčina Alj
	Gòretina dûž Bj

<i>Gorna-Dautova Dt</i>	Gráškovac Kć
<i>Gorni Aranyos Bj</i>	Gráškovački bùnár Kć
<i>Gorni-Sár Kć</i>	Gravòrište Bš
<i>Gôrnja bâra Čv 2</i>	Gràvovac Fn
<i>Gôrnja gèncija Alj</i>	Gravòvíšte Alj
<i>Gôrnja gràdina Alj</i>	Gràbača Mt
<i>Gôrnja gúmna Čv</i>	Gràbava gréda Bk, Mt
<i>Gôrnja gúvna Bk</i>	Gràbava lénija Mt
<i>Gòrnják Alj, Bj, Bk, Čk, Fn</i>	Gràbavac Čz
<i>Gôrnje gúvno Čv</i>	Gràbavi sòkák Alj
<i>Gôrnje kudíljíšte Kć</i>	Gràbavica Bj, Kl
<i>Gôrnje slâtine Fn</i>	Gràbešina šùmica Gr
<i>Gôrnji jároš Bj</i>	Gŕboš Bj
<i>Gôrnji krâj Bj, Čv</i>	Gŕcina dudinjaca Alj
<i>Gôrnji Pàndûr Bj</i>	Gŕcova Alj
<i>Gôrnji pût Čk</i>	Grebenárov rít Sn
<i>Gôrnji saláši Mt</i>	Grebenárov sòkák Sn
<i>Gôrnji stári vìnogrâdi Bš</i>	Gréda Fn
<i>Gôrnji vìnogrâdi Čv, Kl</i>	Grèdica Fn
<i>Gósina dudinjaca Tm</i>	Grèdice Bj, Br
<i>Gòspodska Br</i>	Gredina Bj 3
<i>Gòspodski sòkák Bj</i>	Grèdina Bj, Bš, Čk, Fn, Gr, Kl
<i>Goszpoczki szokák Bj</i>	Grèník Br
<i>Göbel Wb. Bš</i>	Gŕgacova lénija Kć
<i>Göböljárás Alj, Bš</i>	Gŕgarina gréda Sn
<i>Gödrös telek Kn</i>	Gŕgatin sòkák Sn
<i>Görce Čn</i>	Gŕgeljina lénija Gr
<i>Göröny állás Bj</i>	Gŕgonjin bòstan Gr
<i>Gràbérje Bk</i>	Grívata mläka Bt
<i>Gràbić Br</i>	Grizákova gréda Čv
<i>Grabitza Bk</i>	Grlínac Alj
<i>Gràbova Čn</i>	Gŕljina mläka Br
<i>Gràbovina Gr</i>	Gŕmljak Tm
<i>Grácín dôl Bk</i>	Gròbálski sòkák Čv
<i>Grácín lákát Fn</i>	Gròbljánske zèmlje Čv
<i>Grácina lénija Bš</i>	Gròbljánski sòkák Br, Čk, Gr
<i>Gradina Alj, Ðr 2, Gr 4</i>	Gròbljánski šôr Alj, Sn
<i>Gràdina Kć</i>	Groblyanszki szokák Sn
<i>Gradina Wiesen Alj</i>	Gròfova šùma Alj
<i>Grasalkovics Bj</i>	Gròfovo Alj
<i>Grasalkovits Kútia Tm</i>	

Grönđoš Tm	<i>Harsány h.</i> Bk	
Grósova lénija Bš	<i>Härtmanova lénija</i> Bš	
<i>Grovni</i> hát Čz	<i>Hata</i> Jn	
Grùdenac Mt	<i>Határ fok</i> Fn	
Grújin sòkák Alj	<i>Hatrongyos sor</i> Tm	
Gumnànskī šôr Čv	<i>Haupt Gasse</i> Gr	
Gurbátov Kl	<i>Häuzerova stáza</i> Čv	
Gürđesov sòkák Bj	<i>Hármás h.</i> Čz	
Gürin sòkák Kć	<i>Hármas Halom</i> Tm	
Gùščina bára Alj	<i>Hármas határ Halom</i> Tm	
Gùšina mläka Alj	<i>Három határ</i> Kl	
Gùvanski kríž Bš	<i>Herdovitza</i> Jn	
Gúvna Bk, Bš, Bt, Gr	<i>Herés</i> Sn 2	
Gùvníšte Alj, Bš	<i>Hergyavicza</i> Jn, Sn	
Gúvno Kć	<i>Hergyávicza</i> puszta Mt	
Gvözdena čùprija Bj	<i>Hergyávitza</i> Jn	
Gyékényes Kn	<i>Hergyevicza</i> Jn	
Gyékényes Tó Alj, Kn	<i>Herhovicza</i> Jn	
Gyukics Szöllők Alj	<i>Herzfeld</i> Br	
Gyuricza tója Bč	<i>Hideg állás</i> Čz	
Gyurity Bč	<i>Holló utcza</i> Alj	
Gyurity puszta Dr	<i>Homok</i> város Bj	
Gyurity szállás Dr	<i>Homok</i> -város Bj	
H		
Hàdikova zèmlja Čv	<i>Homoki</i> tábla Čv	
Hajdufok Čz	<i>Homokos</i> Plága Tm	
Hajdujárási erdő Kl	<i>Homokos</i> Tm	
Hajdúkovac Bk	<i>Horváth-szállás</i> Br	
Hajtóház Bj	<i>Hosszás halom</i> Tm	
Halasicza Dt 2	<i>Hosszú Sass-heverő</i> Halom Tm	
Halasítza Dd 2	<i>Hosszú-hegy</i> Mt	
Halási szölők Kl	<i>Húmkovi</i> Fn	
Halbrohr Br	<i>Hutner</i> Gasse Gr	
Hàles Čk	I	
Hangosi Br	<i>Ícanova</i> Gr	
Harabó Sn	<i>Ícanova</i> zèmlja Br	
Haràmijino Fn	<i>Ícina</i> dûž Čv	
Harábi Čn	<i>Igal</i> Bj, Dt	
Harmos halom Tm	<i>Igal</i> Bš, Gr	
	<i>Igall</i> Dr	

Ìgalska cùprija Gr	J
Igaly Bara Dr	
Igály Gr	Jablènderova vòda Sn
Ígàljača Gr	Jàbučica Alj
Ikàndrina Alj	Jàgačin sòkák Gr
Ìkanovo Sn	Jágićovo Bk
Íkin bríg Bk	Jàgodnjak Alj
Ìlakov sòkák Bj	Jàgošin šänac Sn
Ìlanov sòkák Br	Jàkin rít Alj
Ìlanova lénija Br	Jakočev Kidoš Dr
Ìlášov sòkák Bš	Jakog Vincze szokák Bj
Iljášev pût Čk	Jakušev sòkák Bj
Ìlišin bòstan Fn	Jàlovica Gr
Ìlka Mt	Jämava lénija Bš
Ilkamajor Mt	Jamùrača Gr
Ilka tó Alj	Jämure Alj
Ìlkina bàra Alj	Jàndina lénija Dr
Ìlkina cùprija Kć	Janityev Kút Tm
Illiman Bč 2	Janityevo Szeliste Tm
Ìlovača Alj	Jankòvački drüm Alj, Čv, Sn
Ìlovačina Alj	Jankòvački pût Bt
Ìltenja Br	Jankòvački ràstik Jn
Íršin át Čk	Jankòvački sòkák Sn
Ìshodni mìrginj Tm	Jànjanov vòcnik Alj
Ispan Gasse Gr	Jánjé Šàntave sòkák Bj
Iszpuzák Dt	Járak Čv
Ìspanjev sòkák Alj	Jároš Alj, Gr, Sn
Ìvackina Mt	Jároši Kć
Ivánčevi lánci Čv	Jároške zèmlje Sn
Ivàndulina lénija Gr	Jàruga Bk
Ivánišina stáza Bj	Jàsíne Alj
Ivánácz Čn	Jàškov dôl Alj
Ìvankova lénija Dr	Jauk Fn
Ìvánovo prálo Fn	Jauko Bj
Ìvetkov lûg Alj	Jaùkova cóša Fn
Ívkin dôl Gr	Jaùkova dóla Fn
Ívšina lénija Alj	Jaùkovački vìnográdi Bj
Ìzbirak Bš	Jaùkovo Bj
Izsér Čn, Fn	Jaukói szölök Bj 2
Ìžir Čn, Fn	Javòrnica Kl
Ižovljeva cùprija Alj	

Javòrník Alj	Jurínovac Kć
Jáz Fn	Jurissakov szokák Bj
Jánitsnak régi kútja Tm	Jùrišin kríž Mt
Jánkovacska Sn	Júšina zèmlja Sn
János puszta Br	
Járás Alj, Gr, Sn 3	
Járási major Sn	K
Jasènovičev kríž Dr	Kälber Weide Čv
Jáz Bk	Kablàruša Bk
Jéláš Čv	Kàčkina lénija Mt
Jelasits hegý Bk 2	Kàćmarski drüm Gr
Jelínjak Mt	Kàćmarski püt Br
Jelùšica Alj	Kàćmarski šôr Gr
Jèndek Alj	Kajla Dt
Jeptinjača Kć 2	Kàjlina Mt
Jerkovits dülő Bk	Kàjnjerova lénija Gr
Jezer Čz	Kâkonj Fn
Jèzer Čz	Kâkonjac Bj
Jezer Tava Kć	Kâkonjski sòkák Fn
Jökicina lénija Gr	Kakonykertek Fn
Jósino pôle Čk	Kàlilo Alj
Jòskanova Mt	Kalkatur Kl
Jòskanova vòda Mt	Kalkàtura Alj, Bj
Jòšákova pština Kć	Kalkàturska lénija Alj
Jòšík Mt	Kálovica Bk
Jòvík Bt	Kalugyericza Tó Bč
Jozan hegý Ml	Kalvàrijski šôr Alj
Jòzánina lénija Bj	Kàlvàrski sòkák Bj
Jòzánov sòkák Bj	Kàljuža Alj
Józan hegý Ml	Kamàrište Bt, Čk, Dr
Józsefdiilő Kn	Kàmena cùprija Tm
Józsefháza Alj	Kamenátz halmocska Tm
Józsefházi belső-földek Čv	Kamènskī püt Mt
Jùliška Alj	Kamènjača Dr
Juliskaháza Alj	Kamènják Kć 2
Jùliškin püt Alj	Kamenyák Br
Jùliškina bára Alj	Kànál Fn, Gr
Júrićeva tòrina Tm	Kanal Gr
Jurin At Kć	Kanálská cùprija Gr
Jurínac Tm	Kanászhegy Sn
Jurinhát Kć	Kántorova šüma Gr

Kántorova zèmlja Bš, Čv, Gr	Kék hegy Čv
<i>Kapitány Szutsits Györgynek régi</i>	Kékhegyek Čn
Kútyai Tm	Kézműves utcza Alj
Karájkov sòkák Fn	Kídoš Alj, Bk, Čv, Đr, Kć, Mt, Sn
<i>Karasszovicza Čz</i>	Kídošac Bk, Mt
<i>Karatzovicza Čn</i>	Kídoška cùprika Đr, Sn
<i>Karaula Čv 2</i>	Kídoški lûg Kć
Kárlovica Bk	Kikanov sòkák Bj
<i>Karlóczai szöllők Bk</i>	Kíkonjini vrtálji Gr
Kàstelj Tm	Kíkonjini vrtaljovi Gr
Katànčićev pût Kl	Kis buzia Čv
Katànčićev sòkák Kl	Kis Kajla Dt
Katànčićeva skrájnica Kl	Kis Kolovrat Kć
Kàticin jâraš Čv	Kis Kukoricza Fn
<i>Katona város Bj</i>	Kis kukoricza Sn
<i>Katona-város Bj</i>	Kis Malát Bč
Kàtušin sòkák Mt	Kis Mosztonga Kn
Kázin sòkák Alj	Kis Werbicza Kn
Kábláros h. Bk	Kis-Orlinjak Bk
Kákonyi fok Bj	Kis-Orlinskyak Mt
Kákonyyszállás Fn	Kis-Sumár Bj
<i>Kálonicza fok Čn</i>	Kis-Vranyos Bj
<i>Kálvária sor Alj</i>	Kisélíšte Sn
Káposztás kertek Čv	Kisélják Alj, Jn
Kêcov sòkák Kć	Kiskukoricza Sn
Kelèbíjska vôda Tm	Kiszelicza fok Čn
Kelèbíjski pût Čk, Tm	Kígyos Kć
Kenderes Bj	Kígyóbara Bk
Kenderes Toó Bj	Kígyós Alj, Kć 3, Sn
Kenderestó Bj	Kígyós patak Čv
Këndereštovo Bj	Klácincica Kć
Kenderföldek Čv	Klädara Alj
Kendertábla Sn	Klarin grob Alj
Kercsavina Bj 2	Klásrum Bj
Kerekesi erdő Čz	Klein Buzia Čv 2
Kerèšir Kl	Klingréda Bt
Kergye Čn	Klís Gr
Keràja Bš	Klissza Čz
Kerülő fok Čz	Klíšte Đr
Kerülő Fok Čz	Klíštine Fn
Keselyű Čn	Kljûč Kć

Kljúčki bùnár Ké	Kod Fábičine sùvaje Alj
Kmètov lûg Br	Kod Faladínovog bunára Čv
Kobiláča Alj	Kod Filàgore Ké
Koch holter Čz	Kòd Gabrinôg saláša Fn
Koczara Bč	Kod gázdînske vâtrénke Alj
Kôć Ké	Kod górnjačke štácije Kl
Kóće Ké	Kòd grôblja Gr
Kod Antúna Bj	Kòd gvozdenôg kríža Bš
Kod baća-Lúkinog kríža Fn	Kod Íčanovi saláša Bj
Kod baća-Šándorovog bunára Fn	Kod Ígnjačevog saláša Alj
Kod Bíbicévog kríža Čk	Kod Ívicinog saláša Bj
Kod bîkače Ké	Kod Ízidorove cóšē Alj
Kod bîkicékog kríža Čv	Kod Ížakovog bunára Čv
Kod Bilànušinog kríža Čk	Kòd jendeka Alj
Kod Bírdine vodènice Alj	Kod Jòckovog kríža Bk
Kod Bláškovog bunára Br	Kod kámene cùprije Čv
Kod Bódićevog kríža Br	Kòd kapelice Čk
Kod bòktérnice Alj	Kod karàule Čk
Kòd Brninô4g kríža Mt	Kod kîdoške cùprije Čv
Kòd Bulkinôg côška Bk	Kod Kôncove škûle Čk
Kod bunara polyanczkog Bj	Kod Kríčkovog kríža Fn
Kod cìgljane Ké	Kod krízsa Bj
Kod Cřnčina bunára Alj	Kod Kumàrinog kríža Čk
Kod cìvne vâtrénke Alj	Kod Lálinog kríža Čk
Kod cìvenog kríža Alj	Kod lôvačke kûče Mt
Kod čerepeški saláša Mt	Kòd Mackine sùvaje Alj
Kod četvermèdice Ké	Kod Mâcinog kríža Gr
Kod čiča-Fídinog cóšē Bj	Kod Málë cùprije Alj
Kod Číčkovog saláša Alj	Kod Málë gèncije Alj, Bj
Kod čikèřjske ânte Tm	Kod Márićeve mijánë Bj
Kod Číutskog kâštelja Mt	Kod Mártingina bunára Čv
Kod Čùpićovôg kríža Br	Kod Mártingog kríža Bj
Kòd cùprije Fn	Kod Mátáčevog râsta Br
Kod dérnice Alj	Kod Mátacínog dudinjáka Mt
Kod Dfljinog kríža Alj	Kod Mátakova kríža Alj
Kòd Drugôg majóra Sn	Kòd Mikine mijánë Alj
Kod dudinjáka Ké	Kod modároškog križopúčâ Alj
Kòd Dujinôg kríža Fn	Kod Mújićeve vâtrénke Alj
Kòd dvâ dûda Alj	Kod nótároševog saláša Čv
Kod Džôčarovog saláša Gr	Kod Nòvâkovog mlîna Fn
Kòd Đukanovôg kríža Bj	Kod Njùžinog saláša Sn

Kod Pávičinog saláša Alj	Kód Žiginōg saláša Br
Kód Pencovōg saláša Gr	<i>Kodbare Bj</i>
Kod Pètrānčevog kríža Fn	<i>Kodcerkve Bj</i>
Kod Pètrāšovog bunára Bj	<i>Kokin szokák Bj</i>
Kod Piljákovog kríža Kć	<i>Kokina Bj</i>
Kód Prćicévōg kríža Čk	Kókina zémlja Fn
Kod Prikidánovog jéndeka Alj	<i>Kokina-Verlacz Fn</i>
Kod prílaza Čk	Kokošárov sòkák Bk
Kód prvōg majóra Sn	Kôkošvár Bš
Kód rastúca Alj	Kolàkovica Alj
Kód Ribárove vítrenice Čv	Koletárov bríg Bk
Kód Senčanskōg gróblja Kć	Kòlibe Alj
Kód Sēnske kùče Bš	Kólina bára Bk
Kód sēnskog bunára Bš, Sn	<i>Kollárovica Fn</i>
Kód sēnskog saláša Čv	Kolòbara Alj
Kod stárē vítrenjače Alj	Kòljánov sòkák Bj
Kod Stárog majóra Mt	Komárčev sòkák Bj
Kod súvog bunára Alj	Kombinát Bš
Kod svinjárskī kúča Alj	<i>Konopljište Bš, Sn</i>
<i>Kod szurducska Bj</i>	<i>Konszka Glava Dt</i>
Kod Šímičevi saláša Čk	Konjovrátina Alj
Kod Škrápinog kríža Sn	Kònjiskō grôblje Čv, Dr
Kod Špícine mijánē Gr	Konjùvačica Dr
Kod Štějnerove súvaje Alj	<i>Konyiszkaglava Dt</i>
Kod Štívánove súvaje Fn	Kópanica Rm
Kód švapskī majóra Mt	Kòpānj Fn
Kod tatáščanskōg kríža Alj	Kópanja Mt
Kod távnog bunára Čv	Kòpanjica Fn
Kod Tôjšinog rásta Kć	<i>Kopány p. Fn</i>
Kód Trećēg majóra Sn	Kópcova Alj
Kod Tròkūrovog saláša Gr	<i>Kopeczky szállás Br</i>
Kód Tukinovōg kríža Alj	Kopílovac Alj
<i>Kod tyupricze Bj</i>	Kopnénik Bj
Kod Vécinog saláša Alj	<i>Kopoja Čz</i>
Kod vèlike mijánē Čv	<i>Koppán fok Fn</i>
Kod Vélike vâtrēnke Alj	Koprivnáš Sn
Kód vitrenjače Alj	Koprivnják Čv
Kod Vîveričinog kríža Čk	<i>Koprivnyák Sn</i>
Kod volàrice Bk	Kopúnov át Čk
Kod Vújičevog kríža Fn	Kòrito Čv
Kód Žavinōg kríža Bk	Kôroški mágör Mt

<i>Korpádi fok</i> Čz	Krišina zemlja Bš
Kosáče Fn	Križimiškina sičina Bj
Kosáci Fn	Križgrēda Bj
Kòsara Bk	Križac Alj
Kòsište Čk	Križič Bj
Košarášova dûž Alj	Križum Alj
Kòšarina Mt	Krijava Bj
Kòščana Alj	<i>Krnaiszkának Kaszálója</i> Tm
Kòtlénjača Čk	Krnjača Gr
Kòtlič Bš	Krnjak Gr
<i>Kotz</i> Ké Koć	Krnjice Fn
<i>Kotyó</i> Bč	<i>Krotistya</i> Čz
<i>Kovacsicza</i> Dt	Krtič Fn
Kováčeva cùprija Sn	Krtulja Kć
<i>Kovatsits</i> P. Alj	Krùnin át Alj
<i>Kovatsits uradalom</i> Alj	Krùnin sòkák Alj
Kozara Bč	Krùščik Tm
Kòzica Mt	Krùščulja Čk
Kožuvárova gréda Bk	Krùšik Fn
<i>Kőhegy</i> Bš	Krùškice Alj
<i>Kőrős</i> Tm	Krùšni sòkák Bj
<i>Kőrős ér</i> Tm	Kùbatov kríž Gr
<i>Körtvélyes</i> Bj	Kùćište Alj, Kn
<i>Krai vodenicsarova bunara</i> Bj	Kudljište Alj
Kraj Gájinog saláša Alj	Kük Bš
<i>Kraj jendecsine</i> Bj	Kukùláš Bt
Kràj Stišinög kríža Alj	Kuláševa lénija Fn
Krájac Čk, Čv	<i>Kuluncsicsné puszta</i> Br
Kräjnák Alj	Kùmašna dûž Čv
Krájnicá Bš	Kùmbajski pût Alj
Kratèljac Br	Kupinják Alj
Krätine Bš	Kupùsíšte Gr
Krátki kóćevi Dr	Kùpusnjaci Čv
Kravàrica Bš	Kùpušnjak Čv
Kròbuljov brižić Sn	Kurjak Ml
Krčavina Čn	Kurják Ml
Krčevinka Bš	Kùrjak Ml
Krčina Bš	Kùtnjakova båra Bj
Krèmmova stàza Čv	Kúriák Alj
<i>Krisánovits</i> Kútya Tm	Kùšina Alj
	Kvàlin šôr Alj

L

<i>Labodicza Čz</i>	Lemèšovina Br
<i>Labuditza Čz</i>	Léšina Alj
Läbudov sòkák Čk	Léškovica Alj
Läbudov pût Čk	<i>Levi tanya Sn</i>
Läckina lénija Bš	Lèžište Gr
Làdanovo Alj	Lïbina gréda Alj
Lađárov sòkák Bj	<i>Libuka Gr</i>
Lájkin dôl Bk	Lïkaricina Alj
Läjsbara Bš	<i>Likin szokák Bj</i>
Làkat Bj	<i>Linyasitza Čz</i>
Lakhändija Bj	Lìpanov sòkák Alj
Lànčavina Gr	Lìpčinovi saláši Alj
Lânjoškin sòkák Br	<i>Lipicza Bk</i>
<i>Lanyistya Čz</i>	Lìpīčka gréda Bš
Làpačkin sòkák Alj	Lìpík Bš
<i>Lapos Alj 2, Mn</i>	Líplje Gr
<i>Lapos csárda Alj</i>	Lipókov sòkák Alj
<i>Lapos Földek Mn</i>	Lìpovac Čz
<i>Lapos Halom Tm</i>	Lìpovica Bš
Läpoš Bj	Líac Bj
Läpoška Bj, Bt	<i>Lischt Morast Gr</i>
<i>Latinovics szállás Br</i>	Lìsičina Alj
Latínovićev kríž Br	Lisičnják Alj, Bš
Latínovićeva bášča Kć	Lìsište Br
<i>Latinovits P. Br</i>	Lìščica Fn
Láz Čk	Lìšnjáčka mèđa Alj
Lécina lénija Alj	Lìtnjača Bk
Lèdena Gr	Lìtnji pût Alj, Bk, Kć
Lèdina Bj	Lìvāč Bk
Ledínska Bj, Đr	Lìvada Bj
Lèđenac Kć	Lìvadice Bk
Lèđenska tòrina Gr	Lìvadske zèmlje Kć
Lèđenski drùm Gr	Lìvadski bùnär Bj
Lèđenski šôr Gr	<i>Livoda Bj</i>
Ledènušina gréda Gr	Lobòdnják Alj
Lélin sòkák Kć	Lójin sòkák Alj
Lemèševina Kn	Lòkin sòkák Čv
Lëmeška bášča Kć	Lólina cùprijica Mt
Lëmeški kríž Br	Lòmákova vòda Mt

Lòtić Bš	Mâla Príspa Kć
Lòvranov sòkák Fn	Mâla râvan Bj
Lóvrićev bríg Br	Mâla Tèlečka Kć
Lóvrin bùnár Mt	Mâle slâtine Fn
Lùcin bríg Đr	Mâli arèndāš Tm
Lúdin rìtić Bk	Mâli Bôršot Kć
Ludínkovac Kć	<i>Mali Csávolj</i> Sn
Lùkišina gréda Mt	Mâli Čâvolj Bj, Sn
Lùkoševa gréda Gr	Mâli jâroš Gr, Kl
Lùlâšov sòkák Bj	Mâli Kîdoš Sn
Lüšini átovi Čk	Mâli lâpoš Bj
Lùžina Fn	Mâli prôgon Čv
M	
Màcanov dôl Čv	Mâli saláši Fn
Mácina čupríca Bk	Mâli sòkák Bš
Mačkáluk Bj	<i>Mali Sumár</i> Bj
Máčkova cùprija Fn	Mâli šânac Sn
Máčkova gréda Bš	Mâli šùmár Bj 2, Čv
Mâčešin sòkák Bj	Mâli vìnogrâdi Sn
Mâcûšovica Bj	Mâli vrtâlj Sn
<i>Mada halom</i> Tm	Mâlica Bk
<i>Madaj Halom</i> Tm	Malívina lénija Alj
Madàroški pût Alj	Mâlo gûvno Fn
Mâdžarski krâj Alj	<i>Malomdelelo</i> Čz
Mâdžarski sòkák Alj, Bj, Fn	<i>Malovan</i> Čz
<i>Magyar útca</i> Alj	Malòván Čv
Majkomàrišov sòkák Bj	<i>Malovan h.</i> Čz
Mâjôrski pût Mt	Malován hegy Čn
<i>Majsan szölők</i> Kl	Mâmužicev rít Br
Mâjstorski sòkák Alj	Mâncušina lénija Alj
Mâjûrske zèmlje Bk	Mândicino prálo Fn
Mâkovice Gr	Mânuckina Mt
<i>Makowa</i> Tm	Mârcina Gr
Mâla bâra Čv, Sn	Mârgetin dudînják Sn
Mâla Bùsija Čv	Márgin šljivík Kl
<i>Mala Buszija</i> Čn	<i>Mariahilf</i> Čv
Mâla gràdina Đr	<i>Marinovics P.</i> Kć
Mâla křčevina Bk	Mârkotini saláši Bš
Mâla Môstunga Alj	<i>Markus Wg</i> Čz

Màtačev sòkák Mt	Mikolićev sòkák Bš
Matànčev bök Alj	<i>Mikoseva provalia</i> Bj
Màtanovac Tm	Mikóvljeva cùprija Rm
Màtanovački saláši Tm	Mikúrova zèmlja Čv
<i>Mateovics</i> Alj	Mikušica Čv
Màtešin cósó Alj	Mikušica Alj
Màtevički ätár Alj	Milákova mläka Dr
Màtevički drùm Bk	Milánkòv sòkák Kć
Màtevički pût Alj	Milánkova lénija Gr
<i>Matheovics</i> p. Mt	<i>Milasovics</i> P. Kć
<i>Matheovits</i> tája Alj	Mílkovac Br
<i>Matias</i> bara Bj	<i>Milkó</i> puszta Br
Mátičina stázna Čv	Mílkütska mèđa Alj
Matijáški pût Čv	Mílkütski mìrginj Alj
<i>Matkó</i> fődje Čn	Mílkütski pût Alj
Màtuškova lénija Bš	Mílkütski drùm Tm
Màtutin sòkák Bj	Mílkütski sòkák Tm
Med bòstanima Bj	<i>Misutov</i> szokak Bj
Mèdača Dr	Míšalina Čv
Medènica Dr	Míšankov brág Bj
Mèdumlje Alj	Miškulínova tòrina Tm
Medàšica Alj	<i>Mityanov</i> szokak Bj
Mèdáška Bk	Mizínkòv prògon Kl
<i>Megyes Halom</i> Tm	<i>Mlaka</i> Kć
Méljna Bk	Mläka Gr, Kć, Sn
Mérin prògon Čv	Mòčilo Alj, Čv
Měštrova zèmlja Alj, Mt	Modàroški pût Kć
Mětvice Bš	Mòdrän Čn
Mětvicka kràćica Bš	Mòdrana Čv
<i>Méhész</i> fok Fn	<i>Modri</i> szokak Bj
Micákòv bagrèník Kl	Mòdrica Bj
Migačeva sičina Bj	Mòdríš Bk
Mijakov križ Kl	Mòjsin còšak Čv
Mijánski sòkák Sn	Mòkrica Mt
Mijatova lénija Bš	Mòkrina Kć, Sn
Mijatovi saláši Alj	<i>Mola Dni Jacobi Antonovits</i> Kn
Mikáčeva lénija Kć	<i>Molnár Sziget</i> Bj
<i>Mikan</i> szokak Bj	<i>Molovan</i> Čz
<i>Mikan Velikog</i> szokak Bj	Molòván Čz
Mikin šôr Alj	Mòndava Gr
Míklinica Gr	<i>Monostor</i> Öreg P. Mn

Monòštorski pût Bj	Nagy Kukoricza Fn
Monòštorski sòkā Bj, Bš	Nagy Malát Bč
Monòštorski vìnográdi Bš	Nagy Pandúr Bj
Mòrgānj Alj	Nagy Rét Tm 2
<i>Mostin</i> pushta Kn	Nagy sumár Fn
<i>Mostonga</i> Alj, Bk, Kć	Nagy sumari Bj
Mòstunga Alj	Nagy tám Čz
<i>Mosztonga</i> Alj, Kn 3	Nagy Werbicza Kn
Mřcinica Đr	Nagy-Duna Bj
Mrcìnište Čv, Gr	Nagy-Sumár Bj
Mřculja Fn	Nagyhát Čv 2
Mrekva Bk	Nagyhegy Sn
Mřgīnj Bš, Fn	Nagyhomok Fn
Mřkičina mläka Fn	Nagyjárás Alj
Mřkvica Kć	Nàizbír Bj
Mřndina lénija Bš	Nákin dùdik Br
Mřšavica Alj	Nákomec Gr
Mřšin dudinják Mt	Nákovica Gr
Mřšina přtina Kć	Nákovice Gr
Mřtalja Bj	Napinjača Tm
Mřtvačka stázka Kć	Náplavica Fn
Mřvka Bk	Nápolica Bš
<i>Mucsalov</i> Kút Tm	Napoličárske bùnár Gr
Múčinica Bj MUČO	Něhrlingerova stázka Čv
<i>Mukits</i> tó Kl	Nepila Čz
<i>Mutsalónak régi Czirkos fôldje</i> Tm	Nesmírkova lénija Br
<i>Mutsalónak régi Kútya</i> Tm	Nètārošova zèmlja Gr
<i>Mutsalónak régi szántó földjei</i> Tm	Neue Trettplätze Čv
Mùzlina Gr	Neue Weingärten Gr 2, Kn
Mühlerhof Bj	Neurisse Čv
	Neurisse trettplätze Čv

N

Nàckin sòkák Alj	Négyes járás Kl
<i>Nagy barom legelő</i> Bk	Négyesiek Mt
<i>Nagy erdő</i> Br	Nevàljalica Bj
<i>Nagy hegy</i> Sn	Nikolčin sòkák Alj
<i>Nagy homok erdő</i> Čv	Nikuličin dôl Alj
<i>Nagy Járás</i> Gr 2	Nìzinke Bk
<i>Nagy Kolovrat</i> Kć	Nòtārošov sàlāš Čv
<i>Nagy korcsma utcza</i> Sn	Nòtārošova zèmlja Bk, Bš
	Nòve zèmlje Tm
	Nòvi kôć Kć

Nòvi màjör Mt	<i>Ordináncz Ml</i>
Nòvi salashi Tm	<i>Ordinánczos Ml</i>
Nòvi sòkák Alj, Bk, Gr, Sn	Órkin ritić Dr
Nòvi vìnográdi Fn, Gr, Kć	Órlík Alj
<i>Novi vinogradi Kć</i> 2	Órlinjak Gr
<i>Novi Winogradi Kć</i>	<i>Orlinyak Gr</i>
Nòvo Sèlo Kl	<i>Orlinyák Gr</i>
Nòvo sèlo Mt	Órlov sòkák Alj
Nùz baru Alj	<i>Orlovacz Bj</i>
Nuz bënt Fn	Órlovica Alj
Nuz grànicu Gr	Orlòvnják Bj
Nuz tromìgīnj Al	Órník Alj
O	
<i>Ober Esch Gr</i>	<i>Orosva Bč</i>
<i>Oberesch Gr</i> 2	Órovača Bk
Òbori Bš	<i>Orsova Bč</i>
Òborine Tm	<i>Orsovány Bč</i>
Obòrnják Alj	<i>Ország út Alj</i>
<i>Obránik Bk</i>	<i>Oschtri Hát Tm</i>
Obrvánov bríg Kl	Óstheimerova stäza Čv
Òcik Alj	<i>Ostri At Kć</i>
Ocenášova cùprija Bš	<i>Ostrihat Alj</i>
Òdrongjak Tm	<i>Osztro Čz</i>
Òdžečárske sòkák Bj	Óštra ânta Gr
Ògnjica Alj	Óštra gréda Bš
Ograđenica Alj	Óštri dôl Bk
<i>Oklinak Bj</i>	Óštrićova gréda Bš
Òklinak Alj, Bj	Otimaški pût Kl
<i>Okosztov Kl</i>	Otràžotina Alj
<i>Okruglo Bš</i>	Òtuk Sn
Okrúglo Bš	Óvčarica Gr
<i>Okruglo Wb. Bš</i>	Ovčaruša Alj
Òlaški pût Tm	Óvratne Bk
Òlovo břdo Čv	<i>Ovratina Bk</i>
Òpalina Bk	Ozsarila Bk
<i>Oparlina Bk</i>	Ó aligvárta Fn
<i>Oraskovicza tó Bč</i>	Ó Almás Alj
Òrašica Alj	Ó Legyen Br
<i>Ordinánc Ml</i>	Ó Pandúr Bj
	Ó Sükösd P. Čz
	Ó Szöllők Gr
	Ó-Legyen Br

Ószölők Alj	<i>Parlog</i> Sn
Óva Čz	<i>Párlög</i> Sn
Öregmajor Mt	<i>Paskovlyev szokak</i> Sn
Ötrongyos sor Tm	<i>Pásta</i> Mt
Ötvösova zemlja Čv	<i>Pàšavina</i> Bk
P	<i>Pàška</i> Ml
Pábžiga Bk	<i>Pàšnjaci</i> Čv
Pácín lág Alj	<i>Pataricza völgy</i> Bk
Pacsa bara Sn	<i>Patonicza fok</i> Čn
Pacsabarái csárda Bj	<i>Pávčina</i> Bš
Pacsia-bara Bj	<i>Pávićeva lénija</i> Đr
Pačibara tanya Bš	<i>Pavlov Duna</i> Čz
Pačírska zemlja Kć	<i>Pál uraság</i> Br
Pačírski drům Kć	<i>Páneszova staza</i> Čv
Päčja bára Bš, Čv	<i>Párlózsina</i> Bk
Pajášova dudinjáča Tm	<i>Pávleduna</i> Čz
Pákánov lág Alj	<i>Pávlíceva</i> Bk
Pajtómín sòkák Bj	<i>Pècārov pút</i> Tm
Pajusov dudinyácsa Bk	<i>Pécin sòkák</i> Kć
Pálićovo Alj	<i>Pécina lénija</i> Kć
Pálkovićovo Bt	<i>Pèckešov kríž</i> Br
Pálova zemlja Br	<i>Pèculina lénija</i> Bk
Paljénica Sn	<i>Pečenjak</i> Bj
Paljéníšte Sn	<i>Pèćin</i> pút Tm
Pändür Fn	<i>Pejánkovica</i> Alj
Pandúrski šljívík Bj	<i>Pèjišina lénija</i> Bk
Pandúr sziget Bj	<i>Pèkulina</i> Kć
Pánesova Čv	<i>Pèkulina zemlja</i> Kć
Pánjevi Alj, Kn	<i>Pélichev sòkák</i> Mt
Pánjevina Čk	<i>Pěncedrikova</i> Gr
Pap-föld Čz	<i>Pěricin</i> kríž Fn
Pap-hegy Čz	<i>Perin Hat</i> Alj
Pápova stáza Čv	<i>Périnovo</i> Gr
Paprikánov bùnár Gr	<i>Perjašpájin</i> rít Gr
Pap szállás Alj	<i>Perlakovits</i> Alj
Paragi fok Čn	<i>Perlekovics</i> Alj
Parácsik Čz	<i>Perlekovity</i> Alj
Párcošov sòkák Kć	<i>Perosits</i> hát Čn
Parlag Sn 2	<i>Pěrtičev</i> kráj Čk
	<i>Pěrtičeva</i> níza Čk
	<i>Pěškin</i> pút Tm

Peta Bj	Plázovac Dr
Pèta Bj	Plètare Dr
Péta dûž Tm	Plèteř Bk
Pètákova lénija Br	Pletěruša Alj
Petànská stäza Bj	Plosztina Fn
Pètnják Alj	Pljújin sòkák Kć
Pető Bj 4	Póbrina mläka Sn
Pető Rétye Bj	Pòcäd Alj
Petői szölk Bj	Pocélo Alj, Gr
Pètrandöl Bj	Pocfnkovi saláši Alj
Pètrićeva Čv	Pocùvara Bk
Pètrićeva stäza Čv	Pòd Bajkinim bòstanom Alj
Péronyina Bk	Pod grànicōm Čk
Piakova Kć	Pòd mlakōm Kć
Pijaca Čv	Pòdbara Gr
Pijúkovićeva stäza Čv	Pòdbrižac Gr
Pilak major Kć	Pòdgajac Čv
Pílkovac Kć	Pòdgajica Bk
Pípáć Bj	Pòdgradina Alj
Pipács Čv	Pòdgredica Bk
Pirìnskí krâj Čk	Pòdgredina Čk
Pisak Bj	Pòdgröblje Gr
Písak Bj	Pòdlaník Sn
Pískovi Fn	Pòdlüg Sn
Piskòvite Bš	Pòdriník Alj
Piskulica Gr	Pòdum Bj
Piszkálló Ér Mn	Pòdvranjoš Bj
Piszkula Bč	Pòdzobnjača Kć
Pítomica Alj	Pògačárova Mt
Piukovics csárda Br	Pòjilo Kć
Pívärská lèdina Alj	Pòjíšte Bk, Kl
Pívcova dûž Alj	Polana Bč
Pívčevac Bš	Póldrugov òkup Fn
Pivkovca Br	Polètar Sn
Pívkovica Gr	Pòlizova lénija Sn
Pivkovits Alj	Poljákôv sòkák Kl
Pläcida Sn	Poljànački pût Mt
Pläčidöl Čz	Poljánce Alj
Plàndiški kříž Dr	Poljànica Gr
Plàndište Bk	Poljánka Bš, Mt
Pláva gréda Čv 2	Polyanka Bj

Pònikvica Bj	Prálica Gr
<i>Popesina Bj</i>	Prályak Bš
Pópin kríž Gr	Příčícev kráj Čk
Pópin vìnogràd Kć	Příčíceva níza Čk
Pópina gréda Kć	Přídina gréda Gr
Pópina zèmlja Bk, Bš, Gr	Prekovity Alj
Pópine zèmlje Sn	Prélcova Alj
<i>Popisanagreda Bj</i>	Prelkovity Alj
<i>Poposina greda Bj</i>	Príbärje Bš
Pòpov bùnár Tm	Príbílska šúma Bj
Pòpova Tm	Príboj Čv
Pòpova zèmlja Čv	Pricsacz Bj
Pòpovac Bk	Prìčica Bš 2, Gr
Popòvača Bk, Čv, Kć	Príče Kć
Pòpovica Fn	Prid Andraka kutyom Bj
Pòpovički pút Fn	Prid Antišinom Alj
Pòpopina Bš	Prid Bilevinim Fn
Pòpovo Alj	Prid Brnjüševim cóšom Alj
Pòpovo pôlje Alj	Prid Kükynom súvarom Bš
Popòvská dûž Alj	Prid Lôšicinom Čk
Popòvská zèmlja Alj, Čv, Kć	Prid mădžarskom cíkvom Bj
Popòvskí kríž Fn	Prid sěnskom kúcom Mt
Popòvskí vìnogràd Alj	Príldnja dûž Bš
Pòsnica Rm	Príduňavle Fn
Pòštin sòkák Alj	Prígljivice Fn
Pòštine zèmlje Sn	Prígon Alj
Pòtkídoš Mt	Príkát Čk
Pòtkova Alj	Príkidoš Gr
Pòtkrižje Mt	Prikò štreke Bk, Gr
Potòrovi Tm	Prikòdol Bt
Pòžarevina Jn	Príkotorina Bk
Póos Tm	Príkrajak Bk
Pörböl Fn	Prilipacsza Bk
<i>Praed. Dni Adami Antonovits Kn</i>	Prílipak Bš
<i>Praed. Dni Iv. Antonovits Kn</i>	Priliva Fn
<i>Praed. Dni Laur. Antonovits Kn</i>	Prílog Sn
<i>Praed. Dni Mathiae Guganovits Kn</i>	Prioda Sn
<i>Praed. Dni Nicolai Antonovits Kn</i>	Prípoj Kć
<i>Praed. Dni Sim. Guganovits Kn</i>	Pripričina Bj
<i>Praedium Palković Bš</i>	Prisba-tó Kć
<i>Praedium Perlekosity Alj</i>	Prísik Bk

Prìsika Alj	Pudàrušin fòk Fn
Príspa Kć	Pudár uradalom Br
Príspa bára Kć	Pùpatina Gr
Príspánka Kć	Púpkôv sòkák Bk
Prísunj Bk	Puratsik Čz
Priszpa Kć 2	Pùstara Čv, Sn
Príštak Alj	Pùstarački pût Kć, Mt
Prítkamenjača Kć	Pùstarčeva lénija Sn
Prítkuševac Alj	Pustàrina Br
Prítok Bš	Pustárka Mt
Privlaka Bj	Pustòlina Fn
Privoz Bj	Puszta Aranyos Bj 2
Prívoz Bš	Puszta Józsefháza Čv
Přkos Alj	Pùtnok Gr
Prlikovics puszta Alj	Pùtrincina lénija Gr
Přlkovički pût Alj	
Pròcip Bš	
Prodorina Alj	R
Prògon Gr	Râcky sòkák Bk
Pròhod Fn	Radanovacz Kl
Prökleta Čv	Radonics puszta Alj
Prökletica Gr	Radonicz Alj
Prökletica bára Gr	Radonity Alj 2
Pròkop Alj	Rádonity Pusztara Alj
Pròičkin sòkák Bj	Radovity Alj
Pròriz Alj	Ràdunić Alj
Prorizotina Bj	Radunits Alj
Pròsica Alj	Radunity Alj 2
Prošlùnski pût Bk	Rànićova lénija Dr
Provalia Bj	Rápina lénija Bj
Provália-ucca Bj	Ràpov Sn
Provàlija Bj	Rasipánčev bùnár Sn
Provalya Bj	Râstav Sn
Provália Bj	Ràstûnski pût Dr
Prùćák Sn	Ràstoka Sn
Prùtnják Čv	Rástovica àljmaška Alj
Prùžica Fn	Rástovica rùdička Alj
Pìva dûž Tm	Rasztik Bj
Pìvanica Bk	Ràšlje Alj
Púćkov dôl Alj	Rátska stâza Kć
Pudárovo Br	Râvan Bj, Čv

Rávna Bj, Kć	Ŕnjača Bt
Rávna gréda Sn	<i>Rochus város</i> Bj
Ràvník Rm	Rôg Bš, Gr
Rázdvőj Čv	Rogáčevo Alj
Rázorina Kć	<i>Roglaticza Alj</i> 2, Kć 6
Ráadás Čv	<i>Roglaticza magna Alj</i>
Ráspolova Alj	<i>Roglaticza Superior</i> Kć
Räšlja Alj	Rögljatica Kć
Rásztina Dr	<i>Rogozsnyicza</i> Mn
Rásztovás Čz	Rogđinjača Alj
Ŕđa Čn	<i>Rohm Gasse</i> Gr
Ŕđanova lénija Mt	Rójin šänac Sn
Ŕđavica Sn	Rökćina stäza Čv
Réljanovo Alj	Rökin bùnär Alj
<i>Remenantialis föld</i> Sn	<i>Roncsevicza</i> Bč
Reminenz Hänsel Bš	<i>Rontott Mocsár</i> Bj
Rendakéta Gr	Rörina lénija Alj
Resovicza Bč 2	Rózin bríg Alj
Reverēncija Bš	Rözumberg Mt
Rezet Fn	Röždăšova Mt
Régi szöllők Bk	Röžina Alj
Rémer Vizen Čv	<i>Rókalukas</i> Fn
Rémer Wiese Čv	Rókina Bk
Ribnica Fn	<i>Rudics major</i> Kć 2, Kn
Ribnjaci Čv	<i>Rudics Szöllők</i> Alj
Ribnják Bk, Gr	Rüdić Alj
Ričin járak Čv	Rudić-Jósina zèmlja Alj
Rídina lénija Bš	Rüdićka dôlača Alj
Rímska strána Bt	Rüdićka gèncija Alj
Rímski pût Sn	<i>Runde Hügel</i> Bš
Rímski vìnogrādi Čv	<i>Runin Ath</i> Kć
Ripište Alj	Runya Sn
Ripnják Mt	<i>Rusnapolie</i> Bk
Ritíć Fn	S
Ritina Čv	<i>Saara</i> Kć
Ritka Dt	Sàbljárov sòkák Bj
Rítovi Čv	Sàdići Bk
Rítovi u dôlu Čv	Sáde Kl
Rivicza Čz	Sàkata cùprija Sn
Rivina Bj	
Rivnitzia Čz	

Salàšarski pût Tm	Sëndin sòkák Čk
Saláši Bj, Bk	Senišvánji Bj
Salàšica Bj, Mt	Sènskā lèdina Gr
Salàšina Bk	Sènskā lìvada Alj
Salášká bára Fn	Sénska šùma Čv
Salaške zèmlje Bk, Sn	Sènskí jároš Gr
Sáláški pût Mt	Sènskí kànál Bš
Sáláški šôr Tm	Sénski sáláš Čv
<i>Saliter</i> See Gr	Sénta Bk, Kć
Samòniki Dř	Sentištvánji Fn
Sámoniklica Sn	Sentivánska stàza Čv
Sámonikova lénija Dr	Sentivánski bùdžák Bj
<i>Sanacz</i> Kć	Sentivánski drùm Bk
<i>Sanácz</i> Kć	Sentivánski pût Bt, Rm
<i>Sancz</i> Bš	Sentivánski rít Bt
<i>Sanczi</i> Br	Sevkinya Kć
Sàndraja Bš	Shumar Bč, Bj
Santòvačka lénija Dr	Síbina lénija Alj
Sàntovački drùm Gr	Síčina Bš
<i>Sanyisnya</i> Čz	Síkovica Fn
<i>Sas neverő</i> Sn	Símenica Bš
<i>Sashegy</i> Bj	Simon Sziget Bj
<i>Sasheverő</i> Fn	Síndikusov vìnogràd Alj
<i>Sass Halom</i> Tm	Sínkini saláši Alj
Sáara Kć 3	Sinokos Kć
<i>Ságod</i> Čz	Sinòkos Mt
<i>Ságodi Legelő</i> Čz	Sinòkosi Kć
<i>Sáncz</i> Ml 2	Sípina Alj
Sára Kć	Sípljàčki lûg Bk
<i>Sátoracz</i> Mt, Bk	Sírapoja Cz
<i>Schafstall</i> Sn	Sircsin Kć
Schäuferova stàza Čv	Sírcin Kć
<i>Schiffahrts Kanal</i> Bj	Sirkòvljača Tm
<i>Sebes fok</i> Čz	Sirkòvljačka cùprija Tm
Segèdínski pût Mt, Sn, Tm	Siroka bara Dt, Kn
Sèkanov kríž Fn	Siroki Rét Alj, Kn
Sèkeš Bš	Siróka Mlaka Kć
Sèlište Bš	Sisákov sòkák Gr
<i>Selymes</i> Bk 2	Siskovits kert Alj
Sëmlićev pût Alj	Sítnják Alj

Sívac Dt	Sóo Tóo Tm
Sivacz Dt 2	Sóstó Alj, Kn 2
Sivérska Fn	Sörházipülfő Kn
Skender erdő Kl	Spájínsko Alj
Skenderi járáš Kl	Spitzerhof Bj
Skendérovićev jároš Kl	Splavina Fn
Skrájnica Kl	Spréževac Dr
Skrájna dűz Bš	Srebrnjákova dudinjavača Tm
Skrésani sòkák Alj	Sřídnja dűz Bš
Slána bára Alj, Gr	Sřídnja gréda Bš
Slana Bara Mn	Sřídnja ðborinska dűz Tm
Slànica Alj, Dr, Gr	Sřídnjí vìnográdi Alj
Slätina Fn	Srímljanska cùprija Bj
Slavúnčev pút Tm	Srímljanski pút Bj
Slípa dűz Dr	Srímljanski sòkák Bj
Slípača Bj	Sřnkín dùdik Alj
Slizàrina Alj	Srûnj Kl
Slòbodna Gr	Srúnjska cùprija Kl
Slopoja Čz	Ssummár Bj
Smíljevac Alj	Stäkič Br
Smilyevácz Alj	Stánakovica Alj
Smilyovácz Alj	Stánin bríg Alj
Smlàčak Tm	Stànišina lénija Kć
Smòlinica Kl	Stànticév krâj Čk
Smrdúlj Alj	Stári Àlmás Alj
Smrdulja Gr	Stári drùm Bj, Bš
Sokòlnjača Dr	Stári Dùnav Bj
Sòldačka vároš Bj	Stári kôc Kć
Sòldačke Alj	Stári kříž Sn
Sòldačke diònice Kć	Stári láncovi Sn
Sòldačke zèmlje Kć, Sn	Stári Lèđen Kć
Sòldački vìnográdi Alj	Stári màjor Mt
Soldátuške Tm	Stári saláši Bj, Tm
Solgabírova Alj	Stári vìnográdi Alj, Bk, Bš, Bt, Čv,
Sòljana Bj	Fn, Gr, Kć, Sn
Sòmborski drùm Gr	Starìna Winogradi Kć
Soos Rét Tm	Starìna Alj
Soós Tó Kn	Starmàjorski pút Mt
Sopoi h. Čz	Stáro grôblje Bk, Gr, Mt
Sostó Gr	Stáro gúvno Dr, Kć

Stáro vašárište Bj	Suvàrskí sòkák Bk
Steinberg Bš	Sùvica Bš
Stínjak Bš, Dr	Svàkušina lénija Dr
Stùpáševa lénija Fn	Svèsénski bùnár Alj
Stípićev jároš Kl	Svetkáta Bt
Straubiche Fluhr Čv	Svìlēnca Fn
Straubise Flur Čv	Svìlēnka Bk
Stràžnje vràtine Bk	Svinjàrica Sn
Strikin sòkák Ké	Svìnjište Alj
Strilíšte Bj	Sz Anna Kapelle Čz
Strílkina stàza Alj	Sz. Antal utcza Alj
Strižin sòkák Bj	Sz. Iványer Čv
Strmènjača Fn	Szalasity Dr
Strmènják Bj	Szallásity Dr
Strûg Ké	Szalláska zemlya Sn
Strùžica Bš	Szamovácz Dt
Strùžina Čk	Szanac Ké
Strvìnīšte Gr	Szavin hat Čv
Suavicza Dt	Szálasity Dr
Sùbatički pût Tm	Szállás Sn
Sùbotički Ké	Szállás földek Sn 2
Sùbotički drùm Alj, Čk	Szállás-város Bj
Sùbotički pût Kl	Szekeres Bara Sn
Sùbotički sòkák Alj	Szenokosz Ké
Sugovicza Bj 5, Mn	Szent Ivánér obere Fluhr Čv
Sugovitza Bj	Szent Kutacska Čv
Sumarica Bj	Szent-Pál Čv
Sumaricza Bj, Fn	Szentgyörgy Fn
Sumarina Bj	Székes Bš
Sumár Bj 2, Mn	Székes Tóo Tm
Sumára Bč	Székető Čn
Sumor Mn	Szidovszko Guvno Bk, Mk
Supra Illiman Bč	Szilfai Br
Surdok Fok Bj	Szlatina Bj, Fn 2
Sùrduk Tm	Szlokutya Bč
Sutsin hát Čz	Szmertsák Bč, Mn
Sutsinopolja Čz	Szmilyevácz Alj
Súva grèdina Fn	Szöllők Sn
Suvàdžin sòkák Dr	Szöllőkközi diüllő Čv
Süvalja Čv	Szöllőtábla Sn

<i>Szredni-Sár Kć</i>	Šíkina bára Alj
<i>Szt. Ivanka Parra Sn</i>	Šílina síčina Bj
<i>Szt. Iványer unter Flur Čv</i>	Šímakov sòkák Gr
<i>Sztara Torina Tm</i>	Šímakova Gr
<i>Sztari vinogradi Kć</i>	Šimićanka Čk
<i>Szubasitza Bk</i>	Šímićeva lénija Gr
<i>Szuchich Barom állás Tm</i>	Šímićkina dűz Br
<i>Szurdok Bj 3, Mn</i>	Šímkelin sòkák Alj
<i>Szurdok Fok Bj</i>	Šimunićev sòkák Mt
<i>Szurduk Bj</i>	Šimunov bríg Alj
<i>Szurduki szőlők Bj</i>	Šintersko Alj
<i>Szurdulia Bj</i>	Širìna Bt
<i>Szutsits Kútya Tm</i>	Širòka Alj, Čz, Dt
<i>Szutsits Lukátsnak hajdani Kútya Tm</i>	Širòka lénija Bt
<i>Szuvnyák Bk</i>	Širòka râvna Bš
 	Široki át Čk
Š⁴⁹⁴	Široki čvórkovac Gr
 	Široki járaš Čv
<i>Šájina gréda Br</i>	Šíšínovac Alj
<i>Šänac Kć</i>	Šíškin bùnár Bj
<i>Šänci Ml</i>	Šíškov salàšina Alj
<i>Šänčić Alj</i>	Šíškovićev tèlep Alj
<i>Šarénac Tm 2</i>	Šíšnják Bk
<i>Šárkanjac Sn</i>	Šíštok Bj
<i>Šárkanjska gréda Sn</i>	Škljícín bùnár Kć
<i>Šárkez Fn</i>	Škrábicin križ Kć
<i>Šäšin križ Gr</i>	Škùlskí sòkák Alj, Bš, Fn
<i>Šëbešić Čk</i>	Šmírcina dudìnjača Tm
<i>Šëbešićki pût Čk</i>	Šòkcov dôl Br
<i>Šecérkôv sòkák Kć</i>	Šólina zèmlja Alj
<i>Šénovo Bš</i>	Šórák Kl
<i>Šépicin sòkak Br</i>	Šòrina Kl
<i>Šésta dûz Tm</i>	Šòšarica Alj
<i>Šëtina lénija Gr</i>	Špěca Gr
<i>Šévin sòkák Bj</i>	Špitáljski sòkák Alj, Bj
<i>Šévkinja Kć</i>	Štavolj-kòrlát Čv
<i>Šíbalina lénija Gr</i>	Štějnerova gréda Čv
<i>Šíblják Bj</i>	Štencov pût Tm
<i>Šíkárje Tm</i>	Štétákova stäza Čk

⁴⁹⁴ V. neke mikrotoponime s početnim *S*, *Sh*, *Sch*.

Šúćina bára Alj	Telècī pàšnják Čv
Šúgavica Bj	<i>Temető h.</i> Čv
Šùmár Bš	<i>Temető sor</i> Alj
Šùmari Čv	<i>Templom dülő</i> Mt
Šumàrina Br	<i>Templomi hegység</i> Kl
Šùmàrski pût Čv	<i>Teocska lívada</i> Sn
Šùšanov dôl Ðr, Gr	Téruškina lénija Bk
Šùšnjär Alj	Tévočka Čv
Švábin kríž Bš	Tézina mläka Tm
Švábina šüma Čk	<i>Thurm Wb.</i> Bš
Švábino Sn	Tíkin sòkák Kć
Švàpskā gràbovina Gr	Tíkvača Ðr
Švàpskē zèmlje Mt	<i>Tiszta kotyó</i> Bč
Švàpskī sòkák Gr	Tòčilo Alj
Švräkin sòkák Bj	<i>Todoradola</i> Fn 2
Švräkina lénija Alj	<i>Todorodola</i> Fn
T	
Tàbán Čz	Tokucánov špíc Sn 2
Tábla Fn	<i>Tolvaj völgy</i> Bk 2
<i>Tamáshegy</i> Br	Tòmakov bríg Br
Tàndrkova Gr	Tòmakova zèmlja Alj
<i>Tapélapos</i> Kn	Tòmakovac Bš
Tášin sòkák Br	Tòmanov mágör Kć
Tatáska Bk	Tòmanova vòda Kć
Tatáski átár Mt	Tòmašícev sòkák Bš
Tatáski pût Alj, Mt	Tomàšošina stázsa Bk
<i>Tatárrév</i> Bj 2	Tómicini lánci Čv
Tavànkütski drüm Čk	Tòmičevo Bk
Tavànkütski kráj Čk	Tòmišin pût Bj
Tavànkütski šór Čk	Tomòvilin bùnár Alj
Tavànkütski vìnográdi Čk	<i>Tompa Rét</i> Tm
<i>Tápé csatorna</i> Kn	<i>Tompai földék</i> Tm
Tegdes Tava Bj	<i>Tompai legelő</i> Kl
Tekùnica Bš	<i>Tompai régi Szőllők</i> Tm
<i>Telecska</i> Kć	Tòmpanski pût Kl
Tèlečka Kć	Tòmpanski špíc Kl
Tèlečki átovi Kć	Tòmulin sòkák Bš
Tèlečki brígovi Kć	Tóničina lívada Gr
Tèlečki vìnográdi Alj	Tómin kríž Alj
	Topòlički bùnár Gr

Topđlīk Gr	Tukùljäška gréda Bk
<i>Torina</i> Gr 3	Túlinica Bk
Tòrina Gr	<i>Tulovácz</i> Bk
<i>Torine</i> Bj	Túnkovo Bnt
Tòrine Čk	Tunjèvača Bš
<i>Toroviste</i> Bk	Tunjèvački kríž Bš
Tòšaćev prôgon Čv	<i>Turcsikova</i> Čn
Tòšičin sòkák Bk	Turčínovac Br
Tòtski sòkák Bk	<i>Turity görönd</i> Čz
<i>Tölgýfás erdő</i> Kl	Türskā gréda Alj
<i>Török puszta</i> Br	Türskī bríg Alj
Trèća dûž Tm	<i>Tutin tyosak</i> Bj
Trèća klåsa Fn	Tuzlànčićev sòkák Bk
Trèćanski bùnär Tm	Túžovica Br
Trèsova ståza Čv	<i>Túkk</i> Sn
<i>Tresz</i> Sn 2	<i>Tüskös</i> Fn
<i>Treszova</i> Sn	Tvàrdača Sn
<i>Trettplätze</i> Alj, Gr 2	Tvàrdica Čz
Trgäč Alj	
<i>Triblivicza</i> Bj	
Trìšnjica Bk	
Trníšte Kć	Ùčiteljske zèmlje Sn
Trnovica Gr	Újcov šôr Bj
Tŕnjak Bš, Dt	Úložina Bš
Tŕnje Čn, Gr	Úmci Bš
Tŕnjík Fn	<i>Unter Esch</i> Gr
Tròbara Bš	<i>Unteresch</i> Gr 2
Tròják Gr	Urányes Bj
Tròjákov tük Sn	Ùsík Bš
Trójnicia Kć	Ùskā péca Bk
Tròkúrovo Gr	Ùskī párlög Sn
Tròmedica Čk	Ùskī pröhod Fn
Trítica Alj	Ùskī pût Kl
Trúplje Sn	Ùtorine Gr
Tùčki bùnär Mt	Ùtrine Gr
Tük Mt, Sn	<i>Utrisev szokak</i> Bj
Tùkinov kríž Kć	Új aligvárta Fn
<i>Tukulacz</i> h. Bk	Új Szölő Bk
Tùkulja Čv	Új Szöllők Bk, Gr
Tùkuljac Bk	Újmajor Mt
Tukùljäš Bk	

U

Ùčiteljske zèmlje Sn
 Újcov šôr Bj
 Úložina Bš
 Úmci Bš
Unter Esch Gr
Unteresch Gr 2
 Urányes Bj
 Ùsík Bš
 Ùskā péca Bk
 Ùskī párlög Sn
 Ùskī pröhod Fn
 Ùskī pût Kl
 Ùtorine Gr
 Ùtrine Gr
Utrisev szokak Bj
 Új aligvárta Fn
 Új Szölő Bk
 Új Szöllők Bk, Gr
 Újmajor Mt

V

Vädaš Sn	Vělika gràdina Dr
Vädaški vìnogrādi Sn	Vělika gréda Alj, Bj
Vädin bríg Bk	Vělika Mòstunga Alj
Vaganya Kć	Vělika râvan Bj
Vajas Bj, Čz, Fn	Velika Roglatica Alj
Väjdingerova vòda Sn	Věliki bùnár Fn, Kl
Vajkovicza Bj	Věliki Dùnav Bj
Välendraja Bš	Věliki hâtoš Sn
Vállica Tm	Věliki jároš Fn, Gr
Válić Kć	Věliki kànäl Gr
Válićki sòkák Kć	Věliki kráj Sn
Vality Kć 2	Věliki lăpoš Bj, Bš
Valyos út Tm	Věliki lûg Fn
Vánkov jèlík Br	Věliki Pàndür Bj
Várić Bš	Věliki párlög Sn
Vårgina lénija Mt	Věliki saláši Fn
Várina Gr	Věliki sòkák Alj, Bj, Fn, Gr, Sn, Tm
Varjanos Bj 2	Veliki Sumár Bj
Vároš Bj, Kć	Věliki šànanac Sn
Varðšánski sòkák Bk	Věliki šljívík Bj
Vároška šüma Bj	Věliki šôr Tm
Vároške zèmlje Sn	Věliki špíc Sn
Vas Kapu Bč	Věliki šùmár Bj, Čv
Vass fok Fn	Věliko gúvno Fn
Vármećki sòkák Bj	Věliko òrâje Bš
Vašàriše Alj, Bj, Bk, Kć	Vènjâšova sîčina Bj
Vâtrënkın sòkák Sn	Veránka Čn
Válucs Kć	Verbak Bj
Váljos út Tm	Verbicza Kn
Vár-hegy Bš	Verdègât Fn
Várad Čn	Vermes Barom állás Tm
Várhegy diilő Bš	Vermes Kútya Tm
Vártelek Alj	Vermesh Kút Tm
Vèckošov sòkák Čv	Vérmešovo Kl
Vélík sòkák Bk, Bš, Kć	Vertlacz Fn 2
Vělika bâra Čv, Gr, Sn	Vertlog Čz
Vělika bùsija Čv	Věrtovski pût Tm
Vělika cùprija Bj, Čv	Vídina cùprija Sn
Vělika dudìnjača Tm	Vídrin šôr Bj

Vígonja Kć	Vranity Bš
Vikòvične zèmlje Tm	Vrânj Bš
Vikòvični saláši Tm	Vrànjatova stäza Kć
Vílma Mt	Vrânješ Bj, Bš
Vínac Alj, Čk	Vrânješki vìnogrādi Bš
Vincsága Fn 2	Vrânjoš Bj, Čv
Vinea Dni Szucsits Kn	Vranyas Bj
Vìnogrādi Čv	Vranyes Bj 2
Vinogradityi Sn	Vrányes Bj 2
Vìnogradski drùm Sn	Vranyess Bj
Vìnogradski pùt Čv 2	Vranyos Bj 2, Bš
Vìnogradski šànc Sn	Vranyos Szolök Bj
Vira Dt	Vrápčík Gr
Vischin hát Tm	Vrápčjí šôr Bš
Vismegova vràtina Sn	Vrašália Bj
Visòka mèđa Alj, Bk	Vrăšin sòkák Kć
Visoki át Alj	Vrăški járak Čv
Višnjárkino Gr	Vrăžja lénija Alj
Vítëške zèmlje Gr, Kć	Vrăžjí jèndek Čv
Vítin kríž Bk	Vribák Mt
Vítranjača Čv	Vribik Bj, Fn, Sn
Vítranjački sòkák Alj	Vribinja Kć
Vítrenjački sòkák Sn	Vřbovina Bš
Vödeni vìnogrādi Čv	Vřckovo Alj
Vòdica Bj, Čv, Kć	Vresak Bj
Vodicza Bj 2	Vřš slatine Fn
Vòdički pùt Čv	Vřpolje Bj
Vòdički vìnogrādi Bš, Čv	Vřšak Alj
Vòjaš Fn	Vřšánska gréda Bk
Vojnich Barom állás Tm	Vřtača Bč
Vójnićev tèlep Alj	Vřtäljovi Bš
Vojnits Lukának Kútya Tm	Vřtljac Bj, Fn
Volàrica Kć	Vrùlica Kl
Vollarics Bj	Vucsín Čz
Vorguljášev sòkák Bk	Vucsín hát Čz
Vörös erdő Kn	Vucsín polja Čz
Vrâčarin sòkák Bš	Vújićev bùnár Fn
Vračàrina Alj	Vúkonja Kć
Vráčeva cùprija Br	Vùncerica Gr
Vrân Alj	Wajka Bj
Vránčev pùt Tm	Wasaristye Kć

Weis puszta Br	Zemùnice Čv
Weisz-es Hans Alj	Zemunicze Čv
Wodicza Bj	Zénta Bk
Wolarits Bj	Zérnád Gr
Z	Zgđn Alj
Zabara Gr 3	Zidara Mt
Zàbara Alj, Fn, Gr	Zidina Mt
Zàbášte Alj	Zidina Bš
Zàblatica Alj	Zillimán Bč
Zàboráv Rm	Ziv Sn
Zàbran Br	Zjápin sòkák Kć
Zàdôl Kć	Zlâ jàma Bš
Zà gâtom Tm	Zlâtara Gr
Zàgredica Bk	Zlâtarski lánci Kl
Záklonica Bk	Zlâtarski pût Kl
Zákop Bš	Zlögül Br
Zanàtlíjski sòkák Alj	Zlokruha Bč
Zàpolje Alj	Zlokruszi Bč
Zápust Bj	Zlòlûg Br
Zàselo Čk	Zmàjevac Sn
Zàstanak Sn	Zmìjanac Alj, Mt
Zasztoj Toó Čz	Zòbnica Gr
Zât Čk	Zoliseva torina Mt
Záton Fn	Zóljina stàza Alj
Zàtorica Sn	Zombórčev bùnár Gr
Zàtorine Bš	Zòpkinja Sn
Zàtučica Sn	Zóve Bk
Zàumlje Alj	Zóvica Alj
Zázin šôr Alj	Zôd halom Tm
Zbìjača Fn	Zôld Halom Tm
Zdilòlizov kríž Bš	Zôld-hegy Mt
Zèčina Bš	Zsdrálói erdő Kl
Zèčjí sòkák Bj	Zsdrálói járáás Kl
Zèleni sòkák Bj	Zsíros kúti szölők Tm
Zelèník Mt	Zsombek Fn
Zelènják Bj	Zùbačina lénija Gr
Zelenjákova mläka Sn	Zùbankin sòkák Bj
Zèmljana cùprija Kć	Zùbänova skëla Čn
Zèmljānka Kl	Zùzujina cùprija Bš
	Zvèkanov kríž Kl
	Zvekity Kút Tm

Zvekits kútya Tm	Ždríbárova lénija Dr
Zvìravog Lûke sòkák Kć	Ždrílo Fn
Zvirinya Bk	Žèlirske zèmlje Fn
Zvízda Kl	Žèžara Sn
Zvizdánov sòkák Sn Sn Zvonàrov sòkák Gr	Žida Sn Židovska stäza Čv
Zvonàrov vìnogräd Alj	Žilov òkup Fn Žilje Alj
Ž ⁴⁹⁵	Žíljerske zèmlje Fn Žítnjara Tm
Žàbnják Čv 2, Sn	Žùljevica Bj
Žàvin bùnár Alj	Žùnīk Fn
Ždrálovo Čv	Žùtica Bk, Kć
Ždríbara Fn	Žùtulja Kć

⁴⁹⁵ V. mikrotoponime s početnim Zs.

KAZIVAČI⁴⁹⁶

Za *Aljmaš*: Etelka Letović-Bedić (rođena 1907.), Mariška Milanković-Pijuković (1907.), Andro Milašin (1903.), Joso Petrekanić (1918.), Klara Petrić-Bende (1901.), Gabor Pijuković (1907.), Jelena Pijuković-Tumbas (1913.), Giza Stantić (1920.), Eva Stuparić-Mamužić (1885.), Šimun Tumbas (1902.), Lazo Prikidanović (1905.), Lazo Zomborčević (1897.).

Za *Baju*: Ana Adamov-Marić (1908.), Katica Agatić-Šokac (1907.), Beno Balind (1900.), Jozo Budimac (1893.), Roza Čepregi (1894.), Stipan Dujmović (1913.), Đula Đuraković-Petrešević (1910.), Ivan Giljan (1909.), Magda Gugan-Đurkić (1907.), Jozo Mateović (1924.), Manda Obadović-Ikotić (1902.), Marija Paštrović-Goretić (1907.), Marija Paštrović-Švraka (1908.), Jula Pečujlić-Jasenović (1909.), Kata Peštalić-Balind (1904.), Katica Pupovac-Lovrić (1905.), Jozo Trskić (1902.), Lajoš Ulakić (1900.), Joso Zorić (1905.).

Za *Baškut*: Joso Balažević (1902.), Kata Grgić-Zorić (1901.), Martin Grgić (1908.), Teza Kulišić-Grgić (1918.), Joso Zorić (1905.), Stipan Zorić (1920.).

Za *Bikić i Boršot*: Lajčo Babić (1898.), Joso Išpanović (1929.), Jaga Mujić-Baćić (1921.), Jono Mujić (1898.), Kata Mujić-Jagić (1903.), Stipan Pančić (1932.), Jaga Polčić-Mujić (1906.), Franjo Šokac (1904.), Liza Tomić-Babić (1901.), Petrona Vidaković-Patarica (1914.).

Za *Čavolj*: Janja Ivanac-Milašin (1904.), Adam Mandić (1922.), Martin Mandić (1910.), Stipan Mandić (1911.), Šimun Mandić (1919.), Antun Milašin (1899.), Janja Milašin (1904.), Ana Pančić-Šimić (1923.), Roza Pančić (1902.), Antun Petreš (1902.), Antun Pijuković (1906.), Roza Polčić-Vidaković (1909.), Teza Poljak-Vidaković (1904.), Etelka Rajčić-Vidin (1897.), Mato Vida (1907.), Etelka Vidaković (1910.), Mate Vidaković (1914.), Ivo Vidović (1910.), Marga Vidović (1923.), Teza Vidović (1903.).

Za *Čikeriju*: Laco Kujundžić (1911.), Blaško Kulunčić (1919.), Stipan Kulunčić (1921.), Janja Mamužić-Stantić (1908.), Mara Prćić-Prćić (1917.), Mato Stantić (1898.), Pere Stantić (1933.), Antuš Vizin (1910.), Joso Vizin (1916.).

⁴⁹⁶ Među ponajboljim kazivačima spominjem Aljmašanku *Evu Stuparić-Mamužić*, sveznadaricu svojega rodnog mjesta, i *Josu Zorića* (rođen u Baškutu, zadnjih 50-ak godina živio u Baji) koji je u mladosti bio čobanin, i to sa svojim djedom, stoga se nije čuditi njegovu iskazu: "Ta dva atara poznajem ko svoj dlan." U svom je pamćenju uščuvao mnogo naziva baškutskih i bajskih, dapače i nekih bikičkih čestica. Posebice sam zahvalan i Bajcu *Jozu Mariću*, *Bikićaninu Franji Šokcu*, *Čikerijanki Mari Prćić*, *Durićaninu Stipi Aladžiću*, *Fancažaninu Andriji Šamanu*, *Garcu Tunči Gojtanu*, *Kaćmarkinji Petroni Petreš*, *Matevićaninu Stipanu Pijukoviću*, *Sentivankinji Petroni Vidaković* i *Tompaninu Stipanu Franciškoviću*.

- Za Čikuzdu: József Radics (1903.), János Szerletics (1912.), Szerletics Mihályné (1912.), Pál Szerletics (1912.).
- Za Dautovo: Mihály Farkas (1924.), Živko Mandić (1916.), József Varga (1911.).
- Za Đurić: Stipo Aladžić (1903.), Josip Knip (1957.), Stipan Kubatov (1914.).
- Za Fancagu: Jozo Balažić (1897.), Stana Grgić-Agatić (1923.), Šandor Grgić (1912.), Šandor Ištaković (1892.), Stipan Ivić (1902.), Stipan Jagica (1917.), Marko Jarmacki (1907.), Roza Maroš-Jarmacki (1908.), Jozo Poljak (1905.), Kata Sekulić-Šokčević (1911.), Mijo Strikinac (1921.), Andrija Šaman (1910.), Andrija Šerege (1907.).
- Za Garu: Bariša Andrin (1919.), Tunčo Gojtan (1902.), Joso Komesar (1897.), Ana Kubatov-Mandić (1912.), Joso Kubatov (1910.), Manda Mrković-Majstorović (1921.), Mato Patarčić (1911.), Đula Pertić-Velin (1908.), Miško Šibalin (1900.), Aleksa Tadić (1896.), Marko Zegnal (1926.).
- Za Kaćmar: Marija Janjić-Šajić (1920.), Joso Mandić (1902.), Antun Matoš (1907.), Katica Pančić-Spajić (1924.), Petrona Petreš-Petreš (1908.), Luka Spajić (1922.), Mato Tumbas (1903.), Ivan Vacić (1929.), Teza Vujkov-Išpanović (1928.).
- Za Kelebiju: Joso Ifković (1918.), Bela Jurić (1911.), Matilda Prćić-Vuković (1915.), Ivan Šimić (1927.).
- Za Matević: Katica Garić-Pijuković (1906.), Stipan Kulišić (1899.), Franjo Pijuković (1905.), Mate Pijuković (1913.), Stipan Pijuković (1900.), Tuno Pijuković (1925.), Albe Urbanovski (1918.), Đula Vujković-Pijuković (1915.).
- Za Sentivan: Marin Božić (1922.), Joso Bundić (1910.), Ana Đukić-Šibalin (1923.), Vranka Kulišić-Đukić (1903.), Luka Mihalović (1910.), Lenka Ternak-Mihalović (1892.), Stipan Tušak (1930.), Treska Tušak-Mihalović (1912.), Petrona Vidaković-Patarica (1914.).
- Za Tompu: Marko Đukić (1908.), Stipan Francišković (1914.), Bela Horvat (1894.), Marija Horvat-Aljmaški (1922.), Giza Jurić-Illés (1917.), Kata Mijatović (1908.), Nikola Ostrogonac (1905.).

LITERATURA

- A Magyar Népköztársaság helységnévtára, 1973, Budapest.
- Babić, S. 1986: Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku. Zagreb.
- Bánrévy Gy. 1931: A Buda-vízivárosi temető. In: História, IV. Budapest.
- Bárth J. 1975: Fajsz népessége a XVIII. század közepén. In: Bács-Kiskun Megye Múltjából. Kecskemét.
- Borovszky S. b. g. Bács-Bodrog vármegye monografiája, I. Budapest.
- 1909: Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye monographiája, I. Budapest.
- Csánki D. 1890 – 1913: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. Budapest.
- Czirfusz F. 1866: Baja városa. In: Vasárnapi Újság. Pest.
- Dudás Gy. (i ostali autori) 1896: Bács-Bodrog vármegye egyetemes monografiája, I-II. Zombor.
- Eperjessy K. 1823: Bács-Kiskun, illetve a hajdani Bács-Bodrog megye a II. József-kori összeírásban.
- Erdeljanović, J. 1930: O poreklu Bunjevaca. Srpska kraljevska akademija. Posebna izdanja, knj. LXXIX. Filosofski i filološki spisi, knj. 14. Beograd.
- Fényes E. 1851: Magyarország geographiai szótára. Pest.
- Fridrik T. 1878: Bács-Bodrogh vármegye népszerű leírása. Szeged.
- Grosschmid G. 1887: Magyarország népesítésének áttekintése. Figyelemmel Bács-Bodrog vármegye történetére. In: Bács-Bodrogh vármegye Történelmi Társulat évkönyve, 1887, III. god., IV. svezak.
- Györffy Gy. 1963: Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza. Budapest
- Hatvani D. 1973: Szent Ivántól Felsőszentiváig. Kalocsa.
- Hegedűs A. 1954: Patachich Gábor kalocsai érsek élete és restaurációs tevékenysége. Laurea értekezés. Kalocsa.
- 1981: A bácskai jobbágyok a török hódoltság végén (1660–1680). In: Létünk, 1981., br. 1.
- 1984: Bácskai és bánáti jobbágylevelek (1676–1848). In: Fórum. Újvidék.
- Iványi I. 1895(1907): Bács-Bodrog vármegye helynévtára, I–V. Szabadka.
- Ivić, A. 1955: Seoba Srba iz Bačke u okolinu Ostrogonu 1598. godine. In: Letopis Matice srpske, god. CI, knj. 313. Novi Sad.
- Karácsonyi J. 1924: Szent Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig. Budapest.
- Kiss L. 1980: Földrajzi nevek etimológiai szótára. Budapest.
- Klaić, B. 1986: Rječnik stranih riječi. Zagreb.
- Kopasz G. 1965: Baja város levéltára. Baja.
- Kőhegyi M. 1989. Baja története a kezdetektől 1944-ig. Budapest.

- Kuntić, A. 1965: O porijeklu Bunjevaca. Zagreb.
- Logorjević, Đ. 1992: Kratka hronološka istorija manastira u Batmonoštoru. In: Srpske narodne novine, 13. kolovoza 1992., Budimpešta.
- Mandić, M. 1984: Iz osamstoljetne kronike Čavolja (Prošlost i sadašnjost jednog narodnosnog sela). Budimpešta.
- Mandić, Ž. 1984 (1): Traganje za netragom nestalim Hrvatima. In: Narodne novine, Budimpeštam 8. ožujka 1984., str. 7.
- 1984 (2): Vančaški Hrvati. In: Hrvatski kalendar, 67.–71. str.
- 1987: Povijesna antroponomija bunjevačkih Hrvata u Madžarskoj. Budimpešta.
- 1993: Pabirci iz Baškuta. In: Hrvatski kalendar, Budimpešta. 154.–159. str.
- 1999: Bajski dokument iz prve polovice 19. stoljeća. In: Hrvatski znanstveni zbornik, II/1. Pečuh.
- Nagy L. 1959: Rákok Budán és Pesten (1683–1703). In: Tanulmányok Budapest Múltjáról XIII., Budapest.
- Peić, M. – Bačlija, G. 1990: Rečnik bačkih Hrvata. Novi Sad – Subotica.
- Pekić, P. 1930: Povijest Hrvata u Vojvodini od najstarijih vremena do 1929. godine. Zagreb.
- Pesty F. 1864/65: Magyarország helynevei történeti, földrajzi és nyelvészeti tekintetben. U: Rukopisni odjel Széchenyijeve knjižnice, Budimpešta.
- Popović, D. 1959: Srbi u Vojvodini, II. Novi Sad.
- Rapcsányi J. 1934: Magyar városok monográfiája. Baja és Bács-Bodrog vármegye községei. Budapest.
- Sekereš, S. 1973: Antroponomija i toponimija Vuke i okolnih sela. U: Hrvatski dijalektološki zbornik, knj. 3. Zagreb.
- Solymos E. – Solymosn; Göldner M. 1974: A kalocsai érsekuradalmi halászati szerződései 1725–1916. In: Cumania, V.
- Šokčević, M. 1995: Bajske jezične "cvebe". U Hrvatski kalendar, 138. – 139. Budimpešta.
- Unyi B. 1943: A mohácsi ferencesek története. Gyöngyös.
- 1947: Sokácok-bunyevákok és a bosnyák ferencesek története. Budapest.
- Vályi A. 1796: Magyar országnak leírása. Buda.
- Vanyó T. 1971: Belgrádi püspökök jelentései a magyarországi hódoltság viszonyairól 1649–1673. In: Levéltári Közlemények, 42. god., 1. br. Budapest.
- Velin, S. 1975: Duhovski običaji Bunjevaca, Šokaca i Srba u našem dijelu Bačke. In: Etnografija Južnih Slavena u Mađarskoj, I. Budimpešta.
- Zorn A. A katolikus népoktatás helyzete a kalocsai érsekség területén a Canonica Visitatiók tükrében, 1711–1848. In: Bács-Kiskun Megye Múltjából, V. Kecskemét.

Microtoponymy of Bačka Croats in Hungary

Summary

The article is a result of many years of field work in collecting place-names in the villages of South Hungary inhabited by Bačka Croats. For more than two decades the author has collected toponomastic data on site, but also from archives, historical records, linguistic and other sources. He collected and analysed the microtoponymy of all Croatian settlements in South Hungary. The second part of the article is dedicated to the classification of place-names according to form, motivation, and origin. According to form, the author classified the place-names as simple, composite, and compound names. According to the meaning of the basic stem, he classified the microtoponyms derived from personal names, geographical terms, metaphoric names, fithonymic, zoonymic, etc.

The supplement includes a complete accentuated register of place-names and a list of informants.

Ključne riječi: hrvatska toponimija u Madžarskoj, mikrotoponimija, Hrvati u Bačkoj, Bunjevci

Key words: Croatian toponymy in Hungary, microtoponymy, Bačka Croats Bunjevci, place-names